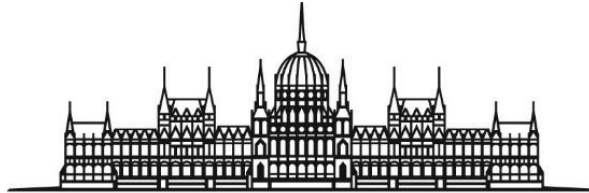




Országgyűlési Napló

*Dúró Dóra, Jakab István, dr. Latorcai János,
Lezsák Sándor és dr. Oláh Lajos*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Dócs Dávid, Gelencsér Attila,
dr. Tiba István, Z. Kárpát Dániel*



Az ülésnap megnyitása.....	11773
----------------------------	-------

Napirend előtti felszólalások:

Bakos Bernadett (LMP).....	11773
Ágh Péter építési és közlekedési minisztériumi államtitkár	11775
Dócs Dávid (Mi Hazánk).....	11776
Farkas Sándor agrárminisztériumi államtitkár.....	11778
Dr. Mellár Tamás (Párbeszéd).....	11780
Vitályos Eszter kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár	11781
Sas Zoltán (Jobbik)	11783
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár	11785
Sebők Éva (Momentum).....	11787
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár	11788
Dr. Molnár Zsolt (MSZP).....	11790
Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára.....	11792
Hegedüs Andrea (DK).....	11793
Dr. Koncz Zsófia energiaügyi minisztériumi államtitkár	11795
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)	11797
Dr. Koncz Zsófia energiaügyi minisztériumi államtitkár	11799
Kontrát Károly (Fidesz)	11800
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár	11802

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	11804
---	-------

Varga Mihály pénzügyminiszter, a napirendi pont előadója	11804
---	-------

Felszólalók:

Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	11810
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	11812
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11817
Vajda Zoltán , az MSZP képviselőcsoportja részéről	11819
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11823
Dr. Mellár Tamás , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	11828
Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	11830
Csárdi Antal , az LMP képviselőcsoportja részéről	11835
Varga Mihály pénzügyminiszter	11838
Dr. Apáti István (Mi Hazánk).....	11840
Csárdi Antal (LMP).....	11841
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	11842
Dr. Apáti István (Mi Hazánk).....	11843
Csárdi Antal (LMP).....	11843

Varga Mihály pénzügyminiszter előadói válasza.....	11844
---	-------

Az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról, valamint az (EU) 2017/625 számú rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentés, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat kivételes eljárásban történő összevont vitája.....	11845
---	-------

Tessely Zoltán , az Európai Ügyek Bizottságának alelnöke, a napirendi pont előadója	11846
--	-------

Farkas Sándor agrárminisztériumi államtitkár	11850
---	-------

Illés Boglárka , a Törvényalkotási Bizottság előadója	11853
--	-------

Felszólalók:

Dr. Hörcsik Richárd , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11855
Balassa Péter , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11858
Bencze János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11859
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11860
Szabó Rebeka , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	11861
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	11864
Dócs Dávid (Mi Hazánk)	11869
Illés Boglárka (Fidesz)	11870

Dr. Hörsik Richárd (Fidesz)	11871
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	11872
Tessely Zoltán , az Európai Ügyek Bizottsága alelnökének előadói válasza	11872

A Magyarország Kormánya és a Szerb Köztársaság Kormánya között a közúti, a vasúti és a vízi határforgalom ellenőrzéséről szóló, Magyarország Kormánya és a Szerb Köztársaság Kormánya közötti megállapodás módosításáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	11874
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	11874

Felszólalók:

Bartos Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11874
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11875

A Magyarország és az Ecuadori Köztársaság között az ideiglenesen munkát vállaló turisták programjáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	11876
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	11876

Felszólalók:

Bartos Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11877
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11877
Varga Ferenc (független)	11877

Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár előadói válasza	11879
--	-------

A köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedésekről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	11879
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	11880

Felszólalók:

Bodó Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11882
Barkóczy Balázs , a DK képviselőcsoportja részéről	11885
Harrach Péter , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11890
Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	11891
Ander Balázs , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11895
Berki Sándor , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	11900
Dúró Dóra , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	11903
Kanász-Nagy Máté , az LMP képviselőcsoportja részéről	11907
Varga Ferenc (független)	11912
Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló	11915
Bodó Sándor (Fidesz)	11918
Ander Balázs (Jobbik)	11920
Dúró Dóra (Mi Hazánk)	11924
Barkóczy Balázs (DK)	11927
Kanász-Nagy Máté (LMP)	11929
Ander Balázs (Jobbik)	11931
Dúró Dóra (Mi Hazánk)	11932
Kanász-Nagy Máté (LMP)	11933
Dúró Dóra (Mi Hazánk)	11933

Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár előadói válasza	11934
--	-------

Napirend utáni felszólalások:

Barkóczy Balázs (DK)	11940
Bodó Sándor (Fidesz)	11942
Dócs Dávid (Mi Hazánk)	11943

Az ülés bezárása	11946
-------------------------------	-------

Az ülésen jelen voltak:

DR. LATORCAI CSABA JÁNOS, a Miniszterelnökség államtitkára, DR. PANYI MIKLÓS államtitkár, DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár, RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár, DR. KONCZ ZSÓFIA energiaügyi minisztériumi államtitkár, ÁGH PÉTER építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, DR. ZSIGMOND BARNA PÁL, az európai uniós ügyek minisztériumának államtitkára, DR. FÓNAGY JÁNOS gazdaságfejlesztési minisztériumi államtitkár, GION GÁBOR honvédelmi minisztériumi államtitkár, DR. REPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, VITÁLYOS ESZTER kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, MENCZER TAMÁS külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter, TÁLLAI ANDRÁS államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
4. ülésnapja
2023. október 10-én, kedden
(9.00 óra - Elnök: Jakab István
Jegyzők: Gelencsér Attila és Z. Kárpát Dániel)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 4. **ülésnapját megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Gelencsér Attila és Z. Kárpát Dániel jegyző urak lesznek segítségemre.

Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri a munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! **Napirend előtti felszólalással** kezdjük mai munkánkat. Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Bakos Bernadett képviselő asszony, LMP-képviselőcsoport: „Aktuális ügyeinkről” címmel. Öné a szó.

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar vasút hanyatlása nem újdonság, valójában már legalább a rendszerváltás óta tart, azonban azt érdemes leszögezni, hogy az elmúlt év meredek zuhanás volt ebben a tekintetben is.

Érdemes itt egy rövid történeti visszatekintést tenni, a kilencvenes évektől lényegében csak a napi működéshez szükséges tűzoltásjellegű beavatkozásokot végeztek, a magyar politika pedig autópálya-építési lázban égett, a vasút a kormányoknak pedig nem volt fontos. A kétezres években jött a neoliberais tombolás első korszaka, privatizációk, a járműjavító kapacitások végleges leépítése, mellékvonal-bezárások.

Azonban az elmúlt 13 évért már ezt a kormányt terheli a felelősség. A 2010-es években sem történt érdemi változás, csak az egyre romló hálózat foltozgatása, méregdrága, de valójában kicsiny hatású EU-s projektek egyes fővonalakon, amik sokszor érdemi javulást nem is hoztak.

2010 után mindössze tíz bezárt mellékvonalnál történt alibi-újranitás, de ezek valós fejlesztés nélkül, használhatatlan menetrenddel, gyakorlatilag csak a vegetálásra elegendők, és ezek aztán pedig ürügyként szolgálnak a mostani bezárásokra.

Mára a vasút leromlása összeomlásba váltott, a rossz pályaállapot, a járműállomány öregedése és a munkaerőhiány olyan eseményekben nyilvánul meg, mint például a Hodásznál többeket megégető felforrított hűtővíz esete vagy az 1-es fővonalon bevezetett 100-as lassújel. Az utasok tapasztalata pedig nyáron elviselhetetlen hőség, a légkondicionáló hiánya miatt vagy működésképtelensége miatt vagy éppen a csúcsideőben folyamatos zsúfoltság, állandó, akár többórás késések. Mindez annak a következménye, hogy az egymást váltó neoliberais kormányok a vasútra

ugyanúgy tekintettek, mint minden más közszolgáltatásra: minél kevesebb pénzt kell rá költeni, majd az emberek megoldják maguk, ahogy akarják vagy ahogy tudják.

Ami most zajlott az elmúlt hónapokban, az a neoliberais tombolás második korszaka. Kapkodás, mellékvonalak bezárása, projektek leállítása, amivel ugyan semmit nem spórolnak, viszont évekkel visszavetik a vasút fejlődését. Járműbeszerzések leállítása pusztán sértődésből a Paks II. miatt, majd a felelősség hátrítása és a vezetők kirugása, előkészítetlen vonalfelújítás, ami miatt most Szombathely felé hatszor kell fel-leszállni a vonatokra. A közlekedéspolitikai és a vasút működtetése terén tehát továbbra is koncepciótlanság és jövőtlenség uralkodik, és ebből a helyzetből kellene most megmenteni a vasút közlekedést. Az első és legfontosabb, hogy fel kellene végre fogni, hogy a vasút kulcsfontosságú közszolgáltatás, ami a klímabarát közlekedés központi eleme. Ennek megfelelően kellene fejleszteni, felújítani, beruházni, erőforrásokat rászánni, mert ezek a beruházások mind gazdasági, mind társadalmi téren busásan megtérülnek.

Rövid távon megoldás lehetne az olcsó, de jó állapotú járművek beszerzése, akkor is, ha használtak, hogy a mellékvonalak működtethetőek és a bezártak újranyithatóak legyenek. Emellett persze szükség van egy átfogó vasúti mellékvonal-stratégiára. El kell érni azt, hogy bevezethető legyen az országos ütemes menetrend, a busz közlekedés ráhordását pedig meg kell szervezni. Ezekhez pedig már középtávon szükség lenne a regionális közlekedési szövetségek létrehozására, akik megrendelőként össze tudják fogni a környéki közösségi közlekedést minden eszközzel. Tudjuk, hogy ez általában szembemegy a kormány központosító stratégiájával, azonban mégis erre lenne szükség, regionális szinten ezek a mobilitási igények sokkal jobban kezelhetők.

El kell érni emellett a tarifaközösséget is, hogy ne kelljen többféle jegyet megváltani vagy bérletet vásárolni. Ezzel egyébként az emberek jelentős mennyiséget tudnak pénzben spórolni. Hosszú távon az egész országra kiterjedő vasúti stratégia kell a krónikus munkaerőhiány kezelésére, vasutasletpálya-modell bérrendezéssel, a munkakörülmények érdemi javításával.

Vasútból sajnos továbbra is csak egyetlenegy szelvény kap megfelelő támogatást, ami a multik ipari lobbijának szükséges. Ez például a Budapest-Belgrád vonal, ami annyi forrást emészt fel, amiből önmagában az összes főbb vonalon megszüntethető lenne az összes vasúti lassújel az egész országban. Lázár János ugyan 6000 milliárd forintos évtizedes vasútfejlesztési tervet ígért a nyáron, ennek megvalósulásából egyelőre még nem látunk semmit, de azt már idejekorán leszögezte, hogy ezt nem nemzeti forrásból képzeli el. Pedig egy szuverén országnak így sem kellene sem EU-s, sem egyéb külföldi forrásra támaszkodnia; ahol van 1500 milliárd forint akkugyarak támogatására, van 1000

milliárd forint Budapest-Belgrád vasútvonalra, 1500 milliárd forint repülőtér-vásárlásra vagy éppen 700 milliárd a Vodafone felvásárlására, ott egy ilyen alapvető közszolgáltatásra is szükség lenne. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Ágh Péter államtitkár úr kíván válaszolni. Öné a szó, államtitkár úr.

ÁGH PÉTER építési és közlekedési miniszteri-umi államtitkár: Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Ház! A magyar vasút jövőjéről, azt gondolom, hogy mindannyiunknak van véleménye, és ami a legfontosabb, hogy mi az, amit rögzíteni tudunk. Nyilvánvalóan vannak különböző szempontok. Van a vasúttársaságnak szempontja, van a közlekedésszakma irányítóinak szempontja, és van az utasoknak szempontja. Mi a legfontosabb ezek közül? Az, hogy az utasnak mindig igaza van. Ebből kifolyólag kell megközelítenünk mindazt, amit a magyar vasút jövőjéért teszünk.

Mi a helyzet? A magyar állam egy rendkívül nagy közszolgáltatást tart fenn a Magyar Államvasutakon keresztül, 57 ezer munkavállaló járul hozzá mindennap ahhoz, hogy az emberek el tudjanak jutni arra a helyre, ahová szeretnének. Ez az 57 ezer ember mindennap azon dolgozik, hogy a magyar közlekedés napról napra meg tudjon valósulni. Azt gondolom, hogy köszönettel tartozunk nekik, hiszen ők adják a magyar közlekedés alfáját és ómegáját. Mi az, amit mi tenni tudunk? Azt, hogy egyrészt kezeljük azokat a helyzeteket, amelyek az elmúlt évtizedek különböző magatartásformái miatt előálltak. Mit jelent ez? Voltak olyan időszakok, amikor pontszerű beavatkozásokat hajtottak végre, voltak olyan időszakok, amikor egyáltalán nem foglalkoztak a közlekedéssel, így az elmúlt évtizedek egy nagyon komoly adósságot hoztak létre. A magyar vasút jelentős részén lassújelek vannak érvényben. Ebből kifolyólag feladatunk tehát, hogy egy komoly fejlesztésbe vágjunk a fejszénket.

Az Építési és Közlekedési Minisztérium pontosan ennek a célnak a mentén dolgozta ki a magyar vasút jövőjéről szóló koncepciót. Ebben arra helyezük a hangsúlyt, hogy a magyar vasút meg tudjon felelni azoknak a kihívásoknak, amelyeket a XXI. század ad, és meg tudjunk mindannyian felelni azoknak az elvárásoknak, amelyek az utasok részéről érkeznek.

Nyilvánvalóan azonnali és gyors, hatékony intézkedéseket csak abban a szituációban lehet tenni, amelyre a forrás rendelkezésünkre áll. A magyar vasút jövőjéről szóló koncepción keresztül azt szeretnénk elérni, hogy hosszú távon, jelentős mértékben ez a forrás adott lehessen. Most, 2023-ban azon kell dolgoznunk, hogy a különböző, régi adósságok miatt fennálló problémákat kezelni tudjuk. Így volt ez az 1-es vonalnak a felújításánál.

Engedjék meg, hogy e helyről nemcsak a vasúttársaság munkatársainak a munkáját tudjam megköszönni, hanem azoknak a volánosoknak is, akik nap mint nap azon dolgoznak, hogy abban a fajta mobilitásban, ami szükséges ahhoz, hogy ennek, a Magyarország szempontjából létfontosságú vonalnak a közlekedése adott legyen, abban közreműködnek, segítenek. Több tízezer utasnak a szállítását végzik el a Volánon keresztül a kollégák.

(9.10)

A magyar vasút tehát, azt gondolom, hogy egy komoly lehetőséget jelent a magyar állam számára. Mi a kötött pályára a jövőben is úgy tekintünk, mint egy nagy lehetőség. Mindannyian tudjuk azt, hogy ennek a fejlesztéséhez azonban a magyar állam akaratán kívül még európai uniós forrásokat is fel lehetne használni. Azért mondom, hogy fel lehetne, mert önök, a baloldali pártjai folyamatosan azon vannak, hogy akadályozzák a Magyarország számára járó uniós források felhasználását. Gyurcsány Ferenc maga is elmondta azt, hogy ők azon dolgoznak, hogy meggátolják a Magyarországnak járó források kifizetését.

Miért is lenne fontos ez? Azért, mert van egy bizonyos IKOP, és az IKOP-on keresztül például jelentős forrásokat lehetne arra felhasználni, tisztelt képviselő asszony, hogy a kötött pályát, a magyar vasút rendszerét fejleszteni lehessen. Ezért tisztelettel arra kérném a baloldali képviselőit, hogy működjenek közre hazánk közlekedésfejlesztése érdekében, dolgozzanak azon, hogy azok a források, amelyek rendelkezésre állhatnának a magyar vasútszisztem további fejlesztése érdekében, megérkezhesse nek. Mi a kormányon továbbra is azon leszünk, hogy a magyar utasoknak, akiknek mindig igazuk van, megfeleljünk. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Megköszönöm államtitkár úr válaszát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Dócs Dávid képviselő úr, Mi Hazánk-képviselőcsoport: „Aktuális közügyek” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Július 1-jével ismét módosult a vadászati törvény, de sajnos megint nem előnyére. Érdekes módon, bár dinamikusan fejlődik a vadállomány, sok szakértőnek ez igen komoly fejfájást okozva, és igen dinamikusan fejlődik a vadásztársadalom is, hiszen most már több mint 70 ezren vannak az országban, egyre több az olyan vadász, aki kiszorul a saját vadászterületéről, egyszerűen kitűrik őt az eddigi vadásztársaságából, így több ezer olyan vadász van, aki nem tudja akár több évtizede gyakorolt hivatását tovább folytatni és gyakorolni.

Ha a mezőgazdasági és erdészeti kultúrákban okozott károk vonatkozásában és tekintetében vizsgáljuk meg a témát, akkor már több tízezer olyan gazdálkodót találhatunk az országban, akik elégedetlenek a vadászatra jogosult gyakorlataival, hiszen sok esetben a saját földjük megőrzése sem adatott meg nekik, pedig a föld tulajdonjogának elválaszthatatlan része a vadászati jog is. A vadkárelhárítás mégsem végezhető, így a gazdálkodás és a vadászat nincs szinergiában, nincs egyensúlyban egymással, és ennek egyre inkább látszódnak a jelei, s talán újra kéne gondolni a vadászati törvényt, hogy a föld valódi tulajdonosai vadászhasznának rajta, ne pedig mások urizálhassanak.

Ami a legtöbb embert, milliókat érinti viszont, az teljesen más témát próbál ide elénk hozni a vadászat kapcsán. A vadveszélyre és a vadgázolásra szeretnék kitérni, hiszen ez is egyre nagyobb probléma a hazai utakon, melyeknek nemcsak a minősége, de most már sajnos a biztonsága is egyre inkább megkérdőjelezhető. Ugyanis a jogszabályban változás történt, melyet a magyar vadászkamara és más szervezetek is próbáltak cáfolni, hogy ez a jogszabályi változás igazság szerint semmilyen komolyabb változást és bírói joggyakorlatot nem fog majd itt érinteni, de mi úgy értelmeztük, és nagyon sok civil szervezet is úgy értelmezte, hogy a (2) bekezdésben meghatározott esetben nem minősül a vadászatra jogosult felróható magatartásának vagy a tevékenységi körében előálló rendellenességnek, ha a vad az életmódjából, szokásos táplálkozási, szaporodási viselkedéséből következő helyváltoztatása miatt jelenik meg a lakott területen kívüli közúton, autóúton, autópályán vagy a település belterületén, kivéve, ha a vad megjelenése a vadászatra jogosult tevékenységével áll okozati összefüggésben.

Ez magyarra fordítva azt jelenti, hogy az esetek 99,9 százalékában nem róható fel a vadászatra jogosultnak az, ha vadgázolást hajt végre az ember vagy szenved el, és az a nagyon kis, 0,01 százalék pedig arra ad okot, hogy hosszas pereskedés után ne tudja majd az autós bizonyítani azt, hogy nem az ő hibájából történt meg ez a baleset. Az ilyenkor szokásos gyakorlat eddig az volt, hogy a vadveszélyt jelző táblák övezetében a vadásztársaság esetleg perelhette az ő vadállományában keletkezett kárért az autóst, hiszen legalább egy tábla formájában felhívta a figyelmet arra, hogy ilyen veszély található ezen az útszakaszon, ám azon kívül ennek a bizonyítása mindkét fél részéről nagyon nehéz volt; viszont az új jogszabály értelmében gyakorlatilag sehol nem védi az autóst semmilyen jogszabályi hivatkozással, hiszen egész egyszerűen a vadászatra jogosultnak nem lehet felróni azt, ha egy vad az országos úthálózat bármelyik pontjára kerül.

Itt szeretném megemlíteni, hogy az új szabályozásban egyértelműen le van írva, hogy gyorsforgalmi autóúton, illetve autópályán nem is lehetne vaddal találkozni, hiszen azt a közút kezelőjének úgy kell megoldania, hogy ne lehessen vad ezeken az utakon,

mégis nemcsak hogy vaddal, de rengeteg vadveszélyt jelző táblával is lehet találkozni akár az autópályáin is, ami egyértelműen ellentmond ennek a jogszabálynak.

A polgári törvénykönyv pedig úgy rendelkezik, hogy a veszélyes üzemek találkozása előírt szabályokat alkalmazza a közúti közlekedésben részt vevő, és a vadászat szerves részét képező vad balesetben végződő találkozása esetén, ami azt jelenti, hogy az üzemben tartók felróhatóságuk arányában kötelesek a másik félnek okozott kárt megtéríteni.

Ha valamelyik fél rendellenes magatartása okán keletkezett a baleset, akkor a kárt ő köteles megtéríteni, ha viszont egyik félnek sem róható fel ilyen rendellenesség, akkor mindenki a saját kárát köteles viselni. Ez azt jelenti a gyakorlatban, hogy míg a vad az állam tulajdona, míg a haszon a vadászatra jogosulté, addig a kár sajnos egyértelműen a magyar autósoké. Köszönöm szépen a szót. *(Szabadi István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Farkas Sándor miniszterhelyettes úr kíván válaszolni. Öné a szó, miniszterhelyettes úr.

FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Az ön által felvetett kérdéskör a magyar vadgazdálkodással kapcsolatban annyi vitát megért már itt, e Ház falai között is, hogy mondhatnám azt, hogy hosszú évtizedek óta mindig fontos téma, ugyanakkor nyugvópontra gyakorlatilag sosem tudott kerülni ez a történet. Miért mondom ezt?

Mondhatom azt, hogy huszonpáréves parlamenti munkám során annyiszor felvetődött ez a kérdés, a vadászati ágazat, a vadkárok kérdése, hogy most ez a jogszabály, amely szintén elkészült, próbál ebben eligazítást adni minden résztvevő számára. De én azt gondolom, és lehet, hogy ön nem fog ezzel egyetérteni, elsősorban itt a közlekedők magatartására kellene nagyobb hangsúlyt fektetni. Mert általában ezek a súlyos vadkárok mindig a sebesség túllépése miatt történnek, és tragikus események következnek be. Jómagam is, természetesen mindannyian szeretünk gyorsan hajtani *(Dr. Rétvári Bence: Ezt meg se hallottam. - Derültség a kormánypártok soraiban.)*, de azokon az erdős területeken, vadgazdálkodást érintő területeken, amelyeken közlekedünk, ott ez fokozottan veszélyes.

Hiába van kitéve az a tábla, hogy áthaladó vad, két kilométer hosszan figyeljünk erre, nagyon kevesen veszik ezt figyelembe, és főleg vannak időszakok - ön ezt nagyon jól tudja, illetve a törvényre hivatkozott -, amikor nagyon sok olyan időszak van, amikor a vadak vonulnak különböző, párási és egyéb vonatkozásban. Főleg most itt augusztus közepétől gyakorlatilag most október közepéig éljük meg ezeket a pillanatokat a közutakon, ahol rendkívül veszélyes, akár őzek, akár szarvasok vagy nagyobb testű állatok

tudnak nemcsak hogy egyesével, hanem sorozatban, akár nagyobb tömegben áthaladni előttünk, amit nagyon nehéz kivédeni. De ha lassabban megyünk, biztos vagyok benne, hogy sokkal jobban ki tudjuk védeni ezeket az eseteket.

Természetesen az ön által felvetett kérdés, hogy ki viseli a vadkárt, ismételten, ahogy előbb már az előzőekben említettem, hosszú vitatéma, és azt gondolom, hogy ebben jelentős szerepe annak van, hogy hogyan tud a közlekedő, a vadásztársaság vagy a vadgazdálkodó úgymond megegyezni egy ilyen esetben. Tudom, hogy ez nagyon nehéz, teljesen tisztában vagyok vele. Személyes tapasztalatom is van sajnos erről, én is nem egy esetben ütöttem el őzet, ami teljesen összetörte a gépkocsimat, kivédhetetlen módon, de ez most részletkérdés. Nagyon nehéz megegyezni, de mégis meg kell egyezni - valami módon meg kell oldani ezt az esetet - a vadgazdálkodóval, a vadászati felügyelőkkel, illetve akár a közútkezelővel is.

(9.20)

Ön hivatkozott arra, hogy a gyorsforgalmi és az autópályák körüli útszakaszokon vad elméletileg nem létezhet. Azt nyilván ön is nagyon jól tudja, hogy rendkívül nehéz kikerülni ezt az esetet. Hiába vannak meg végig a kerítések és vadhálók, mégis előfordult nem egy és nem két esetben, amikor nemcsak vad, hanem akár házi kutya is felbukkant az autópályán teljesen váratlan helyzetben. Erről is volt személyes tapasztalatom Örkénynél, nem is olyan régen. Tehát ebből a szempontból sem lehet százszázalékos biztonságot adni. Még egyszer visszatérek arra, hogy fokozott figyelemmel, a közúton való közlekedés figyelmével tudjuk a legjelentősebb mértékben elkerülni ezeket az eseteket.

Ön a jogszabályra hivatkozva elmondta, hogy gyakorlatilag nem minden esetben történik meg a káresemények rendezése. Nem akarok reklámot senkinek sem, de ott van a casco. Ne haragudjanak, de a casco ezeket a káreseményeket rendezi. A kötelező felelősségbiztosítás természetesen nem, de a cascónál ezek a károk az önerőn kívül jelentős részben rendezhetők.

Úgy gondolom, hogy együtt kell élni ezzel a történettel. Azt nem lehet kizárni, hogy ne találkozzon vadval az ember. Örülünk annak, hogy Magyarországon, a Kárpát-medencében még olyan környezeti és természeti feltételek vannak, hogy ezek a vadak megtalálhatóak, itt vannak, csak nekünk vigyázni kell rájuk. Azt hiszem, kevés olyan ország van, ahol ilyen gyönyörű vadállománnyal, értékes vadállománnyal rendelkező vadászati ágazat van. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes úr válaszát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólásra jelentkezett Mellár Tamás képviselő úr, Párbeszéd-képviselőcsoport: „Aktuális ügyekről” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DR. MELLÁR TAMÁS (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Valószínűleg minden magyar szívét melegség járta át arra a két hírre, amely a múlt héten Stockholmból érkezett: orvosi Nobel-díjat kapott Karikó Katalin, és fizikai Nobel-díjat kapott Krausz Ferenc. Ezúton is gratulálunk nekik a kiemelkedő tudományos munkájuk elismeréséhez. Örülhetünk annak, hogy ilyen tehetséges honfitársaink vannak.

Abba most nem mennék bele, hogy a Svéd Tudományos Akadémia döntése miként viszonyul házelnök urunk azon örök érvényű megállapításához, hogy - idézem -: Svédország a saját hazájára is köp, nemhogy ránk.

De menjünk tovább. A két igazán jó hír tudomásulvétele után azonban érdemes két dolgon elgondolkodni. Egyfelől: miért külföldön érte a két kutatót a kitüntetés? Miért külföldön végzett munkájuk kapta a nagy elismerést? Miért nem itthon tevékenykedtek? Persze ezt ki lehetne terjeszteni a távolabbi múltra is, mert korábban is így volt, az egy tucatnyi magyar Nobel-díjasból mindössze kettő volt, aki az itthon végzett munkájáért kapta meg a díjat. Másfelől pedig ha ilyen tehetséges a magyar nép - és ebben nyilván nincs okunk kételkedni -, akkor miért kullongunk hátul a nemzetek rangsorában az innováció és a versenyképesség tekintetében? Miért olyan gyalázatosan gyenge gazdaságunk hatékonysága és termelékenysége?

A feltett kérdésekre könnyen lehet válaszolni, de egyáltalán nem szívderítők ezek a válaszok. Azért van egy így, mert Magyarország nem kedvez a tehetségeknek. Nálunk a múltban sem érvényesült és most sem érvényesül a tudományos szabadság, a jogbiztonság, a tulajdonhoz való jog. Ezt nemcsak én mondom, erre vonatkozóan éppen az Alkotmánybíróság határozata a bizonyíték, amely éppen ebben a két ügyben marasztalta el a kormányt és az Országgyűlést a 2019-es akadémiai törvény módosítása kapcsán. Hiába tehát a tehetséges emberek nagy száma, ha ők nem tudnak együttműködni, mert törvényileg nem biztosított az együttműködésük feltételrendszere, mert az intézmények nem öröködnék a szabadverseny és a demokratikus elvek érvényesülése felett. Nálunk az erősebb vizsmindent - lásd a napszemüveges emberek megjelenését a sikeres vállalkozóknál -, a hatalomnak mindig igaza van, de ha nincs, akkor az ÁSZ, vagyis a Versenyhivatal majd gondoskodni fog erről.

A tőlünk nyugatabbra lévő országok emberei nem okosabbak és nem szorgalmasabbak, mint a magyar emberek, de ők tudnak produktívan együttműködni. Az ő egyéni teljesítményeik összeadódnak, és így kooperálva sokkal többre képesek, mint elszigetelt egyénekként. Nálunk viszont az együttműködés nem produktív, a kiemelkedő egyéni teljesítmények leromlanak, elvesznek a közös produktumban.

Miért van ez így? Azért, mert Orbán Viktor miniszterelnök urunk nem megszervezni akarja a társadalom együttműködését, hanem uralni akarja a

társadalmat, minden szegmensét kézi vezérléssel akarja irányítani. Nem tűr semmiféle szabadságot, autonómiát, ha valamit nem uralhat, akkor azt elpusztítja. Lásd például a Közép-európai Egyetemet, amely a legjobb magyar egyetem volt (*Rétvári Bence: Milyen szempontból volt a legjobb?*), Orbán nem tudta az uralma alá hajtani, ezért aztán elüldözte. (*Rétvári Bence: Megsértett húsz magyar egyetemet. Gratulálok!*) S ugyanezt teszi sok-sok tehetséges fiatal magyarral is, többek között azzal, hogy lerombolta a hatékony oktatási rendszert és megszüntette az egyetemek autonómiáját.

Minél tovább lesz miniszterelnök Orbán Viktor, annál nagyobb lesz a hatalma - ez kétségtelenül így van -, de az ország gazdaságilag annál szegényebb lesz, és a társadalom annál inkább ki fog ürülni, mert a legjobbaink elhagyják Magyarországot. Adytól kölcsön vett parafrázissal, ad absurdum végül az fog következni, hogy Orbánnak abszolút hatalma lesz a semmi fölött. Köszönöm szépen. (*Taps az MSZP és a Momentum soraiban.*)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Vitályos Eszter államtitkár asszony, miniszterhelyettes kíván válaszolni az elhangzottakra. Öné a szó, miniszterhelyettes asszony.

VITÁLYOS ESZTER kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Engedje meg, hogy a felszólalásában a tudománypolitikával, az egyetemekkel, a felsőoktatással kapcsolatos hozzászólásaira igen, a végén pedig a kusza politikai eszmefuttatására ne reagáljak.

Tudósaink mindig is a világ legjobbjai között voltak, és most ismét okkal érezhetünk büszkeséget, mivel az elmúlt héten két nap alatt két magyar tudóst is elismert a világ. Engedjék meg, hogy itt is szívből gratuláljak Karikó Katalinnak, aki Semmelweis nyomdokain járva sok millió életet mentett meg a járvány idején, és Krausz Ferencnek, aki olyan innovatív eljárások kialakításán dolgozik munkatársaival, amelyek alkalmazásával egyszerű vérmintákból jelezhető előre számos betegség, ezzel is hozzájárulva a megelőző egészségügyi ellátás eredményeinek erősítéséhez.

Minden ellenkező híreszteléssel ellentétben azt is szeretném leszögezni, hogy Karikó Katalin 1985-ben kényszerült elhagyni Magyarországot. Azt gondolom, ha valakinek, a polgári kormánynak ehhez semmi köze nem volt. És évek óta támogatjuk Magyarországon a Nobel-díjas Krausz Ferenc és csapata munkásságát is. A rákkutatásban fontos molekuláris ujjlenyomatok kutatására több mint 20 milliárd forint támogatást nyújtott a kormány. Új Nobel-díjasaink világraszóló tudományos eredményei életet mentenek és magyar fiatalok sokaságát ösztönzik majd kutatásra, felfedezésre, alkotásra. Itt is szeretném megköszönni Karikó Katalinnak és Krausz Ferencnek, hogy

motiválják a magyar tudóstársadalmat is. Magyarországon büszke önkre!

És elmondhatom azt is, hogy Magyarországon biztosított a megfelelő háttér a jövő kutatói számára is. Jelenleg is több tíz milliárd forinttal támogatjuk a magyar tudósok kutatásait, hozzásegítve őket a kimagasló tudományos eredmények eléréséhez. Meggyőződésem, hogy a kormány az egyetemek, valamint a magyar kutatási hálózat modellváltásával olyan kutatói környezetet alakított ki, amely megteremtette a lehetőségét annak, hogy itthon is érthessenek el hasonló sikereket a jövő Nobel-díjas magyar tudósai.

És akkor nézzük meg a tényeket, képviselő úr, a felsőoktatással kapcsolatosan. 2010 óta a felsőoktatás forrásait a két és félszeresére emeltük, azaz 2022-ben ezermilliárd forintot fordítottunk a magyar egyetemek működésére, fejlesztésére. S mi igenis azt gondoljuk, minden baloldali állítás ellenére, hogy az egyetemi modellváltás sikeres. A kiemelkedő nemzetközi egyetemi rangsorok szerint Magyarországon jelenleg 12 elitligás magyar egyetem van. Míg négy éve 7, két éve 9, tavaly már 11 intézmény szerepelt a világ egyetemének legjobb 5 százalékában.

(9.30)

A célunk pedig nem más, mint az, hogy világszinten a top 100-ban legyen legalább egy magyar egyetem, uniós szinten pedig három magyar felsőoktatási intézmény.

Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózatnak szeptember 1-jétől új neve van, Magyar Kutatási Hálózat néven működik tovább. 2019-es létrehozása óta jelentősen, 17 milliárd forintról 39 milliárd forintra, azaz 22 milliárd forinttal növeltük meg a költségvetési támogatását. Ez az emelés tette lehetővé egyébként az átlagosan 30 százalékos kutatói-béremelést is. 2021 óta évi közel 39 milliárd forint költségvetési támogatást kap tehát a hálózat, míg a teljes nemzeti kutatási hálózat közel 50 milliárd forint költségvetési támogatásban részesül.

Elindítottuk a Neumann János-programot, összekapcsolva ezzel az egyetemeket, a kutatóhelyeket és a gazdaságot. 2023 nyarán a program végrehajtására közel 80 milliárd forintos összeget biztosított a kormány, meghirdette a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap programstratégiáját, amely az ideai pályázati lehetőségeket foglalja magában.

Én azt gondolom, hogy Magyarországon ma minden adott ahhoz, hogy igenis olyan tudósok nevelkedjenek fel és olyan tudósok tanuljanak, mint például Karikó Katalin vagy Krausz Ferenc (*Sebők Éva közbeszól.*), és ezt mi biztosítani is fogjuk a jövőben. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Megköszönöm az államtitkár asszony, miniszterhelyettes asszony válaszát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Sas

Zoltán képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport, „Mi lesz így a határon?” címmel. Öné a szó.

SAS ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! A magyar-szerb határon a helyzet az elmúlt időszakban tarthatatlanná vált, rendkívül súlyos állapotok uralkodnak. Az illegális migrációhoz kapcsolódó szervezett bűnözői körök, konkrétan az embercsempészek erőszakos támadásai napi szinten irányulnak mind a határvédelmi objektumok, a kerítés ellen, mind pedig a határt védő magyar rendőrök ellen, ami most már tragikus mértéket ölt.

Tovább fokozza a helyzetet az a körülmény is, hogy határaink közvetlen közelében megjelentek azok a terrrorszervezetekhez köthető személyek - mondjuk ki: terroristák -, akiknek az egyik fő célja, hogy bejuszanak részben az Európai Unióba, részben egy másik fő céljuk, hogy az illegális migrációból származó, éves szinten már a 10 milliárd eurót meghaladó bevételből részesüljenek, és ebből ne csak a szervezett bűnözői köröknek a működését finanszírozzák, hanem a különféle terrrorszervezetek működését is tudják finanszírozni.

Ha azt nézzük, hogy milyen nemzetközi biztonsági környezetben is élünk ma, akkor láthatjuk, hogy Afganisztántól a Közel-Keleten át Szíria, Irak, most a Gázai övezet és ha a Száhel-övezetet nézzük Afrikában, akkor mind a terroristák, mind pedig az illegális migráció kibocsátó országai a problémák gócpontjai; jelzem, hogy ezeket nagyon nehéz lesz innen megoldani, a franciáknak például most törnek bele a bicskájuk a Száhel-övezetbe, de reméljük, hogy egy megoldás irányába tudunk lépni.

A Jobbik hosszú ideje javasolja, és az elmúlt tíz év tapasztalatai, úgy gondolom, alátámasztják - és a következő időszak sem lesz jobb -, hogy egy önálló határőrséggel védjük meg a magyar határokat. De még mielőtt ebbe belekezdenék, itt és most szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak és elismerésemet fejezzem ki azoknak a magyar rendőröknek és határvasárlóknak, akik az elmúlt években az esküjükhöz híven, az életük kockáztatásával védték a magyar határokat, védik most is, és védeni fogják a továbbiakban is. Az ő életük mindannyiunk számára egy nagyon fontos szempont, a magyar vér nemzeti kincsünk, nem hagyhatjuk, hogy fogyjon, különösen a határaink védelmében.

A jelenlegi helyzetben, meggyőződésem, néhány ponton változtatásokra van szükség. Jelen pillanatban, ha megnézzük a határvédelemben részt vevőknek a létszámát, és megnézzük az emberkereskedelemmel foglalkozó szervezett bűnözői bandák létszámát, akkor azt látjuk, hogy sajnos nem vagyunk partiban. A magyar határvédelmünknek a létszámát mindenféleképpen növelni kell. Hogy tudjuk ezt elérni? A honvédelmi miniszter úr megmutatta: magasabb bérek, több jelentkező. A Lynx-programban láthattuk, hogy ha tisztességes, magasabb béreket fizetünk, akkor napok alatt fel

lehet tölteni a létszámot - hozzáteszem, hogy egyébként ebben a kérdésben volt is átáramlás a határvédőktől a honvédség irányába.

Ugyanakkor amellet sem mehetünk el szó nélkül, hogy rengeteg embercsempészt fognak el a rendőreink, a határvasárlóink a saját életük kockáztatásával, nehéz körülmények között, és igen, ismerem a körülményeket, a börtönviszonyokat, ismerem az európai uniós hozzáállást, de ennek ellenére azt kell mondjam, hogy nem tartom szerencsésnek, hogy ezeket az embereket szabadon bocsátjuk. Nagyon rossz üzenete van a rendőreink felé, és arról ne is beszéljünk, hogy bár csekély mértékben tapasztalható, de a bűncselekményektől való visszatartó erőt is jelentősen rombolja.

Rendkívül fontos kérdés, hogy időről időre megvizsgáljuk, és lássuk, hogy milyen jogi környezetben tudnak dolgozni a rendőreink. Ezt a rendőrségi törvény világosan szabályozza, és azért is kell erről beszélnünk, hiszen számtalan esetben történik ellenük támadás, 2022-ben 280 esetben történt támadás, most már szerintem szinte minden napra jut egy támadás, ami személy ellen irányul.

Lássuk azt, hogy tudnak a rendőreink védekezni! A rendőrségi törvény és egyéb más jogszabályok is világosan és egyértelműen szabályozzák, hogy a rendőr a jogszerű intézkedése során milyen kényszerintézkedéseket alkalmazhat milyen mértékben. Itt azonban egy picit más a helyzet, hiszen ez egy határövezet, és a határ vonala ezeket az intézkedéseket jelentős mértékben behatárolja, emlékezzünk vissza, hogy a röszkei ostromnál ebből volt is némi diplomáciai bonyodalom, hogy, ugye, a vízgyúhasználatnál és a könnygáz használatánál a szerb fél azért kifejezte a nemtetszését. Ebből a szempontból nagyon szerencsés az a helyzet, hogy a szerb állammal rendkívül jó a kapcsolatunk; érdemes lenne megvizsgálni azt, hogy valamilyen együttműködést tudjunk létrehozni a szerbekkel, hogy abban az esetben, hogyha a magyar rendőrök megtámadják, akkor a kényszerítő eszközök fokozatos alkalmazásával, de védekezni tudjanak, és ki is mondom, mire gondolok: hogyha a magyar rendőrökre rálőnek a határon, akkor vissza tudjanak löni. Nem a tűzbe akarom küldeni őket, mert már ott vannak, hanem azt szeretném, hogyha biztonságosan el tudnák látni a szolgálatot.

És tudom, hogy vannak olyan politikusok, akik mást gondolnak erről a kérdésről, és álproblémának tartják. Mielőtt az államtitkár úr ezeket felsorolja, köszönettel, én nem tartozom ezek közé, én a magyar rendőröknek a biztonságáért aggódom. Azt gondolom, ez egy olyan nemzeti ügyünk, ahol azt kell keresni, hogy mi az, ami összeköt minket, és ez pedig az ország biztonsága és a nemzet megmaradása, nem pedig azt, ami szétválaszt minket. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Rétvári Bence miniszter-helyettes úr kíván válaszolni. Öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! Engedje meg, képviselő úr, hogy idézzem önnek több pártelnökét is, először azt a pártelnökét, aki a migráció 2015-ös nagy megindulásakor volt a Jobbik elnöke, hogy ő hogyan beszélt a kerítésről, kvótákról és hasonló kérdésekről: „A kerítés az egy hatalmas bukás, azt gondolom, a kormány bevándorláspolitikájának a bukása történt meg. A kerítés még föl sem épült, nyilvánvalóvá vált, hogy alkalmatlan Magyarország megvédésére.” Önök tehát már akkor támadták a kerítést, amikor még fel sem épült, Karácsony Gergely vagy Gyurcsány Ferenc a felépítés után mondták azt, hogy lebontanák, önök pedig azt mondták, hogy fölösleges is felépíteni.

Aztán mit mondott az ön akkori pártelnöke a kvótarendszerről? Vona Gábor azt mondta: „Kvótarendszer is fölmerült már, ugye, hogy kvóták alapján szétosztjuk a bevándorlókat, és amíg ez, mondjuk, pár ezer emberről szól, addig azt mondom, hogy oké, lehet ezen gondolkodni.” Tehát egy „oké”-val elintézték önök azt, hogy Európában az illegális bevándorlókat az országok között szétosztják.

Nézzük a Jobbik mostani elnökét, Gyöngyösi Mártont, az előző európai parlamenti választás előtt hogyan beszélt az illegális migráció kérdéséről! Azt mondta: „Segíteni kell a menekülteket, harcolni kell a populizmus ellen és együtt kell működni az EU-val.” Teljes mértékben, mint minden baloldali politikus, mint minden liberális politikus, ugyanazokat a mondatokat mondta. „Nincs más megoldás, mint menedékjogot adni a Szíriából érkező bevándorlóknak.”, és a kvótákra is ígert mondott. Meg is fenyegette az európai választókat, hogy ha Orbán Viktor esetleg hatalomra kerülne, vagy Orbán Viktor pártjának, a Fidesznek a képviselői bejutnak az Európai Parlamentbe, akkor, szó szerint idézem: „Ha Orbán Viktor és szövetségesei diadalmaskodnak pár nap múlva az európai parlamenti választásokon, akkor drótakadályokkal szabdalt, egymás ellen ágáló közösségeknek az Európáját láthatjuk.” Ott tehát még ezelőtt négy évvel is a kerítés ellen beszéltek, a Jobbik nem támogatta, hogy a magyar határzár mintájára máshol kerítések épüljenek, és megszávták a migránspaktumot is, és minden kvóta- és egyéb javaslatot is, néha azt mondták, hogy nem is tudták, hogy kvótajavaslat van benne, tisztelt képviselő úr.

Amikor tehát migrációpárti álláspontot lehetett mondani, akkor a Jobbik migrációpárti álláspontot mondott. Amikor öt évvel ezelőtt az európai parlamenti választások kampányában voltunk, akkor Gyöngyösi Márton, a Jobbik elnöke azzal kampányolt, hogy ő minden migrációpárti intézkedésbe bele fog simulni Brüsszelben, és semminek nem fog ellentmondani, ami Brüsszelnek ne tetszene. És ezt így is tette, ezt az ígéretét kivételesen meg is tartotta, hiszen minden migrációpárti javaslatot megfogalmazott abban a Brüsszelben, ahol egy kávészünet hosszabb,

mint amennyi idő alatt eldöntötték, hogy kvóták szerint szétosztják Európában az illegális migránsokat.

(9.40)

Mert amikor én voltam ott a Bel- és Igazságügyi Tanács ülésén ezelőtt körülbelül két héttel, négy felszólalás és 20 perc alatt - több ideje vagyunk itt, ebben az ülésteremben ma reggel, mint amennyi idő alatt a két vita összesen lezajlott -, tehát négy tagálami felszólalással: kettő mellette, Németország és Franciaország; kettő ellene, Magyarország és Lengyelország, megállapították, hogy megvan a szükséges politikai egyetértés. Minekutána ketten ellene és ketten mellette beszéltek, így megvolt a minősített többség, mert azt mondták, az országok súlya számít, nem pedig a száma. Ezzel el is mondták, hogy Európában innentől kezdve, amit a nagyok akarnak, az úgy lesz, ami a kicsiknek nem tetszik, azt meg fogadják el, hogy úgy van. Magyarország sosem fogja elfogadni. Azért ezt egy európai kultúrának mondani, hogy ha ott van öt ország, amelyik ellenkezik, de nincs a nagyok között, akkor az ő véleményük nem számít, azon átlépünk mindenféle eljárási trükkökkel, eléggé elszomorító.

Tehát így, két héttel ezelőtt 20 perc, és a múlt héten pedig az Állandó Képviselők Bizottságában 13 perc alatt lezavarták ezt a vitát. Öt perccel a napirend megkezdése előtt osztották ki a dokumentumot arról, hogy mit kell akkor tenni Európában, ha hirtelen sok tízezer ember megjelenik pár nap, pár hét alatt, és ott vannak egy tagállamban.

És hogy, hogy nem, képviselő úr, micsoda véletlenek vannak a világban, amikor tudni lehetett, hogy szeptember-október fordulóján itt a Bel- és Igazságügyi Tanácsban és a többi döntéshozó testületben ez újra napirendre kerül, a migrációs paktum utolsó eleme, ez az úgynevezett krízisrendelet, pont az az előtti hetekben indultak el a migránsokat szállító hajók soha nem látott mértékben Lampedusára, pont akkor voltak ott az NGO-k ott Lampedusán, pont akkor ment el Ursula von der Leyen Lampedusára, hogy mutassa, mekkora probléma van. És miután mindenki számára megmutatták, hogy ez nagy probléma, és nagyobb is, hiszen volt, hogy két nap alatt 10-11 ezer ember érkezett, amire korábban nem volt példa, sokan jöttek oda, de ennyien még soha, és amikor minden politikust olyan helyzetbe hoztak, hogy ha elmennek Brüsszelbe, akkor úgy kell hazajönniük, hogy valamilyen megoldást kínálnak erre a helyzetre, ami egész Európában már hetek óta a hírek főcímében volt, akkor előhúzták a régi javaslatot (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.*): itt van a krízisrendelet, kvóták szerint osszuk szét őket. És meg is szavazták a nagy tagállamok. Ezért veszélyes a Jobbik politikája, mert ezeket a politikusokat támogatja. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiból.*)

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes úr válaszáat. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólásra jelentkezett Sebők Éva képviselő asszony, Momentum-képviselőcsoport: „Aktuális ügyeink” címmel. Öné a szó, képviselő asszony.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Szeretném elmondani, hogy tegnap este megváltozott, hogy a mai napon miről fogok beszélni. Egészen mást terveztem, de tegnap rendkívüli események történtek, amik szükségessé teszik, hogy ma másról beszéljek, mint eredetileg terveztem.

2010 áprilisában Orbán Viktor azt mondta: kettő hét alatt fogunk rendet tenni az ország olyan pontjain, amelyek ma még reménytelennek tűnnek. Otthonom, Orosháza sem 2010 áprilisában, sem előtte, sem utána nem volt reménytelen helyzetben. Orosháza körülbelül olyan közbiztonsági információkkal, adatokkal és helyzettel rendelkezett, mint bármely más hasonló kistépelülés az Alföldön; mindig hasonló volt a közbiztonság érzete is, mint bármely más, hasonló méretű alföldi településen. Az utóbbi két-két és fél évben azonban ez megváltozott, és nagyon úgy néz ki, minden jel arra mutat, hogy a helyi megfelelő szervezetek, a helyi önkormányzat, a helyi szereplők nem képesek kezelni a helyzetet.

Tegnap este megváltozott, hogy ma miről fogok beszélni, ugyanis a folyamatosan romló közbiztonsági helyzet a tegnapi napon elvezetett oda, ahová várható volt, hogy el fog vezetni, és bekövetkezett az első haláleset a romló közbiztonság miatt.

Folyamatosan jeleztük megannyi fórumon, hogy baj van, hogy a baj folyamatosan eszkalálódik, és nem érkezett érdemi válasz. Bár sajnos a megfelelő információk hiányában, hiszen a megfelelő információk el vannak zárva előlünk, pletykák alapján kell hogy gondolkodjunk, nagyon úgy tűnik, hogy a helyi rendőrség erőforrás-hiányos, emberhiányos, a helyi rendőrségnek nem áll rendelkezésére mindaz, amire szüksége van a helyzet kezeléséhez. Nagyon úgy néz ki, hogy az önkormányzat alkalmatlan a helyzet segítésére, alkalmatlan arra, hogy javítani tudjon a kialakult helyzeten. Ez nem túl meglepő annak tudatában, hogy a helyi fideszes városvezetés kétféle emberből áll: semmihez sem értő gyenge emberből és egyszerű haszonlesőből. Én úgy gondolom, hogy egyébként ezzel a ténnyel önök is tisztában vannak. Én nem számítok rájuk, hogy bármilyen problémát meg tudjanak oldani, viszont az önök kezében ott a hatalom, ott van az erőforrás ahhoz, hogy javítsanak.

Felmerül bennem a kérdés, hogy tudnak-e arról, ami az elmúlt két és fél évben Orosházán történt. Hajlandók és képesek-e arra, hogy segítő kezet nyújtsanak, hogy azok az állapotok, amelyek jelenleg kialakultak, megszűnjenek?

Szeretném, ha tudnák, hogy bár egykoron nem volt reménytelennek tűnő Orosháza helyzete, ma már az. Eljutottunk arra a pontra, hogy az idősek nem

mernek kimenni egyedül az utcára, hogy a kismamák nem merik tolni a babakocsit az utcákon; szükségük van arra, hogy csoportokba verődjenek, szükségük van arra, hogy házastársuk, idősek esetében gyermekük elkísérje őket a legegyszerűbb feladatok elvégzéséhez, például a kisboltba elmenni. Azt gondolom, hogy ez egy élethetetlen élet, és ebben egyet kell hogy értsenek velem, és azt gondolom, hogy szükséges, hogy a kezükben lévő erőforrásokat rászánják arra, hogy Orosházán a helyzet javuljon, a jelenlegi kialakult, tarthatatlan krízisállapot megszűnjön.

Kérdésem a következő: hajlandók-e segíteni? Hajlandók-e soron kívül fellépni? Hajlandók-e segíteni a helyi rendőrséget? Hajlandók-e soron kívül megadni azt a plusztámogatást, amire a helyi rendőrségnek szüksége van? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Rétvári Bence miniszterhelyettes úr kíván válaszolni. Miniszterhelyettes úr, öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Ház! Túl sok konkrétumot nem említett a felszólalása kapcsán, de engedje meg, hogy én párat elmondjak.

Először is: talán ezekből a felszólalásokból is látszik, hogy akkor, amikor önök baloldalon rendőrállamoznak meg hasonló lenéző megjegyzéseket tesznek a rendvédelmi szervek dolgozóival kapcsolatban, akkor milyen meggondolatlanul fogalmaznak, hiszen akkor, amikor egy-egy büntényről olvasunk, akkor látjuk, hogy mennyire fontos a közbiztonság fenntartása, mennyire fontos a rendőrség munkája.

Amikor önök azt mondják, hogy miért emelkedik a rendőrök fizetése, másoknak emelkedjen a fizetése, ne a rendőröknek, akkor azért gondoljanak bele abba, ahhoz, hogy Magyarország tényleg Európa egyik legbiztonságosabb országa legyen, a világnak pedig a 16. legbiztonságosabb országa legyen Magyarország, szigorú büntető jogszabályokra és a rendőrség napi 24 órás munkájára is szükség van.

Bő tíz évvel ezelőtt, amikor elkezdtek a kormányzásunkat, akkor Magyarországon abban az évben, 2010-ben 447 186 bűncselekmény történt; ezzel szemben a tavalyi évben 167 774. Ez azt jelenti, hogy 12 év alatt közel a kétharmadával csökkent a bűncselekmények száma, majdnem az egyharmadára csökkent, és 279 ezerrel kevesebb elkövetett bűncselekmény van évente. Nyilván, akivel megtörtént a 167 ezerből bármelyik, annak számára ez nem vigasz, de annak a 279 ezernek, aki bármelyikünk lehet, akivel nem történik meg bűncselekmény, köszönhetően a szigorú büntetőszabályoknak, köszönhetően a rendőrség munkájának és felkészültségének, nos, ez viszont sokak számára előrelépés. És ha megnézi akár az emberölések számát vagy bármilyen más erőszakos bűncselekmények számát, ezt fogja találni, hogy nagyon nagy mértékű, hála istennek, a csökkenés.

És ha azt is megnézi, pár hónappal, évvel ezelőtt volt egy ilyen kutatás, amit az Ipsos, tehát nem is egy magyar, hanem egy külföldi közvélemény-kutató végzett világszerte a tavalyi év őszén, hogy mennyire aggodnak az emberek a bűnözés és az erőszak miatt a saját országukban, nos, a világon általában 26 százaléka aggodik az embereknek a bűnözés és az erőszak miatt. Nyilván, vannak nagyon magas százaléku országok, például Svédország, ahol az emberek 58 százaléka aggodik a bűncselekmények elkövetése miatt, ott van az egyik legrosszabb helyzet, de Amerikában is 32 százaléka, Franciaországban 24 százaléka, Belgiumban 20 százaléka, Hollandiában szintén 20 százaléka, Kanadában 18 százaléka, Németországban 15 százaléka, Spanyolországban 16, Angliában szintén 16 százaléka, Olaszországban 14 százaléka, meg Japánban is 10 százaléka, Lengyelországban 5 százaléka, Magyarországon 4 százaléka.

(9.50)

Ez nem egy magyar kutatás, nem is egy Eurostat-kutatás, ez Ipsos-kutatás, de mutatja, hogy Magyarország a világ biztonságosabb országai között van. Amikor valakik turisztikai célpontot is választanak, többek között azért választják Budapestet, mert Európa egyik legbiztonságosabb fővárosa. *(Sebők Éva: Orosházáról beszéltem! - Farkas Sándor: Ott is rend van!)* Orosházán pedig - szerintem ön konkrét esetet nem említett, tisztelt képviselő asszony -, ami konkrét esetet mi megtaláltunk, az az volt, hogy egy napon belül megtaláltak egy rablót az ottani rendőrök, ön más konkrét esetet most nem említett. Biztos vagyok benne, hogy majd máskor el fogja mondani, most az öt perc nem volt elég erre önnek, de bízom benne, hogy a későbbiekben elmondja.

Tehát azt hiszem, érdemes elismerni a rendőrök munkáját. Ezt megtettük béremelésekkel is az elmúlt időszakban pontosan azért, hogy érezhetően emelkedjen a bér. Ez a tisztelheteseknél magasabb, de a tisztelnél is érezhetőbb növelés volt 2022 szeptemberében, az egyik esetben 44, a másik esetben egy 30 százalékos emelésre került sor. Ez egy kétlépcsős béremelésnek volt az egyik lépcsője, tehát egy dupla béremelésről is beszélhetünk az elmúlt másfél esztendőben. Lakhatási támogatással is igyekeztünk segíteni a rendőrök juttatásainak bővülését. De korábban is volt, emlékszik, 2015-ben is volt egy átlagosan 50 százalékos emelés, '19-ben egy egyszeri 500 ezer forintos juttatás, 2022 februárjában pedig fegyverpénz, hatvani juttatás azoknak, akik fegyveres szolgálatot végeznek. Tehát igyekeztünk minden téren, anyagilag is megbecsülni a rendőrök munkáját és nekik a kellő jogi felhatalmazást is megadni, mert tudja, 2010 előtt sokszor úgy érezték sokan, hogy a jogszabályok nem a bűnüldözők, hanem a bűnelkövetők oldalán állnak, mert sokszor a törvény betartóinak kellett magyarázkodni a bíróságon, nem pedig a törvények megszegőinek.

Ezt is visszafordítottuk tetejéről a talpára, hogy a törvény a törvénytisztelő embereket védje. Orosházán és mindenhol a rendőrség fel fog lépni az emberek békéjének és biztonságának megvédése érdekében. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti oldalon. - Sebők Éva közbeszól.)*

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes úr választását. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólásra jelentkezett Molnár Zsolt képviselő úr, MSZP-képviselőcsoport: „Aktuális kérdésekről” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DR. MOLNÁR ZSOLT (MSZP): Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! *(Dömötör Csaba felé:)* Egrészt örülök, hogy államtitkár úr visszatért, mert vélelmezem, hogy nagy valószínűséggel ő fog válaszolni az általam felvetettekre, ha megtisztel majd ezzel.

Azzal kezdeném, hogy nagyon is aktuális most egy számvetés a turizmussal kapcsolatosan, különösen a balatoni turizmussal kapcsolatosan, hiszen a múlt héten napvilágot láttak különböző számok, elemzések, mondhatnám azt is, hogy győzelmi jelentések a balatoni turizmusról. Annak örülök, hogy államtitkár úr arról beszélt az előbb, hogy Budapest a közbiztonság területén is helytállt, a turizmus területén is helytállt. Azonban nézzük inkább most a természetes tavak, különösen a Balaton melletti turizmust, mert tiszta vizet kell önteni a pohárba, hiszen ezek a győzelmi jelentések már-már arról szóltak, mint annak idején a vas és acél országa, vagy amikor a győzelmi jelentések arról szóltak, hogy arcvonal-kiegyenesítés történik. Erre utalnak ezek a győzelmi jelentések, ugyanis bár a statisztikai számok szerint rendkívül sikeres idényt zárt a Balaton, valójában azonban ez nem szól másról, mint arról, hogy a bérből és fizetésből élők kiszorultak a balatoni nyaralás lehetőségéből.

Szembejön önökkel a valóság, mi pedig arra várunk választ, hogy mire készül a kormány annak érdekében, hogy jövőre ez ne így legyen, ugyanis a magyar családok számára elfogadhatatlan, hogy a Balaton és a természetes tavak lényegében luxuscikkékké váltak. Nem mindig a nemzetközi példák a legjobbak, azonban most itt mégis érdemes Horvátországot megidézni, ahol törvényt hoztak arról, hogy az Adriába való bejutásért nem lehet pénzt kérni, nem lehet fizetni azért, hogy valaki bejusson az Adriába, a tengerbe, és nem lehet lezárni a partot.

Ezért, amikor a turizmusról beszélünk, persze örvendetes, hogy a statisztikai adatok szerint rengeteg vendégéjszakát töltenek a Balatonnál külföldiek és örülünk a külföldi turistáknak, de még fontosabb, hogy mi a helyzet a magyar családokkal. Szeretném előrebocsátani, hogy mi, patrióta szociáldemokraták a magyar családok oldalán állunk és szurkolunk a Balatonnak, azt is mondhatnám, hogy hajrá, Balaton, de ez kevés, ha önök nem tesznek semmit és tétlenül nézik, hogy

magyar családok százezrei szorulnak ki az üdülés, nyaralás lehetőségéből. Ugyanis az üdülés, a nyaralás, a pihenés sokkal több, mint egy statisztikai adat. Itt nemcsak arról van szó, hogy mennyi bevétel származik adott esetben a turizmusból, hanem arról, hogy egy nemzet, egy nép, egy ország, így a magyar családok lelkiállapotát tükrözi vissza, hogy mennyi pénzt, időt tudnak fordítani arra, hogy pihenjenek. Ezen a területen óriási lemaradásban vagyunk. Azt várjuk el ezért a magyar kormánytól, hogy azonnali intézkedéseket hozzon, hiszen most még időben vagyunk, jövőre is lesz nyár. *(Rétvári Bence: Biztos ez?)* Egyvalamiben biztosak lehetünk a mai bizonytalan világban, abban, hogy jövőre is lesz nyár, ezért most még lehet intézkedéseket hozni.

Segítünk ebben, hiszen másban is próbálunk segíteni, mert a magyar családok olyan fontos tényezők, amelyek túllépnek akár még a pártpolitikai célokra is. Segítünk önöknek, mert az egyik alapvető cél, hogy a magyar családok eljussanak a Balatonhoz, hogy ne irreális belépőket kelljen fizetni a Balaton-parton. Erre nem jó válasz az, hogy sok szabadstrand van, meg a partszakaszok aránya kétharmad a szabadstrandok tekintetében. Erre az a jó válasz, hogy nincs helye kerítéseknek a Balaton partján, annak az országhatáron van a helye, a Balaton partján szabadstrandoknak van helye, le kell bontani a kerítéseket, érvényt kell szerezni az Alkotmánybíróság döntésének, amely szerint a part menti védősávot be kell tartani. A beruházásoknak ésszel van helye a Balatonnál *(Rétvári Bence: Máshol is!)* és nem úgy, hogy kirekesszék a magyar családokat a Balaton partjáról.

Aztán ott van a nemzeti üdültetési program, amely az egyébként működő, de kevésnek bizonyuló Erzsébet-táboroknál sokkal szélesebb körben tenné lehetővé azt, hogy azok a szálláshelyek, amelyek nem kevés milliárdot kaptak állami támogatásból, vendégéjszakákat biztosítsanak azon családok számára, amelyek egyébként nem jutnának el a Balatonhoz.

Ott van az üdülési támogatásra vonatkozó javaslatunk, amely a legrászorultabbaknak idényenként százezer forintos támogatást adna, ez egy nagy csepp a tengerben, a magyar tengerben, de érdemi támogatás és az állami költségvetést nem rogyasztaná meg. Javasolom, hogy keressünk forrásokat például a Nemzeti Bank elkótyavetyélt milliárdjai között és mindjárt tudnánk kompenzálni az önkormányzatokat a szabadstrandok esetében és mindjárt tudnánk állami forrásokat adni más célokra, a nemzeti üdültetési programra vagy az üdülési támogatásokra. Mert, ismétlem, az üdülés nem arról szól, hogy milyen állami vagy önkormányzati bevételek keletkeznek, hanem arról, hogy egy nemzetnek milyen lesz a jövője, milyen a mentális és fizikai állapota és nagyon bízom benne, hogy legalább ezért felelősséget fognak vállalni, hiszen egy valamiben biztosak vagyunk: jövőre is lesz nyár. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Dömötör Csaba miniszterhelyettes úr kíván válaszolni. Öné a szó.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Kezdjük azzal, amiben egyetértünk! Egy ilyen van, az, hogy jövőre is lesz nyár, ebben kétségtávol egyetértünk. *(Rétvári Bence: Nagykoalíció!)* A többi dologban talán nem, vagy legalábbis más a megközelítésünk.

Ami a vendégéjszakák számát illeti, nem tudom nem felidézni, hogy hogyan beszéltek részben önök, részben más közéleti szereplők, részben pedig véleményvezérek két hónappal ezelőtt arról, hogy rég nem látott gyenge szezon közeledik a Balatonon. A számok ezt nem igazolják. Ezekkel a számokkal azért felesleges vitatkoznunk, mert nem csupán a KSH számaira hagyatkozhatunk, hanem azonnali adatok állnak rendelkezésre azon adatszolgáltató központnak köszönhetően, amely pár éve kezdte meg működését. Rögtön tudjuk, hogy hogyan alakul a balatoni szezon, hogyan alakulnak a vendégéjszakák, hányan hány éjszakát töltenek el a legnagyobb tavunknál.

Az jó dolog szerintem, hogy a korábbiakhoz képest több külföldi érkezett. Ezzel együtt figyelemmel kell kísérnünk azt is, hogy a magyarországi, a magyar, a belföldi turisták száma hogyan alakul. Mielőtt ezt megtennénk, arra felhívnam a figyelmét, hogy szerencsére már nem csak a Balaton az egyetlen nagyon népszerű célpont Magyarországon. Zárkóznak fel más turisztikai térségek is, ez is bizonyítja egyébként, hogy hazánk tele van páratlan értékű természeti kincsekkel, kulturális nevezetességekkel. Ezt figyelembe kell vennünk. Ezzel együtt a Balaton erős szezont zárt, de véletlenül sem gondoljuk, hogy az út végén vagyunk, azt gondoljuk, hogy további szinteket lehet majd lépni. Abba természetesen nincs beleszólásunk, hogy mely család milyen nyaralásról dönt, belföldi nyaralásról, külföldi nyaralásról és belföldi nyaraláson belül a Balaton mellett teszi le a voksot vagy éppen valamelyik kelet-magyarországi régió mellett.

(10.00)

Ami dolga a kormánynak, az az, hogy ha valaki úgy dönt, hogy a Balatonon nyaral, megfelelő, minél magasabb színvonalú szolgáltatást kapjon. Ezért újult meg 42 szabadstrand, ezért újul meg a BAHART flottája - két új katamarán és két új komp áll szolgálatba -, ezért nyújtott a kormány támogatást 12 kalandparkhoz, és a sort még folytathatnám.

Ami a tulajdonviszonyokat illeti - önök gyakran felhozzák ezt a kérdést -, felhívnam a figyelmét arra, hogy a Balaton-környéki tulajdonviszonyok, különös tekintettel a privatizációkra, nem ezekben az években alakultak így, hanem javarészt még a 90-es évek előtt, és ennek bizony van olyan öröksége, amivel én sem

érték egyet, amit nem nézek jó szemmel. Tehát amikor horvátországi viszonyokra, jogszabályokra hivatkoznak, akkor kérem, vegyék figyelembe, hogy egy tengeri környezet teljesen más környezet egy balatonhoz képest, másfelől meg olyan örökséget cipelünk magunkkal, amelynek a terheit azért nem könnyű levenni magunkról.

Örülök, hogy felhozta az Erzsébet-programot, azért is, mert a kormány ezek szerint, önök is jól tudják, hogy nagymértékű üdülési programot biztosít azok számára - több százazrekről van szó -, akiknek nem lenne lehetőségük a Balatonon nyaralni. Több százezer ember úgy juthat el a Balatonhoz kormányzati támogatással, hogy egyébként erre talán nem lenne lehetősége.

Kicsit tágabb megközelítésben szerintem akkor tudjuk segíteni a magyar családokat abban, hogy ha akarnak, akkor mindig eljussanak a Balatonra vagy bárhova máshová az országban, ha általában véve is javítjuk a megélhetési körülményeket. Ennek például elsődleges eszköze most az infláció elleni küzdelem. Ha látta a legfrissebb adatokat, akkor változatlanul csökkenő pályán vagyunk. Még van tennivaló, de jó úton vagyunk afelé, hogy 10 százalék alatti legyen az infláció, és a béremelkedések üteme ezt rövid úton jóval meghaladja, ami azt jelenti, hogy ha a reálbérek újra növekedő pályára kerülnek, akkor a magyar családoknak nagyobb lesz a mozgástere abban, hogy többet nyaralhassanak vagy bármilyen más módon többet fogyasszanak, több dolgot vásároljanak vagy éppen spóroljanak, ez az ő döntésük.

Ha egy dolgot kérhetek ezzel kapcsolatban, és ez nem turizmusfejlesztési kérdés: ha a megélhetési viszonyokat valóban fontosnak tartják, akkor legalább önök ne adják a nevüket azokhoz az adóemelési tervekhez, amelyeket az árnyékkormány bemutatott. Kétkulcsos adót szeretnének, magasabb adót, és ingatlanadót is belengettek, vagy adót (Az elnök megkocogtatja a csengőt.), és jól tudjuk, hogy amikor a gazdagokra hivatkoznak, valójában a középosztályt sarcolják meg. Na, abból nem több nyaralás lesz, több üdülés, hanem kevesebb. Úgyhogy arra kérem önöket, hogy ezeket ne támogassák. Köszönöm, hogy meghallgatott. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes úr válaszáat. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólásra jelentkezett Hegedűs Andrea képviselő asszony, DK-képviselőcsoport: „Aktuális ügyek” címmel. Öné a szó, képviselő asszony.

HEGEDÜS ANDREA (DK): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tegyük fel, hogy önök egy csendes faluban élnek, szép házban, ahová egy fárasztó, munkával teli nap után öröm hazatérni. Azon persze lehet vitatkozni, hogy mennyire tud az ember pihenni, miközben alacsony bérért dolgozik az orbáni infláció száguldása közben. De ezt most hagyjuk, térjünk vissza az idilli képhez! A gyermekek a kertben

játszanak, tiszta a levegő, miközben a csendet legfeljebb a boldog gyermeki játékhangok törlik meg. Szép, nem? Igen.

Aztán egyszer csak jön a felsőbb hatalom, és egy zajos, bűdös, környezetszennyező akkugyárat telepít a falu végébe, a házuktól alig pár száz méterre. Vége a nyugalomnak, a tiszta levegőnek, a gyerekek is jobban teszik, ha nem mennek ki a kertbe, maradnak a házban, hiszen megbetegedhetnek. Vendégmunkások lepik el a falut, teherautók dübörögnek az utakon, és a gyár folyamatos zajától már éjjel sem lehet aludni.

Szörnyűnek találják ezt a képet, ugye? Pedig ez megannyi település mindennapi élete, Iváncsán, Debrecenben, Gödön mind ezt élük meg. Szó szerint megmérgezték az életüket, tönkretették az ivóvizüket és a levegőjüket. Mennyire lehet hangos egy akkugyár, ha már az iváncsai fideszes polgármester is mielőbbi cselekvést sürget? Nem véletlenül nem fogadják el a DK kezdeményezését, hogy telepítsenek zajmérőt minden akkugyár mellé, hiszen még a végén kiderülne, hogy tényleg elviselhetetlen a zaj az érintett településeken.

Ezúttal Alsózsoltát szemelték ki maguknak. Oda hívtak egy szlovén céget, amely az egyik legveszélyesebb, legszennyezőbb tevékenységet fogja a településen folytatni, használt akkumulátorokat fognak szét szerelni, több ezer tonnányi ártalmas vegyi anyagot fognak felhalmozni, amely nemcsak környezetszennyező, a lakosok egészségét veszélyeztető, hanem bal esetveszélyes is.

Nem csoda, hogy a múlt héten már nem az első alsózsoltai lakossági fórum fulladt botrányba. Nincs olyan ember, aki józan ésszel az akkugyár megépítése mellett érvelne, kivéve persze, ha olyan pénzéhes és az emberekkel nem törődő, mint önök, élükön Csöbör Katalinnal, a térség egyéni országgyűlési képviselőjével. *(Dr. Répássy Róbert és Dömötör Csaba, négy ujjal felmutatva: Négyeszer választották meg!)* Az mellékes! *(Moraj és derűltség a kormánypárti padsorokban. - Rétvári Bence: Ennyi!)* Most kellene tenni azért, hogy ne magyarázkodjon - mert tegnap itt magyarázkodott -, hanem inkább megnyugtatón az alsózsoltaiakat, hogy nem épül a település közelében akkubontó. De nem ez történik.

Az alsózsoltaiak aligha fogják megköszönni a beruházási megállapodást nyélbe ütő Szijjártó Péternek, a magyar kormánynak, hogy több milliárd forinttal támogatták a gyár beüzemelését. Nem fogják megköszönni, amikor az alsózsoltai védett vízbázis felett tárolt szennyező anyagok, ne adj' isten, bekerülnek az ivóvizükbe. Azt sem fogják megköszönni, ha az üzem által kibocsátott gázok megmérgezik a levegőjüket, ahogy azt sem, hogy ipari parkká fog változni a településük. Ők a legnagyobb elszenvetői a döntésnek, és mégis ők azok, akik csak a hírekből értesülnek arról, hogyan döntöttek a fejük felett az életükről.

Nem mintha ez a döntés különösebben kilógna a sorból. Orbán Viktor 13 éven át tartó kormányzása alatt egy olyan alkalom sem volt, amikor az emberek

mellett döntöttek volna a nagyvállalatok helyett. Önök szépen lassan az akkugyárak országává tesznek minket, mit sem törődve azzal, hány ember életét tesz ezzel tönkre, kiszolgálják a multikat és a milliárdosokat, közben a tisztességesen dolgozó emberek boldoguljanak úgy, ahogy tudnak, leginkább sehogy.

A DK-ban nem erről szól a kormányzás. (*Vitályos Eszter: Leginkább semmiről.*) A Dobrev Klára vezette árnyékkormány szociáldemokrata fordulatra készül a kormányváltás után; a vállalati profit helyett európai béreket és nyugdíjakat, magánkórházak és magániskolák helyett erős állami egészségügyet és oktatást (*Rétvári Bence: Hankook!*), a milliárdos elit kiszolgálása helyett igazságos Magyarországot akarunk.

Elég volt abból, hogy a nagyvállalatoknak adókedvezményekkel, milliárdos állami támogatásokkal jöjöpíznak, miközben az embereknek, a kisvállalkozásoknak megszorítások és hatalmas adók járnak. (*Rétvári Bence: Ti emeltétek az áfát, ha jól emlékszem! Mennyi volt akkor a társasági adó?*) Követeljük, hogy az alsózsolcai, valamint az összes tervezett akkumulátorgyár építését azonnal állítsák le, és soha többé egy beruházást se kezdjenek el a helyiek megkérdezése nélkül. Épp itt az ideje, hogy végre az emberek számítsanak Magyarországon (*Rétvári Bence: MOTIM!*) a külföldi nagyvállalatok helyett. (*Az elnök csenget.*) Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Koncz Zsófia miniszterhelyettes asszony, államtitkár kíván válaszolni. Parancsoljon!

DR. KONCZ ZSÓFIA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Asszony! Ön egy olyan jelzót használt, hogy „mellékes”, ez nem fontos, ez nem számít. Én ezzel kapcsolatban azért szeretném óvatosságra, nagyobb alázatra kérni a képviselő asszonyt. Én azt gondolom, hogy minden választáson kiemelten fontos az, hogy a magyar emberek hogyan döntenek egy-egy ügyben, és kit bíznak meg azzal, hogy képviselje őket a magyar Országgyűlésben.

Azt gondolom, hogy az nem mellékes (*Hegedüs Andrea: ...most kezdődik az igazi munka! - Az elnök megkocogtatja a csengőt.*), hogyha egy országgyűlési képviselő már negyedjére kapja meg a helyiek bizalmát, ez egy nagyon nagy dolog (*Rétvári Bence: Ők nem tudják, milyen lehet ez.*), és azt gondolom, hogy ez tiszteletet érdemel. Ez a hangnem és stílus semmiképpen nem megfelelő, mert ilyenkor mindazoknak a véleményét vonja kétségbe, illetve minősíti, méghozzá nem olyan szép stílusban, ami, úgy gondolom, hogy egy választási eredménnyel kapcsolatban semmiképpen nem jó irány. (*Hegedüs Andrea: Most nem a választás...*) És az előválasztási...

ELNÖK: Képviselő asszony, bocsásson meg!

DR. KONCZ ZSÓFIA energiaügyi minisztériumi államtitkár: ...kampányban pedig, azt gondolom, hogy önnel kapcsolatban már véleményt fogalmaztak meg az ott élők. Én arra biztatok, hogy olyan stílust és irányt vegyen fel, ami valóban hiteles és az emberek számára mindenféle szempontból szimpatikus, mert nem gondolom, hogy ez az az irány, ami jó lenne.

(10.10)

És itt pedig az akkumulátorgyárakkal kapcsolatban, illetve az ön által felvetett kérdéssel kapcsolatban szeretném kiemelni azt, hogy minden esetben rendkívül fontos az, hogy a helyiek hogyan látják a dolgokat, és ha egy adott kérdésben vannak bizonyos féltelmek, aggodalmak, azokat nyilvánvalóan meg kell beszélni. Ebben az esetben is már több alkalommal sor került olyan fórumra, platformra, ahol lehetett a beruházásról beszélni. Azt gondolom, hogy ez fontos.

Visszont önök a Demokratikus Koalícióban gyakorlatilag úgy beszélnek környezetvédelemmel foglalkozó hatósági szakemberekkel, olyan minősítéseket alkalmaznak, ami azt gondolom, hogy a környezetvédelmi hatóságban dolgozó szakemberekkel kapcsolatban is rendkívül méltatlan, úgyhogy ezzel kapcsolatban is nagyobb tiszteletre szeretném önt kérni. Én úgy általában is, hiszen ha arról beszélünk, hogy mi a hiteles és hogyan lehet egy-egy kérdésben hitelesen fellépni, akkor itt egy önvizsgálat mindenféleképpen fontos a Demokratikus Koalíció részéről.

Alapvetően energetikáról beszélünk, energiafüggetlenségről, szuverenitásról, munkahelyekről, és egy olyan vízióról, amelyben nagyon sok magyar ember munkahelye a kérdés, a tét. Van egy olyan meglátásom, hogy nem biztos, hogy ez fontos szempont az önök részéről, hiszen 2010 előtt 12 százalékos volt a munkanélküliség, és abban a megyében, ahol én is élek, Borsod-Abaúj-Zemplénben ennél is sokkal-sokkal magasabb. Ebben a jelenlegi helyzetben egy olyan jövőről kell beszélnünk és értekeznünk, ahol az autóiparban ma Magyarországon több százezer ember dolgozik, és közvetlen félmillió magyar ember, és egy olyan váltásról, technológiai váltásról van szó, amelyben ezeknek az embereknek a munkahelye mindenféle szempontból kulcskérdés kell hogy legyen, és azt gondolom, hogy az önök számára is fontos szempont kellene hogy legyen.

Az akkumulátorgyártásról még talán azt fontos kiemelni, hogy azt biztosan önök is látják, hogy verseny zajlik Európában és nemzetközileg is. Németország további 14, az Egyesült Államok pedig 40 akkumulátorgyár építését tervezi. Úgy látjuk, hogy ha önökön múlna, akkor hazánk ebből nem profitálhatna, a járműiparban zajló technológiai forradalom kikerülne bennünket, és ez semmiképpen nem lenne örömdetes.

Önök úgy csinálnak, mintha az európai gazdaság gerincoszlopát jelentő autóipar megújulásához a nyugati gyártóknak nem lenne szükségük elektromos akkumulátorokra; ezt egyébként a nyugati társaik abszolút látják, és ebben a versenyben részt vesznek.

Arra kérem a képviselő asszonyt, hogy minden esetben próbálja meg egy-egy ügy kapcsán a tisztelet és az ügyhöz méltó hangnemet megengedni. Úgy gondolom, hogy minden egyes ügyben, amit ön is felvetett az adott településekkel kapcsolatban, nagyon fontos, hogy minden körülmények között a legszigorúbb környezetvédelmi hatósági, munkavédelmi szabályokat betartsuk, és arra is látunk példát, hogy ha ez nem így történik, akkor az üzem működését is felfüggeszti a hatóság. Úgyhogy ezeknek a tényeknek az ismeretében kérem képviselő asszonyt, hogy fogadja el ezt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes asszony válaszát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Juhász Hajnalka képviselő asszony, KDNP-képviselőcsoport: „Az energiaszuverenitás a jövő záloga” címmel. Öné a szó, képviselő asszony.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy egyetlen másodperc erejéig hadd reagáljak Hegedüs Andrea képviselőtársnőmre mint miskolci származású országgyűlési képviselő.

Önök járnak jogállamiság vonatkozásában miniket Brüsszelbe feljelentgetni? *(Hegedüs Andrea: A miskolciak egészségéről van szó.)* A demokrácia legnagyobb fokmérője az, ha egy országgyűlési képviselő négyszer nyer választást. Ez a legnagyobb bizalom, amit egy képviselő kaphat a magyar választóktól. És azt gondolom, hogy a demokrácia lenézése, ha valaki azt a szót használja, hogy melleleg valaki négyszer szerzett egyéni mandátumot. *(Hegedüs Andrea: Most kellene dolgozni!)* Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

És rátérve a napirend előtti témára. Látjuk, hogy az Európai Bizottság elhibázott szankciós politikája hektikus ármozgásokat idézett elő az energiapiacra, ami az egekbe repítette a rezsirákat, és aláásta a befektetési bizalmat.

Az Unió versenyképessége soha nem látott szintre csökkent, miközben Európa hétszer annyit fizet a földgázért, mint az amerikaiak, és háromszor annyit az áramért, mint a kínaiak. Mindezek ellenére a Bizottság makacsul kitart gazdaságromboló politikája mellett, sőt követeli tőlünk a családokat védő intézkedések, így a rezsicsökkentés eltörlését is. A válságos következményeket pedig még tagadni képes, hiszen szeptemberben az Európai Parlament ipari, kutatási és energiaügyi szakbizottsága megvitatta az európai energiapolitika eredményeit, és az Európai Bizottság meglepő módon pozitívan minősítette a saját

energiaválsága eddigi kezelését, dacára annak, hogy Európán eluralkodó gazdasági recesszió van, zuhanó ipari termeléssel kell szembenéznünk, és egyébként teljesen más képet mutat a jelenlegi helyzet. Magyarán szólva Brüsszel a felelősségvállalás helyett inkább valamiféle alternatív hazugságba ringatja magát az európai energiapolitika helyzetét illetően.

A magyar kormány mindent megtesz, hogy hazánk importfüggőségét mérsékelje: önellátási képességünk növelésével, és egy diverzifikáltabb ellátási portfólió kialakításával erősítjük hazánk energiatartósságát és energiaszuverenitását. Az energiaszuverenitás növelése, az importkitettség mérséklése nemcsak szakpolitikai prioritás, hanem nemzetbiztonsági kérdés is. Az energiatartósság sokrétű technológiai mix megvalósításával, a hazai alternatív energiaforrások fokozott hasznosításával és az energiatartósság javításával erősíthető.

Az egyértelműség érdekében szeretnénk hangsúlyozni, hogy ami a diverzifikációt illeti, az Brüsszellel ellentétben Magyarország számára nem azt jelenti, hogy egy meglévő forrást cseréljünk le a másikkal - és itt a lényeg -, hanem azt, hogy minél több energiaforrást minél több helyről igyekezzünk bevonni. Az ehhez szükséges előkészítő intézkedéseket a kormány már jóval az ukrajnai háború előtt megkezdte, melynek eredményeképpen Oroszország mellett Törökország, Azerbajdzsán és Katar lehetnek majd a legfontosabb szereplők a magyar energiamixben.

A partnerországokkal való eredményes megállapodásokhoz elengedhetetlenül szükséges a kölcsönös tiszteleten alapuló párbeszéd, a kommunikációs csatornák nyitva tartása, a Brüsszel generálta blokkolás helyett a konnektivitás politikájának konzekvens képviselése. Ennek köszönhető az, hogy ma már a Török Áramlat gázvezetéken Törökországon, Bulgárián és Szerbián keresztül is kaphatjuk a földgázt. Törökország a jövőben már nemcsak tranzit-, hanem forrásországunk is lesz, hiszen egy megállapodás értelmében jövőre már török gáz is érkezik hazánkba.

Idén júliusban megkezdődhetett a földgázszállítás Azerbajdzsánból Magyarországra, és ezzel létrejött a valós fizikai gázszállítási kapcsolat a két ország között. Magyarország a jövőben a katarai és a türkmén gázexport célországa is lehet, sőt a lengyelországi Gdańskban épülő új LNG-terminálban lekötött kapacitásoknak köszönhetően először érkezhethet földgáz észak felől is hazánkba.

Ami a hazai energiaforrásokat illeti, azt gondolom, továbbra is ki kell tartanunk a mellett a hármas célkitűzés mellett, amelyet még 2010-ben fogalmazott meg a polgári kormány. Egyrészt a villamosenergia-ellátást döntően atom- és napenergiára kell alapoznunk, hiszen ez a két forrás az, amely leginkább biztosítja a függetlenséget. Másrészt Magyarország hálózati összeköttetését mind gáz-, mind villany-infrastruktúra tekintetében teljes mértékben ki kell építenünk, és fejlesztenünk kell. Harmadrészt pedig az

olajszektorhoz hasonlóan lennie kell egy erős nemzeti vállalatunknak a villamos- és a gázszektor területén.

Hazánk energiapolitikájának eredményessége önmagáért beszél. Az a feladatunk, hogy így folytassuk tovább. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Koncz Zsófia miniszterhelyettes asszony kíván válaszolni. Öné a szó.

DR. KONCZ ZSÓFIA energiaügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Asszony! A háború és a brüsszeli szankciók okozta energiaválság is abban erősítette meg a kormányt, hogy az energetikai világpiac felfordulása ellenére fenntartsa Magyarország energiabiztonságát.

A nyáron energetikai együttműködést hoztunk létre Törökországgal - ahogy ön is említette -, Azerbajdzsánnal és Katarral is. Mindhárom ország elnökével Budapesten tárgyalt a kormány, és azt látjuk, hogy ezek stratégiai állomások a magyar energetika szempontjából. Délről a Török Áramlat gázvezetékéből érkezik a magyar gázellátás fele - majd' ötmilliárd köbméter -, megkezdődött az Azerbajdzsánból érkező gáz szállítása, és az egész világ versenyt fut gyakorlatilag a katarai földgázért; ezért nagyon fontos az, hogy mi ezekkel az országokkal tudunk tárgyalni.

(10.20)

Friss hír - és azt gondolom, hogy az infrastruktúrát tekintve kiemelten fontos, hiszen 2010 óta már nagyon sok előrelépés történt ezzel az üggyel kapcsolatban, hiszen az interkonnektorok esetében további négyet építettünk ki, az áramhálózatunkat pedig hétből hét országgal kötöttük össze -, a friss hír pedig az, hogy gyakorlatilag megépülhet a szlovén-magyar interkonnektor is. Évente 440 millió köbméter gázt tud majd oda-vissza szállítani, ráadásul ezzel lehetőségünk lesz arra is, hogy az olasz földgázpiacot elérjük, vagyis a horvátországin kívül újabb LNG-forrás is elérhető lesz hazánk számára. Tehát ez az energiaszuverenitásunk szempontjából kulcskérdés.

És mit látunk most? Miközben más országokban szénerőműveket nyitnak, mi alapvetően az energiaszuverenitásunk, energiabiztonságunk ügyét a nukleáris energiában, Paks I. üzemidejének hosszabbításában, Paks II. megépítésében, tartalék erőművek építésében és a napelem-kapacitások további bővítésében látjuk. Ezzel kapcsolatban ki kell emelni, hogy a 2030-as céljainkhoz képest rendkívül elől állunk, ha a napenergiát nézzük. Az 50 kilowatt alatti rendszerekből a korábban 2030-ra várt 200 ezres darabszámhoz képest már most járunk 231 ezernél, és 2030-ra nem 6 ezer megawattot, akár 12 ezer megawattot is ki tudunk építeni.

A magyar kormány elkötelezett azért, hogy a napelem-kapacitásokat tovább bővítsük, éppen ezért jelentettük be azt, hogy a „Napenergia plusz” programmal is próbáljuk arra ösztönözni a lakosságot, hogy a jövőben is végrehajtsanak ilyen beruházásokat. Ebben az esetben ráadásul nemcsak napelem, hanem tároló telepítését is támogatjuk, ezt pedig egy 75 milliárd forintos keretösszeggel tesszük. Tehát a magyar kormány a jövőben is kiemelten támogatja, hogy a lakosság saját termelésből tudja fedezni a fogyasztását.

Emellett nem lehet szó nélkül elmenni a rezsivédelem kérdése mellett. A védelmi költségvetésben újból biztosítottuk a rezsivédelmet. 2013 óta tesszük ezt, mindazok ellenére, hogy a baloldal egyébként ezt folyamatosan támadja, de nemcsak itthon, hanem ha tehetik, akkor nem hagyják ki, hogy ezt külföldön is megtegyék, hiszen ami rossz a magyar családoknak, az irányában különösen elfogultak. Tehát most a májusi országspecifikus jelentésben az Európai Bizottság újból a rezsicsökkentés megszüntetését kéri. Az Európai Parlament szeptemberi strasbourgi ülésén a magyar baloldal ismét a magyar emberek ellen foglalt állást. Azt gondolom, ez rendkívül szomorú.

Ha energetikáról, energiafüggetlenségről beszélünk, azért azt is ki kell emelni, hogy a gáztárolókat, amelyeket egyébként külföldi kézbe adtak 2010 előtt a baloldali kormányok, visszavásároltuk. Ez most egy rendkívül fontos szuverenitási kérdés is, főleg, ha egy hidegebb tél következik be, akkor arról tudjuk a magyar családokat értesíteni, hogy a hazai gáztárolókban már a 95 százalékot elérte a töltöttség. Ez a '21-es lakossági fogyasztáshoz mért tárolói töltöttség 150 százalékát is meghaladta, tehát lesz elegendő energia a télen is.

A magyar kormány azon dolgozik folyamatosan, hogy Magyarország energiabiztonságát, energiaellátását folyamatosan tudja biztosítani a magyar családok részére. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm miniszterhelyettes asszony válaszát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felhívásra jelentkezett Kontrát Károly képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport: „Aktuális ügyeink” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

KONTRÁT KÁROLY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! A Honvédelmi és Rendészeti Bizottság múlt heti ülésén részletes tájékoztatást kaptunk a déli határnál tapasztalható egyre súlyosabb migrációs helyzetről. A beszámolóra azért kértük fel a Belügyminisztériumot, mert folyamatosan egyre aggasztóbb hírek érkeznek a szerb határról. Szinte nem telik el úgy hét, hogy ne hallanánk valamilyen lövöldözés vagy más erőszakos cselekmény hírét. Felfegyverezett migránsbandák vadásznak egymásra a Szabadka környéki erdőkben, rettegésben tartva a helyi lakosokat, rendőröket megtámadó embercsempészek

veszélyeztetik a közbiztonságot a határ mindkét oldalán, különféle támadóeszközökkel felszerelt, akár száz főnél is nagyobb csapatok támadják a határkerítést, és dobálják meg a határt védő erőket, olykor jelentős anyagi kárt vagy személyi sérüléseket okozva. Köszönjük a határainkat védő rendőreink és határvédelmi szolgálatát.

Tisztelt Országgyűlés! Már jó ideje érzékelhető, hogy fokozatosan egyre erőszakosabbak az illegális határátlépési kísérletek. A helyzet az elmúlt hetekben pedig eljutott egy olyan pontra, amely még veszélyesebb szintet jelent. A határ szerb oldaláról automata fegyverekből nyitottak tüzet a határvédő magyar és szerb rendőrökre. Szerencsére személyi sérülés ekkor nem történt, de egyértelművé vált, hogy a migránsok hajlandók minden eszközt bevetni annak érdekében, hogy bejussanak Magyarország területére és egyúttal ezáltal a schengeni övezetbe. Csupán idő kérdése, hogy mikor súlyosbodik ennél is tovább a helyzet.

A közeljövőben bizottsági szintű találkozót tervezünk a szerb nemzetgyűlés tagjaival, hogy áttekintsük azokat a közös lehetőségeket, amelyekkel enyhíteni lehetne a déli határra nehezedő migrációs nyomáson. A hírek szerint miniszteri szintű szerbiai látogatás is esedékes, ahol szintén téma lesz a migráció és az embercsempészet elleni még szorosabb, még eredményesebb közös fellépés.

Tisztelt Országgyűlés! A napnál is világosabb, hogy Brüsszel és a Nyugat hasznos munkaerőről és integrálódó bevándorlókról szőtt álmai már itt, a déli határnál szertefoszlanak. Mindannyian tudjuk, tisztelt képviselőtársaim, hogy mi Brüsszel válasza erre a helyzetre. Nemcsak a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság ülésezett néhány napja. Az uniós állandó képviselők tanácsa konszenzus nélkül fogadta el a migrációs paktum egy újabb elemét, az úgynevezett krízisrendeletet, amely a migrációs válsághelyzet esetén az Európai Bizottság hatáskörébe utalná az illegális bevándorlók tagországok közötti szétosztását.

A közelgő európai parlamenti választások előtt rohamtempóban készülnek a nyugat-európai társadalmi problémák exportját lehetővé tevő jogszabályok. Nyilvánvaló, hogy Brüsszel nem az erősebb határvédelmet vagy az illegális bevándorlással és az embercsempészzel szembeni erősebb fellépést készíti elő, hanem a bevándorlók szétosztását. Mi ezt teljes mértékben elutasítjuk. Mindamelllett pedig azt is látjuk, hogy a baloldali képviselők az Európai Parlamentben minden bevándorlópárti és minden betelepítéssel kapcsolatos előterjesztést megszavaznak.

Tisztelt Országgyűlés! A Fidesz-KDNP, a kormánypártok továbbra is ellenzik a migránsok betelepítését. Ilyen nem történhet meg, amíg a Fidesz-KDNP kormányoz. Hét éve a választópolgárok népszavazás útján utasították el a betelepítést, mi pedig elköteleztük magunkat a döntésünk mellett. Köszönjük Magyarország Kormányának, hogy ennek a döntésnek megfelelően mindent megtesz a magyar emberek és Magyarország biztonsága érdekében. Mindent

megteszünk a szuverenitásunk megőrzéséért, nem mondunk az illegális migrációra. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Rétvári Bence miniszter-helyettes úr kíván válaszolni az elhangzottakra. Öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! Érdemes az ilyen kvótától megspékelt időben visszagondolni arra, vagy megidézni ide Gyurcsány Ferenc szavait. Gyurcsány Ferenc mégiscsak az a politikus, a magyar baloldal vezető politikusa, aki aláírásgyűjtést kezdeményezett a kvóták mellett. Nem a kvóták elutasítására, hanem azért, hogy bevezessék a kvótákat az Európai Unióban. Elindították az aláírásgyűjtést. Gyurcsány Ferenc magabiztosan indította el a kvóták melletti aláírásgyűjtést, mert azt mondta, hogy a magyar emberek háromnegyede menekültkvótá-párti. Ezért indította el a DK az aláírásgyűjtését a kvóták mellett, és azt mondta, hogy ezzel csak kis számú migránst kell majd befogadnia Magyarországnak, de ha nem fogadjuk el a kvótákat - meg is fenyegette szokásához híven a magyarokat -, akkor bizony több százezer embert fognak Németországból Magyarországra visszatoloncolni, úgyhogy ezért Gyurcsány Ferenc is, párttársai is aláírták a kvóták melletti DK-s aláírásgyűjtő ívet, és erre biztattak mindenki mást.

De emlékezhetünk más baloldali politikusok hozzáállására. Örökbecsű Kunhalmi Ágnes: A bevándorlás álprobléma. Vona Gábor: A kerítés hatalmas bukács. Karácsony Gergely pedig azt mondta: Semmi képp nem kerüljön sor a határ menti kerítés megépítésére.

(10.30)

Tóth Bertalan pedig letette a nagyesküt, hogy kötelező kvóta nincs, és nem is lesz. Sőt, az MSZP kiadta közleményként, hogy az Európai Unió több vezető politikusa is világossá tette az elmúlt időszakban, hogy nem gondolkoznak menekültkvótákban. Miről szól az idei év, a tavasz, a nyár meg az ősz? A kötelező kvóták bevezetéséről. Amit kiadtak a baloldali pártok, hogy sose lesz, az itt van, szavazási időszakban van; és azt se felejtjük el soha, hogy a Demokratikus Koalíció aláírásgyűjtéssel próbálta ezt támogatni.

Mi arra indítottunk népszavazást, hogy soha ne lehessen a magyar emberek megkerülésével, a magyar Országgyűlés hozzájárulása nélkül külföldi állampolgárokat Magyarországra betelepíteni. Ezt egy népszavazáson is több mint 3 millió ember támogatta; ezt a parlament is elfogadta, és ezt Alaptörvénybe is iktattuk.

Ezzel szemben a DK-s Gyurcsány Ferenc ennek az ellenkezőjére gyűjtött aláírást, hogy igenis be lehessen telepíteni embereket. Mi az a krízisrendelet, ami egy 13 perces kimerítő vita után került elfogadásra, miután hosszú idő, 5 perc állt rendelkezésre a szövegtervezet tanulmányozására? Zárójelben itt teszem hozzá, hogy azok az emberek, akik a betelepítési kvóták elolvasására 5 percet hagytak, a vitára 13 percet, ők hiányolják, hogy Magyarországon nincs társadalmi párbeszéd. Hogy egy törvényjavaslatot milyen gyorsan fogad el a magyar Országgyűlés... - bár egy részük azt mondja, hogy nem is ülésezik az Országgyűlés, ugye, a német közszolgálati tévék valamelyikében még három hete is erről volt szó, hogy addig hosszabbítottuk a veszélyhelyzetet, hogy még mindig nincs országgyűlési ülés. Tehát akik azt mondják, hogy nagyobb társadalmi párbeszéd kell, nagyobb hatásvizsgálat kell, több egyeztetés kell, több nyilvánosság kell, ők 5 percet hagynak egy krízisrendelet átolvasására és 13 percet a krízisrendelet megvitatására. Egy kávészünet hosszabb, mint az olvasási és a vita-időszak együttvéve Brüsszelben.

Ez a rendelet tehát azt tartalmazza, hogy az eddig, már a nyár elején a Belügyi Tanácsban elfogadott kvótán felüli kvóta azt rögzítette, hogy ahogy hónapról hónapra érkeznek a migránsok, úgy hónapról hónapra hogyan osztja szét az Európai Unió ezeket az embereket a különböző tagállamokban. Most pedig arra hoztak egy rendeletet, hogy ha hirtelen sok ember jelenik meg egy tagállamban, mondjuk, Olaszországban, mondjuk, Lampedusa szigetén, akkor mi az ilyenkor eljárásrend. Azt fogadták el ebben a javaslatban, hogy az adott országnak kell jeleznie Brüsszel felé, hogy ő úgy érzi, hogy krízishelyzet, veszélyhelyzet van - ennek semmifajta definíciója nincsen különösebben, nagyon gumijogszabályok mentén, garanciák nélkül fogalmazták ezt meg -, és ha Brüsszel azt mondja, hogy: igen, elfogadom, most egy veszélyhelyzet van, onnantól kezdve Brüsszel önmagának teljhatalmat biztosít, és úgy osztja szét az illegális migránsokat, ahogy akarja. Itt még az a lehetőség sincs meg, mint a normál, rendszeres, hónapról hónapra kiszabott kvótánál, hogy ha ott valaki nem fogad be és 8 millió forintos bírságot vállal valaki - ők ezt szépen szolidaritási hozzájárulásnak hívják -, akkor nem kell hogy embereket befogadjon. Itt ilyen sincs, hanem itt mindenkinek szétosztja Brüsszel ezeket az embereket.

Márpedig óriási számokról beszélhetünk: a déli határnál 153 ezer határátlépési kísérletet akadályoztak meg a rendőrök és határvasdások. Ez már most több, mint mondjuk, a 2021-es 122 ezer; messze nagyobb, mint a 2020-as 46 ezer; még nem olyan magas, mint a 2022-es, tavalyi 270 ezer, de így is óriási szám. 932 embercsempészt fogtak el; 18 esetben támadták meg a határvasdásokat; 119 esetben támadták meg a határvasdások járműveit; 39 esetben rongálták meg a határzárakat, és minderre Brüsszelnek nem az a javaslata, hogy kifizeti azt a pénzt, amivel a magyar

embereknek, Magyarországnak tartozik - 650 milliárd forint a kerítésépítés és határvédelem költsége -, hanem ki akarja nyitni a kapukat, teljesen átjárhatóvá akarja tenni a külső európai határokat. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.)*

Mi ezt nem fogadjuk el, Magyarország nem lesz bevándorlóország. Mi nem fogunk egy Lampedusát létrehozni a magyar déli határnál. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes úr választát. A napirend előtti felszólalások végére értünk.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5446. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Varga Mihály pénzügyminiszter úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, aki előterjesztését a pulpituson kívánja megtenni. Miniszter úr, parancsoljon!

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mi az MNB, a Magyar Nemzeti Bank feladata? A Magyar Nemzeti Bank alapvető feladata, hogy a magyar pénzügyi rendszerben és rendszeren belül meghatározza és megvalósítsa a monetáris politikát; védje a magyar fizetőeszközt az inflációval és a külső támadásokkal szemben; biztosítsa az adott gazdasági helyzetben optimális kamatpolitikát.

Ezt a feladatát független szervezetként végzi a jegybank, azonban maga is betagozódik az államigazgatás szervezeti rendszerébe, ezért szükségesnek érzem a kormány álláspontjának bővebb kifejtését a jegybanktörvény módosításával kapcsolatban.

Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar gazdaság az utóbbi években több sokkhatást volt kénytelen elszervezni. Ezek közül a legutóbbi, és mondhatjuk, hogy egyben a legjelentősebb az a sokk volt, amelyet a szomszédban kitört orosz-ukrán háború, az arra válaszul adott gazdasági szankciók, az energiaár-robbanás, majd a rekordmagas infláció okoztak.

Ma már az Európai Unión belül is egyre szélesebb kör osztja azt az általunk a kezdetektől megfogalmazott álláspontot, hogy ezek a szankciók alapvetően Európának, az uniós tagállamoknak ártanak, még hozzá nem is akármilyen mértékben. Mivel a szankciók hirtelen és mélyen beavatkoznak hosszú idő alatt kialakult piaci folyamatokba, ezért törvényszerű, hogy rendszerszintű zavarokat okoznak. E zavarok hatásai között pedig első helyen kell említeni az energiaár-robbanás után felpörgött inflációt.

Az infláció Magyarországot különösen nagymértékben sújtotta; ennek az okait több alkalommal, több

fórumon részletesen tárgyaltuk, az energiakitettségtől az aszályon át sok egyéb szempontig. Én az itt elhangzottakhoz csak annyit szeretnék összegzőképpen hozzátenni, hogy a háború kapcsán kialakult magas inflációs környezet a jegybankok számára is új helyzetet teremtett, és nem csak Magyarországon. Tavaly számos uniós tagállam jegybankja zárt nagy veszteséggel, például Belgium, Hollandia, Lengyelország vagy éppen Németország jegybankja is. Sőt, maga az Európai Központi Bank is veszteséggel működött. Itt tehát nem magyar sajátosságról van szó, az viszont magyar gyakorlat, hogy a hatályos törvény szerint a költségvetésnek öt év alatt - egyenlő részletekben - át kellene vállalnia a jegybank veszteségét.

Rögzítsük azonban, hogy a jegybankok működését és feladataik ellátását, amelyek közül a legfontosabb az infláció kezelése, nem befolyásolja a saját tőke összege, amint ezt az említett európai példák is mutatják. A magyar gyakorlat ma lényegesen eltér az uniós gyakorlattól, ahol többnyire nem szabályozzák a jegybanki veszteség költségvetési kezelését.

A mai háborús szankciós helyzetben egyik alapvető célunk a költségvetési fegyelem fenntartása, a hiány leszorítása. Ezért a kormány egyeztetéseket folytatott a Magyar Nemzeti Bankkal a kérdésben. Az MNB-törvény jelenlegi módosítási tervezete a jegybank bevonásával meghozott döntés eredménye. A módosítási javaslat lényege, hogy a jegybank veszteségét - hasonló nemzetközi példák alapján - nem a központi költségvetésnek kell pótolnia, hanem azt szembe lehet állítani a középtávon várható nyereséggel.

Ezt a szabályt többek között Horvátország alkalmazza, ahol 2020-ban álltak át erre a jelenlegi, ott most futó új rendszerre. A jegybanktörvény jelenlegi módosításának kidolgozásánál a horvát jegybanktörvény mintaadó volt, de alapvetően az Európai Központi Bank vonatkozó kritériumából indultunk ki. A tervezetet előzetesen egyeztettük az Európai Központi Bankkal, amely szintén jóváhagyta az elképzelést.

A módosítások elfogadása esetén 2024. január 1-jén a 2024-es költségvetéssel egyidejűleg léphetnek hatályba a majdan elfogadott szabályok.

(10.40)

Tisztelt Ház! Ha áttekintjük a 2010-es évtizedet, akkor azt láthatjuk, hogy ebben az időszakban az inflációt sikerült pár év alatt leszorítani, majd tartósan alacsony szinten tartani, amiben nyilvánvaló szerepe volt a jegybank és a kormányzat, tehát a monetáris és a fiskális politika közötti összehangolt munkának. Ez egy olyan eredmény, amiről mindenképpen érdemes szót ejteni, ami a 2010-es évek sikerességének egyik bizonyítéka.

A 2020-as Covid-válságot a megerősödött magyar gazdaság, illetve pénzügyi rendszer gyorsan ki

is heverte. A jelenlegi háborús szankciós helyzet azonban még itt van velünk, és olyan gyökeres változásokat okoz, amelyekhez gazdaságpolitikai eszközökkel is alkalmazkodnunk kell. A jegybanknak, amely az infláció kezelésében a saját, természetes piaci szerepe okán elsődleges szerepet vállal, alapesetben minden eszköze megvan az árstabilitás eléréséhez. A szankciós infláció idején azonban a kormánynak fel kellett ismernie, hogy a jegybank önmagában nem tud megbirkózni a kialakult inflációval, ezért indokoltá vált a kormány beavatkozása is.

Hadd rögzítsem, ez szintén nem magyar sajátosság, hiszen más tagállamokban is láthatjuk a kormányzati, gazdaságpolitikai intézkedések alkalmazását az infláció elleni küzdelemben. Ez egyébként nem is annyira meglepő, ha belegondolunk, hogy az infláció európai felpörgése mögött a szankciók formájában olyan intézkedések azonosíthatók, amelyek logikailag leginkább a gazdaságpolitikai intézkedésekhez társíthatók.

A kialakult helyzetben tehát szükségessé vált, hogy a kormány is ringbe szálljon az infláció elleni küzdelemben, hiszen a fiskális politika is rendelkezik eszköztárral e téren. Az ársapka, a kamatsapka, a kötelező akciózás, az állami kereslet csökkentése meghozta a kívánt hatást, így novemberben újra elérkezhet az egy számjegyű infláció időszaka, jövőre pedig tovább csökkenhet a pénzromlás mértéke.

Tisztelt Ház! Az infláció letörése melletti másik nagy feladat a fogyasztás mielőbbi beindítása a költségvetési fegyelem fenntartása mellett. Ezt a folyamatot támogatja a ma tárgyalandó törvénymódosítás, amely több száz milliárd forintnyi terhet vesz le a jövő évi költségvetés és így az adófizetők válláról, miközben a jegybank működését nem veszélyezteti, sőt középtávon annak kiegyenlítettebb működését és rugalmasabb gazdálkodást eredményezhet.

Mert mi is okozza a jegybank veszteségét? Tény, hogy a magyar jegybanki mérleg a koronavírus időszakában bruttóhazaitermék-arányosan közel a duplájára nőtt, forintban mérve a mérlegfőösszeg ennél is nagyobb arányban, a 2019. év végi 12 300 milliárd forintról a 2022. év végére 28 100 milliárd forintra bővült. A jegybank jelenlegi veszteségét az okozza, hogy ezeket az eszközöket a jegybanknak továbbra is magas kamat mellett kellett finanszírozni.

Tisztelt Képviselőtársaim! A koronavírust követő időszak és az ukrán-orosz háború tehát új, korábban nem tapasztalt kihívások elé állította a gazdaságpolitikát. Erre egy aktuális példa a jegybanki veszteségtérítés ügye is, amely az utóbbi évben kritikus kérdéssé vált. A jelenlegi jegybanki veszteségtérítési szabályozás ugyanis úgy rendelkezik, hogy amennyiben a tárgyév végére vonatkozóan az MNB saját tőkéjének összege a jegyzett tőke alá csökken, a különbözetet a központi költségvetésből öt éven belül, évente egyenlő részletekben megtéríti a költségvetés.

A kormány elkötelezett a szigorú költségvetési fegyelem fenntartása, valamint a költségvetési hiány és

az államadósság csökkentése mellett. Ez a cél pedig mára szükségessé tette az MNB veszteségtérítésének rugalmasabbá tételét, aminek egyébként a jegybank hosszabb távú működése szempontjából nincs akadálya, hiszen láthatjuk, hogy az MNB működése 2013-2020 között jelentős nyereséggel történt. Ebben az időszakban a devizaműveletek eredményeként realizált, mintegy 1600 milliárd forint összegű nyereségből 600 milliárd forint került be a központi költségvetésbe. A fennmaradó összeg egy része az eredménytartalékot növelte, de jelentős hányadából támogatott a jegybank társadalmi felelősségvállalási, illetve alapítványi tevékenységeket, valamint fedezte az első négy év - összességében számottevő - kamatvesztését, miközben a saját működését is finanszírozta. (Csárdi Antal felnevet.)

Tisztelt Ház! A jegybanki nyereség 2021 őszétől kezdődően a kamatemelési ciklusból adódó növekvő kiadásokkal egyidejűleg fordult veszteségbe. A 2021. évi 57 milliárdos veszteséget már az eredménytartalékból finanszírozta a jegybank, 2022-ben pedig a veszteség már 402 milliárd forintra nőtt. Ebben kétségtelenül szerepe volt a megváltozott monetáris politikai hozzáállásnak is. Nézzük ezt meg részleteiben is!

A jegybank irányadó eszközeinek kamata a 2022. év eleji 4 százalékról év végére 18 százalékra emelkedett, a kamatemelések következtében pedig 1062 milliárd forint összegű negatív kamateredmény jelentkezett. Ez jelentősen meghaladta a közel 800 milliárd forintos nyereséget. A Magyar Nemzeti Bank saját tőkéje ugyanakkor a jelentős veszteség ellenére is pozitív maradt, a 2022. év végén 256 milliárd forint volt. A saját tőkét továbbá a korábbi évek eredményeit tartalmazó eredménytartalék, valamint a nem realizált árfolyamnyereségeket tartalmazó kiegyenlítési tartalék növelte. A jegybanktörvény a 2022. év végén elfogadott módosításnak köszönhetően idén a költségvetés felé mégsem keletkeztetett befizetési kötelezettséget.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy az elhangzottakból is látható, az MNB eredményét számos tényező és egymással ellentétes folyamat befolyásolja. Szem előtt kell emellett tartani azt is, hogy az MNB eredménye nagymértékben függ az általa meghatározott kamatpályától. 2023 első félévében a Magyar Nemzeti Bank 1000 milliárd forint körüli veszteséget realizált. Ez alapvetően a magas infláció és az árfolyam megvédésének érdekében magasra emelt kamatok következménye. Másrészt a jegybank korábbi lépései, a kötelező tartalék emelése és a tartalék után fizetendő kamat átalakítása mérsékelni fogja a Magyar Nemzeti Bank veszteségeit.

Mindazonáltal a jegybanki veszteség napjainkban a legtöbb fejlett országban megfigyelhető tendencia. Az elmúlt évtized laza monetáris politikája során a központi bankok alacsony kamatozás mellett nyújtottak hiteleket, illetve vásároltak kötvényeket vagy bővítették nemzetközi tartalékaikat. Ez a likviditásbővítés ráadásul a koronavírus-járvány időszaka alatt

nagy volumenre jutott. Amint már említettem, a magyar jegybanki mérleg a Covid-járvány idején bruttó hazaitermék-arányosan közel megduplázódott.

A jegybanki működés ugyanakkor nem profitorientált. A saját tőke időleges negatívba fordulása nincs érdemi hatással a monetáris politika működésére. Erre láttunk gyakorlatot és uniós példát is, többek között, mondjuk, Csehországban, a cseh jegybank esetében. A szabályozás szigorja tekintetében azt is meg kell említeni, hogy jelenleg az Európai Unióban Magyarországon kívül Horvátország, Szlovénia, Bulgária, Hollandia és Svédország törvényei írják elő költségvetési befizetésre vonatkozó kötelezettséget. A legtöbb uniós országban - még egyszer hangsúlyozom, a legtöbb uniós országban - ugyanakkor nincs törvényi szabályozás a jegybanki tőkehelyzet kezelésére.

A jegybanktörvény jelenlegi módosítása így alapvetően az Európai Központi Bank vonatkozó kritériumaiból indult ki. Amikor Horvátország 2020-ban állt a korábbi, magyarhoz hasonló, rögzített térítési szabályról egy rugalmasabb megközelítésre, akkor a horvát módosítással kapcsolatban az Európai Központi Bank nem fogalmazott meg kifogásokat, ezért ennek a példának az aktualitása és hasonlósága révén jó kiindulási alapot adott a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény 2023. évi módosításához.

(10.50)

Tisztelt Képviselőtársaim! Most néhány szót engedjenek meg a konkrét módosításról. Eszerint a jegybanktörvény vonatkozó része úgy változik, hogy negatív saját tőke esetén nem automatikusan keletkezik befizetési kötelezettsége a költségvetés felé, hanem a kormány középtávon kellene hogy biztosítsa a jegybank megfelelő tőkeellátottságát.

A horvát modellhez képest azonban van egy további biztosíték, amely szintén a jegybanki tőkeellátottság megfelelő szinten tartását szolgálja, ez pedig a Költségvetési Tanács bevonása a veszteségtérítési folyamatba. Az új szabályozás szerint ugyanis a kormánytól független testületként a Költségvetési Tanács véleményezési jogkörében értékeli a Magyar Nemzeti Bank tőkeellátottságának megfelelőségét. A Költségvetési Tanács véleményezési feladatának kiterjesztése egybevág azzal az uniós tendenciával, amely szerint növekszik ezen tagállami testületek szerepe a költségvetési tervezés során, amely hosszú távon több biztonsági és stabilitási garanciát nyújthat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Amint erről már szó esett tehát, a jegybanki törvény módosításához a Pénzügyminisztérium is kikérte az Európai Központi Bank előzetes véleményét. Az Európai Központi Bank jogszabályokon alapuló véleményalkotási jogkörében nem emelt kifogást. Jóváhagyta a jelenlegi jegybanki szabály felváltását egy, a Magyar Nemzeti Banknak a központi költségvetésből történő térítésére vonatkozó általános kötelezettségvállalással. Emellett elismerte,

hogy a tagállamok többségénél nincs állami tőkepótlást szabályozó mechanizmus, valamint azt is, hogy a törvénymódosításban szereplő új térítési mechanizmus biztosítja a jegybank függetlenségét.

Az Európai Központi Bank meglátása szerint az új javaslat összhangban áll a vonatkozó uniós szabályokkal, az állami hatóságok számára széles mérlegelési lehetőséget biztosít a pótlás módját és idejét illetően is. Hozzátette ugyanakkor, hogy ha a jegybank nettó saját tőkéje a jegyzett tőke szintje alá vagy akár negatív tartományba kerül, akkor indokolt, hogy a tagállam észszerű időtartamon belül és legalább a jegyzett tőke mértékéig megfelelő mértékű tőkét biztosítson a jegybank részére. A jegybanktörvény jelenlegi módosításával ezek a kívánalmak nem kerülnek veszélybe. Az MNB-törvény tervezett módosítása tehát egyrészt rövidtávon a 2024. évi költségvetés vállaláról, az adófizető polgárok vállaláról több száz milliárd forint többletterhet vesz le, másrészt hosszabb távon növeli a két fő gazdaságpolitikai ág, a fiskális és a monetáris politika beavatkozási lehetőségeinek rugalmasságát, mivel nem fogalmaz meg konkrét határidőt a térítésre.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjenek meg még néhány mondatot a számviteli kérdésekről. Fontos tisztázni ugyanis, hogy az MNB számviteli működésére vonatkozóan is szigorú előírásokat tartat be az Európai Központi Bank. A beszámolókat vagy az általános számviteli szabályok, vagy az adott tagállami központi bank döntéshozó szervei által meghatározott szabályok szerint kell ugyanis összeállítani. Ha ezzel szemben ezeket a szabályokat harmadik fél határozza meg, a szabályoknak legalább figyelembe kell venniük a nemzeti központi bank döntéshozó szerveinek javaslatát. Az éves beszámolókat a központi döntéshozó szerveinek kell elfogadniuk, független könyvvizsgálók segítségét is igénybe véve.

Az MNB döntéshozó szerveinek képesnek kell lenniük arra, hogy önállóan és szakszerűen döntsenek a nyereség kiszámításáról. A nyereség felosztása tekintetében a központi bank előírhatja, hogy miként osszák fel a nyereséget. Ilyen rendelkezések hiányában a nyereség felosztásáról szakmai alapon kell határozni a központi bank döntéshozó szervének, ez nem lehet harmadik fél mérlegelésének függvénye. Nem engedhetőek meg az olyan átmeneti vagy eseti jellegű jogszabályi rendelkezések, amelyek a nyereségfelosztással kapcsolatban az MNB-nek adott utasításnak felelnek meg. Ehhez hasonlóan a jegybank nem realizált tőkenyereségére kivetett adó szintén elmentendana a pénzügyi függetlenség elvének.

A magyar állam szintén nem csökkentheti az MNB tőkéjét az MNB döntéshozó szerveinek előzetes egyetértése nélkül. Ez annak biztosítását célozza, hogy a központi bankoknak elegendő pénzügyi eszközük maradjon ahhoz, hogy a Központi Bankok Európai Rendszerének tagjaként eleget tegyenek a szerződésben és az alapokmányokban meghatározott feladataiknak. Ugyanezen oknál fogva csak a központi

bankkal szorosan együttműködve lehet kezdeményezni a központi bank nyereségének felosztására vonatkozó szabályok módosítását, és dönteni arról, hiszen a központi bank van a leginkább abban a helyzetben, hogy a tőketartalékának szükséges mértékét meghatározza.

Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány számára továbbra is elsődleges a költségvetési fegyelem fenntartása, a stabilitás növelése, hiszen így térhetünk ismét vissza a növekedési pályára. Ezt szolgálja a hiány és az államadósság folyamatos csökkentése, és ezért küzdünk egyre hatékonyabb eszközökkel az infláció ellen. A jelen törvénymódosítás szintén ebbe az irányba mutat. Növeli a központi bank függetlenségét és ezáltal gazdálkodásának hatékonyságát is. Másrészt a költségvetési egyensúlyt is támogatja, hiszen 400 milliárd forintot meghaladó kiadás alól mentesül ebben a pillanatban a büdzsé. Az összeg nagyságát érzékelteti, hogy ez a tétel megközelíti az összes magyar nyugdíjas egyhavi teljes nyugellátásának összegét.

A jelen kifizített költségvetési helyzetben racionális és észszerű lépés a jegybank veszteségkezelésének átalakítása.

Tisztelt Országgyűlés! Összegezve az elmondottakat: a jegybanktörvény tervezett módosítása az uniós és tagállami gyakorlatot emeli át a hazai szabályozásba. A módosítások egyaránt támogatják a jegybank független és hatékony működését, valamint a költségvetés észszerű és biztonságos tehermentesítését. Kérem ezért, hogy a törvényjavaslatot támogatni és elfogadni szíveskedjenek. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország gazdasága egyaránt ellenáll az immár évek óta egymást követő nemzetközi válságok és gazdasági sokkok sorozatának. A kormány a pandémia óta megfeszített munkát végez annak érdekében, hogy megvédje a magyar családokat, valamint a beruházás- és exportalapú gazdaságot, sőt, azt tovább erősítse.

A magyar gazdaság erős. 2022-ben a háború és a szankciós energiaválság közepette is 4,6 százalékkal nőtt, ami a rendszerváltás utáni időszak hatodik legmagasabb gazdasági növekedése Magyarországon. Ennek köszönhetően nem tört meg az a folyamat, amely szerint sikerül évről évre felzárkóznunk az európai uniós tagországok gazdaságaihoz. A tavalyi évben 2,3 százalékponttal tudtuk növelni az uniós felzárkózásunk ütemét, így uniós összehasonlításban megelőztük Portugáliát és Görögországot is.

A meghozott intézkedések hatékonyan működnek, melynek eredményeképpen Magyarországgal szemben töretlen a nemzetközi befektetői bizalom. Ezt igazolja vissza a Moody's jelentése is, amely stabil kilátással megerősítette hazánk államadósságának befektetésre ajánlott besorolását. A stabil és kedvező besorolást sem az elhúzódó háború, sem a káros és elhibázott brüsszeli szankciók, sem pedig a brüsszeli bürokraták által politikai okokból visszatartott uniós források nem tudták megtörni. Ezt jól tükrözi, hogy az idei évben az Eximbank és a Magyar Fejlesztési Bank is rendkívül jelentős érdeklődés mellett bonyolított le forrásbevonást, továbbá a külföldi működő tőke beáramlása is töretlen Magyarországra.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A tisztelt Ház asztalán fekvő, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról szóló T/5446. irományszámú törvényjavaslat célja a Magyar Nemzeti Bank tőkepótlására vonatkozó merev szabály helyett egy, a gazdaságpolitika szempontjából rugalmasabb és életképebb szabály elfogadása.

(11.00)

Az új szabályozás flexibilis megközelítést tesz lehetővé, és egyúttal hatékonyabb is azáltal, hogy nem a tőkepótlás konkrét módját, hanem az Európai Központi Bank által meghatározott és elvárt állapot elérését tűzi ki célul. A javaslat szerint a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény vonatkozó része úgy kerülne át-dolgozásra, hogy negatív saját tőke esetén nem automatikusan jelentkezne befizetési kötelezettség a költségvetés részére, hanem középtávon kellene biztosítani a jegybank megfelelő tőkeellátottságát.

A törvényi módosítások következtében egyúttal - ahogy azt miniszter úr is kiemelte az expozéjában - a Költségvetési Tanács szerepe is jelentősebbé válik a költségvetés kialakítása során, amelynek értelmében ez a kormánytól függetlenül működő testület, a Költségvetési Tanács véleményezési jogkörben értékelné a Magyar Nemzeti Bank tőkeellátottságának megfelelőségét. Ez garancia egyben arra, hogy a kormány egyoldalúan nem dönthet arról, hogy milyen ütemben és milyen mértékben kívánja a tőkepótlást megvalósítani. A Költségvetési Tanács feladatának kiterjesztése egybevágy egyúttal azzal az uniós tendenciával, amely szerint növekszik ezen tagállami testületek szerepe a költségvetési tervezés és előkészítés során.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány és a jegybank egyetértenek abban, hogy a gazdaság legnagyobb problémája az infláció, az első számú feladat ezért az infláció letörése. A kormány továbbra is elkötelezett Magyarország pénzügyi helyzetének stabilitása és erősítése iránt, ezért szigorú költségkontrollt tartva elkötelezett az alacsony hiánycél mellett úgy, hogy eközben folyamatosan csökkenti az

államadósság szintjét is. 2023-ban a legfontosabb célok egyike, hogy hazánk elkerülje a recessziót, egy számjegyre szorítsa le az inflációt, illetve mielőbbi reálbér-növekedést érjen el, és így a fogyasztás ismételt bővülésével helyreállítsa a növekedést. Az első félévben látott kedvezőtlenebb időszakot követően a kormány intézkedéseinek köszönhetően, többek között a Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogramnak, illetve a Széchenyi-kártya-programnak köszönhetően a gazdaság teljesítménye a várakozásaink szerint gyorsan vissza fog pattanni, így 2024-ben újra dinamikus, 4 százalékkal bővíülhet.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Az inflációt letörték az olyan hatékony intézkedések, mint például az online árfolyelő rendszer vagy a kötelező akciózás bevezetése, amelynek a csökkenése - ahogy az elmúlt hónapok adatait látjuk - dinamikus szakaszába lépett, így a januári csúcsponthoz képest immár harmadával alacsonyabb a mértéke. Az eredményes gazdaságvédelmi intézkedések megvédtek és megvédik a munkahelyeket, Magyarországon ma már közel 4 millió 800 ezer honfitársunk dolgozik, miközben a regisztrált álláskereső száma történelmi mélypontra van.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy az imént említettem, a hitelminősítők szerint a magyar gazdaság erős alapokra tud építkezni a következő években. Ezek közé sorolják az erős hazai bankrendszert, a stabil munkaerőpiacot, a folyamatosan csökkenő államadósságot, a monetáris és fiskális politika együttműködésének eredményeit, valamint a külső közvetlen tőkebefektetések folyamatosan növekvő mértékét.

Ahogy azt miniszter úr az expozéjában is kiemelte, a legtöbb uniós országban nincs előírás a jegybankok tőkevisszapótlási kötelezettségét illetően. Ez a törvénymódosítás megtartja a költségvetés tőkepótlási kötelezettségét, viszont csökkenti a költségvetésre nehezedő nyomást azzal, hogy nem azonnali a fizetési kötelezettség, hanem középtávon tudja ezt a feladatot teljesíteni a kormány. Ez egyértelműen a költségvetés stabilitását erősíti, ezért a Fidesz frakciója az előttünk fekvő törvényjavaslat elfogadását a parlament tisztelt képviselőinek támogatására ajánlja. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bánki Erik bizottsági elnök úr. Megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Miniszter Úr! Ha megengedi - mielőtt még esetleg távozna -, néhány szóban hadd reagáljak azokra, amiket elmondott...

(Nacs Lőrinc: Itt van a miniszter úr!) Tudom, látom, épp ezért mondom, kedves képviselőtársam. Tehát az alapvető nézetkülönbségünk, azt gondolom, hogy a helyzetértékelésben van.

Ön olyan külső eseményekre, történésekre és szankcióra hivatkozik, aminek a hatása töredéke ahhoz képest, amit önök okoztak a gazdaságpolitikában. Ez a tényleges helyzet. Ha akarja, úgy is mondhatom, hogy kétharmadot önök okoztak a 27 százalékos inflációból - attól függ, melyik hónapot említjük -, egyharmad pedig történhet akár abból is, amire önöknek nem volt hatásuk. De a kormányzati döntések odavetettek, hogy háromszorosa lett az infláció Magyarországon annak, mint ami Európában van. Ma már jó ideje egy számjegyű az infláció az európai országokban, ehhez képest Magyarországon még mindig küzdünk ezért. Itthon továbbra is 10 százalék feletti vágató inflációval kell a magyar gazdaságnak, a magyar embereknek számolni.

A második ilyen kérdéskör a Magyar Nemzeti Bank mérlegbővítése. Ha ezt magyarul mondjuk, akkor nyomdában kinyomtatott pénzről beszélünk, amit beöntöttek a gazdaságba, és ön itt most úgy tesz, mintha önöknek ehhez semmi közük nem lett volna, hiszen ebből jelentős mennyiségű államkötvény-vásárlásra került sor, amit önök felhasználtak arra, hogy a hatalmuk megőrzése érdekében az embereknek juttatásokat adjanak, tehát nem adóbevételekből, hanem az említett módon csinálták ezt meg. Nincs ezzel baj, az emberek megérdemlik, mert az önök gazdaságpolitikája őket sújtotta, ellenben a 11 000 milliárd forintból, amit említett, 1600 milliárd forintba került ez összesen, a többivel meg elfelejtenek elszámolni. Tehát az a többletforrás, ami ezen kívül van, azt gondolom, hogy messze elszámolásra vár az önök részéről.

Bánki Erik képviselőtársamnak még az elején szeretnék néhány dolgot a figyelmébe ajánlani. Az idénre terveztek 4 százalékos inflációt, és lesz belőle inkább 20, mint 18; aztán vitatkozhatunk. Ennél kevesebb lesz, de az átlagos infláció ez lesz. Terveztek 3,9 százalékos államháztartási hiányt. Ezt éppen módosítják, mert 5,2 százalék lesz belőle. Terveztek növekedést, de a növekedés helyett negyedik negyedéves recesszió van. A foglalkoztatásra hivatkozott képviselőtársam, de úgy, hogy beleszámolják az egymillió, külföldön dolgozó polgárt is, és ennek a „jótékony hatása” messze van. Tehát összességében nézve, ha így tervezték ezt a dolgot, akkor mondhatnám, hogy nem sikerült, eltévesztették a célt.

De az elmúlt 13 év - mindennek alapján összességében is mondható - a magyar állam lassú széthullásának, egy új milliárdos elit felépítésének a története igazából, ami megjelenik ezekben a számokban is. Ez idő alatt az Orbán-kormány történelmi mértékben vonta ki a magyarok közös pénzét az alapvető állami szolgáltatásokból, szándékosan tönkretéve ezzel az egészségügyet, az oktatást, a rendvédelmi szerveket, a vasutat és más ágazatokat.

Miközben: „A nyáron a jegybank egy másik problémáját is meg kell oldanunk, mint tudják, a jegybank komoly adósságot halmozott fel az elmúlt években.” De Orbán Viktor hazudott. A Magyar Nemzeti Bank adósságot nem halmozott fel, veszteséges volt. A jegybank a 2021. évi 57 milliárdos veszteségét bőven fedezte a korábbi években képzett 208 milliárdos eredménytartalék, a költségvetésnek így nem keletkezett tőkepótlási kötelezettsége, még a jegybanki törvény tavaly év végéig hatályos rendelkezése szerint sem. A 2022-es évet 402 milliárdos veszteséggel zárta a Magyar Nemzeti Bank, amelyből az eredménytartalék csak 151 milliárd forintot fedezett, így idén tavasszal a központi költségvetésből 251 milliárd forintot kellett volna átutalni a jegybank eredménytartalékába.

(11.10)

Ez a 251 milliárd forint persze megterhelte volna az amúgy is kifizített idei állami költségvetést. Ezt a terhet kívánta elhárítani az Orbán-kormány a jegybanktörvény tavalyi módosításával, amely a tőkepótlási kötelezettséget csak arra az esetre korlátozta, amikor a jegybank saját tőkéje az amúgy jelképes, 10 milliárd forintos jegyzett tőke szintje alá csökken, akkor is öt év alatt, egyenlő részletekben. Mivel a Magyar Nemzeti Bank saját tőkéje még a 2022-es veszteség mellett is ennél magasabb volt, így a 2023-as költségvetés megszabadult ettől a teheről.

Más lett viszont idén a helyzet. A Magyar Nemzeti Bank 11 ezer milliárd forinttal felpumpált mérlege, a megengedhetetlen kamatkockázatot vállaló, felelőtlen refinanszírozási hitel és vállalati kötvényvásárlások programjai, az Európa-rekorder orbáni infláció kamatemelési kényszere együttesen eredményezi az irányadó kamat magas szintjét, következőképpen a jegybank idei gigantikus veszteségét. A Magyar Nemzeti Bank 2023. I. féléves saját jelentése szerint is 999 milliárd forintnál nagyobb veszteségről ad számot. Okkal feltételezhető tehát, hogy valósággá válik a jegybank ez évi legalább 2 ezer milliárd forintos vesztesége, mint ahogyan az is, hogy a saját tőke az év végén nagyságrendekkel a jegyzett tőke alatt lesz.

A tavalyi módosítást megelőző szabályok szerint ezt a 2 ezer milliárd forintos veszteséget a központi költségvetésnek az idén május-júniusban, a Magyar Nemzeti Bank beszámolója elkészültét megelőzően kellett volna megtérítenie. A tavaly decemberi módosítást követően a ma hatályos jegybanktörvény szerint a 2024. évi költségvetésből ennek a veszteségnek az egyötöd részét jövő tavasszal kell a Magyar Nemzeti Bank eredménytartalékába átutalni. Ilyen tétel a jövő évi költségvetési törvényben nem szerepel - erre egyébként a költségvetési törvény vitájánál fel is hívtam a figyelmet -, a költségvetés alapvető elveinek a negligálása történt így. A Költségvetési Tanács a költségvetés tervezéséről kiadott véleményében nem talált ebben semmi kivétnivalót, mondván: Varga pénzügyminiszter úr levélben megígérte, hogy január 1-

jég módosítják a jegybanktvényt olyanképpen, hogy ilyen tőkepótlási kényszer ne legyen, így az új költségvetés hatálybalépésekor ez a probléma már egyszerűen nem fog létezni.

De az említett 11 ezer milliárd forintos, töméntelen mennyiségű nyomtatott pénzből, azt gondolom - csak így viszonylagosan mondom, hogy Paks II.-t már megépíthették volna, ha szükség lenne rá, de nincs rá szükség, de egyébként abban sem jutottak sehova sem - ennyi pluszforrásból támogatások, adókedvezmények, adóelengedések formájában külföldi, stratégiai kikiáltott partnereiknek, a nemzeti nagytőke tulajdonában lévő, közpénzből felpumpált nagyvállalatai között, köztük egyébként a miniszterelnök családjának cégeit is, strómanjait segítve létrehozták ebből a nemzeti nagytőkés csoportot. Ezért is mondom, hogy számoljanak el ezzel a pénzzel. Ráadásul ezen cégek milliárdos tulajdonosainak nem kellenek állami szolgáltatások, hiszen maguknak nemcsak szolgáltatást, hanem akár egész saját magánkórházat, magániskolát, sőt már bankot is vásároltak, többet is maguknak, és így ilyen értelemben a magyar adófizetők nem önkéntes hozzájárulásával tették ezt egyébként, amikor a bankot is létrehozták.

Ma itt a Magyar Nemzeti Bankról beszélünk, ami formálisan ugyan nem a milliárdos elit magánbankja, de ez alatt a tíz év alatt Orbán rendszere Matolcsy György vezetésével ezt a közintézményt használta fel a milliárdos elit pénzzel való ellátásához, és így ez a magyar állam és a gürcölő magyarok milliói, sőt a még meg sem született gyerekek eladósodásához és megkárosításához vezetett. Önök ezt nem parancsra tették, önök önös érdekekből, jachtokért, New York-i apartmanokért tették tönkre az országot, és cserbenhagyták a magyar embereket. Az önök szóhasználatában - önök mondták - így lettünk a világ pénzügyileg negyedik legsérülékenyebb országa. Mindez nem történhetett volna meg, ha a Magyar Nemzeti Bankról szóló, az Orbán-kormány által előterjesztett és a fideszes parlamenti többség által egyébként elfogadott, a Magyar Nemzeti Bank függetlenségére vonatkozó törvényt komolyan vették volna. De ezt nem tették.

A II. félévben egyébként hasonló veszteség, mint ahogy a Magyar Nemzeti Banknál említettem, ugyanúgy várható, bár az irányadó kamat májusban elindított ütemes csökkentése mérsékli ezt a kamatveszteséget, de okkal feltételezhetjük, hogy ez 2 ezer milliárd forint lesz a végén. A törvény tavalyi módosítását megelőző szabályok szerint ezt a 2 ezer milliárd forintos veszteséget a központi költségvetésnek - ahogy mondtam - idén kellett volna megfizetnie. De összefoglalva azt kell hogy mondjam, hogy most tüntetik el a szemünk láttára a legrosszabb gazdaságpolitikai döntések következményeiből származó károkat úgy, hogy ezt mindannyiunkkal fizettetik meg.

És beszéljünk néhány szót a forint árfolyamáról, a Magyar Nemzeti Bank egyik ilyen felelősségéről is!

Nos, az Orbán-kormány 2010-ben 270 forintos euróárfolyammal vette át a kormányzást a baloldaltól; már 2011-ben, mindössze egyetlen év alatt sikerült elérni a 313 forintos értéket; majd 2020-ra már 360 forint lett; azóta pedig már megjártuk a 430 forintos szintet is. Minden idők leggyengébb forintja - ezt tudta felmutatni 13 év alatt az Orbán-kormány és a Nemzeti Bank tandeme. A gyenge forint táplálta az orbáni inflációt, ami mind a mai napig a legnagyobb Európában. A gyenge forint miatt elszabadultak az élelmiszerárak, a benzinárak, a rezsizsámlák. A gyenge forint miatt kellett az alapkamat-emeléseket végrehajtani, és emiatt drágultak elképesztő mértékben a lakáshitelek, lakáskamatok.

A Magyar Nemzeti Bank tehát nem teljesítette a törvényben rögzített kötelezettségét, nem védte meg a forintot, nem biztosította az árstabilitást az orbáni infláció lezoritásával, rosszul és pazarlóan bánt a rábízott nemzeti vagyonnal, miközben elvesztette a magyar gazdaság irányítását. Most pedig ott tartunk, hogy Orbán Viktor és Matolcsy György és társai egymást okolják a gazdaság mélyrepüléséért. Kormányzás helyett veszekednek, pánikolnak. De miért várta meg Matolcsy György, sőt miért hagyta, hogy kigyulladjon a ház? Sőt miért gyűjtötte fel maga a házat, és nézte végig a jegybank a forint bukácsolását, majd egyre gyorsuló zuhanását az elmúlt tíz évben?

Nem szabad félreértenünk ezt a folyamatot. A forintgyengülés nem pusztán hozzá nem értés, nem pusztán rossz döntések sorozatának eredménye, a forint gyengítése, a költségvetés helyzete egy szándékosan előállított helyzet; a magyar költségvetés kifosztásáról szól. A kihelyezett, kilopott gyenge forint milliárdjaiból ugyanis meggazdagodott és létrejött a milliárdos elit, miközben a magyarok milliói, a dolgozók, a nyugdíjasok tömegei szegényednek el az áremelések és a rezsiemelések miatt. Eddig a nemzeti nagytőkéseknek titulált nagyvállalatok iszonyatos mértékű profitot kaszáltak az exporton. Jól kerestek a gyenge forinton a nagy magyar, külföldi bankok is, a forintárfolyam ugrálásában ügyeskedő brókercégek és még sokan mások, köztük például a jegybank alapítványai. Ez az a folyamat, amikor a milliárdos hitelek lehetőségével tovább erősítették az egyenlőtlenséget, és a 2-3 százalékos hitelből vásárolt, 15-17 százalékos kamatot fizető államkötvényből a leggazdagabbak tovább gazdagodtak; mindennek az elfedésére mindenkit arra akartak kényszeríteni, hogy a párnacihából államkötvényt vásároljanak, és amit a jegybank törvényes eszközeivel támogatni kell.

Ilyen szempontból azt kell hogy mondjam, hogy ez a törvény, amelyet ide beterjesztettek, elfogadhatatlan. Összefoglalva azt kell hogy mondjam még egyszer: a Magyar Nemzeti Bank vesztesége történelmi rekord, akár 2 ezer milliárd forint is lehet; a veszteségkezelési módok formálisan felelnek meg csak az Európai Központi Bank elvárásainak; az, hogy a veszteség (Az elnök csenget.) eltüntetésére

nincsenek megszabva konkrét határidők, tovább növeli a bizonytalanságot (*Nacsá Lőrinc: Vége!*), és árt az ország pénzügyi érdekeinek. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps az MSZP, a Párbeszéd és az LMP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varju László képviselő úr. Megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

(11.20)

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Ház! Nem tudom megállni, hogy reagáljak a Varju képviselő úr által elmondottakra. Egyetlenegy dologban egyet tudok vele érteni: ez a javaslat, amelyik most előttünk fekszik, abban egyetértünk, hogy végső soron arról szól, hogy a jegybank továbbra is tudja-e az infláció elleni harcát hatékonyan végezni. Az a helyzet, hogy mivel ebben egyetértünk, én azt tudom mondani, hogy aki az előttünk fekvő javaslatot támadja, nem ért vele egyet és nem támogatja, az valójában az infláció elleni harcot támadja. (*Nagy derűtség, taps az ellenzéki oldalról.*) Az a helyzet, hogy az infláció letörésében önökre korábban sem lehetett számítani, de azzal, hogy most ezt a javaslatot önök támadják, és szűkítik, szűkíteni akarják a jegybank mozgásterét az infláció elleni küzdelemben, valójában az infláció elleni harcot nem támogatják.

Annak is örülök, hogy a Varju képviselő úr által elmondottakból kiderült, hogy önök végre változtatnak az inflációval kapcsolatos álláspontjukon, mert most már végre Varju képviselő úr elismerte, hogy külső körülmények okozzák ezt az inflációt. Elindultunk az úton; most még azt mondta, hogy egyharmadkétharmad arányban, de reménykedem abban, hogy még néhány hónap, és végre képesek lesznek elismerni a valóságot, hogy az inflációt, nemcsak a magyart, hanem az európai, sőt egyébként még az amerikai is, ahol mindenhol, minden országban többszörösére nőtt az infláció, azt valójában külső körülmények, elsősorban a háború és a rá adott elhibázott szankciók okozták. Ezek durva energiaválságot okoztak egész Európában, s mivel Magyarország kitett, az energiáért sokkal több pénzt kellett fizetnie, ezért volt Magyarországon infláció, úgy, ahogy egyébként Európa többi részén is.

Továbbra is azt állítom, hogy ez a törvényjavaslat az infláció elleni küzdelemlről szól, és ezért nem lepődöm meg azon, hogy önök ezt nem támogatják, hiszen eddig sem tettek semmit az infláció elleni küzdelemben. Önök nem támogatták az árstopot, nem támogatták a kamatstopot, és tulajdonképpen, ha belegondolunk, azzal, hogy önök erre a javaslatra nemet mondanak, azt mondják, hogy maradnia kell a jelenleg érvényben levő szabályozásnak. Ez azt jelentené, hogy a

kifizített költségvetésből most több száz millió forintot kellene (*Közbeszólások az ellenzéki oldalról: Milliárdot!*) a jegybanki veszteség finanszírozására fordítani, ami például a rezsicsökkentést veszélybe sorolná. (*Zaj, derűtség az ellenzéki oldalról.*) Tehát önök, azzal, hogy nem támogatják ezt a javaslatot, tulajdonképpen a rezsicsökkentést vagy éppen a 13. havi nyugdíjat veszélyeztetnék. (*Közbeszólások az ellenzéki oldalról. - Varju László: Lopjanak kevesebbet!*)

De egyébként, ha már a Magyar Nemzeti Bankról beszélünk - és ilyen hangosak -, azért érdemes felidézni, hogy milyen teljesítményt nyújtottak az önök által kinevezett jegybankelnökök. És ha innen nézzük a dolgot, talán illendő lenne önöknek kevésbé hangosan kritizálni. Ugyanis az a két jegybankelnök, akit önök neveztek ki, az egyiknek a nevéhez bankcsődök és rekordinfláció társult (*Nacsá Lőrinc: 30 százalék!*); másikuk, Simor András esetében pedig a devizahitelezés: milliók, egymillió család devizahitelbe való belerángatása, illetve az utolsó időben pedig a kormányzati gazdaságpolitika tudatos nehezítése azáltal, hogy az alapkamatot Simor András mesterségesen magasán tartotta. Tehát ha valamikor egyébként a Magyar Nemzeti Bank elnökének a működése politikailag motivált volt, akkor azt kell mondjam, hogy az önök által kinevezett jegybankelnökök működésére ez mindenképpen elmondható.

Összességében tehát azt gondolom, reflektálva itt a baloldal álláspontjára - ha jól értettem, önök nem támogatják ezt a javaslatot -, ez beleillik abba a politikába, amit önök eddig is folytattak, amellyel semmiiben nem segítették a kormányzatot és a jegybankot az infláció elleni harcban.

Az teljesen világos, hogy az előttünk fekvő javaslatnak alapvetően két fő célja van. Egyrészt az, hogy a Magyar Nemzeti Bank egy esetleges veszteségtől függetlenül is hatékonyan fel tudjon lépni a jövőben az infláció ellen, azaz a Magyar Nemzeti Bank veszteségkezelése rugalmas tudjon lenni; illetve a kormány által az elmúlt 13 évben szigorúan betartott fiskális politika a jövőben is tartható legyen, és a Magyar Nemzeti Bank veszteségfinanszírozása ezt ne nehezítse meg. Emellett fontos szempontok azok is, amelyeket itt miniszter úr, illetve Bánki Erik képviselőtársam mondott, miszerint ennek a javaslatnak a hatására a jegybank függetlensége nem sérül, sőt erősödik. És valójában ennek a jogszabálynak köszönhetően Magyarország az uniós gyakorlatot veszi át vagy azt követi, ugyanis itt hallhattuk már, az Unióban két típusú gyakorlat van: van, ahol a jegybank veszteségkezelése egyáltalán nem szabályozott, nincs törvényi szabályozás rá; illetve van olyan példa is - amelyet egyébként a magyar kormány ebben a javaslatban követett: a horvát példa -, ahol lehetőséget kap a jegybank arra, hogy úgy kezelje a veszteségét, hogy középtávon összevegye a nyereségeit a veszteséggel. Az egy fontos különbség a horváthoz képest - ezt szeretném kiemelni -, hogy a Költségvetési Tanácsnak az előttünk fekvő javaslat következtében lehetősége lesz arra,

hogy a Nemzeti Bank tőkeellátottságát véleményezze, és javaslatot tegyen. Ez egyrészt növeli a jegybanki függetlenséget, és segít a kormányzatnak.

Összességében azt gondolom - és a Kereszténydemokrata Néppárt azért támogatja a Fideszhez hasonlóan ezt a javaslatot -, hogy ez az új szabályozás erősíteni fogja a magyar gazdasági növekedési kilátásait, erősíti hosszú távon a jegybank és a kormány infláció elleni küzdelmét, éppen ezért azt gondolom, hogy ezt a javaslatot mindenképpen támogatni kell. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hollik István képviselő úr. Várjuk a pulpitusra képviselő urat. *(Vajda Zoltán, a pulpitus felé tartva: Futok!)* Megadom a szót Vajda Zoltán képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

VAJDA ZOLTÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A 15 perccel nagyon károsan kell gazdálkodnom, de mégis, a felszólalásomat egy tíz másodperces szünettel fogom kezdeni. Úgyhogy tíz másodpercig nem beszélek önökhöz. *(Megtörténik. - Nacsa Lőrinc: A legjobb döntés. - Derültség. - Fazekas Sándor: Köszönjük. Utána sem kellene.)*

Éppen tíz másodperc telt el - kedves beszólásait hallottam egyébként -, és ebben a tíz másodpercben éppen 500 ezer forint vesztesége keletkezett a Magyar Nemzeti Banknak. Másodpercenként több mint 50 ezer forint vesztesége van a Magyar Nemzeti Banknak. Na, de hát akkor értékeljük ezt a helyzetet! Hogy hogyan kerülhetett ilyen kilátástalansággal fenyegető helyzetbe a Magyar Nemzeti Bank, ezt értékelnünk kell, és természetesen nem lehet eltekinteni a világpiacon folyamatoktól, de fontos kiemelni, hogy ebben a Magyar Nemzeti Banknak az elhibázott gazdaságpolitikai és vezetői döntései is benne vannak. Mert ne felejtjük el, hogy hosszú éveken keresztül gazdaságpolitikai sikertörténetként aposztrofálta saját tevékenységét az önök által kinevezett Matolcsy György és köre; akkor egyébként még Nagy Márton is, aki most miniszter, része volt ennek. Hogy is hívták őket ezt akkor? Unortodoxia? Ez volt a kifejezés? Na, szóval, mindenesetre kizárólag nekik köszönhető, és nem a rekordalacsony kamatkörnyezetnek és - a folyamatosan gyengített forintnak hála - az így realizált árfolyamnyereségnek.

Idézek, tőle, jó? „Az állami vezetőket meg kell fizetni, jól meg kell fizetni.” Ezekkel a szavakkal indokolta az önök által kinevezett Matolcsy György 2016-ban azt, hogy a fizetését az Országgyűlés fideszes többsége 2,3 milliőről 5 millió forintra emelte föl havonta. Sőt, elnök uruk akkor még kicsit sajnálkozott is, hogy bezzeg a cseh jegybanki vezetők bére még magasabb, miközben, idézem tőle, ő azt állította: ők ugyanolyan jól végzik a munkájukat, mint a cseh jegybanki vezetők.

(11.30)

Na hát, nézzük meg, hogy ez igaz-e, valóban így van-e! Úgyhogy egy pillanatra összehasonlíthatjuk a cseh és a magyar központi bank eredményeit. Csehországban például az infláció mértéke idén augusztusban 8,5 százalék volt, eközben Magyarországon 16,4 százalékos, vagyis kis híján dupla akkora, mondom, ezek augusztusi számok. Ma reggel jött ki a szeptemberre vonatkoztatott szám, az 12,2 százalék, na de az élelmiszer tekintetében 15,2 százalék. És cukor tekintetében tudják mennyi? A cukornak 61 százalékkal növekedett az ára a ma reggeli adatok alapján. Szóval, míg az infláció, mondjuk, Csehországban feleakkora, a cseh korona az elmúlt egy évben pedig szinte végig fix árfolyamon mozgott az euróhoz képest, vagyis nagyjából olyan 24 koronát adtak egy euróért. Eközben mi történt a magyar fizetőeszközzel? Ma éppen körülbelül olyan 390 forintot ér egy euró, de mondjuk, az elmúlt egy évben ez volt már 370 és 432 is.

Miközben tehát, mondjuk, a cseh jegybank eredményesen harcolt az inflációval szemben - és az összehasonlításom abból a szempontból is korrekt, hogy nálunk sincsen euró, ahogy nálunk sincsen, tehát az összehasonlításom korrekt, hasonlót hasonlítok hasonlóval -, tehát a cseh jegybank eredményesen harcolt az inflációval szemben, hiszen amiről nálunk a miniszterelnök fél éve ábrándozik, az nálunk már hónapok óta ténylegesen is egy számjegyű, pontosabban: bőven 10 százalék alatti. És a korona árfolyama is stabil, vagyis jóval kiszámíthatóbb a piaci környezet, mint nálunk. Igaz, ők a korábbi években - hát, hogy is mondjam csak? - nem jegybanki alapítványokat hoztak létre több száz milliárd forint kihelyezésével, hanem mondjuk, eurót vásároltak, hogy ha nyomás érné a koronát, akkor nekik lehessen mihez nyúlni.

A kérdésünkre, amit az előbb feltettem, tehát a válasz az, hogy nem, egyáltalán nem végezték jól a munkájukat azok, akik az inflációval szemben harcoltak Magyarországon, és amelynek legfőbb felelőse természetesen a Magyar Nemzeti Bank volt.

Nos, kedves kollégák, miért is kell ezt a törvényjavaslatot nekünk tárgyalnunk? Azért, mert az MNB saját tőkéje 2023 júniusában már mínusz 1511 milliárd forint. 1511 millió milliárd forint - ezermillió forint -, 1511 ezermillió forint volt! Ezt a mélységet is elérte. Ismétlem: mínusz 1511 milliárd forint. A jegybank fennállása óta sosem ért el ilyen veszteséget, amit csak tetéz, hogy feltehetőleg ma még sokkal súlyosabb a helyzet a Szabadság téren, és közeledhetünk a 2000 milliárdos szint felé. Minden magyar állampolgárra, az újszülöttől az aggastyánig ez alapján 200 ezer forintnyi veszteség hárul. Kérdem én: tényleg volt hasznuk akkor a jól megfizetett magyar állami vezetőknek?

Nem lehetünk ugyanakkor vakok, a kormány, az önök, miniszter úr, az önök felelőssége kapcsán sem.

Mert, miniszter úr, a gazdaságpolitika irányítói szerepét ugyanis a kormány tölti be. A megugró magyar államadósság, az újra és újra megemelt költségvetési hiány, a 25 százalékgig emelkedő infláció alapján pedig könnyen ítéletet tudunk mondani a témában. Az irányítás, miniszter úr, nem túl jó. Idevezetett ugye, ez a high-pressure economy, vagyis az, hogy hiába az elmúlt években az uniós pénzbőség, a nullaszázalékos kamatkörnyezet, a pörgő gazdaság, önök nem kezdték el felkészíteni Magyarországot a nehezebb időkre, csak még tovább fűtötték a gazdaság belső feszültségét. A prociklikus gazdaságpolitikájuk hiba volt.

Nyilván persze nem kis részt a választások miatt tették maguk, amit tettek, és nem foglalkoztatta magukat, hogy becsapják ezzel az embereket. Elhittették velük, hogy milyen jól megy a gazdaságnak. Én magam már a választások előtt is arról beszéltem, hogy ha maguk nyernek, akkor egy ilyen fordított Lúdas Matyi módjára háromszor fogják ezt elverni a magyar embereken. És sajnos így lett, mert nyertek, és a választások után néhány hónappal kamatostul kezdtek el visszaszedni ezeket a választási ajándékokat, rezsimmeléssel, különadókkal és elszabaduló bolti árakkal.

És akkor meg is érkeztünk a legégetőbb kérdéshez: ki a helyzet felelőse, avagy ki fizessen a végén? Ez a kérdés pedig egyáltalán nem költői, kedves képviselőtársaim, mert vagy a jegybanknak, vagy a kormánynak, de valakinek valamikor rendezni kell a veszteséget, ami felhalmozódott a Nemzeti Banknál. És mit látunk itt a törvényjavaslatok alapján? Azt, hogy ezt a súlyos kérdést egész egyszerűen elkenik, pontosabban azt mondják: majd lesz valahogy. Majd lesz valahogy, de az biztos, hogy a kormány nem igazán akar fizetni sem most, sem jövőre, mert egész egyszerűen elfogyott a pénz, önök felélték a magyar emberek pénzét. Majd lesz valahogy, de az is biztos, hogy a Magyar Nemzeti Bank semmit nem hajlandó beáldozni, legalábbis én nem látom sehol, hogy mondjuk, a Nemzeti Bank megszüntetné az alapítványukat, és kivenné belőle a még megmaradt forrást. Mert bármennyire is akarták, az nem vesztette el közpénzjellegét, annak a helye továbbra is a közönsben van.

Azt látjuk tehát, amit 13. éve látunk, hogy ebben az országban a döntéshozók nem felelősek semmiért, azért a számláért pláne nem, aminek a végére akár 2000 milliárdos végösszeg is várható. Még egyszer, ízelgessük: 2000 milliárd, minden magyar embernek, az újszülötől az aggastyánig 200 ezer forint jut, vagy ahogy a beszédem elején próbáltam jelezni, minden egyes másodpercben 50 ezer forint veszteséget produkálnak.

Ennek a törvényjavaslatnak tehát egyetlenegy célja van, hogy ezt az egész problémát eltolják valami távoli jövőnek, és hogy a kormány mentesülhessen az egyébként saját maga által hozott szabály alól; tudniillik, hogy néhány éven belül egyenlő részletekben pótolja a jegybank saját tőkéjét. Ehelyett hoznak egy gumiszabályt, miszerint a pótlásra, a maguk törvényéből

idézem ezt a három szót: „elfogadható időn belül” - mikor van az? -, szóval, az elfogadható időn belül kell sort keríteni. Önök is sejtik szerintem, hogy a pénzpiacoknak és a befektetőknek nem a kedvence az ilyen szabályozás.

Nos, tisztelt Országgyűlés, értjük, hogy az Európai Unió legmagasabb inflációjáért járó trófeát és a MNB történelmi veszteségéért járó különdíjat nem szívesen veszi át senki a kormánypárti politikusok és vezetők közül. Látjuk ennek nyomát minden héten, amikor az egyébként itt ülő Varga Mihály, Matolcsy György és Nagy Márton vitázik a sajtó nyilvánossága előtt, és nem véletlenül vitáznak, képviselőtársaim, hiszen valójában mindannyian, önök mindannyian, hárman okozói a mai helyzetnek. Matolcsy és Nagy mint a jegybank elnöke és korábbi alelnöke, kéz a kézben erőltették az unortodoxiát, ezt a high-pressure economyt, és államkötvény-vásárlásokkal finanszírozták azt a kormányt, ami aztán minden pénzt elköltött. Varga miniszter úr, ön pedig még meg is köszönte pár hete ezt a kedves finanszírozást az MNB-nek. Ez a gazdaságpolitikai ámokfutás odavezetett, hogy 25 százalékos lett az infláció, megugrott a hiány, növekszik az államadósság, negyedik negyedéve recesszióban vagyunk, 430 forintig gyengült valamikor az euró/forint árfolyam, és ahhoz, hogy mindezek miatt a magyar családoknak elfogyott a pénze, hiszen ez kitűnően kiolvasható a zuhanó kiskereskedelem adataiból.

Összefoglalva ez alapján: hitem szerint Orbán tudtával három gazdasági irányítónak a cicaharcát szenvedni el hazánk. Ez a három szereplő Varga Mihály miniszter, Nagy Márton gazdaság-visszafejlesztési miniszter és Matolcsy György jegybankelnök. Önök külön-külön mind a hárman csődöt mondtak a munkájukban, külön-külön is csődöt mondtak, hiszen Matolcsy György jegybankelnökként elvileg az infláció ellen kéne hogy küzdjön, ehhez képest 16-18 százalékos az infláció. Nagy Márton nevében gazdaságfejlesztési, valójában gazdaság-visszafejlesztési miniszter tevékenysége eredményeképpen negyedik negyedéve recesszióban, zsugorodó helyzetben van a magyar gazdaság.

És végül, de nem utolsósorban az itt ülő Varga Mihály miniszter, aki elvileg a költségvetés egyensúlyáért kéne hogy feleljen, épp az ő csődjét jelzi az, hogy meg kellett emelni a deficitet 5,2 százalékra, ami egyébként, bármit mond, miniszter úr, magasabb, mint a tavalyi deficit. Önök mondták, hogy a tavalyi deficitben egy egyszeri tétel van, és ezért nem jól látható.

(11.40)

Ennek a három embernek a cicaharca külön-külön is csődöt jelentett, és együtt pedig ide vitték hazánkat. És mindegyik önök végül is mit mondanak ebben a törvényjavaslatban? Hát azt, hogy senki nem felelős semmiért, és majd lesz valahogy.

Szóval, kedves kollégák, ennél azért jobban le kellene vonni a konzekvenciákat, mert az egy dolog, hogy ezzel a javaslattal engem mint a Költségvetési Bizottság elnökét nem nyugtattak meg, ez volna a kisebbik baj, mert nyilván nem ez volt a céljuk, de hogy ezzel a piacokat, a befektetőket, a magyar vállalkozásokat sem fogják megnyugtatni, az is biztos. Én pedig attól tartok, hogy ezek a következmények lesznek sajnos az igazán súlyosak. És ezeket az anyagi következményeket megint, mint mindig, a magyar emberek pénztárcájából fizettetnék meg. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vajda Zoltán bizottsági elnök úr. Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tudom, hogy ellenzéki képviselőtől ritka egy javaslat kapcsán a dicséret, de annyit azért engedjenek meg nekem, hogy ez egy időszerű javaslat: annyira ég a ház, hogy valamit ezzel a helyzettel kezdeni kell. Szerintem ezt önök is tökéletesen látják.

Amiért történelminek nevezhető ez a javaslat, az egy olyan - szerintem téves - alapállás, amely az előző választások eldöntéséhez is hozzájárult, hiszen nagyon sok polgári gondolkodású jobboldali, vagy akár konzervatív honfitársunk gondolta úgy sokáig, hogy jó, hogy magas a korrupció foka, jó, hogy nincsen sajtószabadság Magyarországon, de ők legalább kormányozni tudnak. Ez a tévhit, az ebbe való kapaszkodás nagyon sok honfitársunkat vitte oda, hogy a Fidesz-KDNP-re adja a voksát. Úgy gondolom, hogy a kétharmad legalábbis ezen múlhatott, és ha láthatóvá válik, hogy ez a tévhit a valóságtól távol van, akkor úgy gondolom, hogy Magyarországon is változhat mind a politikai berendezkedés, mind pedig a közbeszéd színvonala.

Azt látjuk, hogy ami most előttünk fekszik, az egy kapitális, katasztrófális hiányhelyzet. Most mintegy 1500 milliárd forintos hiányt tudott az év közepén felmutatni az MNB - nagyon helyesen elhangzott, hogy ez 2000 milliárdig nagyon könnyen elmehet -, és ez egy brutális, az egész magyar gazdaságot fojtogató helyzethez vezethet. Ami számomra a miniszter úr felvezetőjében a legfurcsább volt, hogy ő ezt az egész katasztrófa helyzetet egyfajta adottságként kezelte, mintha ezt ilyen külső faktorok, tényezők idézték volna elő, és akkor most kezdjünk valamit ezzel a helyzettel. Egyébként én ezt a javaslatot csipőből még el sem akarom utasítani. Tehát nem akarom azt mondani, hogy eleve rossz ez a megoldás, mert persze, egy szétterített tartozás lehet jobb, mint egy azonnal fizetendő. Tehát isten őrizz, hogy arra vigyem el ezt a vitát, hogy más országokhoz hasonlóan azonnal álljon helyt a költségvetés és fizesse be. Ami irritálja és birizgálja az ember igazságérzetét, az az, hogy önök,

kormánypárti képviselőtársaim, végigasszisztálták azt, amikor, mondjuk, a devizahiteles átváltáson egy horrorisztikus többletet realizált az MNB, és ebből a többletből igazából a tulajdonosokhoz nem jutott vissza szinte semmi. Nem hoztak létre egy kártérítési alapot a devizásoknak, nem fizettettek be oda pénzekeket, ahonnan egyébként lehetett volna a kilakoltatás réme által fenyegetett családokat támogatni. Önök ezt nem tették meg.

Tehát, amikor többlete volt az MNB-nek, akkor elnézték a műkincsvásárlást, az ingatlanportfólió ész nélküli bővítését, illetve azt, hogy az alapfeladatokhoz képest az MNB ilyen furcsaságokat csinált. Nem emlékszem kormánypárti képviselőtársra, aki felállt volna, és azt mondta volna, hogy ez több a soknál, és abból a pluszból azért, ugyan már, ne csak néha és esetlegesen kerüljön be a költségvetésbe valami, de mondjuk, rendszerszinten is. Amikor pedig itt a veszteség, akkor nyilván a retorika is megfordul. De még egyszer mondom, adottságként kezelni ezt a katasztrófális helyzetet nem szabad, ezt előadni legalábbis óriási hiba. Magyarázatot kell adni arra, hogy ki a felelős mindezzért.

Ha felelőst keresünk, akkor érdemes egy kicsit a forint árfolyama körül elidőzni, hiszen ez ma már szóba került. Visszaemlékezhetünk, hogy 2010-ben a kormányváltáskor nagyjából 260 forintot kellett adni egy euróért, aztán azt, hogy most ez 370-ig vagy 430-ig gyengült az utóbbi időben, megint az adott hét vagy hónap döntötte el, de rendszerszinten valamit ki kell jelenteni. Le kell folytatni azt a vitát, hogy tudatosan gyengíti a forint árfolyamát az egymást követő Fidesz-kormányok sora, vagy pedig annyira gyenge, hogy nem képes bizonyos begyűrűző vagy bent gerjesztett folyamatok ellen hatni. Egyik rosszabb forgatókönyv, mint a másik.

Én azt mondom, hogy még vitaképes a dolog. Tehát nem mondom azt, hogy minden évben direkt gyengítette volna az Orbán-kormány a forintot, de azt mondom, hogy hagyta ezeket a folyamatokat kicsúcsosodni. Igazából miért jó ez neki? A külföldről érkező és akkor még felhasználható források többlet érnek gyengébb forint esetén. Az idejövő multicégeknek egyértelműen jó, hiszen az amúgy is alacsonyabb fizetésekért, azok finanszírozásához kevesebb eurót vagy más pénznemet kell idehozni. Azt kell mondjam, hogy a gyenge forint az exportáló multiknak is alapvető érdeke volt, főleg az iparszerű profitkitalicskázás folyamatában. Azt mondhatjuk, hogy igazából semmiféle nemzeti érdeket nem szolgálhat a gyenge forint, viszont nagyon-nagyon sok hátulütője volt.

Nagyon sokszor vádolták önök, egyébként jogosan, a korábbi balliberális kormányokat, mondjuk, az IMF-hitel akkori feltételrendszerének az elfogadásával. De vizsgáljuk meg ennek az IMF-hitelnek az akkori összegét! Vitaképes, de mondjuk azt, hogy 3500 milliárd forint. Aztán vizsgáljuk meg azt, hogy mennyit fizet a magyar lakosság a gyenge forint miatt egy

nehezen számszerűsíthető, nehezen mérhető különadóként évente csak azért, mert többet kell fizetni az összes külföldről megvásárolt áruféleségért, a képviselőtársaim nyakkendőjéért, zakójáért, az okosóráért, a telefonért, mindenért, mert ezeket tipikusan és sajnos nem Magyarországon állítják elő. Erre szokták válaszolni a kormánypártiak, hogy jó, hát tessék magyar terméket vásárolni, és vannak tapasztalataim a területen, mert jó sok évtizede vadászom a magyar termékeket mindenhol.

De államtitkár úr, ha, mondjuk, magyar természetű mezőgazdasági terméket, terményt vásárolunk, akkor talán elismeri azt, hogy a földek megmunkálásához szükséges gépek, a vegyszerek, a növényvédő szerek, ezek tipikusan külföldiek. Tehát még a hazai terméknél is igaz, hogy a gyenge forint miatt egy extra felárat fizetünk ezekre, és ha egy kormány tudatosan gyengíti a forintot, vagy elengedi a forint árfolyamát, akkor ez az ezermilliárdos nagyságrendű, évente fizetendő kvázi különadó összeadódik, és egy kormányzati ciklus alatt nagyjából egy akkori IMF-hitelnyi különadóösszeg jön össze belőle, amit a magyar polgárok indokolatlanul fizetnek ahhoz képest, amit egyébként kellene hogy fizessenek.

Tehát a gyenge forintnak egy ilyen hatása is van, és a forrókrumpli-dobálás, ami lezajlott itt a kormány és az MNB között az utóbbi években, az valami egészen elképesztő. Mert a kormány azt mondta, hogy rajta ne kérjük számon a forint árfolyamát, hát a kormány semmi látnivalót nem lát, van ott egy MNB, pénzügyi felügyelet. A Magyar Nemzeti Bank, amikor kérdeztük, mindig azt mondta, hogy hát nekem nincsen árfolyamcélom, hát a kormánypárti többségű parlament írta rólam az MNB-törvényt, és abba nem írta bele, hogy nekem legyen árfolyamcélom. Tehát a kettő mutogatott egymásra, és végeredményben a gyenge forintért senki nem vállalta a felelősséget.

Mi elismerjük, hogy nem lehet, mondjuk, Alaptörvénybe írni a forint árfolyamát, ezzel nincsen semmi baj. De volt egy javaslatunk, aminek értelmében az Alaptörvényben rögzítettük volna a nemzeti valuta értékállóságának a védelmét, hogy ez legyen kötelező a mindenkori kormány számára, és a kormány nem volt nyitott erre a javaslatra. Pedig miről szól ez? Arról szól, hogy ha iparszerűen gyengül a forint, akkor a magyar polgárok megtakarításainak értéke, a fizetésének a vásárlóértéke, de még az ingatlanállománya is folyamatosan veszít az értékéből. Tehát akárki van kormányon, legyen kutyakötelessége védeni a forintot, amennyire csak lehet. Nem mondjuk azt, hogy nincsenek nemzetközi folyamatok, meg ilyen begyűrűzött dolgok. Dehogy nincsenek! De az, hogy egy védelmi mechanizmus legyen ezekkel szemben, és felelősséget vállaló állami és egyébként jegybanki vezető, ezt igenis elvárjuk, és ez el is várható.

Az infláció elleni küzdelem kapcsán KDNP-s képviselőtársam említette az online árfolyelő rendszert

mint pozitív példát. Én egyetértek, hogy az online árfolyelő alkalmas az infláció némiképp történő visszaszorítására. Egy kérdésem van: amikor öt éve elmondtam itt, a parlamentben, hogy ez egy jó módszer lenne, más országokban működik, próbáljuk meghonosítani, akkor miért utasították ezt vissza, miért rázták le csípőből, miért nem hozták be saját pártlogó vagy saját szín alatt? Öt évet tudtak volna spórolni azoknak a magyar vásárlóknak, fogyasztóknak, akik ki vannak szolgáltatva, hiszen nagyon sokszor nem tudják máshol ezeket a termékeket megvásárolni.

Most is látom, hogy a fogyasztóvédelmi rendszerben, mondjuk, 72 millió forintos bírság születik. Nagyon jó. Van olyan nagyobb cég, amelyik ezt három perc alatt vissza tudja termelni. Tehát nem hiszek a kizárólag bírságoló szankciórendszerben - mondjuk, egy működési engedély felülvizsgálata általában hatékonyabb szokott lenni a világban -, de abban hiszek, hogy ne ilyen törpeminoritást kitevő bírságösszegek szülessenek, mert ez senkit nem fog visszaretteníteni semmitől.

(11.50)

És még egyszer mondom, ha ezt öt évvel hamarabb bevezetik, rengeteg időt megspóroltak volna a magyaroknak.

Nem biztos, hogy magamtól szóba hoztam volna, bár szóba szeretem hozni, de képviselőtársaim említették a devizahitelezés felelőseinek megtalálása kapcsán. Én az akkori jegybank felelősségét maximálisan vallom, csak hogy az a probléma, nagyon sokat kutattam ezen a területen, és nem igazán találok az érintett, akkor ellenzéki fideszes képviselőtársak hangos, markáns megszólalásait ebben a kérdéskörben. Viszont 2010 óta az önök kezébe került az a lehetőség, és odapattogott az a labda - nem is véletlenül -, amelyik lehetővé tette volna, hogy rendezzék ezt a helyzetet. És azért fordulok elsősorban a KDNP-sekhez, mert túllépve azon, hogy elárulták a devizahitelesek, a bankokkal írtak alá paktumot, nem pedig a károsultakkal, piaci árfolyamon forintosítottak, kivéve a szerencsés végtörlesztőket, akik kaptak egy kedvezményes árfolyamot, de a családi csődvédelem magyarországi bevezetése az önök, KDNP-s képviselők ötlete volt. És szerintem ez egy jó javaslat volt, csak hogy ott a családi csődvédelem most már nagyon hosszú évek óta, és azt látjuk, hogy nagyságrendileg 500 emberen tudott segíteni, miközben az előzetes piaci, jegybanki meg kormányvárákosások 25-40 ezer honfitársunkról szóltak. Ebből 500-nak sikerült segíteni.

Tehát én azt várom önöktől, hogy egy ilyen vitán álljanak elő azzal, hogyan lehet emberbaráttá tenni a családi csődvédelem feltételét. Hol az elsétálás joga? Hol van az a lehetőség, ha valaki betartja az amúgy nagyon szigorú feltételeket adósként, akkor öt év után, és mondjuk, már elvitték a házáat, már árverés volt, ne követeljenek rajta még 50 millió forintot? Hol az elsétálás

joga, képviselőtársaim? Önök nyújtották be a családi csődvédelmet, és ennek a nagyon fontos következtetése lemaradtak.

És akkor beszéljünk a devizahitelezésről egy kicsit. Igen, egy gazdaságpolitikai önfeladásnak és merényletnek tartom azt, hogy piaci árfolyamon forintosították a devizahitelek esetében, és akkor nem volt olyan hangos a kormányoldal, az MNB-re mutogattak, és aztán a Kúriára mutogattak. A Kúriát azzal okolták, hogy nagyjából ők mondták meg, milyen árfolyamon lehet forintosítani. Na de, ha ez igaz lett volna, akkor mi van a végtörlesztéssel? Akkor ott hogyan sikerült kedvezményes árfolyamot kitalálni a végtörlesztő szerencséseknek? Akkor miért nem számított a Kúria állásfoglalása? Azért nem számított, mert önök igazából a bankokkal kötöttek paktumot, nem pedig a magyar polgárokkal, nem pedig a károsultakkal. És ennek az eredménye közismert: több mint 23 ezer elhelyezés nélküli kilakoltatásra került sor Magyarországon, nagyon sok gyermek érintettségével, tehát teljes családok kerültek sokszor az utcára. Ha visszaemlékszünk, a kormány kvótákat állapított meg, hogy az adott negyedévben hány ilyen eseményre kerülhetett sor. A jogsegélyezés során számos képviselőtársammal jártunk ezeken a helyszíneken, és megdöbbentő, brutális családi tragédiák jöttek szembe. Ezek után, miután a bankok érdekeit választották a polgárok érdekei helyett, felállni a parlamentben, és még az ellenzékot okolni azzal, hogy ő okozta volna vagy ő hagyta volna helyben a devizahiteles tragédiát, katasztrófát, merényletet, ez legalábbis nem találkozik a valósággal és nem állja meg a helyét.

Összességében tehát van a kormány körül nagyon sok jobboldali gondolkodású emberben egy hangulat, miszerint persze magas fokú a korrupció, persze nincsen szabad tömegtájékoztatás és szabad médiaviszonyok, de legalább a kormányzás helyel-közzel rendben volt. Ez a javaslat, ami előttünk van, ezt az illúziót szertefoszlatja, egyértelművé teszi, hogy óriási a probléma. Én tehát arra kapacitálom önöket, a kormánypártiakat, hogy ne adottságként tegyék le ide az asztalra elénk, hogy hát, úgy alakult, hogy most 2000 milliárdos vesztesége lesz a jegybanknak, majd csinálunk valamit, hanem keressék meg ennek a felelőseit, és keressék a saját köreikben is azokat a hibákat, mulasztásokat vagy akár pénzügyi merényleteket, amelyek ezt a helyzetet elővetítették, előidézték.

És az, hogy a jegybank majd a papiros szerint elfogadható időn belül rendezze a helyzetét, ez valami egészen elképesztő. Tehát ha önök bármilyen javaslatot benyújtanak, abban tipikusan van egy hatálybalépési idő, ott konkrét leírt határidők vannak, mert a piacon is ezt lehet komolyan venni, meg egymás között is. Az elfogadható időhöz én nem tudok semmilyen képzettársítást kötni, nem is akarok a kormány és az MNB eddigi ütemezését figyelembe véve.

De arra kapacitálom önöket, hogy nevezzék meg a felelősöket. Még ez a csomag vitaképes is lehetne, de legyen felelőse és vitája annak is, hogy mi lesz a forint

árfolyamával, mi előzheti meg a következő időszakban azt, hogy 400 forint fölötti forint/euró árfolyamok állandósuljanak. Az infláció tekintetében is lefolytattuk ezt a vitát, de mi akadályozza meg, hogy még egyszer Európa-rekorder legyen a magyar infláció, mert régóta az, és még mindig az. És lehet persze külső faktorokra mutogatni, de valahogyan ezeknek a többsége a többi országban mintha nem jelentkezne, mert mégis itt a legmagasabb az árfolyam. Beszéljünk arról is, hogyan lehet az élelmiszerár-robbanásnak elejét venni, mert ez is egy brutálisan fojtogató jelenség.

És összességében beszéljünk arról is, hogy mind az MNB, mind a kormány milyen hibákat lát be, mi-ben hajlandó önkorlátozást tanúsítani, és hogyan oldjuk meg ezt a helyzetet, mert erről eddig nem volt szó, egy óriási tartozástömeg, ilyen görög hangulatú vagy görög szintű magunk előtt tovább tologatásáról szól ez a javaslat, aztán majd pár év alatt, elfogadható időn belül lesz valahogy. Ez így még összességében kevés, sokkal nagyobb a baj annál, mint hogy elintézzük ennyivel. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki párt-sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen Z. Kárpát Dániel képviselő úr, jegyző úr. Megadom a szót Mellár Tamás képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezetőjének.

DR. MELLÁR TAMÁS, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Az első kérdés rögtön az ezzel a törvényjavaslattal kapcsolatban, hogy hogyan jutottunk ide, miért kell változtatni immáron másodszor rövid időn belül az MNB-törvényen. Ezzel kapcsolatosan Varga miniszter úr a bevezetőjében arról beszélt, hogy a magas infláció és a rossz gazdasági helyzet azért állt elő Magyarországon, mert háború van, mert az elhibázott brüsszeli szankciók, és mindezek miatt nemcsak nálunk, hanem a világban máshol is nagyon komoly problémák merültek fel. Ezek után viszont arról beszélt, hogy de a kormány mennyire jól és mennyire hatékonyan küzd az infláció ellen, és hogy sikerült 20 százalék fölül lehozni most már az inflációt. Na most, azért ebben van egy kis önellentmondás, mert ha az inflációnak alapvetően oka a háború és a szankciók, akkor nem is lehetett volna így küzdeni ez ellen.

Nyilvánvalóan a dolognak az a lényege... - és ezt egyébként ők, a két érintett fél, az MNB elnöke és a pénzügyminiszter érdekes módon be is vallotta a közgazdász-vándorgyűlésen. A pénzügyminiszter azt vallotta be, hogy az MNB egy nagyon gyenge monetáris politikát folytatott, tehát egy élénkítő monetáris politikát folytatott már korán, 2018-19-től kezdődően, hogy ez a növekedési hitelprogram és ehhez hasonló dolgok is a különféle eszközvásárlásokkal kapcsolatosan, ami egyébként segített a költségvetésnek és a finanszírozáshoz, okozott jelentős problémákat, illetve az, hogy későn indított el kamatemelési szakaszokat,

és aztán az, hogy bejelentette az MNB azt, hogy 13 százalékos kamatplafon lesz, ugye, emiatt az árfolyam szaladt el, és akkor 18 százalékra kellett felemelni. Tehát ezeket nagyon szépen elmondta, egyébként nem Matolcsy György, a jegybankelnök, hanem a pénzügyminiszter úr.

Ugyanakkor pedig Matolcsy jegybankelnök úr nagyon szépen elmondta azt, hogy a fiskális politika mennyire laza politika volt, hogy milyen mértékű többletköltekezés volt, hogy több ezer milliárd forintnyi kereslet zúdult a gazdaságra, nyilvánvalóan a választási kampány során, és azt a kifejezést használta, hogy kalandor inflációs politikát folytatott a költségvetés. Tehát összességében megvagyunk egyébként, megvan, hogy egy laza monetáris és egy laza költségvetési politikának az eredménye volt. Jobb lett volna egyébként, ha az érintettek vallják ezt be, mert akkor a jövőre vonatkozóan talán több bizalommal nézhetnénk előre.

Nyilvánvalóan itt alapvetően a jegybank nagy veszteségét a hitelkamatok és a betéti kamatok közötti jelentős különbség idézi elő. De miért súlyos ez a helyzet, és miért menekül a költségvetés az MNB vesztesége elől? Nyilvánvalóan azért, mert maga is igen nehéz, igen rossz helyzetben van. Emlékezzünk rá, hogy eredendően a hiánycél erre az esztendőre 3,5 százalék volt, aztán 3,9-re emelték kicsivel később, most pedig 5,2 százalék.

(12.00)

A szakértők azt mondják, hogy ez nem igazán fog teljesülni, ennél magasabb lesz nagy valószínűséggel. Itt egy hatalmas probléma van, az, hogy már jelen pillanatban is van egy ezermilliárd forintnyi áfabevételekiesés és ez is még fokozódhat, nem is igazából lehet látni, hogy tulajdonképpen mi is ennek valójában az oka, mert nem pusztán csak a fogyasztáscsökkenés, hanem a gazdaság újbóli befeketedése és más ehhez hasonló tényezők is szóba jöhetnek.

Jövőre azonban a helyzet még rosszabb lesz, mert a kormány ragaszkodik ahhoz az extenzív gazdasági növekedési modellhez, amely nyilvánvalóan nem tartható fenn, tehát hogy több tőkét és több munkát bevonva a GDP-t valami módon növelje. Itt a kormánypárti oldalról elhangzott, hogy jövőre majd növekedés lesz. Nos, ettől tartunk, mert a növekedés csak úgy tud majd megvalósulni, ha egyáltalán megvalósul, hogy ez jelentős költségvetési kiadásokat fog előidézni, illetve hogy jelentős mennyiségű külföldi tőkét vonnak be. Ennek viszont az lesz az eredménye, hogy a GDP esetleg valamilyen mértékben növekedhet, de a GNI, vagyis a felhasználható jövedelem ehhez képest jóval kisebb mértékben növekedhet, mert mind a tőketulajdonosok, mind a munkaerő, amelynek egy jelentős része külföldi munkaerő lesz, tehát külföldi munkavállalók lesznek, a megtermelt jövedelmek egy részét ki fogják vonni a magyar gazdaságból, tehát a felhasználható jövedelem messze nem lesz

olyan mértékű, mint amilyen mértékű a GDP-növekedés lesz vagy lehet.

Mi a hatása ennek, hogy senki nem vállalja fel az MNB veszteségét? Nyilvánvalóan nem fog csődbe jutni a Magyar Nemzeti Bank, hiszen ő a pénz kibocsátója, tehát nem lesz soha fizetéseképtelen. De van itt egy nagyon fontos dolog, amiről eddig az előttem szólók nem beszéltek még. Itt 1500-2000 milliárdos jegybanki veszteség van, ami a másik oldalról, makrooldalról azt jelenti, hogy ez valakik számára jövedelem, tehát egy kiáramlott jövedelem, amely az MNB-nek veszteség. Ha ezt az összeget senki nem sterilizálja, nem vonjuk ki, a költségvetés nem vállalja magára, az MNB sem tud most rövid távon visszavonni ennyi forrást, akkor ez azt jelenti, hogy ennyivel több forrás van a gazdaságban, ennyivel több többletkereslet van a gazdaságban, ami azt jelenti, hogy hosszú távon nagy valószínűséggel az infláció elleni küzdelmet nem tudja a kormány megnyerni. Ugyan most még egy-két hónapon keresztül csökkenhet az infláció, de aztán egy 8-10 százalékos sávban fog beragadni éppen emiatt is. Tehát ezért lett volna nagyon-nagyon jelentős és fontos, hogy ezzel a nagy veszteséggel valamit kezdjünk, ha a kormányzat tényleg komolyan gondolta volna, hogy az infláció ellen akar küzdeni.

Maga a törvény jellege, ezt szintén az előttem szólók elmondták, hevenyészett, pontatlan, sőt mondhatjuk, hogy kétségbeesett törvényjavaslat, amely tulajdonképpen csak arról szól, hogy a költségvetés mossa kezeit, nem akar ebbe az egész ügybe belekeverülni és az MNB-re bízva, hogy ő foglalkozzon ezzel az egész ügyvel. Tehát nem is nagyon értékelhető, és azt a veszélyt is mindenképpen előhossa, hogy ez esetleg hosszabb távon az MNB működését is befolyásolhatja, mert ha a Költségvetési Tanács majd megköveteli azt, hogy az MNB rendezze a sorait, akkor lehet, hogy gyengíteni fogja az inflációs és a pénzügyi stabilitási célok teljesítését a jegybank oldaláról.

Tehát azt gondolom, hogy nem oldja meg az alapvető gazdasági problémákat ez a törvény, azzal együtt, mondom, hogy tényleg eléggé semmitmondó és nagyon nehezen lehet majd számonkérni. Tehát a magunk részéről nem tudjuk támogatni ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Mellár Tamás képviselő úr. Most megadom a szót Apáti István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó.

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt szeretnék gratulálni a termet már elhagyó Varga Mihály miniszter úrnak, ugyanis amit elmondott, azt pókerarccal, rezzentelenül végigmondani, végigdarálni önmagában is rendkívül fegyelmre méltó teljesítmény.

A másik felvetésem, hogy úgy látszik, az előttem felszólaló kormánypárti és ellenzéki vezérszónokok közül senkinek nem tűnt fel, hogy nincs itt Matolcsy György. Hova tűnt Damon Hill, hol van Matolcsy György? Önök szerint az nem furcsa vagy éppen nem ér fel egy beismerő vallomással, hogy egy, az MNB jövőjét, gazdálkodását hosszú távon meghatározó, befolyásoló törvényjavaslat általános vitájában nincs itt az MNB elnöke, sőt még egyetlen helyettese sem? Sem az elnök, sem az alelnökei közül senki nincs itt. Valószínűleg lebeszélték őket a jelenlétről, valószínűleg a miniszterelnök úr és a Fidesz-KDNP szűk politikai vezetése már nem tűri a harmadik nagy kirohanását vagy éppen teljes körű feltáró jellegű beismerő vallomását Matolcsy Györgynek azzal kapcsolatban, hogy mi történt itt.

De egyébként azzal a fajta beismeréssel sem vagyunk sokkal előrébb, amit ő már legalább kétszer a nagy nyilvánosság előtt előadott, egyszer egy bizottsági ülésen, majd idén valamikor kora tavasz tájékán, ha jól emlékszem, itt, ezen a pulpituson állva. Ugyanis ő is lerázta magáról a felelősséget. Úgy látszik, hogy a felelősségvállalás továbbra sem tartozik a jobbközép kormányzó párt erői közé, pedig higgyék el, hogy az egyre csökkenő népszerűségüknek jót tenne, és sokkal szimpatikusabbá tenné önöket, ha képesek lennének olyan mondatokat megfogalmazni, főleg felső vezetői szinten, hogy elhibáztuk, tévedtünk, felelősséget vállalunk valamiért, felelősséget... - majd folytatják valahogy a mondatot. Erről szó nincs. Önök folyamatosan azt csinálják, abba lovallják bele magukat, hogy csak az egyre kevesebb sikerért vagy eredményért érzik magukat felelősnek, a hibákat, károkat, veszteségeket pedig ráfogják külső körülményekre.

Úgy pedig meglehetősen könnyű gazdálkodni vagy éppen pénzügyileg garázdálkodni ebben az országban legfelsőbb vezetői szinten, hogy a profitot részben fehér-, nagyobb részt feketepénzek formájában egy rendkívül szűk kör, egy, még az önök léptékeihez képest is rendkívül szűk kör zsebre vágja, a károkat, a kockázatokat, a veszteségeket pedig szétteríti közel tízmillió magyar emberre. Ez azért a korrekttől, a sportszerűtől nagyon-nagyon messze áll, mint ahogy ugyanilyen messze áll, mondjuk, a jobboldali, konzervatív, keresztény értékektől és gondolkodástól is.

Képzelnék el mindazt, ami itt történik ma az ülésteremben, tisztelt kormánypárti képviselők, ellenkező előjellel! Képzelnék el, hogy önök vannak ellenzékben, és azt, amit önök előadnak, mondjuk, egy balliberális vagy bármilyen más színű kormányzó párt adja elő! Ugye, egyértelmű, hogy önök milyen érvekkel állnának elő? Amikor önök ellenzékben voltak, azt mondták, azt mondta a miniszterelnök úr is, hogy a magas infláció nem más, mint hogy ellopják az emberek pénzét. Amikor önöknek nagyon komoly és elévülhetetlen felelősségük van ebben a rekordinflációban, akkor mindenki hibás, mindenki felelős, csak a miniszterelnök úr és önök nem. Amikor ellenzékben voltak, önök

azt mondták, hogy a 300 forint feletti euróárfolyam már hazaárulással ér fel és szintén az emberek, a vállalkozások, a magyar nemzet megkárosítása. Most közelebb van, sokkal közelebb a 400-hoz, mint a 350-hez, mégis úgy látszik, hogy ezzel önöknek semmi gondja, semmi teendője nincs. Felelős érte a Covid nevű világprojekt, amelynek önök is alávetették magukat a döntéseikkel, felelős érte az ukrán területen zajló orosz-amerikai háború, felelős minden és mindenki, csak éppen önök nem.

Volt olyan hónap ebben az évben, amikor 44 százalék volt az élelmiszer-infláció, tisztelt képviselőtársaim. Biztos vagyok benne, hogy decemberre, ha a fene fenét eszik, akkor is 10 százalék alatt lesz az infláció. Biztos, hogy egy számjegyű lesz, körülbelül hasonló rendező elvek mentén, mint amit annak idején a méltán híres Hofi Géza előadott, hogy igaz, hogy a koca csak tízet fialt, de mire az faluhelyről felérkezett a központi pártbizottság szintjére, abból 14 lett. Teljesen mindegy, hogy valójában vastagon két számjegyű lesz még december 31-én is, önök meg fogják oldani statisztikai módszerekkel, papíron, a pénzügyi tervezőasztalon, hogy egy számjegyű lesz.

(12.10)

Azért ez is rendkívül messze áll a keresztény, konzervatív, jobboldali értékektől. Mint ahogy nem kaptunk választ azokra a kérdésekre, hogy kik a felelősei ennek a helyzetnek; bár tudjuk magunktól is, a jegybankelnök és legalább két miniszter.

Nem kaptunk választ azokra a felvetésekre sem - bár még reménykedem az államtitkár úr ez irányú egyértelmű tisztázó válaszában -, hogy mit értenek önök középtáv alatt. Mi az a középidejtáv? Nincs olyan egyébként a normaszövegben, hacsak valami el nem kerülte a figyelmemet, sem az indoklásban, hogy mi az elfogadható idő; önök ezt említik, hogy elfogadható időn belül. Ez mit jelent? Az önök számára elfogadható idő? A politikai érdekeik szempontjából elfogadható idő? Vagy a magyar vállalkozások és a magyar emberek szempontjából elfogadható idő? De ne beszéljünk félre, valószínűleg meg tudjuk válaszolni ezeket a kérdéseket magunktól is, egyetemi diploma sem kell hozzá.

Gyakorlatilag önök nem egy ötéves keretbe akarják zárni ezt a bizonyos csúnya, barna színű, bűzölgő mellékterméket, nem akarják egy keretbe zárni, hanem szétterítik; szétterítik korlátlan, határozatlan időtávra. Csak az a rossz, ugye, tisztelt képviselőtársaim, hogy ez a csúnya melléktermék már szétterítve is nyakig ér, és egyre gyakrabban hullámszik is. Ez egy rendkívül nagy probléma.

Itt nagyon érdekes okfejtéseket hallhattunk - valóban érdekeseket - a miniszter úrtól, ugyanis, ha jól emlékszem, arról beszélt, hogy 2011 és 2020 között 600 milliárd forint többletet termelt a Magyar Nemzeti Bank. Akkor ezt ők elhasználhatták szabadon,

tudjuk, hogy magánvagyonokat, családi vagyonokat - alapítványi meg egyéb formában - ez hogyan gazdagított. De rendkívül érdekes, hogy ennek semmilyen büntetőjogi relevanciája nem lett az elkövetés időpontjában, azóta sem, tartok tőle, hogy egy darabig ez még így megy tovább.

Aztán most ott tartunk, vagy év végére ott fogunk tartani, hogy 2000 milliárd forint mínusz, 2000 milliárdos veszteség lesz a jegybank működése kapcsán, és önök még valamikor négy-öt hónappal ezelőtt úgy látták, hogy ezt egy ötéves keretrendszerben, körülbelül 400 milliárd forintos éves nagyságrendben lehet finanszírozni. Rájöttek arra, hogy a lángok sajnos már tovaterjedtek, ez kezelhetetlen, éppen ezért korlátlan, határozatlan időtávra önök ezt szétterítik, szétolják. De attól, hogy nyelvtani, normaszövegezési meg kommunikációs bűvésztrükköket alkalmaznak, a probléma még nem fog megoldódni, a probléma egyre súlyosabb lesz.

Értem a politikai logikát, jövő év június elején egy időpontban, egy napon EP- és helyi önkormányzati választások lesznek, tehát nyilván a politikai veszteségek mérséklése, minimalizálása az önök egyelőre még kimondatlan, de egyértelműen nyomon követhető célja. De ezzel egyébként a gazdasági problémákat nem fogják megoldani, mint ahogy azért ez az inflációra, az infláció megfékezésére nézve is nagyon kevés lesz. Tehát a nyelvtan nagyon szép dolog, a világ legszébb nyelvét beszéljük, de azért önmagában ezekkel a bűvésztrükkökkel semmit, de semmit nem fognak megoldani.

És, tudják, az a legfelháborítóbb, főleg valóban konzervatív képviselőként mondom ezt, az a legfelháborítóbb, hogy ilyen bajok közepette, sajnos, az államcsódtól nem olyan túl távol még mindig jut arra pénz, amire az önök legfelső vezetői akarják és kitalálják. Természetesen helyi szinten, mondjuk, a keleti végeken - csak egy példát hadd említsek a sok közül, az én egyik nagy szívfájdalmamat - a csengeri mentóállomáson, mondjuk évi 70 millió forint nincsen a teljesen indokolt rohamkocsi üzemeltetésére, de van pénz 700 milliárd forintért Vodafone-felvásárlásra, vagy ki tudja, mennyiért. Nincs pénz normális ügyeleti rendszerre, nincs pénz normális egészségügyi ellátásra, de ha egyesek kitalálják, akkor sokszorosán túlárazott, 240 milliárd forintos irodaházvásárlásra csak összekaparják a pénzt a bográc aljáról valahogy.

Önök szerint meddig lehet még ezt a játékot játszani? Nyilván amíg a választópolgárok hagyják, ugye. De azért ilyen helyzetben, ilyen felelőtlen döntéseket hozni... Én mindig próbálok az egyszerű ember nyelvén beszélni, és nem bonyolult jogászcodásokba meg közgazdász okfejtésekbe bocsátkozni - lévén nem is vagyok közgazdász, jogász vagyok -, próbálok az emberekkel megértetni, hogy mi is történik, mi ennek a vitának a tárgya, a tétje, a súlya itt a mai nap folyamán. Körülbelül az, hogy ezek miatt az MNB-s veszteségek miatt mondják azt, vagy hallják

azokat a válaszokat, hogy gyakorlatilag lassan semmire nincsen pénz, kivéve, amire az önök legbefolyásosabb emberei azt mondják, hogy mégis kell hogy legyen.

Az azért egy megfutamodásként értékelhető Matolcsy György részéről is, hogy nem vette a fáradságot, a jól fizetett munkaidejéből nem tudott kiszorítani ma néhány órát arra, hogy itt élénk álljon és az ország nyilvánossága elé álljon, és elmondja, hogy a legutóbbi, ezen pulpitusról elmondott felszólalása óta mennyit is romlott a helyzet. Valószínűleg elmagyarázhatták neki, hogy az MNB-elnöki pályafutásának másfél év múlva így is, úgy is vége lesz, és hogy utána hogy folytatódik a jövője, azért nem mindegy, ezt nyilván neki át kell gondolni. Ha igaz az, amit itt a politikai zuhanyhíradós pletykákból hallani lehet, majd Nagy Márton jelenlegi miniszter úr követheti őt az MNB-elnöki székben, aki isten tudja, milyen kalandorpolitikát fog majd tovább folytatni.

Mi lesz a következő? Kérdezném a tisztelt államtitkár úrtól, hogy mi lesz a következő. Tehát mire számítsunk? Mire készülünk? Mi lesz a következő e tárgyú törvényjavaslat? Milyen mértékben akarják még tovább tágítani a közel 2000 milliárd forint szétterítését, tehát milyen további időtávlatok fognak még előttünk megnyílni? Arra is szeretnék egy helyzetértékelést, elemzést hallani, hogy ez hogyan érinti majd mondjuk a jövő év első negyedétől kezdve a magyar emberek mindennapjait. Tehát reálisan, korrektül, normálisan kiszámolva mégis mennyi lesz az infláció, főleg az élelmiszerinfláció? Mert az is nagyon érdekes egyébként, hogy önöknek az infláció az egyik, ha nem a legnagyobb ellensége, az infláció növekedéséért semmilyen felelősséget nem éreznek és nem vállalnak, ellenben az infláció csökkentése csak és kizárólag az önök érdeme. Ez is elég furcsa logika.

De egyébként beszéljünk már arról is, hogy most az infláció csökkenését mi az, ami az egyik legnagyobb mértékben előidézi. A kereslet, a fogyasztás, nem kizárólag, de jelentős mértékben a kereslet, a fogyasztás visszaesése és - valóban - a feketegazdaság fellendülése. Hiszen például azzal, hogy a katát 24 óra alatt kivégezték, valószínűleg sokan, akik addig tisztességgel, becsülettel befizették az adót, elkezdtek inkább a feketegazdaság irányába elmozdulni, mert azért, mert önök mindig csak arra találnak pénzt önző módon, ami önöknek fontos, az önök úri huncutságaira és hóbortjaira, azért még enni csak kell, azért még élni, működni csak kell a családnak, fűteni, világítani, vizet használni, gyermekeket taníttatni, ruhát vásárolni, alapvető létszükségletekre mégiscsak kell pénzt találni, és önök miatt senki nem óhajt éhen veszni. Éppen ezért elindultak a feketegazdaság irányába, arról nem beszélve, hogy hányan hagyták itt ezt az országot.

Arról is beszéljünk, amit itt idén tavasszal, nagyon korrekt módon, a nagyon kevés egyenes mondat egyikét megfogalmazva az MNB alelnöke mondott,

hogy ez az infláció jelentős részben egy profit-húzta - megjegyeztem ezt a kifejezést -, profit-húzta infláció. Lefordítom ezt kelet-magyarországi nyelvezetre: a kajmánok és hiénák feneketlen étvágya által generált infláció. Tehát a világon semmi nem indokolta ezt, persze meg lehet magyarázni mindent, semmi nem indokolta ezt, egyedül csak az, hogy a nagyobbnál is még nagyobb és még nagyobb profitot akartak zsebre vágni. Élen járt ebben az élelmiszeripar, köszönhetően annak, hogy önök most is, mondjuk, akkumulátorgyárakat építenek, és nem a mezőgazdasági feldolgozóiparra alapoznak, amit a Mi Hazánk már számtalanszor javasolt önöknek teljes konstruktivitással és jószándékkal. Az építőipar hasonlóképpen. Aztán most csodálkoznak, tisztelet a kivételnek, hogy nincs megrendelés, csodálkoznak, hogy visszaestek.

Tetszettek volna nem 100 meg 150 ezer forintos rapidíjakat meghatározni! Aztán most rohangál a több építőipari nagyvállalkozó az államhoz segítségért? Akkor nem rohangált az elmúlt két évben egyik építőipari szereplő sem, egyik nagy kajmán sem, amikor horrorhasznokat vágtak zsebre az embereket kifosztva, a CSOK-os támogatásokat, mindent gyakorlatilag nullázva, közvetett építőipari támogatással átváltoztatva, hogy több adót, több járulékot szeretnének fizetni, nagyobb társadalmi felelősségvállalásból szeretnének kivenni a részüket. Most, amikor van egy kis visszaesés az ő hiénaszemléletük miatt, akkor szaladgálnak az államhoz. Hát hogy van ez, tisztelt képviselőtársaim? Úgyhogy a profit-húzta infláció megfékezésében kellene élen járnunk, és akkor talán valóban lehetne hosszú távon, tartósan elérni eredményeket, tisztelt államtitkár úr, csak ehhez nyilván olyan konfliktusokat kell felvállalni, ami nem biztos, hogy az önök legfelső vezetői szintjeinek az érdekeivel azonos.

Úgyhogy első körben ennyit szerettem volna elmondani, meglátjuk, hogy a vita hogy alakul a továbbiakban. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

(12.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Apáti István képviselő úr. Most megadom a szót Csárdi Antal képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A T/5446. számú, Varga Mihály és Matolcsy György közötti konfliktus lezárásáról szóló törvényt tárgyaljuk. Az előttünk fekvő törvényjavaslat nagy vonalakban Varga Mihályt hozza ki győztesen, persze nem függetlenül azoktól a kritikáktól, amelyeket megfogalmazott az elmúlt időszakban a kormány gazdaságpolitikájával kapcsolatban.

De érdemes megnézni, hogy miért van szükség erre a törvényre, tehát hogyan alakult ki ez a helyzet,

ami szükségessé teszi a törvényt, és mi is ez. Azt gondolom, hogy egyértelműen lehet látni, hogy egy olyan gazdasági helyzetbe sodorták közös erővel - a magyar kormány és a Magyar Nemzeti Bank vezetése -, kézen fogva ezt az országot, amit talán a legplasztikusabban úgy tudnék leírni, hogy két számjegyű jegybanki kamatkörnyezet mellett még mindig két számjegyű infláció van. Ma jelent meg a szeptemberi infláció, ami még mindig 12 százalék felett méri az inflációt, ma jelent meg az az inflációs jelentés, ami szerint az élelmiszer-infláció 15 százalék.

Tisztelt Képviselőtársaim! Erről beszélünk, ez az a helyzet! De hogy is alakult ez ki? És azt gondolom, ez az igazán érdekes kérdés. Egyrészt azt gondolom, hogy a magyar kormány az elhibázott gazdaságpolitikája, másodsorban az összeegyeztetlen fiskális és monetáris politika - amikor egymás ellen dolgozik a két szereplő csak azért, mert ők vívna, hogy ki lesz majd a nagy gazdasági megmondóember -, és nem utolsósorban a Matolcsy-klán gazdagodása és egyébként ezen keresztül általában véve is a Fideszhez közel álló gazdasági szereplők, újmiliárdosok gazdagodása.

És akkor kezdjük az elején! Amikor elhibázott gazdaságpolitikáról beszélek, akkor arról beszélek, hogy önök még a mai napig abban látják a magyar gazdaság növekedésének egyetlen eszközét, hogy ezermilliárdokat szórják ki nagyipari cégek számára beruházástámogatásként. Ezeket a mértékeket - hogy a nem közzgazdász hallgatók számára is érthető legyen - úgy tudnám leírni, hogy munkavállalónként, esetenként több mint 60 millió forintos támogatást adnak ezeknek a cégeknek. Ilyenkor szoktam föltenni azt a nem költőinek szánt, de mégis költőivé váló kérdést, hogy vajon egy kisvállalkozás, egy közepes vállalkozás mekkora csodát tudna csinálni, ha kapna a zsebébe munkavállalónként 60-65 millió forintot.

De menjünk tovább, mert azt gondolom, hogy ez itt nem áll meg. Gyakorlatilag ebbe a sorba lehet beilleszteni a mai vitanapon többször elhangzott Vodafone-felvásárlást, Ferihegy felvásárlását, és azt gondolom, hogy ebbe a körbe tartozik az is, amikor a magyar állam beszáll egy ingatlanfejlesztésbe, csak mert rokon szálak kötik a bajba került vállalkozóhoz.

Ezek az összegek jócskán meghaladják a 3000 milliárd forintot, és azt gondolom, hogy azt a gazdaságpolitikát, amelyik inkább erre költ, mint arra, hogy egyébként tényleg néhány száz milliárd forintból megfizesse a pedagógusait, és egy működő, a jövő versenyképességét felépítő pedagógusok megfizetése helyett erre költ, azt a piac akként fogja értékelni, amit ma, mondjuk, magunk körül látunk.

Azt gondolom, hogy érdemes egy picit elidőzni a Magyar Nemzeti Bank működésén, illetve a már említett Matolcsy-klán meggazdagodásán. Kezdjük azal - és itt államtitkár úrra nézek -, hogy önök úgy fogalmaztak - nem néz rám államtitkár úr, de azért mondom -, hogy elfogadható időn belül lehet-e arra számítani, hogy egyébként a hatálybalépés sem lesz

majd fix időponthoz kötve, hanem majd az lesz a törvény alján, hogy elfogadható időn belül majd valamikor hatályba fog lépni. Mert hát képzeljék el a kedves választópolgárok, ha nézik ezt az élő adást, hogy a fizetésüket majd elfogadható időn belül meg fogják kapni. Mondja meg nekem, hogy milyen jogalkotási gyakorlat vezetett oda, hogy ezt a kifejezést ebben a törvényben így el tudták helyezni?! Ez egy számonkérhetetlen, értelmetlen gumiszabály!

Arról pedig azt gondolom, érdemes megemlékeznünk, hogy ha önök a Magyar Nemzeti Bank középtávon megtermelt majdani nyereségéről beszélnek, hogy miből tud egy nemzeti banknak nyeresége keletkezni. Azt gondolom, hogy akik itt ülünk, mindannyian pontosan tudjuk, hogy egy nemzeti banknak, egy jegybanknak a nyeresége érdemben csak a deviza gyengüléséből, a mi esetünkben a forint gyengüléséből tud nyeresége keletkezni értelmezhető mértékben. (*Varga Mihály pénzügyminiszter belép a terembe.*)

És akkor megérkezett pénzügyminiszter úr, gyorsan föl is teszem neki a kérdést: pénzügyminiszter úr, mondja meg nekem, legyen szíves, hogy mi a középtávú árfolyamcélja a magyar kormányoknak. Hogy mégis, akik követték a parlament működését, legalább egy hozzávetőleges információjuk legyen, hogy középtávon milyen árfolyammal számol a Pénzügyminisztérium.

És amikor továbbmegyek, akkor azt gondolom, hogy ennek a történetnek a harmadik és mégiscsak a legfelháborítóbb ága, hogy miből is áll össze részben a Magyar Nemzeti Bank vesztesége. Mert természetesen pontosan tudom, hogyan működik a Magyar Nemzeti Bank, és tudom, hogyan keletkezett az az 1500 milliárdos veszteség, amiről beszéltünk. Ugye, a probléma ott van, hogy amikor nyereséges volt a Magyar Nemzeti Bank, akkor az a pénz eltűnt! Kósa Lajos szavaival élve, elvesztette közpénzjellegét.

És, kérem tisztelettel, megint csak a pénzügyminiszter úr az expozéjában úgy fogalmazott, hogy a Magyar Nemzeti Bank - és akkor most itt idézem - „a társadalmi felelősségvállalás jegyében végzett bizonyos típusú beruházásokat.” Hát, hogy a társadalmi felelősségvállalás alatt mit értett a pénzügyminiszter úr, az számomra nem teljesen tiszta, de azt gondolom, hogy én azért érteni vélem - és ne legyünk rosszindulatúak a kormány tagjaival szemben -; és azt látom, hogy a kormány elkötelezett abba az irányba, hogy a magyar társadalom gazdagodjon, erősödjön, és nem tud mindenkinek egyszerre sok pénzt adni.

Először a Matolcsy-klánnak kellett odaadni a Porsche-gyűjteményt, a Ferrarikat, a New York-i luxusingatlanokat; és értem én, hogy ezt a társadalmi felelősségvállalás jegyében. De azért legyünk őszinték, hogy ezt a sok száz milliárd forintot, amiben persze, benne vannak túllárazott felújítások és nagyon-nagyon sok minden; de ezt társadalmi felelősségvállalásnak nevezni, azt gondolom - hát, mondjuk

úgy - komolytalanná teszi ennek a törvénynek még a tárgyalását is.

De menjünk végig, mert azt gondolom, hogy arról kell beszélnünk, hogy a magyar kormány mit tett gazdasági értelemben ezzel az országgal. Gyakorlatilag kiárusította az igazi értékeinket: a természeti erőforrásainkat, kiárusította az adóbevételeinket, hiszen odaadta nagy cégeknek azért, hogy aztán később persze ők itt azt csináljanak, amit csak akarnak. Erre szoktuk azt mondani, hogy gyakorlatilag a magyar kormány feje fölött ott van az ipari lobb. És ma Magyarországot nem a Pénzügyminisztérium, a Miniszterelnökség vezeti, hanem az ipari lobb. És ennek eredménye a kialakult helyzet, ennek eredménye az, hogy egyébként ilyen minőségű törvényeket hoznak be, amiben elfér az a kifejezés, hogy középtávon, elfogadható időn belül, majd egyszer csak, véletlenül.

Arra gondoltunk, hogy elfogadható idő... Én el tudom képzelni, hogy a Pénzügyminisztérium számára az 1500 év is elfogadható idő.

(12.30)

Én azt is el tudom képzelni, hogy a Miniszterelnökséggel vitában van, és azt mondja majd a Miniszterelnökség, hogy hát, drága Pénzügyminisztérium, szerintünk az 1500 év egy kicsit sok, legyen 342 év. Egészen döbbenetes az a minőség, amit ma idehoztak. Azt gondolom, hogy ennek a kárát, ennek az árát a magyar állampolgárok fogják megfizetni. Azt gondolom, hogy ez a felelősség egyértelműen az önök vállát nyomja.

Visszaütnék - nem emlékszem pontosan, és elnézést kérek - az egyik vezérszónok képviselőtársam mondatára, azért ezen a törvényen keresztül egyértelműen el lehet mondani, hogy nem igaz a Fideszre, hogy legalább kormányozni tudnak, hiszen nem tudnak, mert ha tudnának, akkor ennek a förmedvénynek nem lenne itt a helye. Köszönöm szépen. (*Taps az ellenzéki pártok soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Csárdi Antal képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Soron kívül megadom a szót Varga Mihály pénzügyminiszter úrnak.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter: Köszönöm, elnök úr, a szót. Most 2 perces, ugye? Jól értem elnök urat?

ELNÖK: Nem, hanem szót kért miniszter úr.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter: Szót kértem, igen, elnök úr, mert itt annyi tücsök és bogár elhangzott, hogy valamit kezdeni kell vele. Az ellenzéki képviselőtársaink részéről oly messze rugaszkodtak el magától a törvényjavaslattól, hogy úgy érzem, egy-két mondatban érdemes ezzel is foglalkozni. A kormánypárti

képviselőknek köszönöm a hozzászólásukat, Bánki Eriknek és Hollik Istvánnak. Azt gondolom, megértették, hogy miről van szó.

Sajnálom, hogy már egy-két ellenzéki képviselő, aki hozzászól, nincs itt a teremben, de számukra is szeretnék egy-két dolgot mondani. Az első és legfontosabb talán, amit az ellenzéki képviselők nem vettek észre, hogy most vesszük át az európai gyakorlatot. Ami eddig a jegybank veszteségrendezésében Magyarországon volt, az a kivétel volt. Most tehát nem arról van szó, hogy a magyar kormány egy unortodox - meg ilyen szavak hangzottak itt el - megoldást talál. Egy olyan megoldást találtunk, amely teljes egészében alkalmazható európai gyakorlatnak számít. A veszteség rendezése, ahogy elmondtam, bár országonként némileg eltér egymástól, de mégis az a gyakorlat, hogy ez nem befolyásolja a jegybankok működését. Semmi ördögtől való ebben a tekintetben nem történik.

A másik, hogy akik most ezt a módosítást kifogásolják és nem támogatják, azok tulajdonképpen 400 milliárd forintot terhet akarnak most rövid távon hagyni a magyar adófizetők vállán. Ők azt szeretnék, hogy ha jövő év január 1-jével 400 milliárd forintot befizetnének valahonnan a magyar adófizető polgárok, hogy a veszteségét, a keletkezett veszteség egyötödét rendezzük 2024-ben. Hát egészen hajmeresztő és nonszensz! Elmondtam az expozéban, ha figyeltek volna rá, akkor meghallják, hogy ez durván annyi, mint az egyhavi teljes nyugellátások kifizetése. Önök most tényleg azt akarják, hogy jövőre egyhavi nyugdíj összegét veszteségrendezésre fordítsuk, Csárdi úr? (Csárdi Antal: Válaszolok!) Nem kell válaszolni, nem egy interpellációs időszakban vagyunk, csak gondolkozzon el azon, amit mondott.

A harmadik megjegyzésem, hogy a jegybank továbbra is független marad. Tehát szó sincs arról, hogy a kormány belenyúl a jegybank döntéshozatalába, vagy a monetáris politika eszköztárát akarja magához ragadni. Erről nincsen szó. Egy veszteséget rendezünk. Nem terjeszkedik ezen túl a törvényjavaslat. Azt a problémát akarjuk megoldani, amit a jegybank most rövid távon önmaga nem tud megoldani, hiszen nincs annyi felhalmozott nyeresége az előző évekből, hogy ezt a veszteséget rendezni tudja.

Tisztelt képviselő urak - itt utalok Mellár Tamás, Csárdi Antal vagy mások hozzászólására -, önöknek nem a kormánnyal van vitája, hanem az Európai Központi Bankkal, Christine Lagarde-dal. Én Csárdi Antal urat nagyra becsülöm mint képviselő, és hogy mondjam, tiszteletet érdemel, hogy önt is a választók megválasztották és a parlamentbe juttatták, de nem gondolom, hogy ön a monetáris politikához kicsit jobban ért, mint Christine Lagarde, aki ezzel foglalkozik főállásban az Európai Központi Bank részéről. Márpedig ezt a módosítást, amit mi kiküldtünk Frankfurtba az Európai Központi Banknak, jóváhagyta az Európai Központi Bank. Elfogadta, és azt mondta, hogy a magyar gyakorlat, ha így módosul, akkor az

minden tekintetben az Európai Unióhoz fog harmonizálni.

Végül még egy megjegyzést engedjenek meg, bár erről Hollik István képviselőtársam már hosszabban beszélt! Van egy gazdaságpolitikai helyzet. Van egy gazdaságpolitikai helyzet, ami a Covid után megint egy olyan helyzetet állított elő, amivel az elmúlt 20 vagy 30 évben senki nem találkozott Európában. Ugye, a Covid a keresleti és a kínálati láncok megszakadását, szétszakadását jelentette. Arra a helyzetre nem lehet felkészülni egy gazdaságpolitikában, hogy kijárási korlátozások vannak és az embernek otthon kell ülni. Hát hogy működjön így a gazdaság? Nyilvánvaló volt tehát, hogy segítünk az embereknek, támogatjuk őket, és a monetáris politika is ezt csinálta.

Elmondtam a beszédemben, tisztelt Csárdi képviselő úr - most éppen önnek beszélek, vagy önnek is -, hogy a monetáris politika 2020-ban Európában mindenhol, de így nálunk is igyekezett segíteni azt a gazdaságpolitikai célt, hogy a munkahelyeket megtartsuk, hogy az emberek jövedelemhez jussanak, és senki ne kerüljön a partvonal szélére, senki ne maradjon ellátás nélkül. Ennek nyilván áldozatai vannak. A monetáris politika, a jegybank vesztesége részben ezt az áldozatot tükrözi vissza.

Tehát én azt gondolom, el kell fogadni azt a helyzetet, ahogy 2020-ban a Covidra, majd 2022-ben az orosz-ukrán háborúra a magyar gazdaságpolitika reagált. Reagálunk úgy, hogy letörjük most az inflációt, reagálunk most úgy, hogy egy új megoldást alkalmazunk a veszteség kezelésére. Én azt kérem a képviselőtársaktól, hogy maradjanak a tárgynál, főleg az ellenzéki képviselőket értem ez alatt, igyekezzenek arról beszélni, amit a törvényjavaslatban mi leírtunk, és arra kérem őket is, hogy fontolják meg az álláspontjukat, és ha lehetséges, akkor majd a végén támogassák a beterjesztett javaslatot. Köszönöm, elnök úr. (Taps a kormánypárti padsorokból.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, pénzügyminiszter úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a kétperces felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Apáti István képviselő úrnak, Mi Hazánk.

DR. APÁTI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Miniszter Úr! Nem kaptunk arra semmilyen érdemi választ, hogy „az elfogadható időn belül” megfogalmazás pontosan mit takar. Ebből azt a következtetést kell levonnom, hogy fogalmuk sincs arról, hogy mi lehet ennek a véghatárídeje. Azt is megtehették volna, hogy „év/hónap”-ban kifejezett dátumot írnak bele a javaslatba, és aztán legfeljebb majd módosítják. Önök mindent tudnak módosítani egyik napról a másikra, ha úgy kívánja politikai érdekük. Érdekes, most nem ezt a megoldást választották. Gyakorlatilag önök sem látják azt, hogy hol lesz ennek a vége, és azt sem, hogy mi lesz ennek a vége.

A Covid nevű világprojekt kapcsán azt tudom mondani a Mi Hazánk képviselőjeként, hogy talán nem kellett volna szolgálalkúen alávetni magukat a WHO és más nemzetközi szervezet által diktált örült, egymásnak is ellentmondó, teljesen illogikus, a józan paraszti ésszel is totálisan szembemenő korlátozások és tilalmak bevezetésének. Ezt egyfajta magukra erőltetett kényszerként is értékelték, ebben azért bőven követtek el hibákat.

Mint ahogy nem hallottuk a Covid és a háború felsorolása mellett a harmadik fő okot, a választási költségvetést, tisztelt miniszter úr. Önök 2022-ben egy egészen extrém választási költségvetést alkottak meg, gyakorlatilag többszörösen túlbiztosították a saját választási győzelmüket, melynek a legnagyobb haszonélvezői önök és az önökhöz tartozó gazdasági körök, a veszteségeket, a károkat pedig most szétterítik határozatlan időtávra az egész társadalomra. Gyakorlatilag erről szól ez a történet.

Nagyon egyszerűen lefordítva a törvényjavaslat szövegét ezt lehet erről elmondani. Ne próbáljon lelkiismeret-furdalást gerjeszteni legalább bennünk, mi hazánk képviselőikben, ugyanis az a 400 milliárd forint, amit jövőre kellett volna befizetni, jelentős mértékben az önök hibáinak a következménye, és nem a mi hibáink következménye. Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kettő percre megadom a szót Csárdi Antal képviselő úrnak, LMP.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Én azt tudom mondani, hogy a tisztelet kölcsönös. Éppen ennek a tiszteletnek a jegyében szeretném én is megkérni, hogy tegye a választópolgárok számára értelmezhetővé az elfogadható idő fogalmát, mert beleírhattak volna egy től-ig, évben vagy hónapban meghatározott részt is.

(12.40)

Őn azt mondja, hogy 400 milliárd forintos terhet akar a honfitársai nyakába rakni az, aki nem szavazza meg ezt a törvényt. Tisztelt Miniszter Úr! Ebben az évben 1500 milliárdot szánnak a repülőtér felvásárlására. Ebben az évben önök 240 milliárd forintért vettek meg egy egyszerű irodaépületet. S akkor még nem beszéltünk egy szót sem azokról a nagyipari beruházástámogatásokról, amik nélkül ezek a cégek még ugyanúgy nyereséges és kiváló munkát tudtak volna végezni, feltéve, hogy kiváló munkát végeznek.

Szeretném jelezni, hogy a Covid három éve volt, és amikor ön arról beszél, hogy letörrik az inflációt, akkor szeretném jelezni pénzügyminiszter úrnak, aki nálam biztos, hogy még pontosabban tudja, hogy európai összehasonlításban az az infláció, amit önök le akarnak törni, még most is sokkal magasabb; s ha a

teljes évet vesszük - de tán még a tavalyi év is kényelmesen belefér -, lényegesen magasabb. Volt olyan, hogy az európai uniós átlaginfláció háromszorosa volt itthon az infláció. S lehet azt mondani, hogy önök letörrik az inflációt, de önnek nem kell elmagyaráznom, hogy mi az a bázishatás, és jelen pillanatban, most, 2023 szeptemberében - a szeptemberi adatok jöttek ki ma - még mindig 15 százalék az élelmiszer-infláció. Köszönöm szépen, elnézést.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Csárdi képviselő úr. Kettő percre Nacsa Lőrinc képviselő urat illeti a szó.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Apáti képviselő úr, 2022-ben csökkent a GDP-arányos államadósság. Ön választási költségvetésről, osztogatásról meg féktelen pénzszerzésről beszélt, miközben 2022-ben 3 százalékkal csökkent a GDP-arányos államadósság. Választási évben! Tisztelt képviselő úr, az a helyzet, hogy arra senki nem volt képes a korábbi kormányok közül, hogy választási évben csökkentse az államadósságot.

És vádaskodik, hogy hozzánk közel álló körök kaptak pénzt. Hát, családi adó-visszatérítés volt! A családok kaptak pénzt. Vannak köztük a mi szavazóink is, és biztos vannak köztük az önök szavazói is, tisztelt képviselő úr. Értem én, hogy ez ilyenkor jól hangzik, meg Csárdi képviselő úr elmondja, hogy három éve volt Covid, és akkor egy történelemhamisítás kezdődik, hogy már el is felejtjük, meg nincs is hatása. 2021-ben is volt Covid-világjárvány, sőt lezárás is, tisztelt képviselő úr, és akárhogy számoljuk, az két éve volt, és nyilvánvalóan utána a talpra állás is felemészített egy csomó energiát, időt és pénzt a magyar gazdaság részéről, a vállalatok részéről, a kisvállalkozások részéről.

Értem azt, hogy itt kialakul egy olyan hangulat, hogy önök úgy gondolják, hogy a jegybankot, a kormány gazdaságpolitikáját, Varga miniszter urat lehet szidni és megpróbálják gyalázní, miközben tényalapokkal nincsenek tisztában. Sokkal könnyebb lenne vitatkozni, ha pontos számokat mondana a képviselő úr, pedig csökkent az államadósság, ha pontos számokat mondana a képviselő úr, hogy hány éve volt a Covid és milyen hatása volt. Megkönnyítené a vitát, ha tényalapokon tudna állni. Mi végighallgattuk ezt a vitát, és az a helyzet, hogy jönnek itt gazdasági számokkal, amik mindenféle valóságálapot nélkülöznek.

Teljesen világos volt a miniszter úr expozéja, teljesen világos volt miniszter úr válasza a vezérszónoki felszólalások után, és teljesen egyértelmű, hogy önök mit szeretnének. Önök azért nem szeretnék ezt a törvényt, mert azt szeretnék, hogy most a magyar költségvetésből rakjuk be ezt a pénzt, és most a magyar költségvetés ezt vonja el valahonnan másképpen, mert önöknek akkor jó, ha az országnak fáj. Mi nem ezt az utat képviseljük. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nacsa Lőrinc képviselő úr. Kettő percre megadom a szót Apáti István képviselő úrnak.

DR. APÁTI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztázunk azért, hogy a Mi Hazánk részéről senki nem szidalmazta a miniszter urat, személyeskedéstől mentesen, szerintem normális, erősen kritikus, de normális hangnemben fogalmaztam meg a Mi Hazánk-frakció véleményét és álláspontját. De haladjunk tovább!

Ha már itt a számokról van szó: önök terveztek 3 százalékos költségvetési hiánnyal, ami az 5,2-nél is jóval nagyobb lesz, terveztek 4 százalékos inflációval, ami papíron persze egy számjegyű lesz, de gyakorlatilag a 4 százalékos többszöröse lesz a valóságban.

S még egy dolgot az előbb kifejejtettem a miniszter úrra reagálva. Érdekes módon most az Európai Központi Bank vezetőjének az álláspontja milyen fontos lesz a Fidesz-KDNP, illetőleg a kormány számára. Mások általában rossz példaként említik, negatív példaként az Európai Központi Bank különböző intézkedéseit és álláspontját, meg általában főleg az európai uniós hadszíntérről érkező híreket, és ebben sokszor igazuk is van. Ha komolyan gondolnák ezeket az észrevételeket, mi annak nagyon örülnénk, azonban érdekes, hogy most hirtelen megfordul ez a logika, megfordul ez a gondolkodás - ki tudja, miért -, és most ahhoz keresnek érvelést éppen európai központi banki irányból, hogy miért jó az, amit ide leírtak.

Félreértés ne essék, Nacsa képviselő úr, ne magyarázzon bele olyat a mondandómba, amit egy szóval sem mondtam. Nem arról van szó, hogy mi azt akarjuk, hogy 400 milliárd forinttal terheljük meg a költségvetést. Nem erről van szó. Elfogadható lenne ez a fajta szétterítés vagy rugalmasabb keretrendszer, ha valamilyen közelítő pontosságú határidő lenne. Még az se baj, ha nem tűpontos, kőbe vésett határidő, hanem valami közelítő pontosságú határidő meg lenne határozva. Így is szövegezhettek volna, így is tervezhettek volna. Miért nem így tettek? Ne haragudjon, de az, hogy „elfogadható időn belül”, hát, ez a lehető legmegfoghatatlanabb. Tehát több konkrétummal sokkal inkább elfogadható lenne. Így pontos a megfogalmazás. Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csárdi Antal képviselő úr következik két percben.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót. Én is Nacsa képviselőtársamra akarok reagálni. Mi nem azt akarjuk, hogy a 400 milliárd forint a magyar adófizetőket vagy a költségvetést terhelje. Azt állítjuk, hogy ez egyébként benne van a költségvetésben, és azt, hogy önök ennek körülbelül a tízszeresét szórták el Vodafone-ra, Ferihegyre, a zuglói irodaházra és különböző nagyipari cégek támogatására.

Őn egészen méltatlan módon kisvállalkozásokkal példálózik, amikor a nagy cégeknek gyakorlatilag munkavállalónként, tehát megteremtett munkahelyenként 60 millió forint fölötti támogatást adnak.

Öntől is megkérdezem nagy tisztelettel: képviselő úr, ön szerint egy kis- és mikrovállalkozás vagy egy középállalkozás milyen csodát tudna csinálni, ha munkahelyenként kapna 60-65 millió forint támogatást? Képviselő úr, erről beszéltünk - csak hogy az értelmezési problémáit zárójelbe tudjam tenni. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a fel szólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Mivel nem, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, Varga Mihály pénzügyminiszter urat, hogy kíván-e válaszolni és zárszót mondani. *(Varga Mihály: Igen.)* Öné a szó, pénzügyminiszter úr.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm mindenkinek, aki részt vett a vitában és hozzászólt, hogy ezzel is segítette a törvényjavaslat jobb megértését a nyilvánosság számára, és segítette képviselőtársaink számára is ezt világosabbá és egyértelműbbé tenni. Szomorúan kell konstatálnom, hogy nem mindenkinek sikerült a törvényjavaslatot értelmeznie.

Két dologra szeretnék még kitérni. Az egyik az infláció letörése. Nyilvánvaló, hogy Magyarország - utaltam rá az expozéban, csak nem akartam ebbe az irányba elvinni az időt és hosszan beszélni erről - egy energiaszegény, az energiaáraknak sokkal jobban kitett ország, mint más országok a térségben. S ha az energiaárak robbanásszerűen megnövekednek, akkor ez azokat az országokat érinti jobban, amelyek saját erőforrással, saját energiaforrásokkal kevésbé rendelkeznek. Ez ennyire egyszerű, és nem tudom egyszerűbben elmagyarázni. Tehát abban, hogy az infláció Magyarországon rekordmagasságot ért el, jelentős szerepe volt az energiaáraknak. Nagyjából úgy lehet számolni, hogy körülbelül a felét jelentette, a felét tette ki az inflációs változásoknak az energiaár.

A másik legnagyobb része az élelmiszerárak növekedése volt. Ez egyébként európai tendencia volt a Covid után. Ezt tetézte egy 2021-es és főleg '22-es aszályos időszak, amikor robbanásszerűen megnöttek az élelmiszerárak. Ez a kettő együtt, az energiaárak és az élelmiszerárak robbanásszerű növekedése az egekbe lökte az inflációt, s nemcsak nálunk, hanem mindenhol, de mivel mi energiaszegény ország vagyunk, nálunk ez sokkal inkább hatott. A kormány pont azért veszi át részben a jegybanktól az infláció letörésének a munkáját, mert úgy érezzük, hogy a hagyományos, klasszikus monetáris politikai eszközök már kevesek ahhoz, hogy letörjék az infláció mértékét. Ezért kellett a kormánynak a kamatok, az árak

korlátozásával, ársapkák bevezetésével, a Versenyhivatal versenypártolási javaslatának a támogatásával, a központi árintézkedések kordában tartásával az infláció letörésébe beszállni.

(12.50)

És azt gondolom, hogy ez eredményes, jól látható, hogy lényegében február óta folyamatosan csökken az infláció mértéke, és bízunk abban, hogy az év végére, sőt már az év vége előtt, az utolsó előtti hónapban, novemberben is 10 százalék alá fog csökkenni.

Amit még szeretnék hozzátenni, az időtáv kérdése. Azt gondolom, hogy ebben sem kell okosabbnak lennünk az Európai Központi Banknál és annál a gyakorlatnál, mint ami Európában kialakult. Mit jelent a középtáv? Nem rövid táv és nem hosszú táv - középtáv. A jegybanknak van lehetősége ezt mérlegelni, hogy ha a jegybanknak nyeresége keletkezik - remélhetőleg -, akkor a jegybank ezt a nyereségét felhasználhatja a saját tőke pótlására, tehát bízunk abban, hogy a jegybank eredményes tevékenységével majd nyereségre is szert tesz, és ebből tudjuk a tőkét viszszapótolni. Természetesen a kormánynak megvan a lehetősége, hogy mérlegelje adott esetben ennek a tőkepótlásnak a felgyorsítását. A középtávot az Európai Központi Bank elfogadta, mi azt gondoljuk, hogy ez átvezethető a magyar jogszabályokba is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a részvételüket a vitában, kérem majd a javaslatnak a támogatását. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varga Mihály pénzügyminiszter úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról, valamint az (EU) 2017/625 számú rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról** szóló jelentés, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat kivételes eljárásban történő összevont vitája. Az Európai Ügyek Bizottsága által benyújtott előterjesztések B/5533. számon és H/5534. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetőek. Bejelentem, hogy az előterjesztéseket uniós napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Országgyűlés! Először előterjesztő felszólalására kerül sor. Mielőtt megadnám a szót, felhívom figyelmét, hogy nyitóbeszédre, a vitában történő további felszólalásra és az esetleges zárszó ismertetésére mindösszesen 25 perces időkeret áll rendelkezésére. Most megadom a szót Tessely Zoltán

képviselő úrnak, az Európai Ügyek Bizottsága alelnökének. Öné a szó.

TESSELY ZOLTÁN, az Európai Ügyek Bizottságának alelnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Megtisztelő alkalom, hogy az Európai Ügyek Bizottságának alelnökeként előterjesztőként szólalhatok fel az Országgyűlés ülésén.

A lisszaboni szerződés hatálybalépése óta az uniós tagállami parlamentek egyes jogszabálytervezetknél előzetes ellenőrzést végezhetnek a szubszidiaritás elvének érvényesüléséről. A magyar parlamenti jog szerint az Európai Ügyek Bizottsága hatáskörébe tartozik a fenti elv vizsgálata. Emlékeztetem a tisztelt Házat, hogy az első ilyen típusú vizsgálatot tíz évvel ezelőtt, 2013 októberében folytattuk le az Európai Ügyészségről szóló rendelettervezetről. Akkor 13 tagállami kamara emelt kifogást a rendelettervezettel szemben, s ez elegendő volt a sárga lapos eljáráshoz, így az Európai Bizottságnak felül kellett vizsgálnia előterjesztését.

Az Országgyűlés indokolt véleményt eddig kiemelkedően fontos ügyekben fogadott el, amikor egy uniós jogalkotási javaslat lehetséges társadalmi, gazdasági következményei ezt indokolták, vagy a javaslat az államszervezet működését alapvetően befolyásolta volna. A szubszidiaritás elve alapvetően politikai, és nem jogi kategória, továbbá nincs meghatározva, hogy milyen ismervek alapján lehet az elv megsértéséről beszélni egy jogszabálytervezet esetén. Az eljárás célja, hogy a nemzeti parlamentek szükség esetén megakadályozhassák, hogy az Európai Bizottság átruházott hatáskörét túllépje, ezért azt vizsgálják, hogy az uniós szintű vagy a tagállami fellépés eredményesebb-e, illetve a tervezett intézkedés arányos-e. Az uniós szerződések ugyanis nem adnak biankó felhatalmazást az Európai Unió intézményeinek, hogy azt tegyenek, amit akarnak. A szubszidiaritás elve és az arányosság elve biztosítja, hogy az Unió csak azt tegye, amit a tagállamok vagy a regionális hatóságok nem tudnak jobban vagy legalább ugyanolyan jól megtenni.

Ez a vita egy különleges parlamenti eljárás része, s ilyen jellegű vizsgálatot legutóbb tavaly decemberben folytattunk le a tisztelt Házban. Az eljárás lényege, hogy az Országgyűlés, amennyiben kifogásolja az uniós jogalkotási tervezet tartalmát, akkor erről egy országgyűlési határozatot fogad el. A házelnök ezt az országgyűlési határozatot megküldi az uniós intézmények vezetőinek, ezzel jelezve a parlamenti kifogást, más néven az indokolt véleményt. Ez az eljárás az uniós jogon alapul, míg az egyes eljárási lépések a parlamenti jog által szabályozottak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az általunk vizsgált javaslat címe az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról, valamint az Európai Unió 2017/625 számú rendeletének módosításáról szóló

európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet. Az Európai Ügyek Bizottsága 2023. október 9-ei ülésén döntött a napirenden szereplő indítványok előterjesztéséről azért, hogy az Országgyűlés állapítsa meg, hogy az NGT-növényekről szóló rendelettervezet sérti a szubszidiaritás elvét. Az eljárásra nyolc hét áll rendelkezésre, ami ez esetben 2023. november 6-án jár majd le.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Az új típusú GMO-növényekről szóló rendelettervezet tudományos tartalma miatt talán az egyik legnehezebb szubszidiaritási ügy, amit ez idáig a tisztelt Ház a napirendjére tűzött. Évekkel ezelőtt az Európai Ügyészség létrehozása vagy a kiküldött munkavállalók bérének szabályozása a közérthető jogszabályok közé tartozott. Ezzel szemben ez a rendelettervezet bevezet bennünket a génszerkesztés, a genomok, a DNS-szekvenciák világába.

2001-ben fogadták el a jelenleg is hatályos, a géntechnológiával módosított szervezetek, a GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló irányelvet. Azóta a biotechnológia valóban jelentősen fejlődött, új génkezelési technikák, NGT-k, köztük pedig nagyon fontos genomszerkesztési technikák kifejlesztéséhez vezetett, amelyek lehetővé teszik többek között a genom pontos helyeken történő módosítását is.

(13.00)

Tisztelt Országgyűlés! Fontosnak tartom felidézni, hogy az Országgyűlés 2006-ban - az akkori összes parlamenti párt egyetértésével - az 53/2006. számú országgyűlési határozattal elfogadta Magyarország GMO-mentes stratégiáját. Később a magyar mezőgazdaság GMO-mentessége alaptörvényi szintű védelmet kapott, mert Magyarország Alaptörvényének XX. cikke alapján az egészséghez való jog érvényesülését a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdaság biztosítja.

Kifogásunk egyik fő indoka az, hogy e jogot a rendelettervezet nem korlátozhatja, ugyanakkor egyértelműen korlátozni kívánja. A rendelettervezetnek az egészséghez való jog tagállami biztosítása érdekében lehetőséget kellene biztosítania a tagállami döntéshozatal fenntartására, de ezt nem teszi.

Ha egy mondatban kellene összefoglalni a kormány által is támogatott jelenlegi parlamenti eljárás célját, akkor az a következő lenne: a magyar stratégia nem változik, továbbra is kiállunk az Alaptörvényben foglaltak, azaz a magyar mezőgazdaság GMO-mentesége mellett.

A rendelettervezet ugyanakkor a mezőgazdasági termelés GMO-mentességét szüntetné meg. Megítélésünk szerint a hatályos uniós szabályozás összhangban van a szubszidiaritás elvével, ugyanakkor

az Európai Bizottság új javaslata ellentétes azzal, azaz ellentétes a helyben döntés elvével.

Ennek igazolására egy kicsit vissza kell menni az időben. 2015-ben - hathatós magyar közbenjárás eredményeként - sikerült elérni a GMO-irányelv módosítását és kiegészítését a 26b. cikkel annak érdekében, hogy a tagállamok maguk dönthessenek arról, hogy akarnak-e GMO-kat termesztetni a területükön vagy sem. Ez a rendelettervezet ezt a vívmányt venné el az uniós tagállamoktól.

Az Európai Ügyek Bizottsága által benyújtott jelentés arra törekedett, hogy tartalmazzon minden olyan fontos tényt, amely megalapozza és lehetővé teszi, hogy az Országgyűlés lefolytassa a vitát és felelős döntést hozzon.

A rendelettervezet az uniós GMO-jogszabályokat illetően egyedi rendelkezéseket vezetne be az új génkezelési technikák útján előállított NGT-növények és NGT-termékek vonatkozásában. Az új génkezelési technikák sok esetben a genom célzottabb és pontosabb módosítását eredményezhetik, mint a hagyományos nemesítési vagy a bevált génkezelési technikák, és előfordulhat, hogy e módosítások természetes úton vagy a hagyományos nemesítés során tovább öröklődhetnek.

A rendelettervezet az új génmódosított növényeket két kategóriába sorolná, és két különböző eljáráshoz kötné azok felhasználását, illetve forgalmazását.

A rendelettervezet a Magyarország Alaptörvényével való ellentétén túl számos egyéb indok alapján is sérti a szubszidiaritás elvét. A rendelettervezet 25. cikke szerint a GMO-irányelv 26b. cikke nem lenne alkalmazható a 2-es kategóriájú NGT-növényekre, azaz a rendelettervezet eltérne a hatályos GMO-irányelvtől; egyáltalán nem tartalmaz a tagállami szuverenitásra vonatkozó rendelkezést, amely lehetőséget adna a tagállamoknak, hogy eldönthessék, hogy akarják-e a saját területükön termesztetni azt a géntechnológiával módosított növényt vagy sem. Ez a rendelkezés nyilvánvalóan ellentétes a szubszidiaritás elvével.

Bizottságunk jelentése szerint a rendelettervezet választott jogalapja sem teljes körű, és ezáltal nem megfelelő, mert nem tartalmaz hivatkozást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikkére, ami a környezetvédelem, az emberi egészség és a természeti erőforrások védelméről szól, noha a rendelettervezet általános célkitűzései között szerepel a környezet magas szintű védelmének fenntartása, az elővigyázatosság elvével összhangban.

Tisztelt Képviselőtársaim! További kifogásunk az uniós fellépés szükségszerűségével és hozzáadott értékével kapcsolatosan fogalmazódott meg. Bizottságunk megvizsgálta az uniós fellépés szükségességét, s ez alapján megállapította, hogy a jelenleg hatályos uniós szabályozás megfelelő. A géntechnológiai tevékenység hatályos szabályozása a GMO-irányelv, amely szigorú szabályozást tartalmaz.

Az Európai Ügyek Bizottsága rámutat arra is, hogy a termesztés szabályozása tagállami szinten is megvalósítható, az élelmiszerek és a takarmánycélú GMO-k forgalomba hozatala ugyanakkor a közös piac miatt uniós szintű szabályozást igényel.

Az Európai Ügyek Bizottsága az uniós fellépés hozzáadott értéke hiányaként értékeli az NGT-növények közötti kategorizálást, mivel az NGT 1-es és az NGT 2-es kategória létesítése és egymástól való elhatárolása nem kialakult és elismert tudományos módszereken alapul, hanem döntően szakpolitikai alapon nyugszik.

Kifogásoljuk, hogy az 1-es kategóriájú NGT-növények javasolt deregulációja aránytalan, hiszen e növények környezetbe történő kibocsátása számos kockázattal járhat. A rendelettervezet azonban az 1-es kategóriába sorolt növényeket teljes mértékben kivenné a jelenlegi GMO-szabályozás alól; a növények környezetbe juttatását semmiféle kockázatértékelés nem előzné meg; jelölés, címkézés, illetve nyomon követés nélkül kerülnének forgalomba.

A rendelettervezet preambuluma szerint ahhoz, hogy az NGT-növények hozzájárulhassanak a zöldmegállapodás, valamint a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biodiverzitási stratégia fenntartásához, elő kell segíteni az NGT-növények Unión belüli termesztését. Ezt azonban nem osztja minden uniós tagállam, nem osztja számos érdekelt fél, és nem osztja a civil társadalom jelentős része sem, ahogy ez a rendelettervezet előkészítése során lefolytatott számos konzultáció során is világossá vált. Ezért nem indokolt a tagállamok azon lehetőségének korlátozása, hogy lehetőségük legyen megtiltani az NGT-növények termesztését a területükön, mert ennek korlátozása szuverenitási kérdés is.

(13.10)

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Európai Ügyek Bizottsága a fentiek alapján megállapította, hogy az egyes új génkezelési technikák által nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról szóló rendelettervezet sérti a szubszidiaritás elvét.

Kérem, támogassák a bizottsági önálló indítványok elfogadását. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, úgy is megköszönöm, mint előterjesztőnek az előterjesztést. Tájékoztatom, hogy a vitában történő további hozzászólásra és a vita végén a zárzó elmondására összeségében 7 perc időkeret áll majd rendelkezésére.

Megkérdem Farkas Sándor miniszterhelyettes urat, hogy kíván-e a kormány részéről felszólalni. *(Jelzésre:)* Tisztelt miniszterhelyettes úr, mielőtt megadnám a szót, tájékoztatom önt, hogy összesen 15 perces időkeret áll rendelkezésére mind a mostani felszólalására, mind a vitában való véleményének elhangzására. Parancsoljon! Öné a szó.

FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Előterjesztő! Kedves Képviselőtársaim! Az előterjesztés címét már nem mondom, nem akarom az időt húzni vele, talán annyit megjegyzésképpen, hogy ez a határozati javaslat, amely előttünk áll, számunkra támogatható, előzetesen már ezt elmondom.

Hazánk kiemelten fontos stratégiai kérdésként kezeli a géntechnológiával módosított szervezetekkel kapcsolatos tevékenységek szabályozását, a magyar mezőgazdaság GMO-mentességét. Az utóbbi években új módszerek jelentek meg a génmódosításban, például a génszerkesztés, amelyek segítségével célzottabban és pontosabban módosítható a különféle szervezetek genetikai állománya, azaz laboratóriumi eszközökkel a korábbinál célzottabban lehet belenyúlni a növényi genomba. E technikákat a kutatásban-fejlesztésben számos területen alkalmazzák az egészségügytől az iparon át a mezőgazdaságig.

Magyarországon is számos ilyen alap kutatás folyik kutatóintézetekben, egyetemeken és magáncégekben. A kutatásokat támogatjuk, hiszen hozzájárulhatnak a fejlődéshez, azaz laboratóriumi kutatások, gyógyszerfejlesztések esetén a megfelelő biztonsági intézkedésekkel a környezeti és egészségügyi kockázatok kiküszöbölhetőek. A termesztés - ami valójában a növény környezetébe történő szándékos kijuttatást jelenti - ilyen környezeti és egészségügyi kockázatok hordozhat magában, amelyeket mindenképpen vizsgálni kell, mielőtt egy ilyen termék a piacra kerül. Amennyiben egy előre nem vizsgált, káros hatás bekövetkezik, akkor már késő lépni, mert a természetből visszavonni ezeket a szervezeteket nem lehet. Ezért az így létrehozott szervezetekkel kapcsolatos tevékenységek szabályozása elengedhetetlen. Magyarország részéről mindenekelőtt az elővigyázatosság elvét tartjuk szem előtt ezen új génkezelési eljárások kapcsán is, és nem támogatunk semmilyen kezdeményezést, ami lehetővé teszi, hogy ezek a termékek megfelelő egészségügyi és környezeti kockázatértékelés nélkül kerüljenek forgalomba az Európai Unióban.

Az új génkezelési technikák - amiket ezután csak NGT-knek hívunk - olyan technikákat jelentenek, amelyek képesek egy szervezet genetikai anyagának megváltoztatására, és amelyek a GMO-kra vonatkozó jelenlegi szabályozások elfogadása, 2001 óta jelentek meg. Az Európai Bizottság 2018 nyarán hozott ítéletet, adott irányutatót e témában, ráerősítve arra, hogy az új eljárásokkal előállított termékeket GMO-knak kell tekinteni. Az ítélet szerint az ilyen új eljárásokkal előállított szervezeteket és termékeket GMO-knak kell tekinteni, a 2. pontban pedig az ilyen szervezetekre is vonatkoznak a GMO-s irányelvben előírt kötelezettségek, azaz csak előzetes engedélyezés után kerülhetnek forgalomba.

Az ítélettel ugyanakkor többen, elsősorban az ipar képviselői nem értettek egyet, így az Európai Bizottság lépéskényszerbe került. Tanulmányokon,

kérdőívek kitöltésén, előzetes hatásvizsgálatok előkészítésén keresztül most jutottunk el oda, hogy az Európai Bizottság javaslattal állt elő, ami a GMO-kra vonatkozó jelenlegi szabályozás megváltoztatását, enyhítését célozza.

2023. július 5-én az Európai Bizottság nyilvánosságra hozta az új génkezelési technikákkal kapcsolatos jogszabálytervezetét és a kapcsolódó hatástanulmányt. A javaslat az új génkezelési technikákkal előállított növényeket két kategóriába sorolja, két különböző eljárásához köti azok felhasználását és forgalmazását.

Az 1-es kategóriába sorolt növényeket teljes mértékben kivenné a jelenlegi GMO-szabályozás alól. Ezen növények környezetbe történő kijuttatását a javaslat szerint semmiféle kockázatértékelés nem előzné meg, és jelölés, illetve nyomon követés nélkül kerülhetnek forgalomba. A 2-es kategóriába tartozó növények engedélyezésénél pedig számtalan könnyítést vezetne be, például sokkal kevesebb adatra, hatásvizsgálatra lenne szükség az ilyen növények termesztésének engedélyezéséhez, mint a korábbi GMO-k esetében. Mindezeket túl bizonyos növények esetén semmiféle utánkötésre nem lenne szükség, így a jövőben arra sem derülne fény, hogy van-e bármilyen káros hatása az adott terméknek.

Magyarország kiemelten fontos stratégiai kérdésként kezeli a GMO-törvényekkel kapcsolatos tevékenység szabályozását és a magyar mezőgazdaság GMO-mentes státuszának megőrzését. Ennek érdekében Alaptörvényben szabályoztuk, alkotmányos szinten, Magyarország GMO-mentességét; erről már az előterjesztő is szólt néhány szót. A legfontosabb szempont, hogy az ilyen új technológiák bevezetésekor az elővigyázatosság elvét maximálisan figyelembe vegyük, és biztosítsuk az emberek és a környezet legmagasabb szintű védelmét. Az ilyen technológiák alkalmazásának előnyeiről és hosszú távú hatásairól még alig áll rendelkezésre információ, hiszen mindössze néhány ilyen növény van forgalomban a világon, főleg az USA-ban, Kanadában és Japánban.

Az ipar által emlegetett előnyök - ilyen a rezisztencia, a szárazságtűrő fajták kifejlesztése, alacsonyabb növényvédőszer-felhasználás, különböző zöldítési célokhoz való hozzájárulás - ma még csak ígéret. Ugyanezek az ígéretet hangzottak el a klasszikus transzgenetikus növények esetében az ipar képviselői részéről, akik évtizedeken keresztül hangsúlyozták a GMO-s növények termesztéséből származó jelentős környezeti és gazdasági előnyöket, különösképpen a már említett növényvédőszer-használat csökkentését. Ugyanakkor a GMO-növények a mai napig nem váltották be ezeket az ígéreteket.

A GMO-növények forgalomba hozatalának és termesztésének engedélyezése ezért is stratégiai kérdés a magyar mezőgazdaság szempontjából, mert az elmúlt években Magyarország mint jelentős vetőmagtermesztő ország, komoly stratégiai előnyhöz jutott azzal, hogy GMO-mentes vetőmagtermesztést tud

biztosítani. Ez mind gazdasági, piaci szempontból, mind szakmai szempontból jelentős előny.

Egy technológia potenciális előnyeit csak akkor lehet megfelelően értékelni és figyelembe venni, ha a szóban forgó technológia és a segítségével létrehozott termékek már kiértékelésre kerültek, és bebizonyosodott, hogy nem jelentenek kockázatot a környezetre, valamint az emberi és állati egészségre. Ehhez szigorú kockázatértékelésre van szükség, e nélkül az ilyen termékek nem hozhatók forgalomba. Magyarország ebben nem tud és nem fog rugalmasságot mutatni.

A tervezet egyáltalán nem tartalmazza a tagállami szuverenitásra vonatkozó passzust, azaz nem ad lehetőséget a tagállamoknak arra, hogy maguk dönthessék el, hogy akarnak-e ilyen technológiákkal létrehozott növényeket termesztetni a területükön vagy sem. Ezért a szubsidiaritás elvének figyelembevételével a nemzeti önrendelkezés lehetőségét mindenképpen biztosítani kell a tagállamok számára.

Kiemelkedően fontos számunkra az élelmezés- és élelmiszer-biztonság megerősítése, fenntartása, továbbá meg kell védeni a hagyományos, különösen az ökológiai gazdálkodást folytatók érdekeit, ezért biztosítani kell az új génkezelési technikákkal előállított termékek megfelelő jelölését és nyomon követését, figyelemmel a fogyasztók és a termelők szabad választási jogára. A tervezet számos szabadalmi kérdést vet fel, amelyről a Tanácsban még folynak a tárgyalások.

Tisztelt Képviselőtársaim! A tagállami önrendelkezés kérdéséről néhány szót még.

(13.20)

Az Európai Unióban a géntechnológia harmonizált jogterület, ahol a tagállamok mozgásterét korlátozott, azaz az Európai Unió tagállamaiban, így Magyarországon is a GMO-kra vonatkozó egységes jogi szabályozás került bevezetésre, irányelvekkel és rendeletekkel szabályozva a géntechnológiai tevékenység végzését. Különösen fontos ezért az európai uniós döntéshozatali rendszerben való aktív tagállami részvétel és a nemzeti érdekérvényesítés a kérdéskör vonatkozásában.

Hazánkban a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény - géntörvény - és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendeletek szabályozzák a GMO-k felhasználását, átültetve a vonatkozó uniós irányelveket a hazai jogrendbe, megteremtve a feltételeket az uniós jogszabályok végrehajtásához.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előterjesztésben... - inkább talán itt most ugrok egy kicsit, igaz, hogy nincs időzavarom, de szeretnék másnak is időt hagyni. Tehát össze szeretném foglalni. Összefoglalva tehát: a GMO-mentes mezőgazdasági politikánk eredményeként soha egyetlen GMO-s növény sem került köztermesztésre hazánkban, a termesztést jelenleg is

teljeskörűen tiltjuk. Az elmúlt évek során minden jogszabályi lehetőséget kihasználtunk mind európai uniós, mind hazai szinten annak érdekében, hogy GMO-mentességünk fenntartását biztosítani tudjuk.

A jelenlegi tervezet egyáltalán nem tartalmaz a tagállami szuverenitásra vonatkozó passzust, lehetőséget adva a tagállamoknak, hogy eldönthessék, hogy akarják-e saját területükön természetesen az új génkezelési technikákkal létrehozott növényeket, vagy sem. A tervezet egyáltalán nem veszi figyelembe a tagállamok akár regionális, akár nemzeti sajátosságait.

A tagállami önrendelkezés kizárása különösen érzékeny kérdés az Alaptörvény GMO-mentes mezőgazdaságra vonatkozó célkitűzéseinek fényében. A tervezett szabályozás konkrétan lehetetlenné teszi az alaptörvényi célkitűzésnek való megfelelést, emellett nincs összhangban a szubszidiaritás elvével sem.

Összefoglalva: a fentieknek megfelelően az Országgyűlés Európai Ügyek Bizottsága által benyújtott határozati javaslatot a kormányzat támogatja. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tájékoztatom önt, hogy a vita közbeni további hozzászólására 3 perc 57 másodperc időkerete maradt.

Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Most a Törvényalkotási Bizottság álláspontjának ismertetésére kerül sor. A Törvényalkotási Bizottság előadója Illés Boglárka képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

ILLÉS BOGLÁRKA, a Törvényalkotási Bizottság előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tájékoztatom önöket, hogy a Törvényalkotási Bizottság 2023. október 9-én tartott ülésén megtárgyalta az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról, valamint az EU 2017/625 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentés elfogadásáról szóló H/5534. számú határozati javaslatot. Az összegző jelentést a bizottság a házszabály 46. §-a alapján 31 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 4 tartózkodás mellett elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Mondhatjuk, hogy a közös agrárpolitika már az uniós csatlakozási tárgyalások idején is az egyik legnagyobb hatású területnek, témakörnek számított. Azonban a csatlakozási tárgyalásaink idején a GMO kérdésként még igazából fel sem merült, vagy legalábbis erre kevésbé kellett kitérnünk. Miért? Azért, mert akkoriban, ahogy miniszterhelyettes úr is elmondta, és az előterjesztő részéről is elhangzott, az egész Európai Uniót a teljes tilalom politikája határozta meg és jellemezte. Azonban az Európai Unióban csak 2004-ig tartott ez az állapot.

2006-ban a magyar Országgyűlés együttesen alakította ki a géntechnológiai tevékenységgel kapcsolatos magyar stratégiát. Ezt a magyar stratégiát, pontosabban az ebben a stratégiában foglaltakat 2011-ben az Alaptörvény alkotmányos szintű, mondhatni, betonszilárdságú védelemben részesítette. Ekkor ugyanis az egészséghez való jog érvényesülését a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférést, valamint a környezet védelmének biztosítását egyértelműen elősegítette.

Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar belpolitikát tanulmányozva sajnos ritkán bukkanhat a szemlélődő olyan témákra, amelyekről közel egyformán vélekedne mindkét oldal, vagy legalábbis hasonlóan. Azonban úgy gondolom, hogy az élelmiszereink és vízünk minőségének megőrzése vagy a magyar termőföld és az agráriumban dolgozók teljesítménye, illetőleg a teljesítményük elismerése és védelme sokáig ilyen témának tűnt. Még idén egy pár héttel ezelőtt is az Európai Ügyek Bizottságának szeptember 25-én tartott ülésén, ahol az Agrárminisztérium illetékes munkatársával együtt alaposan megvizsgáltuk, górcső alá vettük a jogszabálytervezet tartalmát, ott is úgy tűnt, hogy a baloldal képviselője, pontosabban, aki eleget tett a képviselői esküjéből fakadó feladatának, és részt vett az ülésen, vette a fáradságot, hogy jelen legyen, és bekapcsolódott a vitába, úgy tűnt, hogy ő is támogató álláspontot vesz fel és foglal el ebben a kérdésben, ami a szubszidiaritás vizsgálatát illeti.

A tegnapi nap folyamán azonban mégis megtörtént, hogy a tisztelt Ház előtt a témát érintő kivételességi javaslatról szóló döntésnél többen nemmel szavaztak. Bizom benne, hogy ez csupán tévedés lehetett, és ezért még dollárok nem gurultak.

Bizom benne, mert a mai vita tárgya az Európai Bizottság egy újabb, ahogy már elhangzott, hatáskört elvonó, káros és - mondjuk ki - a magyar emberek egészségét veszélyeztető javaslat. Egyrészt veszélyes azért, mert a GMO-növények tekintetében az eddigi tagállami jogokat egyszerűen annullálni kívánja, és újabb hatásköröket kíván telepíteni a Bizottságra. Másrészt veszélyes azért, mert a génkezelt növényeket kategorizálni kívánja úgy, hogy létrehozza a génkezelt növények egy olyan csoportját, amelyet teljesen ki akarnak venni az eddigi uniós szabályozás hatálya alól. Úgy kívánják ezt megtenni, hogy a tagállamoktól is el kívánják venni annak a jogát, hogy megakadályozzák a területükön való termesztését és forgalmazását. Ez már többször elhangzott, de fontosnak tartottam, hogy ezt ismételtlen nyomatékosítsam.

Tisztelt Ház! Úgy gondolom, hogy mind az előterjesztő által elmondottak, mind az általam felsoroltak alapján egyértelműen látszik, hogy a szubszidiaritási eljárás megindításának indokoltsága valóban fontos és fennáll. Látják ezt már Ausztriából, Lengyelországból, Szlovéniából, Németországból,

Luxemburgból, Görögországból, Franciaországból, Horvátországból, Ciprusról, Romániából, Szlovákiából, Litvániából, Máltáról és Lettországból, tehát rajtunk kívül további 14 uniós tagállamból.

Álláspontunk megerősíti a 2006-os stratégiában és az Alaptörvényben 2011-ben lefektetett alapvetéseket, melyek szerint a magyar embereknek joguk van az egészséges élelmiszerekhez, és úgy gondolom, hogy nekünk pedig kötelességünk a jogi feltételeket biztosítani, vagy ha ebben az esetben kell, megvédeni.

Tisztelt Ház! Tekintettel arra, hogy a szubszidiaritási eljárás megindításáról, tehát a magyar hatáskör megőrzésének és a brüsszeli bürokraták lopakodó hatáskörbővítésének a GMO-területén megálljt parancsoló javaslatához módosítást sem írásban, sem szóban a Törvényalkotási Bizottság elé nem terjesztettek elő, illetőleg nem érkezett, nem hangzott el, ezért bízom benne, hogy ezen nemzeti konszenzust övező témában a tegnapi szavazatokkal ellentétben a baloldal képviselői is képesek lesznek a magyar emberek oldalára állni. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a képviselői felszólalások következnek. Felhívom szíves figyelmüket, hogy a frakcióknak 30-30, a független képviselőknek pedig összesen 8 perces időkeret áll rendelkezésükre.

A vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Hörcsik Richárd képviselő úr, aki felszólalását az emelvény szószékén mondja el. Megvárom, míg fölrkezik, igen. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. HÖRCSEK RICHÁRD, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Hölgyeim és Uraim! Kedves Képviselőtársaim! Számomra mindig az európai demokrácia működését jelenti, amikor itt, a magyar Országgyűlésben szubszidiaritási vizsgálati eljárást folytatunk, amikor úgymond egyfajta indokolt véleményt fogadunk el a brüsszeli európai parlamenti vagy tanácsi rendelettervezettel kapcsolatban.

(13.30)

Igen, ez az európai demokrácia működése. Mert, ahogy szoktuk mondani: a néma gyerekek anyja sem érti a szavát; vagyis igen, itt a kötelessége a magyar Országgyűlésnek, hogy ha a brüsszeli véleményalkotásban, tervezetekben felfedezi azt, hogy az a rendelet sérti a nemzeti szuverenitást, önrendelkezést, akkor fel kell emelni a szót, mint ahogy teszi ezt jó néhány más nemzeti parlament is. És úgy érzem, itt az idő, hogy mi ezt el tudjuk mondani, egy olyan véleményt fogalmazzunk meg, amivel kifejezzük nemzeti szuverenitásunkat Brüsszel számára.

Igen, tisztelt elnök úr, a szubszidiaritásvizsgálati eljárást, ahogy hallottuk, immáron nyolcadik alkalommal folytatja le az Országgyűlés 2013 óta. Én az elmúlt hét alkalommal részt vettem minden egyes vitában; ahogy emlékszem, az első eljárás az EPPO-val volt kapcsolatban, az Európai Ügyészséget érintette. Vagyis jól látható, hogy a szubszidiaritásvizsgálatnál mindig nagy jelentőségű ügyekben él a magyar parlament ezzel az európai szerződés által biztosított eszközzel. Az elmúlt időszakra visszatekintve minden alkalommal hazánk önrendelkezésének a védelme, ezáltal a magyar polgárok és vállalkozások jogainak megőrzése érdekében léptünk fel vagy emeltünk szót.

Visszatekintve az elmúlt három évtized uniós ügyeire - ahogy itt már korábban elhangzott -, a közös agrárpolitika, túlzás nélkül állíthatom, hogy az uniós csatlakozási tárgyalások egyik legfontosabb témakörének bizonyult, hiszen, ahogy látjuk, alapvető változást hozott hazánk életében 2004 előtt és után is. Elég, ha csak két dolgot említek: a cukor- vagy a bor-reformot.

(A jegyzői székben Gelencsér Attilát dr. Tiba István váltja fel.)

Ahogy már elhangzott, a GMO kérdése ugyanakkor a csatlakozási tárgyalások során még nem vetődött föl, hiszen akkor az egész Európai Uniót egy teljes tilalom politikája jellemezte, és ez a tilalom 2004-ig tartott, ugyanakkor 2006-ban itt az Országgyűlésben - még emlékszem rá - együttesen alakítottuk ki a géntechnológiai tevékenységgel kapcsolatos magyar stratégiát, akkor is konszenzusos alapon. Ezt a stratégiát a 2011-ben elfogadott Alaptörvény - ahogy képviselő asszony is említette - alkotmányos szintű védelemben részesítette, miszerint - csak felidézem - az egészséghez való jog érvényesüljön, többek között a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdaság biztosításával. Megemlítem, hogy ennek a védelemnek az egyik gyakorlati megvalósulása a büntetőjogi védelem is, mivel a 2012-ben elfogadott büntető törvénykönyvbe bekerült a géntechnológiával módosított növényfajtákkal kapcsolatos kötelezettség megszegésének tényállása, amelynek megvalósulása esetén két évig terjedő szabadságvesztés szabható ki.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mintegy két évtizedre nyúlik vissza az első uniós szintű GMO-szabályozás, amelynek, ahogy hallottuk, 2015 óta hatályos változata szerint - és ez a lényeg - a tagállamok mindenütt maguk dönthetnek az uniós szinten engedélyezett GMO-s növények területükről való kitiltásáról. A tagállamok tehát, ismétlem, szabadon dönthettek arról, hogy akarnak-e GMO-s növényeket termesztetni vagy nem.

Tisztelt Országgyűlés! A mai vitánk tárgya az Európai Bizottságnak egy nagyon veszélyes kezdeményezése; ahogy képviselő asszony is említette - ez már

jól elfogadott szakzsargon -, a Bizottság lopakodó jogalkotásának egy újabb bizonyítéka. Hogy miért? Egyrészt azért, mert ez a GMO-növények tekintetében az eddigi tagállami jogokat egyszerűen annullálja, és újabb hatáskörök Bizottságra telepítését akarja kezdeményezni. Tehát elfogadásával a tagállami döntés szabadsága ismét csökken vagy elmarad. Másrészt azért is veszélyes ez a javaslata a Bizottságnak, illetve a Tanácsnak, mivel a génkezelt növények közti kategorizálásba kezd úgy, hogy tehát az 1-es kategóriájú génkezelt növények kikerülnek az eddigi uniós szabályozás hatása alól, azaz az engedélyezés, a jelölés roppant egyszerűvé válik, de a tagállamok sem tudják majd megakadályozni, hogy területükön termesszenek vagy forgalmazzanak-e ilyen árukat. A 2-es kategóriájú génkezelt növények esetében pedig jelentősen leszűkül a tagállami korlátozás lehetősége. Úgy vélem, tisztelt képviselőtársaim, hogy e bizottsági tervek mellett nem szabad szó nélkül elmenünk, ezt nem lehet szó nélkül hagyni a magyar Országgyűlésben sem.

Tisztelt Képviselőtársaim! Végül fel kell tennem a kérdést: kinek az érdeke az, hogy tagállami GMO-szabályozások helyett egyetlen, az eddigi GMO-szabályokat liberalizáló jogi rezsim jöjjön létre? És egyáltalán, miért szükséges a génkezelt növényekre vonatkozó javaslat benyújtása most, 2023 nyarán, pár hónappal az európai parlamenti választások előtt? Mire ez a sietség? Hadd kérdezzem: kinek az érdeke ez?

Tisztelt Képviselőtársaim! Biztosak lehetünk abban, hogy nem a tagállami gazdák, nem az egészséges termékeket érdemlő fogyasztók érdeke mindez, még ha, ugye, az uniós tervezetben egy olyan általános célt is találunk megfogalmazva, mint hogy - idézem - „az emberi és állati egészség, valamint a környezet magas szintű védelmének fenntartása, az elővigyázatosság elvével összhangban”.

Az Európai Ügyek Bizottságának jelentése helyesen állapítja meg, hogy az uniós rendelettervezet nem teszi lehetővé, hogy a tagállamok maguk dönthessenek arról, akarnak-e ilyen új génkezelési technikákkal előállított növényeket termesztetni a területükön vagy sem. Tulajdonképpen itt a szerzett jog elvételével van dolgunk. És ez a lényeg, emiatt kell, úgy hiszem, a tisztelt Háznak a szubszidiaritás elvének sérelmét megállapítani. Bízom benne, hogy más tagállami parlamentekben is lesz elég civil kurázi, lesz elég bátorság, hogy a vizsgálatra még rendelkezésre álló négy héten belül kifejezzék ellenvéleményüket a tervezettel kapcsolatban; ahogy Illés Boglárka képviselő asszony említette, már 14 ilyen határozat születik.

Kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák a határozati javaslat elfogadását. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartí padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportja jelezte, hogy frakciójuk álláspontját két felszólalójuk

ismerteti. Ennek megfelelően elsőként Balassa Péter képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon!

BALASSA PÉTER, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt meghívott fiatal Vendégek! A Jobbik a kezdetek óta kiáll a GMO tiltása mellett; még egyszer hangsúlyozom: a GMO tiltása mellett. Ezt az álláspontot gazdasági, tudományos, társadalmi szempontok egyidejű figyelembevételével alakította ki. Az egyik fő szempont, hogy a tudósok körében sem egysegés az álláspont az ártalmatlanságát illetően.

A Jobbik-Konzervatívok szerint az ország számára minden szempontból hasznosabb a GMO-mentességre törekedni. Ennek hazai engedélyezése a nemzetközi viszonylatban is jelentős hazai növényneveléssel foglalkozókat sodorná veszélybe, és nem tudni, mi lenne a vetőmag-előállítás és az -export terén. A GMO-t mind a hazai, mind az európai társadalom elutasítja; a közvélemény-kutatások szerint a társadalom nagy többsége elutasítja a GMO közvetlen előfordulását az élelmiszerekben.

A most tárgyalt rendelet lényegében az Európai Unió Bíróságának 2018-as döntését kívánja megkezdni. Ennek a döntésnek az értelmében az új génkezelési technikákkal, genomszerkesztéssel nemesített fajtákat is géntechnológiával módosított szervezeteknek kell tekinteni, és így rájuk is a 2001-es GMO-irányelv, valamint az ezt követő szigorú rendeletek vonatkoznak.

(13.40)

Ezek megteremtették a lehetőséget a tagállamok számára, hogy szuverén módon dönthessenek arról, hogy egy adott, uniós engedéllyel rendelkező géntechnológiával módosított szervezetnek a termesztését a területükön engedélyezik-e vagy sem.

A mostani rendelet nemcsak az 1-es kategóriájú NGT-k esetében fosztaná meg a tagállamokat ettől a lehetőségtől, hanem elvileg a GMO-jogszabály hatálya alatt maradó 2-es kategória esetében is, mivel változtat a kimaradásra vonatkozó szabályozáson. Ezzel nemcsak a szubszidiaritás elvét sérti, hanem a tagállami szuverenitásokat is. Sokkal, de sokkal súlyosabb, mint a kormány Brüsszel elleni permanens harcában sok másik példának felhozott ügy. Az uniós intézmények viszonyában pedig ez a rendelet lényegében azt jelenti, hogy a jogalkotó formai tekintetben ugyan nem, de tartalmi érvényesülésében hatályon kívül helyezi az Európai Unió Bizottságának a döntését. Erre még a jogalkotó intézményeknek sincs felhatalmazása.

A rendelet az új génkezelési technikák engedélyezését azzal is sürgeti, hogy enélkül az Unió versenyképességi hátrányba kerül. A versenyképesség azonban nem szűkíthető le a termelési, termesztési hatékonyságra, a minőség is meghatározó eleme, a magyar mezőgazdaságnak a GMO-mentesség minőségi előnye,

aminek a fenntartása nemzeti érdek. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának másik előadója Bencze János képviselő úr. Parancsoljon!

BENCZE JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Én úgy fogalmaznék, hogy ez egy olyan nemzeti minimum, amit mindenkinek támogatnia kell. A Kárpát-medence egy olyan különleges kincse Európának, ahol meg kell őriznünk azt az életteret, meg kell őriznünk azt a földet, amit őseink ránk hagytak, és meg kell őrizni a növényzetünket is. Aki jártas egy kicsit az agráriumban, pontosan tudja, hogy azért génszerkesztik a növényeket, vagy módosítják a szerkezetüket idegen növények génjeinek beépítésével, hogy előnyhöz jussanak ezek a növények.

Az a kérdés, hogy akarunk-e ilyen növényeket rászabadítani a Kárpát-medence élővilágára. Akarunk-e olyan növényeket, kukoricát, gabonaféléket, repcét, ami például gyomirtót vagy rovarirtószert termel? Erre csak egyféle válasz lehet: nem. Nem akarjuk tönkretenni a Kárpát-medencét, nem akarjuk tönkretenni az őshonos növényeinket, ahogy képviselőtársam mondta, a Jobbik konzekvensen végig kiáll a GMO-mentesség mellett.

Ami kicsit torzít a történeten, és szívünknek fájdalmas, hogy a tavalyi és az idei év megmutatta azt, hogy olyan államok hogyan jutnak kereskedelmi előnyhöz rossz uniós döntések által, akik GMO-növényekkel dolgoznak. És ez nyílt titok, hogy ami Ukrajnából ráömlött a magyar gazdaságra, annak nagy része GMO-s termék. És mivel ráömlött a magyar és az európai gazdaságra, azt sem tarthatjuk titokban, hogy hivatalos forrásokból is érkeztek ilyen növények, ugyanis az Európába bejutó szója, amit takarmánynövényként felhasználunk, bejut az élelmiszerláncba, az mind GMO, és elfogyasztjuk. Érdemes lenne ezen is elgondolkodni, hogy ezt hogy tudnánk tisztán tartani.

Ami viszont örömhír: magyar termelők jeleztek vissza, hogy a GMO-mentes szójára óriási a kereslet és ez fizetőképes kereslet, tehát létezik olyan pályánk, ami indokolja azt, hogy GMO-mentes növényeket termesszünk a mezőgazdaságban.

Mi kell ahhoz, hogy megtartsuk az őshonos növényeinket, és ne kelljen élnünk a génmódosítással semmiféleképp? Meg kell teremtenünk azokat a mezőgazdasági feltételeket az éghajlatváltozással szemben, amik hagyják élni a növényeinket, és segítik. Mire gondolunk itt? Az ígéreteken túl a vízháztartását kell rendbe rakni a Kárpát-medencének ahhoz, hogy tudjuk természeteni azokat a növényeket. Volt itt arra ígéret, hogy leporolják majd a régi terveket. A homokhátságról üzenik a gazdák, hogy a por megérkezett, a víz még mindig nem igazán.

Ahogy én szoktam fogalmazni: Magyarországnak egy aszályköltségvetés kell, egy éghajlatváltozási költségvetés, ami mindent felülír. Felülírja a stadionok építését, az oligarchákét, mindenképp, és arra kell fordítani minden energiánkat az agráriumban, hogy megfelelő követelményeket biztosítsunk azoknak a növényeknek, amiket itt GMO nélkül akarunk termelni. Kiemelném az öntözést, a vízmegtartást, a lehető legnagyobb vegyszermentességet, ugyanis kicsit belelépve a szakmába, sokan például nem tudják, hogy olyan növényeket is termelnek, amik vegyszerrezisztensek. Például kihasználják azt, hogy olyan kukorica létezik vagy olyan gabonafélék, amik a glifozáttal szemben rezisztensek, tehát glifozáttal lehet szórni az adott táblát, és lényegében mindent kiirt. Mi úgy érezzük, hogy ez a versenyelőny sem ér annyit, hogy GMO-növényeket termesszünk Magyarországon, és elárasszunk vele mindent.

Meg kell alapozni a magyar gazdatársadalom számára minden feltételt szaktudásban - hála istennek, vannak génbankjaink -, hogy azok a növényfajták legyenek termesztethetők, amik GMO-mentesen keresettek a világban. A Jobbik-Konzervatívok végül is kiáll emellett egész végig, hogy Magyarország GMO-mentes legyen, és a magyar gazdálkodók így érjenek el különleges és egyedül sikereket a világon, végre elérve azt, hogy a magas áron értékesített GMO-mentes termékek segítségével magasabb jövedelemhez jussanak. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Hollik István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Én is úgy gondolom, hogy az előttünk levő javaslat kapcsán szakmai részletkérdésekről képviselőtársaim már beszéltek, úgyhogy én egy lépést eltávolodva azt gondolom, hogy két kérdést kell feltennünk magunknak. Az egyik kérdés úgy hangzik, hogy Magyarországnak kell-e változtatni az álláspontján, azon az állásponton, amit egyébként az Alaptörvényünk is rögzít, azaz hogy a magyar agráriumot tartjuk meg GMO-mentes agráriumként, és védjük meg ezektől a veszélyektől.

Erre a kérdésre, úgy látom, hála istennek, hogy nemzeti egység van az emberi egészség és a magyar föld védelme érdekében, hogy egyértelműen és határozottan nem a válasz, tehát továbbra sem szeretnénk azt, hogy bármilyen génmanipulált növényt Magyarországon elő lehessen állítani. Ráadásul egyetértek azokkal, akik azt mondják, hogy a magyar agrárium, a magyar termékek GMO-mentessége nem egy versenyképességi kockázatot jelent, hanem egy kifejezett előny. Tehát nem csupán erkölcsi megfontolásokból vagy az emberi egészségre vonatkozó aggodásunk

okán érdemes a GMO-mentességet fenntartani, hanem egyszerűen gazdasági érdek is azt diktálja, hogy ezt a GMO-mentességet azért tartsuk meg, mert ez számunkra versenyelőnyt jelent.

A másik fontos kérdés, amit föl kell tennünk, hogy engedjük-e azt, hogy Brüsszel lopakodó jogalkotással a tagállami szuverenitást csökkentse. Engedjük-e azt, hogy ebben a kérdésben is egy olyan javaslatot fogadjon el, az Európai Bizottság javaslatát fogadja el az európai intézményrendszer, ami tovább csökkenti ezt - most éppen a GMO-élelmiszerekkel vagy -növényekkel kapcsolatos -, és olyan szabályt fogadjon el, ahol kizárja a nemzetállamok beazolási jogát. És úgy látom, hogy ebben is nemzeti egység van, hogy erre is határozottan nemet kell mondanunk, tehát nem engedhetjük meg azt, hogy Brüsszel egy olyan szabályozást fogadjon el, amely csökkenti a tagállami szuverenitást. Merthogy egyébként az Európai Bizottságnak a javaslata teljesen világosan arról szól, hogy meg akarja szüntetni a tagállamok önrendelkezési jogát az új génkezelési technikákkal előállított növények termesztése kapcsán, és eltörölné az ilyen termékek kötelező jelölését.

Tehát teljesen világos, hogy ez egy tagállami szuverenitást csökkentő, gyengítő szabály lenne, irányelv lenne, ami ráadásul egyébként ellentétes lenne a magyar Alaptörvénnyel is. Úgyhogy ezen megfontolások alapján a sárga lapos eljárást, azaz indokolt vélemény megfogalmazását a Kereszténydemokrata Néppárt támogatja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Szabó Rebeka képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, ön a szó.

SZABÓ REBEKA, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Jó napot kívánok! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Igen, valóban tulajdonképpen örülök, hogy ez a javaslat most itt van a parlament előtt, bár talán lehetett volna arra alkalom, hogy ne kivételes eljárásban tárgyaljuk, ez ellen általában van a Párbeszéd-Zöldeknek kifogása.

(13.50)

Mindenesetre, ami az indokaikat illeti, jó lenne látni, ha az Orbán-kormány legalább egy valamiben következetes lenne, de úgy tűnik, hogy csak a következetlenség az, amihez önök ragaszkodnak. Azt mondják, hogy ellenzik általában a genetikailag módosított természetű növényeket - rendben van, mi is ebben egyetértünk -, de közben szélesre tárják a kaput a legnagyobb GMO-gyár, a Bayer rákkeltő rovarölő szere előtt.

Önök azt mondják, hogy megvédik a magyar mezőgazdaságot, amihez nélkülözhetetlen a szuverenitás, de aztán ezt a szuverenitást egyébként az európai

porondon is arra használják, hogy beengedjék Magyarországra és itt is tartsák a glifozátot meg a rákkeltő neonikotinoidokat, amelyek kiszolgáltatják a hazai agráriumot és a magyar fogyasztókat a nagy multinacionális vegyszergyártóknak. Tehát más esetben sajnós, amikor mondjuk, EU-s szinten korlátozni akarnak valamit, ami veszélyes a természetre, a rovarokra vagy akár az emberi egészségre, azt meg megoldják, hogy akkor Magyarország még tovább tudja használni. A glifozát ellen már többször szót emeltem itt az Országgyűlésben is.

Ugye, most önök használják a szubszidiaritást mint elvet, ami ebben az esetben persze rendben van, csak szeretném jelezni, hogy ez önöknek addig fontos, amíg a kormány mozgásteréről van szó, ha viszont arról, hogy mondjuk, a gödiek, a debreceniek együtt akarnak-e élni egy veszélyes akkumulátorüzemmel, akkor már hirtelen hallani sem akarnak a szubszidiaritásról.

Érdeklődöm, hogy ez vajon milyen szubszidiaritás önök szerint, ami megáll a kormánynál, és soha nem megy a kormányzati szint alá, miért nem érvényes soha az önkormányzatokra, a helyi közösségekre vagy akár a magyar emberekre, akik ugye, arról sem mondhattak véleményt, hogy akarnak-e egy újabb orosz atomerőművet orosz hitelből, orosz fűtőanyaggal például. Tehát önök nagyon szelektíven alkalmazzák ezt hivatkozási alapként.

Mindenesetre az új génmódosítási technikákkal létrehozott haszonnövények termesztésbe vonásának tervezett bizottsági liberalizációja a Párbeszéd-Zöldek szerint is megengedhetetlen, tehát nem fogunk az európai javaslattal egyetérteni, ezért az önök előttünk fekvő javaslatát pedig támogatni fogjuk. Ezért azt gondoljuk, igen, hogy helyes, hogy akár egy határozati javaslatban is felléphetünk ellene.

Nemcsak azért megengedhetetlen ez a liberalizáció - vagy akár deregulációnak is nevezhetjük -, mert sérti az önök kormánya által egyébként semmibe vett szubszidiaritást, hanem azért is, mert beleütközik az elővigyázatosság elvébe is, és egyébként magyar alkotmányos szemszögből a visszalépés tilalmába is. Hiszen a magyar Alaptörvény a génkezelt haszonnövényekkel kapcsolatos kérdéseket megnyugtatóan szabályozza, amihez képest visszalépés lenne a Bizottság által javasolt megoldás.

Az összes vonatkozó felmérés azt mutatja, hogy a magyar fogyasztók nem akarnak génkezelt élelmiszereket fogyasztani, és azt gondolom, hogy ezt a jogukat továbbra is biztosítani kell. Csak azt nagyon sajnálom, hogy az Orbán-kormányt egyébként semmilyen más környezeti ügyben nem érdekli, hogy mit akarnak az állampolgárok vagy a fogyasztók; most szerencsére kivételesen érdekli.

A témában nem véletlenül rendezett mintegy két hete konferenciát a Magyar Természetvédők Szövetsége és a Fenntartható Fejlődés Bizottsága - erről majd biztosan elnök úr is tesz említést. Ott nagyon fontos volt az is, hogy a civil résztvevők mellett meghallgattuk

egy kutató előadását, ő Ricarda Steinbrecher volt, aki a társadalmi és környezeti felelősségért elkötelezett kutatók hálózatának a tagja, és ő biológusként a GMO-khoz értő, a genetikai módosítás folyamatához hozzáértő, szakavatott emberként nagyon hosszan elmondta, hogy milyen kockázatai vannak ennek a mostani technológiának, és hogy miért gondolja ő is alapvető fontosságúnak az elővigyázatosság elvét. Tehát ha bármilyen ilyen újfajta génmódosítási technikával létrehozott haszonnövényt, mondjuk, valaki természetbe akarna vonni, akkor milyen előzetes lépéseket kellene megtenni, hogyan kéne azt nagyon alaposan, tudományosan letesztelni, hogy valóban ennek milyen hatása lehet akár az ökoszisztémára, akár milyen egészségügyi vonatkozásai vannak, és jelezte, hogy ezek a lépések jelenleg nincsenek biztosítva, és az Európai Bizottság deregulációs javaslata szerint nem is lennének. Tehát hogy pont az elővigyázatosság elve nagyon súlyosan sérül, és számomra nagyon hiteles volt, hogy ezt egy biológus kutató mondja el - nyilván, amikor a politikusok mondják, annak is lehet létjogosultsága, de azért amikor a szakértők mondják, az szerintem egy lényeges elem.

A Párbeszéd-Zöldek részéről felszólaltam ezen a konferencián, és elmondtam, hogy egyébként, amikor ezekről az új génmódosítási technikákkal létrehozott haszonnövényekről, és ezeknek az élelmiszercélú felhasználásáról vagy akár takarmánycélú felhasználásáról beszélünk, akkor eszünkbe jut a biztonság. Ez a mostani beszélgetésben is elhangzott már, hiszen mindannyian biztonságos élelmiszert szeretnénk fogyasztani.

Azt gondolom, hogy ilyenkor érdemes egyet hátrébb lépni és átgondolni, hogy mitől is lesz biztonságos az élelmiszer-termelésünk, mitől lesz fenntartható az európai mezőgazdaság. Ehhez néhány számot hadd mondjak önöknek, mert nagyon érdekes, ha belegondolunk, hogy a termesztett növények sokféleségével hogyan is állunk globálisan. Jelenleg a globális vetőmagpiac 40 százaléka két nagy cég kezében összpontosul a világon. Ebből a Bayer az egyik, aki az egész piac 23 százalékát birtokolja, ez majdnem az egynegyede. Tehát nagyon kevés multinacionális cég kezében van a globális vetőmagpiac. Aztán a mezőgazdaságban felhasznált vegyszerek piacának 62 százaléka összesen 4 darab nagy cég kezében van. Itt is óriási ez a koncentráció.

Van egy nemzetközi kutatói panel, ami a biodiverzitás-csökkenéssel foglalkozik. Ők jelezték, hogy az elmúlt száz évben a növények genetikai diverzitásának már a nagy része elveszett, és egyébként globálisan mintegy 250 ezer fajta ehető növény létezik. De ebből globálisan körülbelül 150-200 fajt termesztünk. Tehát nagyon-nagyon kevés számú az az élelmiszercélú növény, amit globálisan használunk, és ezt az adat is mutatja, hogy az emberek által bevitt kalória 60 százaléka csupán 4 darab termesztett növényből származik. Tehát általában látjuk globálisan, hogy micsoda sokféleség-csökkenés van az élelmiszer-termelésünkben, és

ez túlmutat vagy ez még hozzáadódik nyilván ahhoz a globális biodiverzitás-kriszishoz, aminek szintén a negatív hatásai egyébként visszahatnak az élelmiszer-termelésünkre is.

Mi, zöldek nagyon sokszor elmondtuk már, hogy a fenntarthatóságnak a sokféleség a záloga. Ezért azt gondolom, hogy ahelyett, hogy ilyen technológiai megoldásokkal megpróbálnánk ezeket az új génmódosítási technikákkal létrehozott haszonnövényeket erőltetetten a termelésbe vonni, inkább a különböző tájfajtaikat kéne támogatni, és a fajta diverzitást kéne növelni, hiszen a heterogén genetikai állomány sokkal ellenállóbb az extrém időjárási körülményekhez képest is, így elsősorban a mezőgazdasági termelés diverzifikálása és a már meglévő tájfajta élelmiszernövények minél szélesebb körű használata lenne a célra vezető.

Ahogy már említettem, emellett az elővigyázatosság elvének és a tagállamok önrendelkezésének is érvényesülnie kell az uniós szabályozásban, ezért nem támogatnánk az Európai Bizottság deregulációs javaslatát, és ezért fogjuk támogatni az önök által, tehát az Országgyűlés Európai Ügyek Bizottsága által beterjesztett javaslatot, azt viszont mi, a Párbeszéd-Zöldekben támogatni fogjuk.

S még egy szempontot szeretnék megemlíteni, hogy az Európai Bizottságnak ez a javaslata, amire önök most reagáltak, egy precedenst teremt az óriás-cégek által irányított jogalkotásra, mert úgy látjuk, hogy ezek a liberalizációs elképzelések kizárólag az ipar által tett ígéretekre alapulnak, de ugye, ezek még csak laboratóriumi fázisban lévő termékek egyébként, nincsenek megfelelő külső, független vizsgálatok vagy tesztek. Ez az, amit a kutató asszony is elmondott az általam említett konferencián.

Tehát ez is nagyon fontos, hogy ne a globális multicegek irányítsák az európai jogalkotást, hanem valóban az emberek, az élelmiszer-fogyasztók és a biodiverzitás, a természet érdekeit is nézzük. Úgyhogy emiatt a most tárgyalt, a magyar parlament előtt fekvő javaslatot a Párbeszéd-Zöldek támogatni fogja. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Keresztes László Lóránt képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Mély meggyőződés, hogy egy olyan témáról vitatkozunk most, ami alapvető nemzeti érdekekkel van összefüggésben, és alapvetően meghatározza ez az ügy a gyermekeink, unokáink jövőjét, és egyáltalán a magyar nemzet jövőjét. Ahogy egyébként az elhangzott jobbikos képviselőtársaimtól is, valódi sorskérdés, hogy a természeti kincseinket meg tudjuk óvni.

Nagyon örülök, hogy a mai vita során, mondhatjuk, hogy eddig teljes egység mutatkozott, tehát az eddig itt felszólaló képviselők egységesen nyilatkoztak, hogy ez a szubszidiaritási eljárás jogos, és az Európai Bizottság indítványát nagyon határozottan el kell utasítani. Bízom benne, hogy a tegnapi szavazáshoz képest egy sokkal egységesebb megjelenése látható majd ennek a nemzeti egységnek, amikor, ha jól tudom, 25-én erről szavazni fogunk. Én mindent megfok tenni annak érdekében, hogy ez kialakuljon.

(14.00)

Nagyon bízom benne egyébként, hogy ahogyan már elhangzott Szabó Rebeka képviselőtársamtól, a természeti kincseink megóvásának az ügyében nemcsak ez lenne az a kérdés, ami egy nemzeti egységet mutat, hanem valóban ez egy nemzeti minimumként jelenik meg, hogy a vízkincsünket, a földet, a természeti kincseinket soha nem lehet áruba bocsátani. Ugye, ez még sajnos nincs így, de ne adjuk fel soha a reményt, hogy meg tudjuk győzni önmagunkat is, hogy nem csak ebben az amúgy rendkívül fontos kérdésben kell elutasítani a nagyvállalati lobbikat és a brüsszeli lopakodó jogalkotást, amit ebben az ügyben önök nagyon helyesen megfogalmaztak.

Valójában mi történik itt? Ahogyan elhangzott, 2006-ban nagyon helyesen egy nemzeti egység bontakozott ki Magyarországon a GMO-mentesség mellett, a GMO-technológia elutasítása mellett, és az is támogatandó és nagyon fontos lépés, hogy 2012 óta az Alaptörvény is rögzíti azt, hogy Magyarország a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdaság biztosítása mellett elkötelezett. Ahogyan többen elmondták már az előttem szólók, az Európai Bíróság kimondta azt, hogy ezek a bizonyos új génkezelési technológiák is GMO-nak minősülnek, tehát a GMO szabályozása alá kell hogy tartozzanak. Ez egy 2018-as bírósági döntés volt. És ennek ellenére nyújtotta be most július 5-én az Európai Bizottság ezt a meggyőződésünk szerint gyalázatosnak tekinthető és tekintendő javaslatot.

Mi is azt látjuk egyébként, hogy itt tulajdonképpen a társadalmi érdekekkel és mondhatjuk, hogy az európai érdekekkel szemben kizárólag a nagyvállalati lobbik voltak az, amelyek el tudták érni, hogy ez az indítvány az Európai Bizottságon átmenjen. És azóta is - egyébként ezen a bizonyos konferencián hallhatuk is főosztályvezető úrtól - egészen elképesztő lobbitevékenységet és egy agresszív lobbitevékenységet hajtanak végre, hogy át tudják csempészni ezt a géntechnológiát a jelenlegi szabályozásoknak a nagyon helyes falán.

Mit is jelentene, ha elfogadnák ezt a szabályozást? Megfosztaná a kormányokat attól, hogy betiltásuk vagy korlátozzák ennek a technológiának az alkalmazását. Tehát valóban elvonná a szubszidiaritást. Ez már önmagában elegendő indok, hogy az elvi alapok mellett elutasítsuk ezt az európai bizottsági döntést,

de itt elvonná a fogyasztók tájékozódáshoz való jogát. Az is egyértelmű, hogy valóban az elővigyázatosság elve egyáltalán nem érvényesült, ugye, azt sem vizsgálták, hogy milyen módon hatna a méhekre, más beporzókra, milyen módon hatna a biodiverzitásra ennek az indítványnak az elfogadása. És valóban, a kiutathatóságot is egy fordított bizonyítási kényszerhelyzetbe hozná, amit egyébként az előterjesztő is elmondott. Tehát mondhatjuk, hogy elemenként is és összességében elvi alapon is elutasítandó az a bizottsági indítvány, ami július 5-én, tehát nem oly rég került az Európai Bizottság berkeiből.

Ezért is történt meg valóban az, hogy a Magyar Természetvédők Szövetsége, a Fenntartható Fejlődés Bizottsága, illetve a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács egy közös konferenciát tartott szeptember 27-én. Ezen a konferencián felszólalt egyébként a felkérésünkre, a szervezők felkérésére dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek szószólója, felszólalt Kőrösi Levente, az Agrárminisztérium főosztályvezetője és Ricarda Steinbrecher kutatóasszony, az ENSSER kutatóhálózat, a különböző nagyvállalati lobbiktól mentes kutatóhálózat kutatója. És valóban, egy nagyon-nagyon fontos, mondhatjuk, hogy szakpolitikai és szinte tudományos szintű előadás-sorozat révén, én azt gondolom, hogy minden jelenlétben is megerősödhetett az, hogy milyen súlyosak, komolyak a kihívások, és hogy mennyire fontos most, hogy ebben a kérdésben valóban nemzeti egységet tudjunk biztosítani.

Voltam tegnap az Európai Ügyek Bizottságának az ülésén, ott is rövid felszólalásban jeleztem, hogy természetesen maximálisan támogatjuk ezt a bizonyos eljárást, ezt az indítványt, és maximálisan támogatjuk, hogy egy nemzeti egységgel álljunk ki Magyarország GMO-mentessége mellett. És természetesen tegnap a kivételes eljárást is megszavazta az LMP országgyűlési frakciója. Úgy láttam, hogy a Jobbik frakciója is így tett.

Az viszont már kevésbé adott okot öröme, hogy tegnap volt a Mezőgazdasági Bizottság ülése is, ahol a már nem először benyújtott, ugye, az LMP-frakció által évek óta benyújtott, a GMO-mentes stratégia melletti nemzeti kiállást lehetővé tevő határozati javaslat volt a vita tárgya, a tárgysorozatba vételi vita tárgya, és nem szavazta meg a Mezőgazdasági Bizottság. Itt Illés Boglárka képviselő asszonyra is néztek, és a támogatását szeretném ebben kérni. Én azt gondolom, hogy szükség van egy politikai nyilatkozatra is a magyar Országgyűlés részéről, ami kifejezi a nemzeti egységet ebben a kérdésben, hogy a GMO-mentességet meg kell őrizni.

Egyébként szeretném megköszönni Bencze Jánosnak. Tegnap a Mezőgazdasági Bizottság ülésén egyetlen igen szavazat volt a javaslatom mellett, Bencze János, a Jobbik képviselője adta le ezt a szavazatot. És a Fidesz-KDNP képviselői nem támogatták. Én próbáltam párhuzamot vonni, ugye, volt már egy ilyen szubszidiaritási eljárás nem oly rég a kötelező elosztási kvóták ügyében. Akkor hasonlóan bejött

egy jogtechnikai javaslat, amit az LMP-frakció támogatott, és párhuzamosan bejött egy politikai nyilatkozat is, amit szintén támogatott az LMP, hiszen úgy gondoltuk, hogy valóban a migráció kérdésében egyértelművé kell tennünk, hogy a bevándorláspolitikát nemzeti hatáskörben kell tartani. Én azt gondolom, hogy ez is olyan fajsúlyú ügy, amelyben teljes mértékű és politikai szintű nemzeti egységet is kell képviselni.

Ezért én ismételtelen meg fogom próbálni az LMP-frakció nevében, hogy előterjesztünk egy ilyen javaslatot, hogy ne csak egy ilyen jogtechnikai jelentés kerüljön ki úgymond az Országgyűlés döntéshozatalából, hanem egy politikai nyilatkozat. És én szeretném kérni mind a Fidesz-, mind a KDNP-frakció támogatását, hogy beszéljék rá a Mezőgazdasági Bizottságban ülő képviselőtársaikat is, illetve csatlakozzanak hozzá, hogy valóban ebben a kérdésben meg tudjuk mutatni a brüsszeli bürokratának, hogy valóban van nemzeti egység. Én azt gondolom, hogy egy ilyen eljárás során, amikor sajnos sorakoznak föl az új génszerkesztési technikák mögött komoly álmok, ugye, hallhattuk tegnap az Európai Ügyek Bizottságában, hogy bizony nagyon komoly erők sorakoztak már fel, hogy ezt a politikai döntést áterőltessék, ezzel szemben egy nagyon komoly érv lesz az, hogy na, ebben a kérdésben Magyarországon nemzeti konszenzus van.

Egyébként tegnap egy kicsit aggodalommal töltött el ez a szavazási eredmény, láttam, hogy 35 nem volt. Én nagyon bízom benne, és inkább ezt látom valószínűbbnek, hogy itt a kivételességi eljárás miatt utasították el többen az indítványt, nem a tartalom miatt, és tudom is azt konkrétan, hogy több frakció is a GMO-technológiák ellen van. De én mind a 35 képviselőt, akik tegnap nem támogatták az eljárást, meg fogom külön is keresni annak érdekében, hogy 25-én egységesen szavazzunk a javaslat elfogadása mellett. Természetesen az LMP-frakció is igennel fog szavazni 25-én.

Ugyanakkor szeretnék néhány, a vita során tett felszólalásra is reagálni. Ugye, többször elhangzott kormánypárti képviselőtársaimtól az elővigyázatosság elve. Ez elhangzott a hétfői napon is, amikor én idéztem dr. Bándi Gyulát, a jövő nemzedékek szószólóját, akit nagyon széles konszenzussal választottunk meg a második ciklusára, aki felhívta a figyelmet a nemzeti természeti kincseink védelme tárgyában, hogy milyen súlyos kockázatot jelent az a kormányrendelet, amit önök, a kormány elfogadott szeptember 21-én. És én nagyon méltatlannak tartottam azt, hogy a Miniszterelnökség miniszterhelyettese hisztériakeltésnek minősít egy olyan felszólalást, amikor konkrét jogi és tartalmi érvekkel mutatjuk be, hogy milyen kockázatot jelent a természeti kincseinkre egy ilyen elfogadott kormányrendelet. És miután dr. Bándi Gyula szavait idézem, újra feláll a miniszterhelyettes úr, és ismét hisztériakeltésről beszél.

Most egy aktualitás a kérdésben, hogy Debrecen fideszes polgármestere is megszólalt tegnap, és ő is

azt kéri a kormánytól, hogy vonják vissza azt a rendeletet, ami a szennyező különböző cégeknek mentességet adna a környezetvédelmi bírságok és a gyárbezárások hatásai alól. Ez is egy nagyon-nagyon fontos lépés, hogy valóban meg tudjuk őrizni a természeti kincseinket, meg tudjuk őrizni a vízkincsünket.

A vízkincs. Ezt említette Illés Boglárka képviselő asszony, hogy ezt a GMO-mentességet eddig is - nagyon bízunk benne, hogy a továbbiakban is - egy nemzeti konszenzus övezi.

És a vízgazdálkodás kérdését, a vízügyek kérdését is említette képviselő asszony. Na most, erről is volt egy vita tegnap, Rétvári államtitkár úrral beszélgettünk. Bár nem igazán vita volt, inkább próbáltuk közelíteni az álláspontokat. Én azt gondolom, odáig eljutottunk közösen, ahogyan elhangzott más képviselőtársaimtól is, hogy a legfontosabb nemzeti kihívás most az, hogy gyakorlatilag Magyarország kiszáritása történik. A miniszterelnök úr két héttel ezelőtt elmondta, hogy Magyarországról több víz folyik ki, mint amennyi beérkezik. Az is egyértelmű, hogy ez továbbra is így fog történni, ha nem változtatjuk meg a vízgazdálkodási szemléletet, azt a vízgazdálkodási szemléletet, ami másról sem szól, mint hogy minél gyorsabban vezessük le a vizeket, és azokat a folyók ki tudják vinni az országból. Tehát akkor beszélhetünk itt eleve majd a nemzet jövőjének a biztosításáról, ha ezt a folyamatot meg tudjuk állítani, Magyarország kiszáritását, Magyarország lecsapolását meg tudjuk állítani. Ehhez viszont a víznek a tájban történő megtartását célzó vízgazdálkodási koncepcióra és az ennek megfelelő tájgazdálkodási koncepcióra van szükség.

Sajnos azt kell mondanom, hogy különböző eseményeken, konferenciákon, bizottsági üléseken már elhangzott az agrárminiszter úr részéről is, hogy átlátják ezt a problémát, és valóban cselekedni kell, de mégsem történik meg ez a cselekvés.

(14.10)

Azt kell mondanom, hogy ha ezt az alapvető kihívást nem tudjuk orvosolni, ha nem tudjuk végre a vizeket elvezető vízgazdálkodás helyett a vízmegtartó, a vizet a tájban megtartó vízgazdálkodást érvényesíteni, ha valahogy mégsem jutnak el ezeknek a szakembereknek az érvei a döntéshozatal szintjéig, akkor óriási bajban leszünk. A homokhátság 2020 óta hivatalosan is félsivatag, 1970 óta 2-5 méter közötti szinttel csökkent a talajvíz, és most a talajvízcsökkenés az Alföldre vetítve éves szinten 2 köbkilométer víz elvesztését jelenti. Államtitkár úrral is már többször beszélgettünk erről. A kormány rendszerint az öntözési koncepcióval, az öntözés lehetőségével rúkkol elő, tehát még a saját terveik szerint sem fogja a területek 10 százalékánál nagyobb arányát érinteni az öntözés, és azt is tudjuk, hogy félsivatagi körülmények között már nem tud segíteni az öntözés. Tehát táji vízvisszatartás lehetőségének megvalósítására van szükség. Kérem önöktől, hogy ebben is alakítsunk ki nemzeti

konszenzust. Itt megvan a tudás, megvan a lehetőség, a szándék és a cselekvés hiányzik ahhoz, hogy ilyen módon részt tudjunk venni közösen ilyen folyamatban, hogy meg tudjuk védeni a természeti kincseinket.

Ami a vizeket érinti, amit látunk a közművek tekintetében, bár most nem akarok ebbe belemenni, mert eltérnék a tárgytól, a felszíni, a felszín alatti vizeink védelme mind-mind olyan terület, amelyeket valóban mentesíteni kellene a pártpolitikai csatározások alól. Mi erre mindig nyitottak voltunk, mi mindig megtettük az indítványainkat, ez így lesz a későbbiekben is.

Visszakanyarodva erre a konkrét indítványra, azt tudom mondani, hogy az LMP-frakció természetesen támogatni fogja, és törekedni fogunk arra, hogy teljes nemzeti konszenzus legyen. Nagyon bízom benne, hogy nincs olyan frakció a magyar Országgyűlésben, amely szembemenne Magyarország GMO-menteségének megőrzésével. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Megadom a szót Dócs Dávid képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportjából, az Országgyűlés jegyzőjének. Parancsoljon!

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Nagy örömmre szolgál azt tapasztalni, hogy össznemzeti ügyként próbálja minden frakció magáénak érezni ezt az igen fontos témát, hiszen láthatjuk, hogy nemcsak a GMO terén próbál a globális hatalom beférkőzni hazánkba is a szuverenitás elvét teljesen felrúgva, hanem sajnos a keleti szomszédunkban, Ukrajnában megtermelt termékekkel is, de nemcsak Magyarországra, hanem az egész európai piacra, ami által az egész európai agráriumot tönkre szeretné tenni. Azt gondolom, hogy annak is gátat kell szabni ugyanúgy, ahogy ennek a GMO-s térnyerésnek is.

Talán öröm az örömben, hogy jelen pillanatban a kormány is ezt az álláspontot képviseli, még ha a közelmúlt eseményére gondolva esetleg azt felfedezhetjük, hogy a környezetvédelmi szerződés terve is pont ezzel az elvvel szöges ellentétben van. Mi is természetesen támogatjuk ezt a határozati javaslatot, és nagyon reméljük, hogy minden képviselőtársunk meg fogja szavazni, úgy, ahogy az előttem szóló is mondta, hiszen Magyarország Alaptörvényének XX. cikkelye is kimondja, hogy az egészséges élelmiszerhez mindenkinek joga van. Ezt pedig csak úgy tudjuk biztosítani a magyar állampolgárok számára, ha génmódosított és génszerkesztett vetőmagokat és élelmiszer-alapanyagokat sem engedünk be Magyarország területére.

Azt gondolom, hogy Magyarország mindig is egy agrárország volt, éppen ezért nekünk a fajtanemesítésekre kell koncentrálni, és azt gondolom, hogy Európának továbbra is nagyon versenyképes szereplői

tudunk maradni a mezőgazdaság terén akkor, ha több képviselőtársam által már elmondott problémákra nagyon hamar valamilyen orvosságot fog találni a magyar kormányzat. Jelen pillanatban láthatjuk, hogy lassan sereghajtók leszünk Európában, és azt gondolom, hogy a jelenlegi kormányzat szégyene, ha Európa éléskamrájából Európa szegényháza leszünk. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Normál felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából Illés Boglárka képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

*(Z. Kárpát Danielt a jegyzői székben
Dócs Dávid váltja fel.)*

ILLÉS BOGLÁRKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A vitában elhangzottakkal kapcsolatban bizalmam tudom kifejezni a tekintetben, hogy a nemzeti konszenzust reményeink szerint sikerül majd megőriznünk a szavazás során is.

Több olyan felvetés is elhangzott, amelyek, úgy gondolom, részben konkrét agrárszakmai kérdésekre várnak választ. Tekintettel arra, hogy a teremben tartózkodik olyan személy is, aki sokkal mélyebb és széles körű tudással rendelkezik ezen a területen, ezért nem kísérel meg, hogy erre adekvát választ adok. Azonban annak érdekében, hogy a tárgynál maradjunk és a szubszidiaritásvizsgálatról beszéljünk, engedjék meg, hogy elmondjam annak a fontosságát és jelentőségét, ha emellett szavazunk, akkor az mit fog jelenteni a későbbiekben. Azt is szeretném elmondani, hogy abban a nem várt esetben, ha a Bizottság nem veszi figyelembe a tagállami parlamentek által kezdeményezett vagy indított sárga lapos eljárást, akkor annak milyen következményei lehetnek, és mit tudunk még tenni annak érdekében, hogy abban az esetben se menjen végig a rendes jogalkotási eljárás keretein belül az érintett rendelettervezet.

Jelenleg azt tudjuk, ahogy említettem, hogy 14 tagállami parlament már a sárga lapos eljárás mellett döntött, és azt is látjuk, hogy valószínűleg ez felülvizsgálatra fogja kötelezni a Bizottságot. A Bizottság ebben az esetben csak kezdeményezője ennek a rendeletnek, hisz a rendes jogalkotási eljárásnak az a lényege, hogy a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek is ezen a területen van döntési jogosultsága. Azonban abban az esetben, ha minél több tagállam dönt a sárga lapos eljárás mellett, azt látjuk, hogy még erősebb nyomást tudunk helyezni a Bizottságra, hogy a felülvizsgálat során a három opció közül, mely szerint fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja a rendelettervezetét, ne a fenntartás mellett döntsön, hanem inkább a módosítás vagy lehetőség szerint a visszavonás mellett.

Ugyanis, ahogy már elhangzott, a lisszaboni szerződés hatálybalépése óta három olyan eset volt, amikor

a sárga lapos eljárást elindították, de mindössze egyetlen olyan eset volt, amikor ténylegesen visszavonásra került a javaslat és két esetben fenntartották. Tehát ha a sárga lapos eljárás következtében is fenn fogja tartani a Bizottság ezt a tervezetet, akkor azt tárgyalni fogják nemcsak a Tanácsban, hanem az Európai Parlamentben is.

Tehát arra kérem a képviselőtársaimat, hogy ne csak arra biztassák majd a frakcióik tagjait vagy adott esetben a szövetségeseiket a baloldal részéről, hogy szavazzák meg most itt, a hazai parlamentben a szubsidiaritás vizsgálatát, hanem - amennyiben annak ellenére tartja fenn a Bizottság ezt a javaslatot, ezt a rendeletervezetet, és rendes jogalkotási eljárás során a Tanács és az Európai Parlament elé kerül - kérem, biztassák az európai parlamenti képviselőiket is arra, ha van a pártjuknak ott képviselője, hogy ne menjen végig rendes jogalkotási eljárás keretében. Bízom benne, hogy ott is sikerül nemcsak a nemzeti konszenzust megőrizni, hanem adott esetben még más frakciótársait is arra rábírni, hogy támogassák, hogy a korábbi, jelenleg is hatályban lévő szabályozás az, ami a tagállamokra vonatkozzon és mentesítési lehetőséget adjon. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Kétperces felszólalásra Hörcsik Richárd képviselő úr következik, a Fidesz képviselőcsoportjából.

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Kiegészítésképpen szeretném megemlíteni, hogy az Európai Parlament és a Tanács GMO-s rendeletervezetével kapcsolatban nem vagyunk egyedül Európában. Ezzel az indokolt véleménnyel több más tagországgal is együtt azok sorában vagyunk, akik szót emelünk a brüsszeli politika ellen.

Csak szeretném megemlíteni, hogy idáig már 22 tagország nyilatkozott pró és kontra, többségében vannak, hál' istennek, az elutasítók, így például Magyarország és Ausztria mellett Németország, Franciaország, Horvátország és még másik 12 tagország. Csak megjegyzem, hogy eddig kizárólag Dánia, Svédország, Portugália, Hollandia, Észtország, Csehország és Finnország foglalt el ellentétes véleményt.

Ebből számomra tehát az következik, tisztelt képviselőtársaim, hogy jó esély mutatkozik arra, ha Magyarország következetesen képviseli az álláspontját, és ezt az indokolt véleményt mi nem csak a magyar Országgyűlésben tesszük meg, hogy ezzel a szövetségeseinkkel vagyunk együttműködők, akik hajlandók felemelni a hangjukat Brüsszel ellen. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak kétperces felszólalásra Keresztes László Lóránt képviselő úr kért szót, az LMP képviselőcsoportjából.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Illés Boglárka képviselő asszonynak szeretnék válaszolni. Az LMP nem baloldali párt, hanem egy nemzeti alapon politizáló zöldpárt, és bár jelenleg nincs parlamenti képviselőnk; azt meg tudom ígérni, hogy ha jövő júniustól ismételtelen lesz, akkor természetesen minden eszközzel küzdeni fogunk az ellen, hogy az ilyen burkolt, lopakodó jogalkotás végig tudjon menni és olyan döntések szülessenek, amelyek sértik a magyar nemzeti érdeket.

Emellett szeretném megismételni azt a kérésemet, illetve azt a javaslatomat, hogy ne csak egy ilyen nagyon fontos jogtechnikai eljárással menjünk szemben az Európai Bizottság döntésével, hanem egy politikai szintű nyilatkozatot is próbáljunk a lehető legszélesebb vagy akár teljes nemzeti konszenzussal megszavazni.

(14.20)

Mi kísérletet teszünk rá, a tegnap sajnós leszavazott, a GMO-mentesség fenntartásáról szóló javaslatot ismételtelen benyújtjuk. Nagyon kérem önöket, hogy csatlakozzanak akár indítványozóként is a javaslatához, és egy ilyen politikai nyilatkozattal is fejezzük ki azt, hogy Magyarország elutasítja az Európai Bizottságnak ezt az indítványát, és kitartunk Magyarország GMO-mentességének megőrzése mellett. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az összevont vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, Tessely Zoltán képviselő urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Tessely Zoltán: Igen.)* Kíván. Képviselő úr, 7 perc 57 másodperc az időkerete. Parancsoljon, öné a szó. *(Jelzésre:)* Kérem Tessely Zoltán képviselő úr mikrofonját bekapcsolni! Köszönöm.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Szeretném megköszönni, hogy az Országgyűlés egy tartalmas megbeszélést folytatott a rendeletervezetről. Ahogyan az Európai Ügyek Bizottságának tegnapi ülésén, úgy az országgyűlési vitában is egyértelművé vált, hogy a parlamenti frakciók között egyetértés van, és az Alaptörvényben foglaltak fenntartása mellett a magyar mezőgazdaság GMO-mentessége mellett tudunk kiállni. Azonban úgy, ahogy Illés Boglárka képviselőtársam is említette, azért volt némi furcsaság, amíg eljutottunk idáig, de erről egy kicsit később szeretnék említést tenni.

Mivel többféle szám is elhangzott a vitában, ezért engedjék meg, hogy egy rövid tájékoztatást adjak mindarról, amit az Európai Ügyek Bizottsága tegnapi ülésén az Agrárminisztérium helyettes államtitkára

elmondott, mégpedig hogy hogyan is állunk tagállami szinten a rendelettervezet támogatása, illetve nem támogatása kapcsán. Ez idáig 22 uniós tagállam nyilatkozott a rendelettervezettel kapcsolatosan, és valóban, a reakciók többségében elutasítók. Ebből következik, hogy van még öt olyan tagállam, amelyik nem nyilvánította ki a jogszabálytervezettel kapcsolatosan a véleményét. A támogató tagállamok: Dánia, Svédország, Portugália, Hollandia, Észtország, Csehország és Finnország. Ez összességében hét tagállam. Magyarország és Ausztria - a szokásos két hangos GMO-ellenes tagállam - mellett Lengyelország, Szlovénia, Németország, Luxemburg, Görögország, Franciaország, Horvátország, Litvánia, Málta, Ciprus, Románia, Szlovákia és Lettország is az ellenzők között szerepel. Ez összesen 15 tagállam.

Az Országgyűléshez benyújtott jelentésben kifogásoltuk, hogy a rendelettervezet szerint az Európai Bizottság hatáskört kapna arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az NGT-növények hagyományos növényekkel való egyenértékűsége kritériumában. E felhatalmazáson alapuló jogi aktus lehetőségét Magyarország és Ausztria mellett kifogásolja Szlovénia, Franciaország, Németország, Luxemburg, Olaszország és Lengyelország. A rendelettervezet 25. cikke alapján a 2-es kategóriájú NGT-növényekkel kapcsolatban a tagállami intézkedés, az opt-out lehetőségét Csehország, Portugália, Svédország, Észtország és Hollandia kifejezetten indítványozza, illetve kéri annak kizárását Magyarország és Ausztria mellett Málta, Franciaország, Ciprus, Horvátország, Lengyelország és Litvánia, és Szlovákia is ellene van, tehát kifogásolja azt. Összességében valóban elmondható, hogy reális esély mutatkozik arra, hogy Magyarország ne csak következetesen képviselje az álláspontját, hanem a szövetségesekkel együtt eredményes is lehessen a tekintetben, hogy mind a felhatalmazáson alapuló jogi aktus kikerüljön a rendelettervezetből, mind pedig az opt-out lehetőség bent maradjon.

Az a furcsaság, amiről említést tettem: a lisszaboni szerződés második jegyzőkönyve alapján november 6-ig van lehetőség lefolytatni az eljárást. Ez tette szükségessé a kivételességi eljárást. S itt valóban furcsa volt az, hogy 125 igen szavazattal a Fidesz és a KDNP képviselői mellett az LMP és majdnem teljes egészében a Jobbik szavazott igennel, Ritter Imre képviselő úrral egyetemben, ugyanakkor a DK, a Momentum, a Párbeszéd, az MSZP, a Mi Hazánk és Sas Zoltán független képviselő nemmel szavazott, annak ellenére, hogy most olybá tűnt, hogy támogatólag állnak a javaslatunk mellett.

Én készültem azzal is, hogy képviselőtársaim felszólalásaira röviden reagálok, de elég kevesen maradtak már a felszólalók közül a teremben, úgyhogy ha megengedik, akkor ettől most eltekintek. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok és az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A határozathozatalokra az október 25-ei ülésnapunkon kerül sor.

Most soron következik a **Magyarország Kormánya és a Szerb Köztársaság Kormánya között a közúti, a vasúti és a vízi határforgalom ellenőrzéséről szóló, Magyarország Kormánya és a Szerb Köztársaság Kormánya közötti megállapodás módosításáról szóló megállapodás kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5246. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Rétvári Bence miniszterhelyettes úrnak, a Belügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, miniszterhelyettes úr, öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Magyarország számára Szerbia fontos nemzetközi partner, így a határon túl élő magyarság és a jószomszédi viszony is prioritás számunkra. A várakozási idők olykor hosszúra nyúlnak a határon való átkeléskor, így a magyar-szerb egyeztetéseken a felek arra jutottak, hogy az Ásotthalom és Bácsszőlős közötti határátkelőhelyen indokolt lenne az országaink közötti távolsági autóbuszok közlekedését engedélyezni. Ez a módosítás fokozhatja a régiók közötti mobilitást, csökkentve a határon történő várakozást, elősegítve a határ menti forgalom hatékonyabb megszervezését, a határ menti településeken lakók közlekedési lehetőségeinek javítását. Erre tekintettel a megállapodás módosítása vált szükségessé, amelyet a két állam képviselői 2023. június 20-án írtak alá Palicson.

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló törvény szerint az egyezmény kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés adhat felhatalmazást, ezért az aláírást követően a Belügyminisztérium benyújtotta a tisztelt Háznak a megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot.

Bízom benne, hogy ez a rövid ismertetés meggyőzte önöket arról, hogy a megállapodás helyes célt szolgál, a megkötése időszerű és szükséges, ezért kérem önöket, hogy ezt a javaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Bartos Mónika képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

BARTOS MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Valóban, a magyar-szerb határszakasz és annak térsége különös figyelmet

érdemel, hiszen 2015 óta a biztonsági helyzettel különösen kell foglalkoznunk a migránsválság miatt, és ezt a magyar kormány meg is teszi. Ugyanakkor, ahogy államtitkár úr is elmondta, nagyon fontos, hogy az állampolgárok szabad mozgását és annak könnyebbségét minél inkább elő tudjuk segíteni, hiszen a magyar-szerb határszakasz túlterheltsége már jó ideje nehézségeket okoz az ott átkelni kívánók számára. Ez a javaslat is ezt a problémát igyekszik orvosolni.

Erre szükség is van, hiszen a magyar-szerb kapcsolatok virágoznak, az együttműködés soha nem volt olyan jó a két ország között, mint jelenleg, és számos nemzetközi szerződés az, amelyik ezt garantálja.

(14.30)

Az a megállapodás, amelyet most tárgyalunk, valóban június 20-án, Palicson született, és a Magyar-Szerb Stratégiai Tanács ülése volt az, amely ezt megfogalmazta. Ugyanakkor ez több együttműködési terület közül az egyik, és ennek a határszakasznak a gördülékeny működése és az átkelés gördülékeny volta nagyon segíti országaink kapcsolatát.

Ugyanakkor el kell mondani azt, hogy Magyarország és Szerbia a stratégiai összekapcsolódások időszakát éli, hiszen hazánk energiabiztonsága ma már elképzelhetetlen lenne déli szomszédunk támogatása nélkül, és ez fordítva is igaz. Ennek megfelelően lesz közös földgázkereskedelmi vállalatunk, új kőolajvezetékek épülnek országaink között, valamint megduplázzuk a közös villamosenergia-hálózati összeköttetéseket, és egyértelműen profitál ebből mind Magyarország, mind Szerbia, a két ország lakossága. Tehát a régiók közötti mobilitás is az egyik kulcselem, amely a két ország kapcsolatát erősíti, és a szigorú határellenőrzés fenntartása mellett és a határőrizet fenntartása mellett a gördülékenyebb határátlépést segíti ez a törvényjavaslat. Köszönöm szépen, elnök úr, a Fidesz képviselőcsoportja támogatja a javaslatot. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Hollik István képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Nekem más nem nagyon maradt hátra - a miniszterhelyettes úr a javaslat tartalmát ismertette -, mint hogy én elmondjam azt, hogy a megállapodás teljesen nyilvánvalóan fokozni fogja a régiók közötti, tehát Szerbia és Magyarország régiók közötti mobilitását, csökkentve a határon történő várakozást, és elősegíti a határ menti forgalom hatékonyabb megszervezését is, így azt a KDNP támogatja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások

végére értünk. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki a vitában felszólalni. *(Senki nem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Most megkérdezem Rétvári Bence államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Rétvári Bence jelzésére:)* Nem kíván.

Tisztelt Ház! Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **a Magyarország és az Ecuadori Köztársaság között az ideiglenesen munkát vállaló turisták programjáról szóló megállapodás kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5248. számon a Ház valamennyi munkatársa és minden képviselő számára elérhető. Elsőként megadom a szót Rétvári Bence miniszterhelyettes úrnak, a Belügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, miniszterhelyettes úr, öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Magyarország már több országgal kötött ideiglenesen munkát vállaló turisták programjáról szóló megállapodást, például Japánnal, Chilével, Argentínával; ezek a programok mind jól működnek. A mostani megállapodás Magyarország és Ecuador között jönne létre, a megállapodás a fiataloknak, a 18 és 31 év közöttieknek biztosít lehetőséget, hogy amennyiben turistaként érkeznek az országba, akkor bizonyos feltételekkel munkát is vállalhassanak az itt-tartózkodás ideje alatt.

A megállapodás értelmében számos követelménynek kell megfelelni, és megfelelő okmányok birtokában kell lenniük a jelentkezőknek. A program évente legfeljebb száz fő részvételét teszi lehetővé. A megállapodás jól illeszkedik a magyar-ecuadori kapcsolatok rendszerébe, amely a humán és ifjúsági kapcsolatok további fejlesztését szolgálja. A megállapodás létrehozása a magyar-ecuadori kapcsolatok egészére pozitív hatással lesz, gazdasági, turisztikai és kulturális területen egyértelműen kedvezően hat. A megállapodás illeszkedik a korábbiak sorába, az ott szerzett tapasztalatokra épít.

A két állam képviselői 2023. július 18-án írták alá a megállapodást. A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló törvény szerint az egyezmény kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés adhat felhatalmazást, ezért az aláírást követően a belügyminiszter benyújtotta a tisztelt Háznak a megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot. Minderre tekintettel kérem a tisztelt Házat, hogy a javaslatot támogatni szíveskedjen. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Ház! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka

Bartos Mónika képviselő asszony. Parancsoljon, ön a szó.

BARTOS MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én a Magyar-Latin-Amerikai Baráti Tagozat elnökeként szívből üdvözlöm ezt a megállapodást, és nagyon jó hír, hogy Chile és Argentína mellett most már Ecuadorral is élni fog ez a lehetőség, amely az ifjúsági, kulturális, turisztikai, oktatási kapcsolatainkat is fellendíti.

Azt el tudom mondani, hogy a déli nyitás politikája a GRULAC-országokkal nagyon is meghozta a gyümölcsét, nagyon erősödik a kapcsolat a régióval, nagyon élénk a nagykövetekkel a parlamenti kapcsolatunk is, és számos kétoldalú megállapodás, számos egyezmény is erősíti az Ecuadorral történő kapcsolatainkat a magas szintű találkozók mellett, és ez a megállapodás újabb híd, újabb lehetőség, hogy ezeket a kapcsolatokat erősítsük. Én is és a Fidesz-frakció is támogatja ezt a kezdeményezést. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Hollik István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Azért támogatjuk ezt a javaslatot, hiszen - ahogy elhangzott - Magyarország több ilyen megállapodást kötött már, és azok beváltak és jól működnek, van olyan megállapodás közülük, amely már több mint tíz éve hatályos, az Új-Zélanddal vagy a Koreai Köztársasággal megkötött megállapodás már tízéves. A másik pedig, hogy a miniszterhelyettes úr is beszélt olyan szűkítő feltételekről, amelyek, azt gondolom, még nagyobb biztonságot adhatnak nekünk arra vonatkozóan, hogy ezt a javaslatot támogassuk. Ugye, egyrészt például csak fiatalok jöhetnek, tehát 18 és 31 év közöttiek; másrészt a magyar állam maximum száz vízumot bocsát ki évente; akik jöhetnek, azoknak rendelkezniük kell felsőfokú végzettséggel; és büntetlen előéletűek kell hogy legyenek - azt gondolom tehát, hogy így ez a megállapodás abszolút mértékben támogatható, a KDNP így is fog tenni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselő felszólalása következik. Megadom a szót Varga Ferenc képviselő úrnak. Parancsoljon!

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Látólag egy nagyon egyszerű megállapodásról van szó, amely elősegítené a turisztikai céllal érkező fiatalok

munkavállalását, amely évente maximum száz, többszöri belépésre jogosító, magyar ideiglenes tartózkodási engedély kibocsátását jelentené. Felmerül azonban a kérdés, hogy ki az, aki a világ másik végéről ideutazva szeretne dolgozni, egyáltalán ki az, aki nyaralás közben munkát szeretne vállalni.

Miért egy ilyen távoli, gazdasági nehézségekkel küzdő és kulturálisan ennyire különböző országgal köt most Magyarország egy ilyen megállapodást? Ráadásul mindezt egy olyan időszakban teszi, amikor a kormány komoly erőfeszítéseket tesz, hogy harmadik országbeli állampolgárokat hív be munkavállalónak az országunkba. Ezek a munkavállalók olyan kiemelt vállalatokon keresztül fognak majd munkát vállalni, amely vállalatok nagy valószínűséggel többnyire a NER-es vállalkozókhoz lesznek köthetőek. A végeredmény tehát az lehet, hogy majd valahol Mészáros Lőrinc környékén kell keresni ezeket a munkavállalókat.

Most, amikor vészhelyzeti kormányzás van, amely rengeteg lehetőséget ad a kormánynak a parlament megkerülésére rendeleti kormányzás formájában, kérdéseket vet fel a megállapodás 7. cikkében szereplő azon rendelkezés is, amely szerint a megállapodás a felek kölcsönös írásbeli egyetértésével diplomáciai úton bármikor módosítható, a módosítás hatálybalépésének időpontját a diplomáciai levelezésben rögzítik - írják önök. Ez alapján úgy tűnik, hogy a megállapodás az Országgyűlés jóváhagyása nélkül, diplomáciai úton módosítható, így gyakorlatilag semmi akadály nem lesz annak, hogy önök kényük-kedvük szerint változtassanak a feltételeken, illetve a létszámon, és az eredetileg száz főből simán lehet akár tízezer fő is, mindez az Országgyűlés tudta és beleegyezése nélkül.

(14.40)

Ennek lehetőségére egy példa az egy nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismeréséhez és kihirdetéséhez szükséges vészhelyzeti intézkedésről szóló 210/2023. (V. 31.) kormányrendelet. Eszerint a pénzügyminiszter dönt Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló 2014. március 28-án kelt megállapodás módosításáról szóló 2. számú jegyzőkönyv végleges szövegének megállapításáról, és azt a magyar fél részéről aláírja. A kormány a vészhelyzetre tekintettel rendeleti úton intézkedik a 2. számú jegyzőkönyv kötelező hatályának elismeréséről és annak kihirdetéséről.

Végezetül azt is nagyon fontosnak tartom megjegyezni, hogy Svédország NATO-csatlakozása továbbra sincsen napirenden, ezzel szemben az ecuadori munkavállalási engedélyek és a Maldív-szigetekre utazó diplomaták vízummentessége még mindig előrébb való az önök hitvány kormányzásának,

mint Svédország NATO-csatlakozása. A javaslatot nem fogjuk támogatni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Most megkérdem Rétvári Bence államtitkár urat, miniszterhelyettest, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Köszönöm szépen a támogató felszólalásokat. Úgy érzem, azoknak, akik támogatták a javaslatot, sikerült annak alapértelmezése szerint interpretálni a törvényjavaslatot.

Úgy látom, a Jobbikból a DK-ba átült képviselő úr átvette a DK elmúlt 15-20 éves frusztrációit. *(Bar-kóczy Balázs: Mi is leszünk 12 évesek, államtitkár úr!)* Tudja, tisztelt képviselő úr, az a különbség, ha már a munkavállalást hozta szóba, hogy vannak olyan kormányok, amelyek a kormányzásuk alatt 23 ezer forinttal emelték a minimálbért a dolgozók javára, és vannak, akik 180 ezer forinttal; 23 ezer forinttal emelték a baloldali kormányok Magyarországon, 180 ezerrel meg a jobboldali kormányok, ha az utóbbi ciklusokat nézem.

Úgyhogy értem, hogy emiatt önöknek lelkiismeret-furdalása van, ha ez a szó egyáltalán így értelmezhető a magyar munkavállalók irányában, de kérem, ne olyan javaslatokba lássák ezt bele, amiket például Japánnal kötöttünk. Ha azokba a mondatokba, amiket ön mondott, beillesztem a „japán” szót, azért, hogy is mondjam, nem tűnik túl reálisnak. De mindenesetre a többi frakciónak pedig köszönöm a támogató felszólalását. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Ház! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most soron következik **a köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedésekről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5445. számon a parlament informatikai hálózatán valamennyiük számára elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzeti napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Ház! Mielőtt megkezdénénk a napirendi pont tárgyalását, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Dúró Dóra képviselő asszony, az Országgyűlés alelnöke fel kíván szólalni a mai általános vita során. Az alelnök képviselői felszólalása esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárult.

Kérdezem ezért a tisztelt Országgyűlést, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy Dúró Dóra alelnök asszony az előterjesztés további tárgyalásának során vezethesse az Országgyűlés ülését. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Ez látható többség.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége indítványomat elfogadta.

Most megadom a szót a vitában Rétvári Bence miniszterhelyettes úrnak, a Belügyminisztérium államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének, aki felszólalását innen az emelvényről, a szószékről mondja el. Parancsoljon, miniszterhelyettes úr, öné a szó.

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A 2021-2027-es időszakban készített köznevelési stratégia szövegezésekor, illetve az ezen tervek végrehajtását szolgáló hazai és európai uniós projektek tervezésekor hosszú egyeztetésekbe kezdtünk, melyeknek célja az volt, hogy a legfontosabb célokra használjuk fel a hazai forrásokat és az európai uniós forrásokat. Az egyik ilyen átgondolandó kérdéskör az oktatás méltányossága, esélyteremtő jellege volt, ami a magyar kormányban is szívügye, és az Európai Unió számára is prioritás.

Sok gyermek számára az iskola, a tanulás jelenti azt a lehetőséget, melynek révén előrébb juthatnak, előrébb juthatnak, mint a családtagjaik vagy a szűkebb környezetükben élők. Az oktatás esélyteremtő funkciójának megerősítése érdekében vezettük be 2015-től - és ezért tartjuk kiemelten fontos intézkedésnek - a hároméves kortól kötelező óvodáztatást, ezért működtetjük az országban csaknem kétszáz helyszínen a tanodák rendszerét, ezért működtetjük az Arany Jánosról elnevezett tehetséggondozó programot, és ezért vezettük be a szakképzés rendszerében is a nagyon jelentős ösztöndíj-támogatást; ugyanezt a célt szolgálják a felsőoktatásban a roma szakkollégiumok. Ezért vezettük be az új pedagógus-életpályáról szóló törvényben az esélyteremtési illetményrészt, hogy azokon a felzárkózó és kedvezményezett településeken, ahol ez indokolt, ahol a pedagógusok munkája jellemzően erősebb kihívásokkal, nehezebb feladatokkal terhelt, ott 20 százalékkal magasabb bért kapjanak.

A folyamatosan zajló egyeztetések során vizsgáltuk, hogy milyen további intézkedéseket lehetne még bevezetni az oktatási rendszerünk méltányosságának erősítése érdekében. Az egyik terület, ahol beavatkozást láttunk szükségesnek, a hátrányos helyzetű, esélyteremtésre szoruló tanulók nem kiegyenlített iskolai megoszlása, ami esetenként kedvezőtlenül befolyásolja a teljes oktatási rendszer eredményességét is.

Áttekintettük a hatályos szabályozást, és megállapítottuk, hogy ma is szabályozott, hogy egy településen belül hogyan kell például elosztani a nagyobb fokú támogatásra szoruló diákokat. Jogos azonban az Európai Bizottság tárgyalóinak az az észrevétele, hogy

a végrehajtás, illetőleg a végre nem hajtás szankciói nem kellően határozottak, és ezen a téren lépni érdemes, erre az Európai Bizottság többször is kérte Magyarországot.

A köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedésekről szóló törvényjavaslatot ennek mentén alakítottuk ki, egyeztettük le, és ezt vállaltuk az emberierőforrás-fejlesztési operatív program pluszban, valamint Magyarország helyreállítási és ellenállóképességi tervében, ezt írta alá a kormány tavaly decemberben, összekapcsolva ezáltal a most benyújtott szabályozási javaslatot és az európai uniós források biztosításának kérdését.

A javaslatban foglalt megoldási lehetőség az érintett tanulói csoportok minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek hatékonyabb érvényesítését szolgálja azaz, hogy a már meglévő szabályok be nem tartása esetén negatív következményeket határoz meg. A javaslat szerint a köznevelési intézmények fenntartói számára biztosított adott évi átlagbáeralapú támogatás csökkentett összegű, 90 százalékos lenne, ha a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű tanulók neveléséből, oktatásából az adott általános iskola nem veszi ki a részét indokolt mértékben.

A törvényjavaslat szerint azt vizsgáljuk majd, amikor a településen vagy a fővárosi kerületben több általános iskola működik, és azok bármelyikében a hátrányos helyzetű tanulók iskolán belüli aránya a település vagy a kerület hátrányos helyzetű tanulói arányához képest jelentősebb mértékben, előbb 20 százalékponttal, majd a későbbi években 15 százalékponttal alacsonyabb. Ez teljes mértékben indokolható is, hiszen amely intézmény a nehezebb és többletfordítást igénylő feladatok ellátásában nem vesz részt, az a feladattal járó támogatásokból is csökkentett mértékben részesüljön, akik pedig nagyobb részt vállalnak, mint az átlag, azok nagyobb mértékű támogatásra számíthatnak 20 százalékos mértékben.

A hátrányos helyzetű csoportok minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek célját szolgálja továbbá a javaslatnak a köznevelési törvény módosítását érintő része, melynek lényege, hogy fenntartóváltás, átszervezés esetén is figyelemmel kell lenni a tanulói összetétel kialakítására. Ez a módosítás is az érintett tanulók kiegyenlített arányának biztosításával összefüggő fenntartói feladatok pontosítására irányul.

A törvényjavaslat társadalmi egyeztetése már a tavasz folyamán lezajlott, ennek folyamán a különböző véleményező társadalmi szervezetek, de még a szak-szervezetek is pozitívan értékelték a javaslatot. A minőségi oktatáshoz való hozzáférés kapcsán az európai uniós és hazai célok nem térnek el egymástól.

(14.50)

Hazai stratégiai szinten is rögzített célkitűzés a méltányos oktatás szervezése, az ahhoz történő hozzáférés biztosítása mindenki számára. A jelen törvényjavaslat is alátámasztja, hogy a megtett vállalást

teljesítjük, időszerű, hogy az Európai Bizottság is teljesítse a vállalását, és ezáltal a törvényjavaslatban foglaltak mielőbb hatályba léphessenek, a pedagógusok bére pedig minél rövidebb időn belül 75 százalékkal emelkedjen. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Ház! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Bodó Sándor képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BODÓ SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Mielőtt a részletesebb mondanivalómat is kifejténem, engedjenek meg két mondatot, ami a törvény szélesebb körű körülállásával kapcsolatos lehet.

Az egyik tehát a köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedések - ugye, ezt a címet viseli -, és mindenképpen fontos hangsúlyozni, hogy a köznevelés egy összetett, nagyon sok oldalról megvilágítható, nagyon sok területen formálható, komplex tevékenység.

Tehát itt semmiképpen nem kellene hogy elragadtassuk magunkat, hogy a közneveléssel kapcsolatos minden egyes problémát most tárgyalunk meg, minden egyes új irányt most vitatunk meg, hiszen egy nagyon lényegi kérdés, de mégiscsak a köznevelés egy lényeges szegmensének vitájára van most lehetőségünk, illetve az ezzel kapcsolatos törvényjavaslatra.

A másik pedig lényegében maga a diszkriminációellenes intézkedés, hiszen oly sokszor elhangzik pedagóguskörökben is, akár jogalkotói körökben is, hogy mit kell tennünk annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen a felzárkóztatás, és a konkrét intézkedésekre pedig nagyon kevés idő jut, pontosabban azok kifejtésére.

Talán sokszor meglegyszer a pedagógustársadalom is azzal - és ezzel nem kritikával illetem, hanem tényként állapítom meg -, hogy bizony több időt kell a felzárkóztatásra fordítani, biztonságosabb jogi környezetet kell ennek érdekében teremteni, de a mi-kéntre, arra bizony viszonylag ritkán térünk ki.

Hát, most ez a törvényjavaslat erre mindenképpen lehetőséget ad, és ahogy a miniszterhelyettes úr bevezetőjében is elhangzott, a törvényjavaslat célja az emberi erőforrás fejlesztése operatív program pluszban, valamint Magyarország helyreállítási és ellenállóképességi tervében foglalt feltételek teljesítéséhez szükséges rendelkezések megalkotása.

A javaslat a rendelkezésekben a hátrányos helyzetű tanulói csoportok minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek hatékonyabb érvényesítését szolgálja a köznevelés rendszerében, a hátrányos helyzetű tanulók kiegyenlített iskolai megosztását biztosító, már meglévő szabályok be nem tartása esetén pedig szankciót határoz meg.

Fölmerül ebben a helyzetben a kérdés, hogy vajon mi is a gyermekek érdeke, és hát, teljesen egyértelmű, hogy egy olyan osztályban, egy olyan iskolai közösségben, ahol túlnyomó többségben vannak a felzárkóztatásra szoruló gyerekek, nem lehet olyan hatékony munkát végezni, mert számtalan meg egy probléma kopogtat be az életből, számtalan meg egy problémát olykor a család helyett is meg kell oldani, vagyis egy nagyon összetett feladat hárul a pedagógusra, és ebben a helyzetben nyilvánvalóan fokozott odafigyelés szükségeltetik akár anyagi szempontból is, akár pedig a tevékenységhez való ráfordítás összességében is.

De fölmerülhet az a kérdés is talán, hogy akkor egy jobb képességű gyermekek vagy tanulók által alkotott iskolában vajon ez nem megy-e esetleg a többiek kárára. Nos, semmiképpen nem mehet, kedves képviselőtársaim, mert ha a társadalom egészét nézzük, márpedig a gyermekeinket arra kell felkészíteni, hogy felnőttként is helyt tudjanak ebben állni, szembesülnünk kell azzal, és nekik is szembesülni kell azzal, hogy nemcsak mindig az iskola óvó környezete van körülöttük, hanem bizony, van olyan a környezetükben, aki lassabban halad, több segítségre szorul, és az iskolában ezt a kultúrát is meg kell tanulni.

Ezt a tevékenységet nem lehet elkerülni, nem lehet kiküszöbölni, mert ha esetleg mégis ez történne, akkor lehet, hogy - hogy is szokták mondani? - egy versenystállóból kikerülő gyerekek már majd felnőttként szembesülnek olyan problémákkal, amiket nem tudnak megoldani, nem tudnak kezelni, és ebből számtalan konfliktushelyzet alakulhat ki.

A szankcionálás megerősítésére vonatkozó elvárás tehát - ahogy az előzőekben is említettem - az Európai Bizottság részéről érkezett, a Bizottsággal folytatott egyeztetések során fogalmazódott meg. A minőségi oktatáshoz való hozzáférés kapcsán az európai uniós és a hazai célok egyébként nem térnek el egymástól, a hazai stratégiai szinten is rögzített célkitűzés a méltányos oktatás szervezése és az ahhoz történő hozzáférés mindenki számára.

A tervezett szabályozás értelmében tehát ellenőrizni kell, hogy az általános iskolákban a hátrányos helyzetű gyermekek aránya eltér-e jelentősen a települési átlagtól. Abban az esetben, ha az általános iskolában ez az arány jelentősen, 20 százalékponttal, majd a későbbi években 15 százalékponttal alacsonyabb, mint az adott településen, úgy a fenntartó felé a következő évben csökkentett összegű támogatás kerül folyósításra.

A hátrányos helyzetű tanulók egyenletes iskolai megoszlására vonatkozó követelmények a következők szerint szerepelnek a köznevelést érintő hatályos jogszabályokban. Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvényben az oktatás és képzés területét, azon belül pedig az elkülönítés tilalmát érintő szabályozással, tehát szó szerint az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen

az általános iskolai körzetében lakik, a továbbiakban a kötelező felvételt biztosító iskola.

Ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, a kerületben több általános iskola vagy tagintézmény, feladatellátási hely működik, a hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó, hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, a kerület egészére kiszámított aránya.

A hátrányos helyzetű gyermekeknek a településen belüli arányát oly módon kell meghatározni, hogy az adott településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, összes általános iskolába járó hátrányos helyzetű gyermekek létszámát el kell osztani a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes, általános iskolába járó tanuló számával.

Ez tehát így elsőre talán lehet, hogy kicsit bonyolult hangzik, de a cél abszolút világos, tehát hogy legyen egyenletes az a pedagógiai tevékenység, amely az adott településen működik.

*(Az elnöki széklet Dúró Dóra,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

És ilyenkor merül fel, hogy vajon ez most melyik településeket érintheti, milyen mértékű, milyen nagyságrendű településeken találkozhatunk ezzel a problémával. Nos, az Európai Bizottsággal történő egyeztetés eredményeként a települési egység alatt az európai uniós statisztikai egységet értjük, azaz a helyi közigazgatási egységet. Az uniós statisztika szerint Magyarországon a helyi közigazgatási egység I. szintjén 174, míg II. szintjén pedig 3156 települést tartanak nyilván. A törvényjavaslat a helyi közigazgatási egység II. szintjére van figyelemmel.

A törvényjavaslat értelmében azon helyi közigazgatási egységeket kell ellenőrizni, ahol több általános iskola van - ez nagyon hangsúlyos része a törvényjavaslatnak, tehát több általános iskola van -, és ezen belül kell vizsgálni az arányokat, hogy egy adott iskolában fennáll-e a közigazgatási egységhez képest alacsonyabb arány.

Jogosan tehetik fel képviselőtársaim esetleg a kérdést, hogy most vajon ez a települések hányadrészét, nagy százalékát fogja-e érinteni. Nos, a 2022. évi statisztikai adatokat alapul véve mintegy húsz fenntartót érinthet ez az arány, tehát azért olyan óriási mértékű ez talán nem fog jelenteni, mindamellett, hogy egy nagyon fontos kérdés.

A hátrányos helyzetű tanulói csoportok minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek célját szolgálná továbbá a javaslatnak a köznevelési törvény módosítását érintő része. Ez a módosítás a hátrányos helyzetű

gyermek, tanulók kiegyenlített arányának biztosításával összefüggő, már meglévő fenntartói feladatok pontosítására irányul. Lényege, hogy ha a fenntartók a feladatellátási hely tekintetében átszervezést hajtanak végre, ahogy ezt miniszterhelyettes úr is említette, akkor különös figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók egyenletes elosztására.

Ez a törvényjavaslat lényege, és azt gondolom, hogy ez mindenképpen segítség a köznevelési rendszernek, ezért javaslom képviselőtársaimnak, hogy a vita lefolytatását követően, majd a szavazás idején szíveskedjenek támogatni meggyőződésük szerint ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

(15.00)

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. A vezérszónoki felszólalások körét a DK képviselőcsoportjának képviselője, Barkóczy Balázs képviselő úr folytatja. Parancsoljon, megadom a szót.

BARKÓCZI BALÁZS, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon röviden, mielőtt a vezérszónoki hozzászólásomra rátérnék, hadd reagáljak államtitkár úr szavaira! Ön itt 15 és 20 éves Demokratikus Koalícióról fantáziál, az isten tartsa meg jó szokását! Én arra számítok, hogy legalább háromszor-négyszer ennyi idősök leszünk, de most, október 22-én fogjuk ünnepelni a 12. születésnapunkat. *(Rétvári Bence: Bravó!)* Sok szeretettel várjuk államtitkár urat! Ha gondolja, csatlakozzon! *(Rétvári Bence: Biztosan?)*

Illetve még az államtitkári expozéhoz szeretnék annyit hozzáfűzni, hogy nagyon szépeket mondott államtitkár úr, tényleg azt hinné az ember, amikor önt hallgatja néha, hogy egy normális országban él, ahol normális az oktatás is, az oktatás színvonala és az oktatási rendszer. Beszél a közoktatásról, az alapfokú oktatásról. Szeretném felhívni államtitkár úr figyelmét, hogy ha halmozottan hátrányos helyzetű vagy hátrányos gyermekekről beszélünk, akkor pont önök szűkítették most az iskolatejprogramot heti 3 napra, amikor nagyon sok hátrányos helyzetű gyermeknek ez a reggeli étkezés, és nincs több, amíg haza nem ér, vagy amíg meg nem ebédeltetik őt szintén az iskolában, mert olyanok a családi körülményei.

Az óvodai férőhelyekről és az óvodai képzésről is beszélt. Az óvodai férőhelyeket nem bővítették, nincsenek. A bosszútörvény oda vezetett, hogy csak az én választókerületemben - és ez egy budapesti választókerület, tisztelt államtitkár úr - 38 óvodapedagógus hiányzik, az elmúlt egy hónapban tizenegyen adták be a felmondásukat.

Beszélt a felsőoktatásról. Nem tudom, tudja-e államtitkár úr, hogy az elmúlt 13 évben az önök áldásos tevékenysége következtében a halmozottan hátrányos

helyzetű hallgatók aránya a felsőoktatásban egyetlenegy százalékra csökkent le. Egy százalékra, államtitkár úr. A keretszámokat csökkentették. A szociális juttatásokat visszanyírbálták. Az önfelfinanszírozott, nem államilag finanszírozott helyeket önök megnövelték, és ennek köszönhető, hogy a hátrányos helyzetűek egyre inkább kiszorulnak a felsőoktatásból.

Beszélt a szakképzésről is. Ott a duális képzés egész egyszerűen nem működik, nincs érdemi kapcsolat a cégek és az iskolák között, államtitkár úr. Tehát nagyon szépeket mond, csak a valóság mindezt nem tükrözi vissza.

Én nem rabolnám azzal senkinek az idejét, hogy az államtitkári expozé megismétlem, meg itt a fideszes képviselőtársunk is összefoglalta végül is a törvényjavaslat lényegét, annyit azért megjegyeznék, hogy szokatlan megoldás, hogy a javaslat hatályba lépéséről és az átmeneti rendelkezések megállapításáról külön törvény rendelkezik majd. Tehát jelenleg nem ismert, hogy mikortól kell majd alkalmazni a szabályokat. Így egyelőre ez az önök részéről csupán, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, egyfajta szimbolikus gesztusnak tekinthető.

Ugyanakkor az ügy előzményét mindannyian ismerjük, ez pedig az, hogy az Európai Parlament állásfoglalásában felszólította az uniós tagállamokat, így közte hazánkat, Magyarországot is, hogy sürgős intézkedésekkel számolják fel az iskolai szegregációt. Önök most ennek próbálnak eleget tenni, itt valószínűleg a 14. mérőföldkőhöz kapcsolódva, ami az alapfokú és a középiskolák állami támogatásának a csökkentéséről szól. Nyilvánvalóan ez az önök Brüsszellel folytatott tárgyalásainak az eredménye.

A cél eléréséhez nagyon sok út vezet. Önök elég sajátos utat választottak, ugyanis mindenki számára nyilvánvaló az, hogy az elmúlt egy évtizedben annak ellenére sem javult a roma tanulók oktatása, illetve a roma tanulók aránya, hogy más tagállamok mellett Magyarország is jelentős összegű uniós támogatásokat kapott erre a célra, emiatt pedig 2023-ban ott tartunk, hogy a roma gyerekek iskolái gyakran különálló, leromlott épületekben működnek, a roma diákokat pedig elválasztják nem roma társaiktól. Erről szintén beszélt Bodó képviselő úr előttem.

Tehát mindannyian tudjuk, hogy az elmúlt évtizedben erősödött a roma diákok iskolai szegregációja Magyarországon, és a roma szegregáció felszámolására szánt uniós forrásokat pedig önök, kormánypárti képviselőtársaim, nemes egyszerűséggel ellopták vagy eltüntették, és emiatt jelenleg a hátrányos helyzetű és a roma diákok ma Magyarországon egyre rosszabb körülmények között tanulhatnak csak, és egyre nyíltabban különítik el őket nem roma társaiktól. Miközben mi történik a másik oldalon? Az Orbán-kormány a milliárdos elitnek magániskolákat épít, és a mélyszegénységbe született gyerekeket pedig magára hagyja.

Na, de mi vezetett idáig? Szerintem ezt érdemes megnézni, ugyanis az elmúlt 13 évben akkorára nyílt

az oktatásban a szegregációs olló, hogy nyugodtan mondhatjuk, Pierre Bourdieu szavait kölcsön véve, hogy a társadalmi egyenlőtlenségek jelenleg a magyar iskolarendszerben termelik újra magukat.

Azért is érdemes ezt megnézni, mert pár éve éppen az önök minisztere, Balog Zoltán, azzal érvelt, hogy az iskolai felzárkóztatást szegregált környezetben is végre lehet hajtani. Ez tipikus esete a kirekesztő közlésnek, hiszen közhatalom-gyakorlóként, miniszterként kvázi azt állította Balog Zoltán, hogy az iskolai szegregáció egyáltalán nem baj. Ezzel szemben azt mutatják az adatok, hogy míg az iskolai szegregáció 2008-ig csökkent, az elmúlt 13 évben újra meredeken emelkedni kezdett, pedig mindenhol adott volt az integrációs oktatást megvalósító önkormányzati fenntartású iskola.

És mi történt? Ezekben az intézményekben gyakran elkezdett nőni a 3H-s, a halmozottan hátrányos helyzetű és roma tanulók aránya, alapítványi, egyházi iskolákat hoztak létre, ahova szintén kizárólag a nem roma szülők kezdték beírni a gyermekeiket. Ezek az iskolák a problémamentesség ígéretével kecsegtettek, sokszor ezek képviselői végig is járták a nem roma családokat, óvodában ajánlották magukat a szülőknek, azt mondván, hogy aki nem kívánja – idézőjelben – rossz környezetbe adni a gyermekeit, az válassza őket. S mindeközben a jelentkezési feltételeket pedig diszkréten olyan módon határozták meg, hogy a 3H-s gyerekek lehetőleg ne jelentkezzenek, gondolok itt például a tandíjra, a kötelező egyházi adóra, a kötelező templomba járásra, vagy a lelkeszi ajánlásra. Ezek mind hozzájárultak az iskolai szegregáció növekedéséhez.

S az állami iskolák egy idő után elkezdtek önmagukat szegregálni, méghozzá a legnagyobb tragédia az, hogy a szabad iskolaválasztás demokratikus ideája elvén történt mindez, és mindez oda vezetett, hogy Magyarországon az általános iskolások egyharmada igazoltan hátrányos helyzetű, az egyházi iskolákban ugyanakkor ez az arány csak 3,55 százalék. Ezen belül pedig a 3H-s gyerekek aránya 1,9 százalék az egyházi intézményekben, és ez csak az országos átlag. Északkeleten, illetve Kelet-Magyarország egyes településein ez az arány sokkal markánsabb.

Ma Magyarországon a hátrányos helyzetű gyerekek többsége tehát elkülönítetten tanul, ahogy azt már említettem, bizonyítottan rosszabb körülmények között, és alacsonyabb színvonalon, ami nem segíti őket abban, hogy tovább tanuljanak, és kitörjenek a mélyszegénységből, és ez az önök politikájának az eredménye. Persze azt szokták ilyenkor felhozni, hogy Magyarországon 2014-től jelentősen elkezdett csökkenni a szegény gyerekek aránya, csak hogy ez részben a módszertan megváltoztatása miatt történt.

Merthogy mit csináltak maguk? A hátrányos helyzetűek és a halmozottan hátrányos helyzetűek közé történő besorolás szempontjai szigorodtak, így nyilvánvalóan ezeknek egyre kevesebb gyerek tudott

megfelelni, de nemcsak ez a definíció okozta a gyermekszegénység csökkenését, ugyanis a 2010-es 20 százalék körüli mediánszegények száma 2014-re 25 százalékra emelkedett; igaz, utána elkezdett csökkenni, de 2019-től újra emelkedik. Annak az átmeneti csökkenésnek az oka pedig nem más volt, mint a közmunkaprogram csúcsra járatása, holott – és itt következik be az igazi tragédia – mindannyian tisztában vagyunk szerintem azzal, akik itt ülünk most a teremben, hogy mennyire meghatározza a család szocioökonómiai helyzete a tanuló teljesítményét. Van, ahol ennek a hatásnak a társadalomban való kiterjedtségét és erejét, a hatáserejét csökkenteni tudják. Itt a két végpont, a kutatók azt szokták mondani, az egyik a magyar, a másik az észt. Észtországban ennek a hatásnak a markánsága a legalacsonyabb, míg Magyarországon a legnagyobb a családi háttér determináló hatása mind a mértékét, mind pedig a hatását illetően.

És ha már szóba kerültek az egyházi iskolák, akkor egy picit még hadd időzzek itt, és bármit is próbálnak tenni önök, az bizonyosan nem lesz elég ennek az óriási szegregációs tömbnek a felszámolásában.

(15.10)

A legnagyobb probléma az, hogy a költségvetési törvényből még mindig nem lehet egyértelműen megmondani és kiolvasni, hogy az oktatási rendszerre fordított pénzek hova, hogyan, milyen célra és milyen arányban mennek el, ugyanis publikus állami számítások erre nincsenek. Ezeknek a híján pedig nagyjából annyi maradt, hogy a kutatók vagy az újságírók adott esetben utánajárnak, és megpróbálják a legpontosabban kiszámolni ezt az összeget, vagyis az oktatásfinanszírozási rendszer nem átlátható; ennek megfelelően csak kutatási számításokra lehet támaszkodni. Ezek pedig azt jelzik, hogy az egyházi iskolákban tanuló gyerekekre négyszer annyit költ a kormány, mint az állami iskolába járó diákokra. Tehát értik, amit mondok? Négyszer annyit költenek egy egyházi intézményben tanuló gyerekekre. És itt is az a probléma, hogy az egyházi iskoláknak juttatott pénz dologi kiadásokra van, vagyis elég szabadon felhasználható; az állami iskolák ezzel szemben pedig egészen más finanszírozási rendszerben kapnak pénzt: ott normatív finanszírozás helyett feladatfinanszírozás van.

Ez vezetett oda, a kutatók által végzett elemzések megmutatják, tisztelt képviselőtársaim, hogy az elmúlt években nagymértékű szelekciót találtak azokon a vizsgált településeken, ahol van egyházi alapítvány és állami iskola is. Az egyházi iskolák tanulóinak CSH-index átlaga – ez a családi háttér index – az esetek döntő többségében a települési átlag felett van. A HHH-s tanulók az egyházi iskoláknak közel feléből teljességgel hiányoznak. A roma tanulók tekintetében a települések egyötödén az egyházi iskolák 2016-ra megvalósították a teljes etnikai szelekciót. És ezzel

összefüggésben pedig a gettósodó és a gettóintézmények száma és aránya extrém mértékben megnőtt - ez csak az önök oktatáspolitikájának az eredménye, még egyszer szeretném hangsúlyozni.

Most külön vizsgálva azokat a településeket, ahol a kiinduló évben nem volt egyházi fenntartó, az látható, hogy a települési szelekciósiskola-struktúrában az egyházi iskolák belépése egyértelműen egy durván polarizált tanulói elosztást eredményezett a társadalmi hátrányok mentén. Még egyszer mondom: ezt nem én mondom, ezt oktatáskutatók mondják.

Tehát a vizsgálatokban szereplő felekezeti fenntartók mindegyikéről megállapítható, hogy a beiskolázás szempontjából mindig a relatíve magas státuszú családok gyermekeit részesítették előnyben. És mi, a Demokratikus Koalíció képviselői úgy gondoljuk, hogy ez botrány, mert az oktatás minősége - gondolom, ebben nincs vita közöttünk - meghatározza az ország jövőjét, viszont az önök oktatáspolitikája nem segíti, sőt hátráltatja és akadályozza a társadalmi mobilitást; nem teremt esélyegyenlőséget, hanem inkább konzerválja ezeket a társadalmi egyenlőtlenségeket. Álláspontunk szerint ezért önök teljes tévúton járnak többek között az oktatás területén is és még számtalan más területen.

A törvényjavaslattal kapcsolatos álláspontunkat majd a törvényjavaslat végleges szövegének ismeretében fogjuk kialakítani. Pár kérdésem lenne azért államtitkár úrhoz, hátha tud rájuk válaszolni. Azt mondja: a törvény a hatálybalépéstől számítja ki az arányokat, tehát ha 2024-ben lép életbe a törvény, akkor, ha jól értem, a 2023-as számokat fogja figyelembe venni, tehát az ideai arányokat fenntartja és konzerválja a szegregációt. Rákérdeznék arra is, hogy milyen időközönként tervezik ezt felülvizsgálni: évente, esetleg tágabb intervallumokban.

Amelyik településen csak egy iskola van, azokra nem vonatkozik ez a törvény, és ez az egy iskola lehet akár egyházi fenntartású iskola. Borsod megyében a középiskolás korú gyermekek 28 százaléka nem jut hozzá jelenleg világnézetileg semleges oktatáshoz, ami szerintem szintén egy botrány, pedig mindannyian tudjuk, hogy a mobilitás és a lehetőségek hiánya miatt is kialakulhat szegregáció. Tehát ezekkel az iskolákkal mit terveznek önök kezdeni, egyáltalán van-e tervük erre?

És itt van a (2) bekezdés: én úgy értelmezem, de javítson ki, ha nem helyesen, hogy ha az iskola alapító okiratát vagy szakmai alapdokumentumát módosítani kellene ahhoz, hogy az előírásnak megfeleljen, akkor ezt nem kötelezett végrehajtani, például ha úgy nyilatkozik, hogy nem tudja a sajátos nevelési igényű gyerekeket átvenni, akkor ez az aránymódosítás rá nem vonatkozik. Még egyszer, arra kérem, ha nem így van, akkor cáfoljon meg, államtitkár úr.

És végezetül még egyszer csak annyit szeretnék mondani, hogy a Demokratikus Koalíció képviselőcsoportja a törvényjavaslat végleges szövegének ismeretében fogja kialakítani a törvényjavaslattal kapcsolatos

álláspontját. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a függetlenek padsoraiból.)*

ELNÖK: A KDNP képviselőcsoportjának vezetője, Harrach Péter képviselő úr következik. Parancsoljon, öné a szó.

HARRACH PÉTER, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Asszony! Kedves Képviselőtársaim! Hadd kezdjem egy általános érvényű megjegyzéssel! A szociálpolitika feladata az, hogy felkeltse az önerőt, akiben lehet, és gondoskodjon azokról, akik gondoskodásra szorulnak. Ennek a gondolatnak az értelme és hatása kell hogy érvényesüljön a köznevelésben is.

A hátrányos helyzetnek sok oka lehet. Természetesen az egyik az etnikai, a roma közösség helyzete; de van regionális, például hátrányos helyzetű térségek, a családi - ott jelenik meg a munkanélküliség -, a nagy-családi helyzet, és van a fogyatékoság, de sorolhatnánk tovább. Tehát amikor azt mondjuk, hogy hátrányos helyzetű gyerekek, akkor ez egy nagyon sokszínű közösséget jelent.

Magyarország eddig is nagy figyelmet fordított a hátrányos helyzetű családok és gyermekek felzárkóztatására, és engedjenek meg néhány pozitív példát! Útravaló-ösztöndíjprogram: a szociális rászorultság alapján kerülhet valaki ebbe a körbe. Évente 10 ezer tanuló, illetve hallgató kap ösztöndíjat; ez 2,8 milliárd forintos program. A „Biztos kezdet” gyermekházak, amelyek fenntartói önkormányzatok, egyházi és civil szervezetek; itt 1,8 milliárd forint a támogatás.

Ismerjük a tanodákat, ahol tanítási idő után 183 tanodában tanulhatnak a gyerekek; itt már 3 milliárd forintos a költségvetési támogatás. Két másik olyan programot is említenék, ami nagyon fontos és hatékony a hátrányos helyzetű gyerekek számára. A roma szakkollégiumok rendszere, ezek egyházi szakkollégiumok: 11 ilyen működik az országban, és néhány év alatt a középiskolából odakerült és utána a felsőoktatásban részt vevő roma gyerekek közül immár ötszáz diplomát is szereztek.

És végül a „Felzárkózó települések” programja. Ez is egyházi program, illetve egyházas civil szervezet, a máltaiak programja, és ennek a sajátossága, éppen a hatékonyságát bizonyító vagy szolgáló jellegzetessége az, hogy jelenléten alapuló programról van szó, tehát ott lakik a hátrányos helyzetű családok között az a szociális munkás, aki különböző tevékenységekben, kríziskezelésben, egészségügyi szolgáltatásban, foglalkoztatási segítségben, lakhatási problémák megoldásában, de mindenekelőtt közösségfejlesztésben dolgozik.

Ezek olyan fontos programok, amik szerepelnek, és ezek támogatása - egyetértve az uniós irányelvekkel - megjelenik olyan programban, aminek a tartalma nagyon szép, szemben a nevével, mert ezek nehezen megjegyezhető nevek - emberi erőforrás fejlesztési operatív program plusz, illetve a már említett

Magyarország helyreállítási és ellenállóképességi terve.

Nem szeretném ismertetni azt a törvényjavaslatot, amit már több részletben elmondtak az előttem szólók. A lényege persze az, hogy ahol a közigazgatási egységben, vagyis a településen több általános iskola működik, és ha ott a települési átlagtól 20 százaléban eltérő - később 15 százaléban eltérő - hátrányos helyzetű tanulók aránya megjelenik, akkor a következő évben csökkentett támogatást kap.

(15.20)

Tehát éppen ez az, ami ebben a törvényben, ennek az előterjesztésében aktuális, hogy nem csupán előírja a feladatot, hanem ahogy az Unió kérte is, ezt megfelelő szankciókkal biztosítja is.

Én egy dolgot azért hadd javasoljak így befejezőképpen! Próbáljuk meg higgadtan, mindenféle ideológiai düh nélkül kezelni ezeket a problémákat, mert akkor az egyensúlyt könnyebben meg tudjuk teremteni, hiszen elhangzó igények vannak. Például a tehetséggondozást is összhangba kell hozni a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával. Nyilvánvaló, ez egy olyan pedagógiai feladat, amit a pedagógusoknak kell megoldani, mint ahogy végső soron a felzárkóztatás is nagyrészt a pedagógusoktól függ és nem feltétlenül csupán a rendszertől.

Ez a törvénytervezet alkalmas arra, hogy egy problémát kezeljen, és ezért mi is azt javasoljuk minden képviselőtársunknak, hogy szavazza meg. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: A vezérszónoklatok sorát az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Hiller István képviselő úr folytatja. Megadom a szót. Parancsoljon!

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Asszony! Képviselő Asszony! Képviselő Urak! Szomorú mondattal kell elkezdenem a felszólalásomat. A lakhelyemen, a választókerületemben, Pesterzsébeten ma egy szörnyű tragédia történt. Egy iskola előtt egy 9 éves kislány meghalt. Én most onnan jövök. Nem nagyon tudok elvonatkoztatni a köznevelési rendszer egy jelentős részének tárgyalása előtt attól, ahonnan jövök. Nyilván nem szólíthatom föl önöket, hogy álljanak föl, én mindenestre csöndben maradok néhány másodpercig ennek a 9 éves magyar kislánynak az emlékére. *(A teremben lévők néma felállással adóznak az elhunyt emlékének.)* Őszintén köszönöm mindannyiuknak. Köszönöm szépen elnök asszonynak is.

Tisztelt Elnök Asszony! Kedves Képviselő! Én helyesnek tartom és elfogadom azt a felszólalásban megfogalmazott ajánlatot, hogy ne a magyar közoktatási, köznevelési rendszer egészéről beszéljünk, hanem annak egy nagyon is lényeges szegmenséről, épp azért, hogy ennek a lényeges szegmensnek a kérdései,

az ebben rejlő viták megoldási lehetőségek és problémák előjöhessenek, és ne keverjük össze mással; a közoktatási rendszer egészének megítéléséről nagyon is kell beszélni a magyar Országgyűlésben is.

Először is azt a kérdést kell föltenni, hogy mióta önök törvény szerint 2011-ben, a gyakorlatban 2013-ban a magyar oktatási rendszerben alapvető változásokat vezettek be a fenntartás kérdésében is, az önkormányzati iskolákat államosították, illetve egy részük pedig egyházi fenntartásba ment - nem került, ment -, vajon ez a fontos ügy, a szegregáció ügye, tudniillik, hogy a szegregáció elleni küzdelem eredményesebb-e ebben a rendszerben, mint volt, amikor átvették a kormányzást, hogy áll. Igenis be kell látni és be kell ismerni, hogy komoly személyi és koncepcionális kezdeményezéseik is voltak.

Tisztelettel emlékeztetem önöket arra, hogy a 2010 utáni kormányokban, illetve az első kormányban a társadalmi felzárkózásért felelős külön államtitkár is volt - később ráadásul Balog Zoltán miniszter lett -, erre fektettek hangsúlyt, figyelmet, a kérdés azonban több mint tíz év elteltével az, hogy eredményesebb-e e tekintetben ez a rendszer. Ha a számokat nézzük, és ha a tapasztalatokat nézzük, akkor azt kell mondani, hogy nem.

Könnyen összevethető lenne a 2011 előtti rendszer és a mostani, de javasolom, hogy ne ebbe az adokapokba menjünk most bele, sokkal inkább azt nézzük, hogy 2023-ban hol tart e tekintetben az országunk, a magyar oktatásügy. Visszafelé mutogatni és előre megfogalmazni vádakát fölösleges, amennyiben az a célunk, hogy a szegregáció csökkenjen Magyarországon. És itt föl kell vetnem egy kérdést, hogy valóban arról van-e szó, hogy mi mindannyian - kormánypártiak és ellenzékiek, ellenzéken belüliek, ilyenek és olyanok - tulajdonképpen ugyanazt akarjuk, csak másként gondoljuk el, és így aztán azt mondjuk, hogy igen, igazából egy metódust követünk, te jobban csináltad, te kevésbé jobban, ebbe még érdemes betenni energiát, ide pénzt, de egyébként az út, amiben gondolkodunk, az egy, hogy így van-e. Nem. Nem. És erről nem beszélni pont egy ilyen törvény tárgyalásánál kimondottan álságos.

Nyilván nem nekem a feladatomban ennek a különbségnek a bemutatása. Biztosan, ha erre gondolnak a későbbiekben, lesz vagy lehet erről szó, de egyáltalán nem ez a helyzet. Nem azt állítom, hogy ez kormánypárt és minden ellenzéki párt közötti különbség, hanem én felfogásokról beszélek, és e tekintetben a felszólalásomnak ezen részében érdektelennek tartom, hogy éppen ki van kormányon vagy ellenzékekben, felfogásról beszélek.

Ezt egyébként szeretném a későbbiekben egy más részre is kiterjeszteni, és fölhívni a figyelmüket valami másra, mert úgy gondolkodunk, úgy beszélünk, legalábbis úgy teszünk, mintha huszonéven keresztül nem változott volna teljesen a környezet, és azokkal a módszerekkel akarunk jobbat tenni valamit - egyébként nem kételkedem abban, hogy másként gondolkodó is

jobbat akar, legfeljebb én nem értek egyet vele -, mintha igazából nem változott meg a környezet, és ha azt a valamit, amit régen így-úgy kitaláltak, jobban csináljuk, akkor eredményt hoz. Énszerintem adjuk fel ezt a gondolatot, ez nem felel meg a mai magyar valóságnak. Én nem hiszek abban, hogy húsz év elteltével, ha még jobban meg több pénzzel meg szervezettebben ugyanazt akarják csinálni, mint amit egyébként húsz évvel ezelőtt csináltak, csináltunk, akkor jobb lesz. Szerintem nem így van.

A második kérdésben azt szeretném fölvetni - úgy tűnhet, hogy ez talán mellékszál, hát nem. Felzárkózásról beszélünk és szegregációról. Hajlamosak vagyunk ezt a szegregációt egyébként szintén a teljesen hagyományos értelemben elmondani. Erről Harrach képviselő úr, de mások is szoltak, hogy melyek ezek a kategóriák. Én ezt nem is akarom vitatni, de a szegregáció mégiscsak elkülönülés, különböző módon történő hozzáállás, különböző, más módszerekkel történő oktatás, elkülönítés. Egyébként elkülönülésről is van szó, és az az évtized, amiben élünk, többfélélt hozott. Két fajtáról akarok beszélni, amiről ez a törvény nem szól. Megértem, mert ez egyébként most egy problémát akar elemezni. Bizony olyan elkülönülést hozott az átkozott Covid két és fél éve, amelynek az elemzése a magyar oktatásban még mindig nem történt meg.

Értem én, pontosan értem, hogy a törvényben miről beszélnek, én meg a magyar oktatási rendszeréről beszélek, és azt állítom önöknek, hogy van két-három olyan évfolyam, amely - megengedem, sőt aláírom, nem az önök hibájából, hanem emiatt az átkozott járvány miatt - elkülönül a többitől. Nem tanultak meg ezek a 6-7-8 éves magyar kisfiúk és kislányok rendesen írni, olvasni, számolni. Ez nem szegregáció? Értem én, hogy mit értenek szegregáció alatt, pontosan értem, csak éppenséggel azt a kört akarom bővíteni, a szegregáció kategóriáját - tudniillik, hogy egy adott csoportot valamilyen oknál fogva elkülönítenek, elkülönül - kiterjeszteni, és próbálom a mai valóságra ráhúzni, mert ha állandóan csak a régi kategóriákkal élünk, akkor nem veszünk tudomást arról, ami egyébként velünk történt vagy történik.

(15.30)

Magyar kisfiúk és kislányok tízezrei különülnek el a többiektől, nem vallásuk miatt, nem a bőrük színe miatt, nem azért, mert hol laknak, hanem azért, mert ez az átkozott járvány sújtotta ezt a három évfolyamot. Ez nem elkülönülés? Ezeknek a felzárkóztatása legalább olyan fontos, mert ha nem történik meg a felzárkóztatás, több tízezer magyar későbbi tizenéves, aztán huszonéves, aztán munkavállaló nem lesz ugyanolyan értékű, mint a többi.

Ezért megismétlem azt a javaslatomat, hogy a magyar oktatásirányítás és ezen belül a magyar központi költségvetés foglalkozzon azzal a három évfolyammal, amelyet a Covid érintett. Ezt egyébként nem

csak nemzeti hatáskörben lehetne elképzelni, tudniillik a Covidot hihetetlenül nem érdekelte, hogy az Európai Unió melyik tagállama hol van, sőt az sem érdekelte, hogy Európai Unió kívüli vagy belüli, és ha javaslatot tennének, akkor szerintem előbbre lennének.

A törvény leírt szövegét önök már részletezték, fölösleges még egyszer elmondani, hogy mi van benne, nyilván mindannyian elolvastuk. Azért arra szeretném föl hívni a figyelmet, hogy itt meghatározott megállapodás alapján, ha valaki nem tart be valamit, ami itt le van írva, hogy mit nem tart be, akkor attól meghatározott arányban finanszírozáselvonás történik, magyarul, elvesznek tőle pénzt. Azt is igaznak tartom, amit mondott képviselő úr, hogy egyébként ez nem tömeges fenntartót érint, de javasolom, hogy most ne azt nézzük, hogy most mennyit érint. Magának igaza van, nyilván nem tudjuk számszerűen pontosan mondani, de nagyságrendileg én is úgy gondolom, akármennyit is, azoktól pénzelvonás történik e szerint a törvény szerint.

Az államtitkár úrtól tisztelettel azt szeretném kérdezni, hogy az a pénz, ami elvonásra kerül ezen szabály értelmében, a magyar köznevelés rendszerének költségvetésében marad, vagy pedig nem. Ha abban marad, akkor kérem, csak annyit mondjon, igen, benne marad, és akkor a dolog elintézve, mert értelem szerűen ez nincs benne, nekem meg érdemes tudnom, hogy ez hol van.

Van azonban egy másik dolog, mert a törvény szövege csak egyfajta megállapodásról beszél, azonban a teljes megállapodás nem csak erre a körre terjed ki. Azt szeretném a miniszterhelyettes úrtól kérni majd, reagáljon arra, hogy amikor a tárgyalások kezdetén voltak, nemcsak ez merült föl, hanem az is, hogy a HEFOP Plusz pályázatban léteznek majd olyan lehetőségek, amelyek egyébként nem büntető jelleggel elvonnak, hanem pályázati úton a szegregáció csökkentése érdekében jelentős pénzüsszegeket tartalmaznak, és ezeket fenntartók igénybe vehetik. Ez a megállapodás jelenleg nem létezik. Magyarul, volt egy kerek egész elképzelés, aminek az egyik részében az volt, hogy aki nem tartja be a szabályokat, attól elveszünk pénzt, de egyébként volt a megállapodástervezetnek egy másik része, történetesen, hogy hozzá lehet férni jelentős pénzekhez. Ez most úgy felelődik meg, hogy adott esetben büntető jelleggel elvétel van, plusz hozzáférés meg nincs, mert ez a megállapodás azóta nem született meg. Ez szerintem így nincs rendben.

Végezetül tisztelettel szeretnék még egy dolgot fölvetni az előző gondolat jegyében, tudniillik, hogy mit is jelent ez a szegregáció, ha nem önmagában abban a változatlan formában fogadjuk el, ahogy ezt évtizedekkel ezelőtt egy másfajta struktúrában megalkották.

Nem tudom, tudják-e, hogy a magyar közoktatásban mekkora a rekordtandíj összege. Elmondom: a tavalyi tanévben ez 7 millió forint volt. Nem felsőoktatásról beszélek, hanem a magyar közoktatásról beszélek. Van olyan magyar, az állam által teljes joggal

elfogadott, egyébként minden törvény által előírt jogszabályt betartó közoktatási, köznevelési intézmény, ahova úgy járhat a diák különböző felvételi eljárás után, ha 7 millió forintot fizetnek azért, mert odajár a gyerek.

Azt kell mondjam önöknek, hogy 20 év alatt két és félszeresére emelkedett és az elmúlt 10 évben pedig 1,7, tehát majdnem megduplázódott azon gyermekek, diákok száma Magyarországon, akik tandíjjal rendelkező magániskolába járnak. Ott van egy regisztrációs díj, egyetlenegy olyan hely nincs, ahol ennek összege a 200 ezer forint alatt van, és van egy havidíj, ahol pedig a legalacsonyabb összeg 208 ezer forint, átlagosan egyébként 400-500 ezer között van.

Azt kell fölvetnem, hogy ez nem a leggazdagabbak elkülönülése, tudniillik sajnálatos módon közlöm önökkel, hogy nem a tehetség szerinti kiválogatás történik, ez nem a legtehetségesebbek iskolája - ilyen van, azt én nagyon támogatom, kell ilyen -, hanem ez a legvagyonosabbak elkülönülése. Ezért elolvastva és megértve a törvény szövegét, elfogadva, hogy a szegregáció elleni lépésekről beszéljünk, föl kellett vetnem olyan kérdéseket, amelyekről a magyar oktatási rendszert körbevevő viták esetében nagyon ritkán beszélünk, most azonban a törvény szövegéről is elmondva a véleményemet azt gondolom, hogy érdemes erre figyelmet fordítani. Tisztelettel köszönöm, hogy meghallgattak. *(Ander Balázs és Kanász-Nagy Máté tap-sol.)*

ELNÖK: A következő hozzászólónk Ander Balázs képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka. Parancsoljon, öné a szó.

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Legtöb-bünk számára bizony nem adatott meg, hogy a bu-dai védett lakóparkokban vagy éppen a Nagykör-úton belül éljen, és a legtöbb magyar állampolgár bizony a jól hangzó, utópisztikus víziók világán kí-vül kénytelen élni, és kénytelen olyan iskolákba já-ratni a gyermekét, ahol bizony szembesül nap mint nap azokkal a nehézségekkel, amelyekkel kapcsolato-san Bodó képviselőtársunk valami olyasmit mon-dott, hogy gyakorlatilag ez a való világ, fölkészíti majd akkor Szabó anyukának meg Kovács apuká-nak a gyermekét egy ilyen iskola arra, hogy milyen is az igazi élet.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Kicsit álságos ez a hozzáállás, különösen akkor, ha tudjuk jól, a kormányon belül is vannak vagy voltak olyan képviselők, olyan politikusok, akik család-tagjukat, gyermekeiket előszeretettel járatják olyan iskolákba, amelyekről Hiller képviselőtársam be-szélt.

Nos, az a helyzet, hogy Szabó anyuka meg Kovács apuka nem valamiféle eredendő rasszizmusból, előí-téletességből és még a fene tudja, hogy milyen, állan-dóan citált dolog miatt nem íratja, nem járatja olyan iskolába a gyermekét, amelyről ő azt gondolja, hogy ott nem kapja meg azt a tudást, azt a képzést, ami bi-zony az ő gyermekének, egy ápolónő, egy buszsofőr gyermekének is járna.

Miről beszélnek? Szeretnék azért itt valamit idézni egy amerikai fekete szociológustól, közgazdásztól, a konzervatív Thomas Sowelltól, aki gettóban nőtt föl, rettenetes körülmények között, iszonyatos szorgalom volt benne, aztán a Harvardon diplomázott, és a Stan-fordon tanít, majdnem félszáz könyv, kötet szerzője. És figyelem, félreértés ne legyen, államtitkár urat is megkérem, nehogy úgy fordítsa le majd a mondóká-mat, hogy etnikai szegregációt akart a jobbikos képviselő, vagy azt preferálta. Szó nincs ilyesmiről. De mit mondott ez az afroamerikai kiváló közgazdász tudor? Azt mondja: „Ha egy maroknyi bomlasztó vagy erő-szakos diák megakadályozhatja, hogy egy egész osztály tisztességes oktatásban részesüljön, akkor ezeket a diákokat el kell különíteni, hátra kell hagyni, ha a többiektől nem akarjuk megtagadni az oktatást, mely talán az egyetlen esélyük egy jobb életre.”

Most az a helyzet, hogy erre a való világból vett valós problémára is választ kellene adni egyébként akkor, amikor ilyen kérdésekről beszélünk.

(15.40)

Mert Szabó anyuka és Kovács apuka azért viszi el adott esetben egy rossz hírű iskolából a gyermekét vagy be sem meri oda íratni, mert úgy gondolja, hogy ott előfordulhatnak ilyen dolgok, és az ő gyermekét minden tekintetben, nemcsak anyagilag, hanem más formában is le fogják húzni. De folytatnám, azt írja Thomas Sowell:

Az a tény, hogy a bomlasztó vagy erőszakos gyer-mekeket el kell különíteni a tanulni kívánó gyerme-kektől, független attól, hogy jelenleg létezik-e vagy van-e láthatáron bármilyen megoldás a zavaró és/vagy erőszakos gyermekek viselkedésének megvál-toztatására. A másik lehetőség az, hogy feláldozzuk a szegény és kisebbségi gyermekek végtelen generáció-inak oktatását mindaddig, amíg nem találunk, nem hozunk létre vagy nem hamisítunk megoldást a ros-zszul viselkedő és/vagy erőszakos osztálytársaik keze-lésére.

Nos, szerintem azért erre is választ kellene adni, és az a helyzet, hogy a mai magyar közoktatás vagy éppen szakképzés kapcsán sok esetben azt tapasztal-juk, pedagógusként, szülőként, hogy nincs adekvát válasz ezekre az égető problémákra. Lehet hozni ilyen törvényeket. Valószínűnek tartom egyébként, hogy támogatni fogjuk, mert a cél eredendően jó lenne; nyilvánvalóan senkinek nem célja egy etnikai vagy akármilyen határvonalak vagy szakadékok által szab-dalt magyar társadalom - abból pozitív jövő nem fog

kibontakozni. De ha ezekre a jogos kérdésekre nincs válasz, és azt látjuk, hogy nincs válasz, mert mondjuk, lehet Earl Warren főbíró szerint - ugye, 1954, amerikai deszegregációs törvények kezdete - valami hasonló módon itt is akkor törvényeket alkotni, és arra kényszeríteni iskolákat, szülőket, diákokat, hogy számolják föl ezt a valóban káros szegregációt, de ha ez rideg integrációs módon történik, akkor abból előrelépés nem lesz. Márpedig, ha pénzt, paripát, fegyvert nem kapnak meg az ilyen problémákkal szembesülő iskolák, nem lesz ott a pedagógusok mellett nagy számban segítő személyzet, nem lesznek ott iskolapszichológusok, nem lesz ott iskolai szociális munkás, mentálhigiénés szakemberek, akkor az a helyzet, hogy megette a fene az összes, bármilyen jó szándékú próbálkozást. És beszélhetünk akkor majd mi itt bármiről.

Szeretnék még idézni egy olyan embertől, egy olyan elhivatott pedagógustól, akinek a szava szerintem mindegyik oldalon, bal- és jobboldalon egyaránt számít, mert a tapasztalatait az életből hozza. Az Igazgyöngy Tanodát vezető Ritók Nóráról lesz szó, „Kettészakadt világ” című könyvéből idéznék:

Tudunk-e valamit kezdeni - ez a fő kérdés - ezzel az átörökített szocializációval? Egyértelmű, hogy mindig voltak olyan szülők, akik nem tették bele a gyerekeik nevelésébe azt, ami elvárható lenne attól, aki gyermeket vállal. Vannak szülők, akik azt gondolják, nekik ebben nincs felelősségük. Nem érzékelik, hogy a gyerekekre irányuló meghatározó hatások a családban kezdődnek el. És sok esetben ezen már az óvoda is kényszeresen tud változtatni, főleg, ha az otthon folyamatosan mást erősít meg, mint amit az óvoda, iskola szeretne. Sőt, gyakran az iskolai hatásokat egyáltalán nem is lehet összekötni az otthoniakkal.

Harrach képviselőtársam hivatkozott a tanodákra. A Jobbik-Konzervatívok képviselői nagyon örülnek annak, hogy vannak tanodák, az a száználvanegynéhány tanoda. Hozzátette a forrásmennyiséget is, amelyet a magyar állam éves szinten erre a nagyon pozitív intézményrendszerre szán: ez 3 milliárd forint. Mi azt mondjuk, hogy ez gyalázatosan kevés. Tehát nem támadjuk az intézményt, hanem azt mondjuk, hogy sokkal többet kellene, mert amekkora probléma a forrás Magyarországon - idézhetem majd egyébként, mondjuk, a közoktatás indikátorrendszeréből kiírt pontos számokat is -, akkor azt hiszem, mindenki elismeri, hogy lenne még hova fejlődni, és talán a források is meglennének hozzá.

Nagyon örvendetes a szakkollégiumok rendszere. De a kulcsot Ritók Nóra leírta: sok esetben, mire odakerül az óvodába az a gyermek, az a káros családi szocializációs minta már olyan pusztítást végzett benne, amivel most, jelen körülmények között sem az óvodában, sem az iskolában nem tudnak mit kezdeni a pedagógusok. Aztán valahogy majd elvergődik, mondjuk, középiskoláig, ott meg szépen lemorzsolódik. És ha mindenáron, mert egyébként mindenképpen, ne legyünk már színvakok, de azért behozzuk

a hazai cigányság problémáját is ebbe a kérdésbe, akkor azt kell látni, hogy nem oly rég - ha azóta esetleg valami kardinális javulás történt volna, államtitkár úr bizonyára kijavít majd - a korai iskolaelhagyók aránya a cigány fiatalok körében kétharmados. S ha azokat a demográfiai változásokat, amelyek itt dübörögnek fölöttünk, gyakorlatilag rá rugva az országra az ajtót, tekintetbe vesszük, és mondjuk, megnézzük azt, hogy egyes számítások szerint - Pokol Béla, vagy sorolhatnám még az ezzel foglalkozó szakembereket - 2050-2060 tájára Magyarország lakossága 7-7,5 millióra csökken, ennek a lakosságtömegnek az egyharmada tartozik majd a cigánysághoz, és ha ezeken az oktatási mutatókon nem tudunk változtatni, akkor olyan gazdasági és társadalmi kihívásokkal fog szembesülni az ország, amibe egész egyszerűen bele fog roppanni.

Tehát az, kérem szépen, hogy mondjuk, Nógrád megyében most, jelen állás szerint a korai iskolaelhagyók aránya - mindenkit beleszámolva, cigányokat, nem cigányokat - 30 százalékos, az valami olyan brutálisan borzasztó szám, ami azt mondatja velünk, hogy itt egész járások tűnnek el süllyedő Atlantiszként és esnek ki gyakorlatilag az európai létből. A XXI. században mit tud majd magával kezdeni a munkaerőpiac az a fiatal, aki mindenféle használható képzettség nélkül - és hozzáteszem: ilyen iszonyatos tömegben - kerül ki az iskolából? Mindenféle használható végzettség nélkül.

Nos, ezekre azért jó lenne majd válaszolni, a kötelező kincstári optimizmuson túl valamiféle pozitívabb jövőképet is fölillantani. És ha megnézzük ezeket a szakadékokat, a mögöttük rejlő számokat, amelyekről az előbb itt beszéltem, akkor azt kell látni, hogy iskolatípus szerint is óriásiak a különbségek. Tehát amíg, mondjuk, egy hat- vagy nyolcosztályos gimnáziumban 1 százalék alatti a hátrányos vagy éppen halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya, addig azt látjuk, hogy a szakképzésben - és én sem tudok elvonatkoztatni attól, ahonnan érkeztem, ott tanítottam, nem oly régen oda mentem vissza néhány hónapra tanítani -, szóval, a szakképzésben 28 százalékos ezeknek a fiataloknak az aránya. Le lehet rázni ezt a kérdést azzal, hogy nem tartozik ide, nem a közoktatás része - mi azt mondjuk, elég nagy probléma, hogy nem tartozik a közoktatáshoz a szakképzés, ennyire szétforgácsolták. Sokkal jobban rajta lehetne tartani a figyelő, óvó tekinteteket, és talán valami előrelépést elérni ott, amely iskolatípusban erre igazán nagy szükség lenne.

De a földrajzi szétszakítottság is iszonyatos. Ha megnézzük, mondjuk, az északnyugat-magyarországi régiót, Győr környékét, ahol 5 százalék alatti ezeknek a fiataloknak, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű fiataloknak az aránya, és összevetjük, mondjuk, a borsodi összesített 55 százalékos számmal, akkor azt kell látni, hogy Magyarország ilyenformán is kettészakadt. S ha az előbb azt mondtam, hogy süllyedő Atlantiszként tűnnek el járások, illetve mond

le gyakorlatilag a magyar állam hatalmas területekről, akkor most a katolikus egyház jeles püspökeit idézném, és nem én, a gonosz, ellenzéki jobbkios képviselő vizionálta azt, hogy ez gyakorlatilag egy második Trianont készíthet elő, akkor ez talán megalapozza azt, hogy miért kell ezzel a kérdéssel itt is, ilyenformán is foglalkozni.

Településtípus szerint is óriásiak ezek a szakadékok, hiszen ha megnézzük azt, hogy Budapest vagy éppen a megyeszékhelyek egész jól állnak a maguk 5 százalékos környéki arányával, szemben a községek 40 százalékos mutatójával, akkor ez mind-mind segítségért kiált. És ha mindehhez - államtitkár úr, tudom, nem az ön asztala, de azért mégis illő lenne vele foglalkozni - hozzávesszük azt is, hogy mondjuk, az SNI-s diákok aránya a szakképzésben 20 százalékos, szemben a gimnáziumi 2 százalékos átlaggal, akkor máris kilyukadtunk egy olyan iskolatípusnál, ahonnan - még egyszer - a lemorzsolódás iszonyatosan nagy, és nem látni, hogy meglenne az a pénz, paripa, fegyver, ami szükséges volna ahhoz, hogy ezeken a káros és romboló folyamatokon valahogyan változtatni lehessen. Hivatkozott államtitkár úr is - egyébként nagyon helyesen - arra az esélyteremtési pótlékra, amelyet a fejlesztendő településeken dolgozó pedagógusok megkapnak. De most gondolja el, államtitkár úr, mi a helyzet, mondjuk, egy olyan iskolával, egy olyan településsel, mint ahonnan én is érkeztem, Barcs, ahol a gimnáziumi kollégák - félreértés ne legyen, nem sajnálom tőlük, megérdemlik, nem csak azt a 20 százalékot, hanem sokkal többet is -, hát, azért olyan problémákkal mégsem szembesülnek, mint a helyi szakmunkásképzőben dolgozó pedagógusok - illetve, bocsánat, ezt a kitüntetett titlust is elvették tőlük, csupán oktatóvá degradálva őket -, szóval, ahol az SNI-s diákoknak, a mindenféle problémával küszködő diákoknak az aránya jóval magasabb.

(15.50)

Ők milyen pótlékra számíthatnak? Milyen anyagi ösztönzöt kapnak, mondjuk, azért, hogy ott maradjanak, és egy-egy ilyen hátrányos helyzetű fiatal a szakma sztárjává avatva elindítsanak egy olyan úton, ami megalapozhatja az életét, és egy pozitív kiterjesztési mintát jelenthet annak a közegnek a számára, ahonnan ez a gyerek érkezett? Mit kapnak? Igen, amikor elvették a közalkalmazotti jogállást, akkor egy 30 százalékos fizetésemelést, ami azóta bőven elinflálódott. De, államtitkár úr, akkor erre válaszoljon, próbáljon meg válaszolni, hogy legalább tervben van-e az, hogy az ilyen településeken dolgozó, szakképzésben oktató kollégák is valamiféle hasonló kiegészítő pótlékban részesülnek, mint amit ön pozitív példaként felhozott. Ugyanis ha valahol van katasztrófa, ha valahol eszenciálisan jelentkezik azok a problémák, amelyekről itt képviselőtársaim is beszéltek, akkor ez az az iskolatípus. Azt hiszem, hogy a későbbiekben ezt még

itt nyilván részletezni fogom a téma komolysága és fontossága miatt.

Hiszünk abban, hogy - egyébként nyugodtan még egyszer ki merem jelenteni - a cigány-magyar együttélés kérdése ennek az országnak, e nemzet XXI. századi legfontosabb kérdéseinek az egyik, sőt, ha nem az egyik legfontosabbika, de csak tabuk nélkül és a jól megszokott liberális mantrák nélkül lehet ezekről a problémákról a legnagyobb őszinteséggel beszélni, nem a többségi társadalmat hibáztatva, rasszizmussal, kirekesztéssel, meg a fene tudja, mivel vádolva, illetve ilyen átkokat a mindenkori kormány fejére szórva. Van probléma és megoldandó kérdés máshol is, de majd részletezem.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Párbeszéd képviselőcsoportjából Berki Sándor képviselő úr, a frakciójuk vezérszónoka. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BERKI SÁNDOR, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Elsőként is hadd mondjam el, hogy az előttünk lévő törvénymódosításnak a céljával nyilván maximálisan egyetértsek. A diszkrimináció a társadalmi egyenlőtlenségeket állandósítja és növeli. A diszkrimináció a hátrányos helyzetűeket még lejjebb taszítja.

Viszont ezzel a törvénymódosítással és a kormány egész hozzáállásával azért vannak problémáim, és mielőtt még belekezdenék, hadd rögzítsek egy másikat, teljesen nyilvánvaló tény: nem minden hátrányos helyzetű fiatal roma, de a roma fiatalok túlnyomórészt hátrányos helyzetűek.

Én az oktatásnak ebben a témakörében azzal szeretném kezdeni, hogy amikor én jártam még iskolába, az úgy kezdődött, hogy akikkel együtt kezdtem óvodai kiscsoportban, azokkal fejeztem be az általános iskola nyolcadik osztályát. Én egy megyei jogú város családi házas kerületében laktam. Nem volt kérdés abban az időben, hogy ki milyen származású, ki milyen vallású vagy éppen milyen anyagi háttérrel rendelkezik, volt az az iskola, volt az az óvoda, és szépen évfolyam szerint elkezdtünk oda járni, és ez nagyon jó volt. Amikor itt végeztünk ebben az iskolában, akkor az utolsó évfolyamunkon, nyolcadikban volt egy elbeszélgetés, akkor már volt igenis jelentősége annak, hogy egyáltalán ki milyen érdeklődésű, vagy esetleg ki milyen anyagi helyzetű, hisz úgy mentünk továbbtanulni: ki érettségire ment, ki szakmára, mindenki eldöntötte.

Számomra eléggé rossz, és nagyon rosszul érint, hogy a kétezres évek után elkezdtek megfordulni ezek a tendenciák, és elkezdtek az iskolai osztályokban a tanulók úgymond szétválasztódni, elég látványosan. Azt gondolom, hogy ez az irány nagyon-nagyon rossz, mára pedig szinte elfogadott lett az, hogy ki származása vagy anyagi helyzete szerint, de elsősorban anyagi helyzete szerint milyen iskolába jár. Jelenleg - megemlítették itt Nógrádot, akkor talán én is oda

térek vissza egy pár példa erejéig - kétféle tendencia látható, mondjuk, egy megyei jogú városban: az, hogy van egy egyházi fenntartású iskola, és van egy nagyon jól működő, köznevelésben vagy közoktatásban részt vevő iskola, és ide járnak a tehetősebb szülők gyermekei - mert nekik itt jó. Aztán pedig maradnak a többi körzetes iskolák, ahova viszont, mondjuk úgy, hogy a szegények gyermekei járnak.

Természetesen nagyrészt, nagy többségében ezekben az iskolákban roma származású diákok tanulnak. Hogy most hogy vagy milyen feltételekkel vagy milyen minőségben, ezekről lehetne nagyon hosszan és nagyon-nagyon sokat beszélni. De egyáltalán le kell szögezni itt is, hogy ezt nagyban befolyásolja az, hogy a szülők milyen anyagi háttérrel rendelkeznek, nagyban befolyásolja, hogy a gyermek milyen iskolába jár. Ma szinte ez dönti el, ha valakinek van pénze, akkor egyházi iskolába fog járni vagy éppen egy tandíjas iskolába, ha pedig nincs pénze, akkor bármi jó lesz.

Én már vagy mi is nagyon sokszor tettünk arra például javaslatot, hogy ilyen térségekben vagy ilyen régiókban, mint például Nógrád is, ahol nagy a hátrányos helyzetű gyermekek száma, az ott tanító oktatóknak, pedagógusoknak, tanítóknak, tanároknak egy magasabb bért fizessünk vagy kellene fizetni; megmondom, hogy miért. Mert ezek a körülmények ott nagyon nehezek, és igenis fontos az, hogy oda mennyi tanárt találunk, és hogy ezek a tanárok is azért minél jobban motiválva legyenek, hiszen van, hogy ők is nap mint nap szembesülnek olyan körülményekkel, amelyek azért az ő hozzáállásukat is nagyban befolyásolják, vagy éppen rombolják.

Úgyhogy amikor arról beszélünk, hogy diszkrimináció, szegregáció az oktatásban, akkor ki kell mondani, hogy ma Magyarországon ez tökéletesen működik, és ezt úgy intézték, hogy elsősorban anyagi alapon legyen ez megcsinálva, másodsorban pedig származásbeli alapon legyen ez megcsinálva. Erre tudok egy jó példát mondani, és itt a szülőket is számonkérem, mégpedig azért, mert vannak olyan települések, ahol például azért kell bezárni az iskolát, mert a tehetősebb szülők más településekre elviszik a gyermekeiket, mert azt remélik, hogy ott majd jobb vagy magasabb szintű oktatást kapnak, vagy ott biztonságosabb a környezet vagy bármi - ez az ő döntésük. A településen maradnak a szegények és a roma származású tanulók, és ennek a következménye pedig az, hogy idővel be kell zárni az iskolát, mert romlik az iskola állapota, nem lesznek tanárok, és a gyerekek is szépen oktatáselhagyóvá válnak, magántanulók lesznek, és a többi. Tehát ez ilyen szépen kidolgozott folyamat, és ebben igenis az azon a településen élő embereknek is van felelőssége.

De azoknak az embereknek, akik úgy gondolkodnak, hogy ez a megoldás, van egy rossz hírem és egy üzenetem: nem tudják olyan messzire vinni, hogy előbb-utóbb mégse találkozzanak a szegény ember gyerekeivel vagy a romákkal, mert ha ők elhagyják

ezeket az iskolákat, ezek majd szépen úgy zárnak befele, és előbb-utóbb szépen jönnek utánuk. Tehát én azt szeretném tanácsolni, hogy ezt is segítsük elő, és a szülőknél is legyen a településük felé annyi szolidaritás, hogy üljenek le, és tartsák egyben a települési iskolákat. Szerintem ez egy nagyon fontos kérdés.

A másik, hogy amikor direkt vagy nem direkt szegregációról beszélünk, az is egy fontos kérdés, és hát, ez furcsa lesz, amikor önmagával hasonlítják össze az iskolát, de vannak olyan települések, ahol már a lakosság létszáma 80-90 százalékban például roma származású. És vannak olyan települések, itt van általános iskola például, hát, ott akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy a tanulók létszáma vagy a tanulók összetétele, mondjuk úgy, hogy 100 százalékban roma származású, hiszen ott romák élnek.

(16.00)

Ezekre az iskolákra is nagyban kellene figyelni, és azt mondom, hogy ezeket az iskolákat meg kell tartani, még akkor is, ha oda csak roma tanulók járnak, mert ez nem szegregáció, hanem egyszerűen úgy alakult, hogy azon a településen romák élnek, romák laknak. Ezekről beszélni kell.

Nem lehet mindent ráhúzni a roma közösségre, de mindenki őket említi meg. Sajnos mi kerülünk olyan helyzetbe, hogy nem szívesen látnak minket sok helyen. Igen, ez a valóság. Ez a helyzet az oktatásban, ez a helyzet a munkahelyeken és ez a helyzet sokszor a közéletben is. Nekünk, politikusoknak és a politikának viszont az a felelősségünk és az a feladatunk, hogy segítsük az ilyen helyzetek megoldását, és olyan helyzetet teremtsünk és hozzunk létre, ahol a közösségnek vegyesnek kell lennie. Nem lehet senkit kiszorítani az oktatásból és olyan helyzetbe hozni, úgy ellehetetleníteni, hogy ő szegregált iskolába kerüljön, vagy szegregált iskola jöjjön létre.

Én mindenféleképpen üdvözlöm ezt a javaslatot, bár kevésnek tartom, és azt gondolom, hogy nagyon sok munka van még az oktatás, a szegregáció és a diszkrimináció területén. Nem tudok mást mondani. Nem tudok mást mondani, csak egyszerűen fel tudom kérni önmagunkat, fel tudom szólítani önmagunkat, hogy igenis tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy főleg vidéken - én vidéki vagyok, és mindig a vidéket hangsúlyozom - figyeljünk oda az oktatás minőségére, figyeljünk oda az iskolákra, figyeljünk oda a tanulókra, és ténylegesen teremtsük meg azt a környezetet, ahol vegyes osztályok vannak, és a vegyes osztályok együtt tanulnak. Arra kérem képviselőtársaimat és a kormánypárti képviselőtársaimat is, hogy ne csak fél szívvel tegyünk a szegregáció ellen, hanem teljes mértékben lépjünk föl ennek érdekében.

És még egy vagy két gondolat az egyházi iskolákról. Én jónak tartom őket. Van tapasztalatom az egyházi iskolák területén, tényleg jó az oktatás minősége, figyelnek a tanulókra, úgymond a szünetben is rendben vannak a gyerekek, az órák minősége is elég jó, de

van velük egy gondom, mégpedig az, hogy a szegény szülők gyerekei nem tudnak oda bekerülni. Valamilyen formában támogassuk azt, vagy hozzunk arra egy javaslatot és tegyük ebbe bele, hogy az ilyen iskolák is adjanak lehetőséget arra, hogy olyan szülők gyermekei is tanulhassanak vagy járhassanak ezekbe az iskolákba, akik ezt az oktatást nem tudják megfizetni. Szerintem ez is egy fontos része a kérdésnek, és ez is hozzátartozik ahhoz, hogy felszámoljuk a diszkriminációt és a szegregációt. Ez nagyon fontos lenne a roma származásúaknak.

Hallgatva a felszólalásokat, azért azt szeretném kikérni önmagunknak néhány embertől a roma származásúak nevében, hogy ne használjanak fel minket minden célra, és ne legyünk mindenben mi a példák. Értjük, amikor megpróbálnak minket pozitív kontextusba helyezni, csak ez nagyon sokszor nem sikerül. Ugyanolyan állampolgárok vagyunk, ugyanolyan jogokkal és kötelezettségekkel, és mi is csak ugyanazt kérjük, hogy részt vehessünk a megfelelő minőségű oktatásban, és mi is csak azt szeretnénk, hogy elvégezzük ezeket az iskolákat, és közülünk is minél több olyan tanuló kerüljön ki, aki magas végzettséget, szakmát szerez, és ezáltal tudja biztosítani önmaga és családja számára a megélhetést.

Tehát azt tudom elmondani, hogy ezt a javaslatot én támogatom, de kérem, hogy bővítsük ki, és dolgozzunk továbbra is együtt a szegregáció és a diszkrimináció felszámolásáért. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Dúró Dóra képviselő asszony, az Országgyűlés alelnöke. Parancsoljon, alelnök asszony, öné a szó.

DÚRÓ DÓRA, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A Mi Hazánk Mozgalom nem ért egyet azzal az alapfilozófiával, amit ez a javaslat képvisel, ezért nem támogatjuk azt, hogy az oktatásban valamilyen hátrányos helyzetű-kvótát vezessenek be, és büntessék azokat az intézményeket, amelyek nem felelnek meg ezeknek a brüsszeli előírásoknak. Nem történik más ugyanis, mint hogy az Európai Unió pénzeiért és a cigányság szavazataiért a kormány feláldozza a normákat követő családok gyermekeinek a biztonságát, amit a leghatározottabban visszautasítunk. Persze azok után, hogy a Fidesznek kvázi első számú kulturális arcává lépett elő Kis Grófo vagy éppen Győzike az utóbbi időben, várható volt, hogy ezt sajnos ehhez hasonló szellemiségű törvényjavaslatok is fogják követni.

Először a javaslat, illetve vélhetően elfogadott törvény létrehozásának a körülményeiről szeretnék beszélni, mert nem mehetünk el szó nélkül amellest, hogy ezt a javaslatot - önök nyíltan le is írják - Brüsszel mondta tollba önöknek. Ez elképesztő! Ha a népszerű és ismert viccet idézném, akkor azt mondhatnánk,

hogy a szabadságharc szabadságharc, az üzlet meg üzlet. Önök feláldozzák a magyar oktatási rendszert azért, hogy hozzájussanak az európai uniós pénzekhez, egy olyan javaslattal, amely egyébként az önök eddigi, általam is sok tekintetben, sőt stratégiaileg is több helyen hibásnak tekintett oktatáspolitikájába nem illik bele. Ha annyira jó ez a javaslat, akkor eddig miért nem alkottak az elmúlt 13 évben még csak hasonlót sem? Semmiféle kvóta nem jelent meg eddig az oktatási rendszerben - szerintem helyesen, és alapfilozófiájában ellenzem a kvótákat -, most pedig megjelenik új elemként, nyilvánvalóan a brüsszeli liberális politikai elit elvárásainak megfelelően. Tehát önök a szabadságharc e részére vonatkozóan e tekintetben letették a fegyvert és meghunyászkodtak. A magyar oktatási rendszer és a normákat követő családok gyermekeinek a biztonsága nem ér önöknek annyit, hogy ez ügyben konfrontálódjanak a brüsszeli bürokratákkal. Ez a helyzet, ez a valóság, a nagyon-nagyon szomorú valóság.

Mi az elvi különbség a között, hogy Brüsszel mondjuk LMBTQ-jogokat vagy az LMBTQ-jogok népszerűsítését szeretné a magyar oktatási rendszerre rákényszeríteni, és a között, hogy ők mondják meg, hogy a mi gyerekeink milyen közösségekbe járhassanak iskolákba? Mert a bevándorlás elutasítása kapcsán önök elvi álláspontként azt fogalmazzák meg, hogy a magyar emberek dönthessenek arról, hogy kivel akarnak együtt élni. Ha önök ezt gondolják, ebből nyilvánvalóan következne az, hogy a magyar szülők dönthessék el, hogy az ő gyermekük milyen közösségbe jár iskolába. Ha önöknek ez az elvi álláspontjuk, akkor nem lett volna szabad engedniük a brüsszeli pénzekért cserébe sem, hogy elvitassák és elvegyék ezt a jogot a magyar családoktól, a magyar szülőktől. Önök mégis megtették. Mert úgy tűnik, hogy ez a kérdés önöknek nem ennyire fontos.

Az itt elhangzott felszólalások kapcsán - elnézést kérek, hogy ezt mondom, képviselőtársaim - úgy látom, hogy önök fordítva ülnek a lovon, mert az, ami a magyar iskolákban akár szegregáció, akár diszkrimináció kapcsán történik, elsősorban nem oktatási kérdés. Ez elsősorban biztonsági kérdés. A Covidnak nemcsak az a hatása volt, hogy azok a gyerekek, akik akkor jártak első, második, harmadik osztályba, nehezebben sajátították el az alapokat, hanem az is, hogy a nehezen kezelhető, mentális problémákkal küzdő gyerekek száma brutális mértékben megnőtt, nemcsak ezekben a korosztályokban, hanem minden korosztályban. Az iskolai erőszak, a konfliktusok száma brutális mértékben elszaporodott, és ezt szintén nem követte le az államszervezet. Sőt, továbbmegyek, az elmúlt harminc évben nem történtek meg azok a változások az iskolarendszerben, amely változások a társadalomban megtörténtek, mert ma egy hatéves egészen más, mint egy hatéves volt harminc évvel ezelőtt, és a mi oktatási rendszerünk nemcsak a szegregáció tekintetében, hanem gyakorlatilag semmilyen tekintetben erre a készségek szintjén is megnyilvánuló változásra nem adott választ.

A pedagógusoknak egyenként kell választ adniuk a mindennapokban, és a saját kreativitásuk, saját szaktudásuk alapján kell ezeket a helyzeteket, ezeket a változásokat megoldani, ami szintén garantálja, hogy az az óriási különbség, ami jelen van az oktatási rendszerben, továbbra is fenn fog maradni, sőt, továbbmegyek, növekedni is fog.

(16.10)

És amikor arról beszélek, hogy ez nem oktatási kérdés, hanem biztonsági kérdés, akkor szeretnék csak a közelmúltból kettő nagyon felháborító példát felhozni - korábban az Országgyűlés nyilvánossága elé hoztam az aszódi esetet, amikor szintén az áldozat volt az, aki iskolaváltásra kényszerült, és gyakorlatilag semmilyen következménye nem lett a bántalmazó gyermek vonatkozásában annak, hogy ő egyébként folyamatosan megalázta a társait -, a két eset szintén az elmúlt... - mind a kettő ebben a hónapban történt, szeretném ezekre felhívni a figyelmüket.

Az egyik egy borsodi iskolában történt, amikor is csoportosan támadtak meg egy kiskorú fiút az osztálytársai, földre vitték, hanyatt fekve tartották, a szájába füvet, kavicsot és homokot tömtek. A bántalmazott fiú szégyellte az esetet jelezni a tanárainak, illetve a szüleinek is, és csak akkor vették észre, amikor a megbetegedése, az ennek az esetnek a következtésben előállt megbetegedése közvetlen életveszélyes állapotot eredményezett, és - idézem - „az életét a szakszerű egészségügyi ellátás mentette meg”. Ezt követően az ügyészség mit indítványoz? Tehát majdnem meghalt egy 11 éves fiú, mit indítványoz az ügyészség? Próbára bocsátást; ami azt jelenti, hogy a büntetés kiszabását, ugye, mellőzzük, tehát ez nem azt jelenti, hogy felfüggesztett büntetést kapnak.

Azt indítványozza az ügyészség, hogy próbára bocsássák azokat az elkövetőket, akiknek a cselekménye következtében majdnem meghalt egy 11 éves fiú. Felháborító! És amikor ezeket olvassák a szülők, és ezt élik át a mindennapjaikban, akkor persze hogy el akarják menekíteni a gyerekeiket ebből a környezetből. És ez nem azért van, mert nem tetszik a másoknak a børszíne vagy a szeme színe vagy a nem tudom micsoda, hanem mert féltik a saját gyerekeiket, mert az állam nem áll melléjük.

Ennél még felháborítóbb az érdi eset, amikor kórházba kellett szállítani egy fiút, mert a testnevelés órán az osztálytársa, a túlkoros osztálytársa bántalmazta. Amikor az édesanya bement az iskolába az igazgatónőhöz, a beszámolók szerint még őt vonták kérdőre, hogy a támadó fél családját ismerve ne csináljon ebből ügyet. Micsoda? Micsoda?! Ne csináljon ügyet? Abból, hogy a gyereket kórházba kell szállítani? Ez az igazgató a helyén van még, államtitkár úr? Tettek bármilyen lépést ez ügyben? Majd ezt követően mi történt az édesanyával? Néhány nappal később a Tétényi utca közelében egy ismeretlen férfi megtámadta, és többször is megütötte őt.

Mit lát tehát az áldozat ezekben az esetekben is és a korábban általam a parlament elé hozott aszódi esetben is? Hogy az iskolák, a tankerületek, a vádhatóság nem jár el kellő szigorral az elkövetőkkel szemben. És ebben a tekintetben óriási a látencia, óriási, hiszen mindegyik esetben az történt, hogy nem mertek szólni az áldozatok, amikor pedig az édesanya bement az igazgatóhoz, akkor néhány nap múlva őt is megverték. Felháborító! Az állam nem tudja garantálni a gyerekek biztonságát az iskolákban. Több Pest vármegyei igazgató elmondta nekem, hogy ők évek óta szeretnének iskolaórt a saját intézményükbe, de mindig azt a választ kapják, hogy nem tudnak biztosítani, nincs elég munkaerő.

És ez a kulcsa ennek az egész kérdésnek, hogy lehetőségük van-e a szülőknek, ha már az állam nem tudja biztosítani azt, hogy egy állami intézményben, egy oktatási intézményben az ő gyermekük biztonságban lehet, akkor legalább nagyobb anyagi terhet és a családi logisztikát is megterhelve vállalják, hogy másik iskolába, távolabbi iskolába viszik a gyerekeiket, mert a valódi áldozatok egyébként ők. Nem azért mennek el, mert nem tetszik a gyerekek mellett ülő kisfiúnak a børszíne. Hát, azért mennek el, mert az állam nem garantálja a biztonságukat. És nem is azért, mert nem jó az oktatás színvonala, nem oktatási kérdésről van szó alapvetően. És ezért ülnek fordítva a lovon azok, akik előttem megszólalnak. És az oktatás színvonala ezekben az intézményekben azért rosszabb, mert a fegyelmezési problémákkal rengeteg idő elmegy az órán is.

A tanárokkal szembeni magatartás is megváltozott az elmúlt harminc évben. A pedagógusokat nem védi olyan erősen a törvény, ahogyan védte őket az elmúlt harminc év korábbi időszakában. Ez az alapvető kérdés, nem az oktatás színvonala; arról majd akkor fogunk tudni beszélni, hogyha ezt megoldottuk. És azért felháborító, mert ezt a lehetőséget veszi el a normakövető családoktól.

És ha már itt Brüsszelről beszéltünk, és arról, hogy ez az Európai Unió elvárása, akkor ajánlom az államtitkár úr figyelmébe Franciaország egyik rendeletét, amelyet idén augusztusban hoztak, eszerint Franciaországban az áldozat helyett az fogja ott hagyni az iskolát, aki bántalmazta a többieket. Tehát a franciák - szintén hasonló események következtében - hoztak egy olyan rendeletet, amely lehetővé teszi, hogy az elkövetőt vegyék ki ebből a közösségből, mert egyébként ez lenne a normális. Mert igazságtalan, hogy az áldozatnak kell elmenekülnie, az áldozat családja az, aki ennek a nagyobb terhét vállalja, mind a gyermek, hiszen neki ezáltal mindennap korábban kell kelnie, a család életét úgy kell szervezni, hogy őt el tudják juttatni a távolabbi iskolába, a szülők munkaszervezését úgy kell kialakítani, hogy biztosítsák azt, hogy haza tudjon menni, érte kell menni akár autóval vagy tömegközlekedéssel. Tehát az elmúlt harminc évben egy olyan igazságtalan rendszert működtetnek önök is és a korábbi kormányok is, amely az

áldozaton veri el a port, és az áldozat az, akinek odébb kell állnia. Nem! Nem! Ez igazságtalan.

Azokat a gyerekeket kellene kiemelni ezekből az intézményekből, és aztán nekik segítséget nyújtani, mert valóban szükség van arra, hogy ezeket a gyerekeket... - nem megoldás, hogy másik iskolákba rakogassuk, ugye, az aszódi esetben az elkövetőnek ez volt a harmadik iskolája, mert mindenholnan elmene-kült, de hát ugyanolyan közegbe került, ugyanolyan iskolába, nem kapta meg a speciális segítséget, amire egyébként neki is szüksége lenne, mert nyilván nem a saját kútfejéből jött az, hogy ő erőszakot kövessen el a többiekben, hanem ilyen a családi háttere, sajnos tehát, igen, az államnak e tekintetben is lenne feladata. De az, hogy elveszik a lehetőséget ezektől a családoktól, még azt a lehetőséget is, hogy a többletterheket vállalva elvigyék a gyermekeiket, ez nemhogy előrelépést jelent, hanem visszalépést jelent, államtitkár úr, és igazságtalan; tehát sokkal inkább ennek az ellenkezőjét kellene csinálniuk, azt, hogy azokat a gyerekeket, akik nem akarják - és ez nagyon fontos: nem akarják - betartani a normákat, azokat emeljék ki a normákat betartó gyerekek közül, és biztosítsák minden egyes iskolában, minden egyes településen azt, hogy a gyerekek biztonságban tölthessék el ott a mindennapjaikat.

És az, hogy az ember vagy a gyermek normálisan viselkedik, az nem szegénység vagy nem szegénység kérdése, ez egy kulturális kérdés. De, igen, nem kerülhető meg az, hogy az iskolai erőszak elkövetése is azokon a településeken és azokban az iskolatípusokban magasabb, ahol a cigányság aránya is magasabb. Ez nem jelenti azt, hogy minden iskolai erőszakot cigányok követnek el, de igenis lássuk azt az összefüggést, és őszintén beszéljünk erről, hogy ez speciálisan érinti a cigányságot és azokat az intézményeket, ahol magasabb arányban vannak a cigány gyermekek!

A Mi Hazánk Mozgalom tehát egyáltalán nem támogatja azt, hogy a brüsszeli liberális politikai bürokratáknak az érdekét és elvárásait kiszolgálva a kormány egy ilyen hátrányos helyzetű kvótát vezessen be a magyar közoktatási rendszerben; ennek éppen az ellenkezőjét kellene csinálniuk, mert a normákat betartó családok és gyermekek jogai az elsők, ezeknek a garantálását kellene végre az oktatási rendszerben megteremteni. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Kanász-Nagy Máté képviselő úr. Parancsoljon, ön é a szó.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ugye, a törvényjavaslat azt a címet viseli, hogy a köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedésekről, ez, ugye, azt sugallja, minthogyha a teljes köznevelési,

közoktatási ágazatról szólna a javaslat, és azt sugallja, minthogyha a teljes diszkriminációellenes intézkedések eszköztárát tartalmazná. Hát, ha ez így lenne, akkor egyébként nem egy másfél oldalas javaslatot terjesztettek volna be, hanem, azt gondolom, ennél azért jóval szélesebb palettát foglal magába az az eszköztár, amellyel a szegregáció, illetve a diszkrimináció ellen küzdhetünk, amiről azt gondolom az előttem lévő felszólalóval ellentétben, hogy egy nagyon helyes cél és egy nagyon-nagyon fontos cél különböző megfontolások alapján, és egyébként az sajnálatos, hogy a kormány csupán az Európai Unió bármilyen ajánlása és/vagy nyomása miatt próbál erre az útra lépni, és születik meg ez a javaslat. Hát, ennek a javaslatnak, ennek az intézkedésnek és sok másnak is egyébként sok-sok évvel ezelőtt kellett volna megszületnie.

(16.20)

(Az elnöki széklet Dúró Dóra, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

De miről is van szó? Pláne, amikor diszkriminációról, szegregációról, hátrányokról, a feltételek, a lehetőségek vagy az esélyek hiányáról, egyenlőtlenségről beszélünk, akkor én mindig szeretem azzal kezdeni a hozzászólásomat, hogy azért a magyar iskola nem egy légtüres térben létezik, a magyar oktatási ágazat nem egy légtüres térben létezik, hanem a magyar társadalomban, a magyar valóságban létezik, és amely különböző tendenciák, folyamatok működnek és zajlanak a magyar társadalomban, azok leképeződnek a magyar oktatásban is, így nem lehet mindenféle egyenlőtlenséget számon kérni a magyar oktatáson. Természetesen azt számon lehet és számon is kell kérni, hogy ezekkel az oktatásban, az iskolában lecsapódó egyenlőtlenségekkel mit tesz a magyar oktatás, mit tesz a magyar iskola, tudja-e őket enyhíteni, korrigálni, vagy adott esetben még fel is erősíti őket. Ezzel kapcsolatban a PISA-eredmények valóban elég baljós képet mutatnak Magyarországon viszonylatában.

Ha megnézzük a magyar társadalmat, itt azért egy nagyon komoly egyenlőtlenségi helyzetről kell beszélnünk, akár, ha a jövedelmi egyenlőtlenségeket nézzük, a jövedelmi decilisek, kvintilisek közötti egyenlőtlenségekről, vagy akár a GNI együtthatóról beszélünk, a kormány szeret arra hivatkozni - itt Rétvári Bence államtitkár úrral is talán többször vitáztunk az Eurostat-adatokról -, az egy igaz állítás, amire államtitkár úr is hivatkozik, hogy az elmúlt bő egy évtizedben a szegénységben élő, vagy társadalmi kirekesztettséggel sújtott vagy ennek a kockázatnak kitett népesség aránya egyébként jelentősen csökkent Magyarországon. Ugye, 3,6 millió főről körülbelül 1,6-1,7-1,8 millió főre, ami arányában egy komoly csökkenés. Persze kérdés, hogy mihez viszonyítunk, kérdés, mi van, ha Nyugat-Európához viszonyítunk, a magyar átlagbérekhez, megélhetéshez viszonyítunk, akkor mi

a kép, illetve azért önmagában ez az 1,8 millió fő még mindig egy nagyon-nagyon jelentős arány.

Ezen belül nagyon-nagyon jelentős, hogy közel 500-600 ezer ember az, akivel viszont a magyar kormány gyakorlatilag semmit nem tudott tenni az elmúlt 13 esztendőben. Az ő helyzetük nemcsak abszolút, de relatív értelemben sem semmilyen mértékben nem javult - itt a mélyszegénységben élők helyzetéről kell beszélnünk -, sőt az ő relatív helyzetük, az ő relatív leszakadtságuk a társadalmi átlaghoz képest még egyébként nőtt is. A szegénységi rés mutatója fejezi ki ezt, ami sajnos az elmúlt bő egy évtizedben egyébként növekedett. Ez azt jelenti, hogy ma sokkal nehezebb kitörni a szegénységből, mint volt 2010-ben, 2005-ben vagy akár a 2000-es években. Több generációra van ahhoz szükség, hogy valaki ebből az állapotból kitörjön, illetve nem is ez a valaki fog kitörni, hanem az ő dédunokája vagy ükunokája, ha ez a társadalmi helyzet és ezek a folyamatok a jövőben is egyébként folytatódnak.

Kérdés az, hogy mit tesz a magyar kormány a magyar társadalomban, és még mindig az egyenlőtlenségeknél tartunk, és itt a munkaalapú társadalomról kell egy picit beszélni. Ez a munkaalapú társadalom mára már kiderült, hogy mit jelent. Ez azt jelenti, hogy munka van. Ez egy igaz állítás. Tehát gyakorlatilag, mivel Magyarországon munkaerőhiány van, vagy az ország többségében munkaerőhiány van - nyilván a meglévő munkanélküliség mellett -, ez azt jelenti, hogy aki akar és tud, az dolgozik. Persze lehet, hogy nem Magyarországon dolgozik, hanem már régen külföldre kényszerült vagy külföldön vállal munkát, ezt most tegyük is zárójelbe. De ez ugye, azt jelenti, hogy tehát munka van, de más viszont nincs. Ezt elfelejtik hozzátenni, hogy a munkaalapú társadalom azt jelenti, hogy munka van, más nincs. Így például nincs minőségi közszolgáltatás, az ugye, nincs. Meg jó levegő, meg tiszta ivóvíz, meg természeti kincsek, tehát mind zöldpolitikai, mind szociálpolitikai szempontból lehet ezt az állítást elemezni.

Például azért sincs, és nem akarom most itt államtitkár úr idegeit borzolni, de ide kell hozni az akkumulátorgyarmatosítás törekvését is. Ez tökéletesen illeszkedik egyébként a képbe, és kapcsolódik a magyar oktatás helyzetéhez, ugyanis, amikor több száz és ezer milliárd forintokkal támogatják ezeket a szennyező gyárakat - hiszen ezek szennyező gyárak, az ivóvízkincsünket és az energiánkat fogyasztják -, akkor egyébként pont a magyar közszolgáltatásokra nem jut megfelelő forrás, és sajnos ez is egy igaz állítás. A magyar oktatásra bőven az európai uniós átlag alatt költenek, GDP-arányosan ez a 4-5 százalékot alig éri el. Elég hamis az a kép, hogy Nyugat-Európához, Ausztriához történő felzárkózásról beszélünk. Ha nem költünk annyit oktatásra, mint a nyugati szomszédaink, akkor hogyan zárkóznánk fel? Hát sehogy. De ha még annyit is költenénk, akkor se zárkóznánk fel. Ez a felzárkózás akkor lenne igaz, ha arányában

jóval többet költenénk, mint ők, hogy valamikor az ő szintjüket tudjuk elérni egyébként a jövőben.

A helyzet az, hogy a magyar kormány egy lefelé tartó versenybe nevezte be ezt az országot, ez ugye, a B-liga. Ez a B-liga az oktatásban, az egészségügyben, a lakáspolitikában, a foglalkoztatáspolitikában, a kultúrpolitikában, igazából, ha a társadalompolitikák széles palettáját idevesszük, ez a B-liga. Ez a B-liga azt jelenti, hogy az összeszerelő üzemek, a multinacionális vállalatok most már Távol-Keletről is akkumulátorgyárak formájában bejöhetnek az országba. Mi lemondunk arról, hogy itt magyar tőkéből teremtsük a munkahelyeket, majd a külföldi tőke megteremti ezeket a munkahelyeket, és azzal ki van pipálva a feladat, elvégeztük azt a társadalompolitikai feladatunkat, ami a magyar kormánynak feladata lenne.

Szerintem ez nem így van, hanem a feladat az lenne, hogy a magyar humán tőkébe kellene beruházni, ehhez valóban oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatáspolitikára, lakáspolitikára, végig lehetne sorolni, erre mind-mind szükség lenne. És akkor egyébként, mondjuk, ha az akkumulátorgyártást nézzük, akkor olyan tevékenységekre tudnánk benevezni, ha továbbra is akarják erőltetni ezt az iparágat, ami kevésbé szennyező, ami magasabb hozzáadott értéket jelent, nem pedig az az összeszerelő tevékenység, ami a legkörnyezetkárosítóbb is egyébként. De nem ez a cél, hanem az a cél, hogy azokat a tevékenységeket végezzük el itthon, amit máshol nem akarnak elvégezni, amik után a legkevesebb adó származik és a legnagyobb szennyezés is.

Nos, ha megnézzük az oktatást - és most akkor próbálok erre fókuszálni -, azt mondtam, hogy egy elhanyagolt terület. Ez a finanszírozás terén abszolút megmutatkozik, és itt a pedagógusbérekről nyilván meg kell emlékeznünk. Itt a kormány folyamatosan az Európai Unióra hivatkozik. Érdekes, hogy amikor a családi pótlék kifizetéséről vagy a magyar nyugdíjak kifizetéséről van szó, vagy hogy holnap elindulnak-e a távolsági buszok, akkor nem hivatkoznak az Európai Unióra, csak és kizárólag a pedagógusbérek esetén várják az Európai Uniótól a finanszírozást.

Fel kell tennünk a kérdést, hogy az az oktatásirányítási, -szervezési rendszer, amit alkottak, alkalmas-e arra, hogy az oktatási hátrányokkal - kirekesztéssel, egyenlőtlenséggel - fölvegye a küzdelmet. Tehát akkor, amikor például nincs egységes oktatásirányítás, nincs külön oktatási minisztérium, amikor államosították, központosították a magyar oktatást, akkor hogyan lehet fölvenni valójában a küzdelmet a szegregációval és a diszkriminációval szemben.

Akkor, amikor olyan a Nemzeti alaptanterv, amilyen, amikor a folyamatos tárgyi tudásra koncentrálnak és óriási terheket ró a diákok és a pedagógusok vállára, akkor ez alkalmas-e arra, hogy fölvegyük a küzdelmet az oktatási hátrányokkal? Amikor gyakorlatilag a tanár szabadságát elveszi, amikor megkötö a kezét, amikor az innovációnak, bármilyen újdonságnak az átvételét lehetlenné teszi, akkor alkalmasak vagyunk-e arra, hogy

ezek ellen a negatív társadalmi folyamatok ellen küzdünk?

Most a szegregációról kell beszélnem. Megnéztem, hogy „A közoktatás indikátorrendszere 2021” kiadvány hogyan fogalmaz ezzel kapcsolatban. Ez azt mondja, hogy jelentős mértékben emelkedett az elmúlt években az iskolai szegregáció mértéke a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek körében. Ez ugye, összefüggésben van különböző jövedelmi szegénységi adatokkal. Ezzel kapcsolatban azt a megállapítást kell tennünk, hogy a jövedelmi szegénység és a szülők iskolai végzettsége között erős kapcsolat áll fenn, minél alacsonyabb végzettségűek a szülők, annál nagyobb az esélye annak, hogy egy 0-5 vagy 0-17 éves gyermek szegény háztartásban nő fel. Az alapfokú végzettségű szülők gyermekeinek nagyjából negyede élt jövedelmi szegénységben 2020-ban, a közép- és felsőfokú végzettségű szülők gyermekeinél ez az arány 8-10 százalék, illetve 3-5 százalék közötti. Ez is rámutat ezekre az egyenlőtlenségekre.

(16.30)

Ez a törvényjavaslat, ami előttünk fekszik - ezt itt a képviselőtársaim, a kollégáim elmondták -, valóban egyfajta negatív ösztönzést tartalmaz, ez egy büntető jellegű intézkedés, tehát a forráselvonással akar operálni, nem pedig valami pluszt, valami pluszsegítséget próbál nyújtani.

Harrach Péter képviselőtársam most éppen nincs a teremben, ő úgy fogalmazott, hogy a szociálpolitika alapvető elve az önerő felkeltése. Én ezt úgy fordítanám le, hogy a képessé tevés nyilván a meglévő erőnek, a meglévő képességeknek a kibontakoztatása. De amit mondott Harrach Péter az önerő felemeléséről, én emellé még hozzátenném, hogy a szociálpolitikának és a társadalompolitikának az is feladata, hogy amellet, hogy az egyén képességeire és erejére hagyatkozik, a társadalmi erőforrásokat, a társadalmi erőket is bevonja. Én ezt úgy fogalmazom meg, hogy egy segítő hálót próbál az egyén, a család vagy éppen közösség köré vonni, és ezzel a segítő hálóval is akar képessé tenni és elérni valamiféle társadalmi mobilitációt, például többletvégzettség elérését, magasabb végzettség elérését vagy munkaerőpiaci pozíció javítását. Na, pont ennek a többleterőforrásnak a bevonását nem látjuk ezen javaslat kapcsán. Így a szociálpolitikának másik nagyon fontos alapelvét egyébként nem teljesíti ez a javaslat, de örülök, hogy ilyen szociálpolitikai szempontból is tudjuk vizsgálni az előttünk fekvő törvényjavaslatot.

Különböző kérdések fogalmazódtak meg bennem, hallgatva a vitát, olvasva a törvényjavaslatot. Például mi lesz azokkal az iskolákkal, amelyeket ilyen szempontból megbüntetnek, és elvonják a finanszírozásuk 10 százalékát? Mi történik ezzel az összeggel? Ezt beolvasztják valahová, vagy mondjuk, odaadják-e más iskoláknak? Ugye, erről sem szól a törvényjavaslat.

Mi a helyzet azzal, hogy milyen fenntartású iskolákra vonatkozik a javaslat? Tehát ez igaz, hogy tényleg csak az állami fenntartású iskolákra vonatkozik, és más fenntartású, például egyházi fenntartású iskolákra nem vonatkozik?

Illetve, ha egy kicsi matematikai kitekintést teszünk, a százalékpont fogalmával operál a javaslat. Na most, mi a helyzet akkor, ha egy településen nem éri el a 20 százalékot a hátrányos helyzetű gyermekek aránya? Ugye, ha nem éri el a 20 százalékot, akkor nem tud előállni olyan helyzet, hogy 20 százalékpontnál nagyobb mértékben látjuk azt, hogy az iskolában a tanulók ott vannak az iskolapadban, ugyanis, mondjuk, egy 17 százalékos arány esetén nem tudunk 20 százalékpontot vagy annál többet levonni, mert akkor negatív százalékot kapnánk, ami nem lehetséges. Tehát ebből az következik, hogy tényleg csak nagyon kevés iskolára vonatkozik ez a javaslat, mert Magyarországon 150 településnél kevesebb számú az a település, ahol 20 százaléknál magasabb arányt látunk a hátrányos helyzetű gyermekek esetében.

Mi a helyzet akkor, ha van egy település, ahol több általános iskola van, mondjuk, átlagosan 7-8 százalék a hátrányos helyzetű gyermekek aránya ezen a településen, de vannak iskolák, ahol 1-2-3 százalék, de van egy iskola, ahol, mondjuk, 30 százalék fölött van? Mi történik azokkal az iskolákkal, ahol néhány százalék csupán, és mi történik azzal az iskolával, ahol 36 százalékos ez az arány?

Ha a szegregáció ellen szeretnénk tenni, akkor nagyon sok egyéb eszközt és forrást kellett volna még bevonni. És ha szegregációról beszélünk, akkor nem csupán az általános iskolákra kellene koncentrálni, hanem egyébként a magyar oktatási rendszerben a bölcsődétől a különböző egyetemi szintekig ott van a szegregáció. És nagyon-nagyon sok egyéb beavatkozási pontot lehetett volna és kellett volna még azonosítani, sajnos ezek elmaradnak. Ezzel így önmagában, pláne, hogy számos kérdés merül fel a javaslattal kapcsolatban, szerintem nem lehet érdemben tenni a magyar szegregáció ellen. A kormány ezt a lehetőséget sajnos elmulasztotta. Köszönöm szépen. *(Taps az el-lenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Mielőtt folytatnánk a vitát, engedjék meg, hogy az Országgyűlés nyilvánossága előtt is megköszönjem Latorcai János alelnök úrnak, hogy a helyettesítésével lehetővé tette, hogy felszólalhattam a vitában. Köszönöm szépen alelnök úrnak.

A vezérszónoklatok után az elsőként szólásra jelentkező független képviselő szólhat. Ennek szellemében megadom a szót Varga Ferenc képviselő úrnak 15 percben. Parancsoljon!

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Fontosnak tartom én is rögzíteni, hogy itt nem arról van szó, hogy a Fideszt megszállta

valamiféle szentlélek, és rájöttek arra, hogy a magyar oktatásban hatalmas probléma van, és hatalmas probléma van a szegregációval ezen belül. Itt gyakorlatilag arról van szó, hogy az Európai Parlament állásfoglalásban felszólította az uniós tagállamokat, így a magyar kormányt is, hogy sürgős intézkedésekkel számolják fel az iskolai szegregációt, és ennek tesz vagy próbál eleget tenni a kormány az előttünk fekvő javaslattal.

A hátrányos helyzetű gyermekeket érintő diszkrimináció megszüntetésével és a társadalmi integrációra irányuló törekvéseivel a javaslatnak, azt gondolom, hogy egyet is lehetne érteni, ha nem tekintenénk az elmúlt 13 év oktatáspolitikai intézkedéseit, amelyek gyakorlatilag szembemennek minden uniós elvárással, vállalással, diák- és tanárellel, illetve ellentétek, meggyőződés, az ország érdekeivel is. Nem véletlen, hogy gyakorlatilag 2011-től nem volt olyan év, hogy pedagógusok, diákok együtt vagy külön-külön ne tüntettek volna azért, hogy tiltakozzanak a kormány oktatást érintő intézkedései ellen.

A szegregáció súlyos társadalmi következményekkel jár nemcsak a roma lakosságra, hanem az egész magyar társadalomra nézve. Számos kutatás kimutatta, hogy a szegregáció együtt jár az oktatás színvonalának csökkenésével, ez nem motiválja arra a gyermekeket, hogy még nagyobb végzettséget szerezzenek, tehát arra sem, hogy továbbtanuljanak. Ha pedig a romák nem végzik el az általános iskolát, nem szereznek piacképes végzettséget, akkor benne maradnak a szegénység ördögi körében, amely munkanélküliséget, alacsony jövedelmet, rossz munkaerőpiacot teremt számukra, illetve a gazdasági és versenyképességi mutatók romlását eredményezi az országban. Magyarul: ez a helyzet senkinek nem jó.

Önök azonban ahelyett, hogy azon lennének, hogy az országban minden gyermek piacképes szakmát kapjon, amivel elhelyezkedik majd a munkaerőpiacon, inkább most is indiai, vietnámi, Fülöp-szigeteki vendégmunkásokat hoznak be az országba. Ez, azt gondolom, hogy szégyen az önmagát nemzetinek valló kormányra nézve.

A felzárkóztatás területén pedig volt már számos alkalmam elmondani, hogy önöknek hatalmas elmáradásaik vannak, meggyőződés, hogy nyomorban tartanak, megvezetnek és szavazógépnek használnak társadalmi csoportokat ebben az országban. Mindezt azért teszik, hogy megtartsák a hatalmukat. Ugyanis a XXI. század Magyarországon még mindig ott tartunk, hogy Európában nálunk, Magyarországon a legmagasabb nemcsak az oktatási, hanem a romák lakóhelyi szegregációja is, tehát magyarul: nálunk van a legtöbb romatelepe. Ezeknek a telepeknek pedig hatalmas elmaradásai vannak, sok helyen nincs víz, villany vagy infrastruktúra. Na most, akkor gondoljunk bele, hogy egy innen érkező gyermeknek milyen esélyei vannak kitörni az egyébként is a különbségeket még jobban felerosító magyar oktatási rendszerben. Ráadásul ezeken

a romatelepeken - kimutatások és kutatások bizonyítják - a gyermekek 80 százaléka a szüleivel egy közös szobában él.

Vannak itt önök között jócskán egyéni körzetet nyert képviselők, én javasolom nekik, a saját körzeteikben biztosan jó sok romatelepe van, menjenek le, nézzenek szét ezeken a romatelepeken; ne csak akkor járjanak ide, amikor választás van, és szavazatot kell vásárolni, hanem nézzék meg, hogy a 13 év alatt nemhogy csökkentették, hanem még jócskán növelték is az iskolai szegregációt. Mindezt egyébként annak ellenére tették, hogy az elmúlt időszakban jelentős összegű uniós támogatást kaptak a szegregáció felszámolására, tágabb értelemben a romák felzárkóztatására.

Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Közgazdaság-tudományi Intézete 2021-es kiadványában rámutatott arra, hogy 2010 és 2020 között jelentős mértékben emelkedett az iskolai szegregáció mértéke a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében. A hátrányos helyzetű tanulók esetében 27,2-ről 40,7-re, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében 29,2-ről 37,5-re nőtt a szegregációs index, melynek mértéke az iskolai elkülönülés nagyságát jelzi. Magyarul: Orbán Viktor és a kormánya jelentősen növelte a szegregációt.

(16.40)

Fel kell tennünk a kérdést, hogy hova lett ez a rengeteg forrás, mi lett ezeknek a pénzeknek a sorsa. Az elmúlt 13 évben a felzárkóztatásra szánt uniós forrásokra önök úgy tekintettek, mint a lehető legkönnyebben ellopható forrásokra. Lombkorona nélküli lombkoronasétány, víz nélküli csónakázótó és több százezer felzárkózás nélküli magyar ember országa lettünk, tisztelt képviselőtársaim. A romák felzárkóztatásából éppen csak a romák nem éreztek semmit. Persze, akadtak olyanok, akik ebből a bizniszből nagyon jól jártak, nem kell említenem például Farkas Flóriánt meg azokat a különböző főigazgatóságokat, amelyeken keresztül kamuképzéseket szerveztek, napocsát rajzoltak, aláírták a jelenléti íveket, öltözős-vetkőzős programokat csináltak, és gyakorlatilag kilopták a rendszerből a felzárkóztatásra szánt pénzeket.

Azt gondolom, abban mindannyian egyetértünk, hogy a felzárkózás legfontosabb eleme az oktatás. A magyar oktatási rendszer valahogy mégsem képes a szegénységből eredő hátrányokat kompenzálni, és nemhogy nem kompenzálja, hanem gyakorlatilag a világon majdhogynem egyedülálló módon még növeli is azokat. Azért nem csodálkozom ezen, mert az Orbán-kormány a milliárdos elitet szolgálja az oktatásban is. Miközben a milliárdos elitnek magániskolákat épít, addig a hátrányos helyzetű roma diákokat gyakorlatilag magukra hagyják. A kérdés már csak az, tisztelt képviselőtársaim, hogy 13 év korlátlan hatalmú kormányzás után mégis ki a felelős. Önök ahelyett, hogy nekiláttak volna már évekkel ezelőtt a

szegregáció felszámolásának és az egyenlő esélyek biztosításának, inkább bűnbak szerepben tüntették fel a cigányságot, és nem is olyan régen Gulyás Gergely miniszter úr a magyar oktatás siralmas állapotát is és a rossz oktatási mutatókat, például azt, hogy a nyolcadikos diákok 40 százaléka funkcionális analfabéta, a roma diákokra fogta.

Mekkora szégyen ez az önök 13 éves kormányzására nézve?! Mi ez, ha nem a felzárkóztatás kudarcának a beismerése és az önök oktatáspolitikájának bukása? Gyűlöletet szítani és ellenségképet gyártani profi módon tudnak, kormányozni viszont nem. Egyébként véleményem szerint ez eredményezi azt is, hogy a 2010-es népszámláláshoz képest a magukat roma nemzetiségűnek vallók száma több mint százezer fővel csökkent.

Szokatlan megoldás, hogy a javaslat hatálybalépéséről és az átmeneti rendelkezések megállapításáról külön törvény rendelkezik majd. Tehát jelenleg nem ismert, hogy mikortól kell majd alkalmazni a szabályokat, így egyelőre csupán egy szimbolikus gesztusnak tekinthető ez a szegregációellenes javaslat.

Aztán Pintér Sándor minisztériumának szokásához híven ismét a büntetés eszközével él: meg fogják vonni a költségvetési támogatást majd azoktól az intézményektől, amelyek érintettek ebben, és igyekeznek ösztönözni az oktatási intézményeket a szegregáció felszámolására.

A Demokratikus Koalíció a törvényjavaslatot a jelenlegi formájában elfogadhatónak tartja, azonban szeretnénk megvárni a törvényjavaslat végleges szövegét, és ennek ismeretében fogjuk majd kialakítani az álláspontunkat. A Dobrev Klára vezette árnyékkormány az oktatásban is szociáldemokrata fordulatra készül a kormányváltás után, elkötelezettek vagyunk az esélyegyenlőséget biztosító iskolarendszer, az erős állami oktatás mellett, amelyben minden gyermek egyformán fontos. Én jómagam pedig szeretnék egyszer egy olyan országban élni, ahol ugyanolyan eséllyel lesz egy borsodi vagy egy szabolcsi roma gyermekből is a jövő közigazdása, jogásza vagy piacképes szakmával rendelkező egyén, netán parlamenti képviselő, mint a nem hátrányos helyzetű társaiból. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Barkóczy Balázs tapsol.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Kissné Köles Erika nemzetiségi szószólónak, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Parancsoljon, szószóló asszony, öné a szó.

KISSNÉ KÖLES ERIKA nemzetiségi szószóló: Hvala za besedo, gospa Predsednica! Köszönöm a szót, elnök asszony. Spoštovana gospa Predsednica, spoštovane gospe Poslanke in gospodje Poslanci, cenjeni Zbor! Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselő

Hölgyek és Képviselő Urak! Tisztelt Ház! Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága vitához kapcsolódó bizottságként a 2023. október 9-ei ülésén tárgyalta az előttünk fekvő, a köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedésekről szóló T/5445. számú törvényjavaslatot. Felszólalásomban a bizottsági ülésen elhangzott véleményeket, nézeteket foglalom össze a bizottság által megbízott felszólalóként.

A törvényjavaslat a Magyarország által vállalt, az emberi erőforrás fejlesztési operatív program pluszban, valamint a Magyarország helyreállítási és ellenállóképességi tervében foglalt feltételek teljesítése érdekében fogalmazódott meg, és annak alapján alapvető célja a hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredményeinek javulása, kompetenciafejlesztésük növelése.

Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a nemzetiségi köznevelési intézmények és az azokat látogató nemzetiségi tanulók érintettsége okán kérte a törvényjavaslat nemzetiségi napirendi pontként való tárgyalását. A törvényjavaslat ugyan nem nevesíti szövegszerűen a nemzetiségi köznevelési intézményeket, de éppen ebből következően feltételezzük, hogy annak hatálya valamennyi általános iskolára vonatkozatható. A törvényjavaslat alapján egyértelmű, hogy hatálya területi szabályozás szintjén az uniós statisztika szerinti 2-es számmal nyilvántartott települési szintre lesz alkalmazandó, a törvényjavaslat a helyi közigazgatási egység 2-re van figyelemmel.

Azon települések kerülnek tehát ellenőrzés alá, ahol több általános iskola van, és ezeknél a hátrányos helyzetű tanulók aránya több mint 20 százalékponttal alacsonyabb, mint az e jelen törvényjavaslat elfogadását követően e törvény hatálybalépésének évében jellemző volt; illetve a hatálybalépést követő évben indult tanév elején meghatározott átlagos arány a vizsgált településeken, melyekben az általános iskola működik vagy 15 százalékponttal alacsonyabb, mint az e törvény hatálybalépését követő második évben indult tanév, illetve az azt követő tanévek elején meghatározott átlagos arány az érintett településeken.

A nemzetiségi köznevelési intézményeket a törvényjavaslatban foglaltak hátrányosan érinthetik, de hátrányosan érinthetik a nemzetiségi köznevelési intézményeket látogató tanulókat, hiszen azokon a településeken, ahol több intézményben folytatnak nevelő-oktató munkát, jellemzően csak egy-egy nemzetiségi oktatást folytató intézmény van, melyekben egyes elemzések szerint alacsonyabb a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanulók száma, de iskoláink nem elitiskolák, csak a másság jellemzi őket.

A sajátos nevelési igényű tanulók átszervezését a törvényjavaslat értelmében a fenntartó vizsgálja, viszont a nemzetiségi köznevelési intézmények sajátossága éppen az, hogy azt a nemzetiségi nevelést-oktatást kérő és azt vállaló tanulók látogatják. Esetükben

az átszervezés ennek okán nem lenne célszerű, nem is javasolt, hiszen adott esetben bármely más, nem nemzetiségi iskolában a nemzetiségi nyelv és kultúra átadására nem nyílhat lehetőség.

A nemzetiségi intézményeknél az SNI-s és a hátrányos helyzetű tanulók jelenléte ugyan lehet, hogy alacsonyabb arányú, de a sajátos helyzet miatt az azok fenntartására biztosított költségvetésből esetlegesen történő 10 százalékos elvonás, különösen a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott iskolákban, akár működési nehézséget is okozhatna. Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága ennek okán tisztelettel kéri az előterjesztő Miniszterelnökséget, továbbá a köznevelés működését és felügyeletét ellátó minisztert, illetve a törvényhozó testületet, hogy a törvényjavaslat 1. § (1) bekezdésében meghatározott költségvetési támogatási összegből a 10 százalékos elvonást a nemzetiségi köznevelési intézményekre ne terjessze ki.

A nemzetiségi származású, kettős identitású tanulók két kultúra és két nyelv hordozói. Ennek számos pozitív hozadéka van, meggyőződésem, hogy értéktöbbletet jelent az egyes egyének számára is, de minden bizonnyal a többségi társadalom számára is.

(16.50)

Egyes jellemzők alapján mégis mondhatjuk azt is, hogy önmagában hátrányos helyzetet idéz elő, ha egy általános iskolai tanulmányait folytató gyermek nemzetiségi származásából fakadóan a nemzetiségi nyelv és kultúra, illetve a magyar nyelven folyó nevelés és oktatás követelményeinek is meg kell hogy feleljen. Több munka, több iskolai óraszám, adott esetben az iskolakezdekéskor akár nyelvi nehézség is fennállhat.

A nemzetiségi tanulók, ha nem anyanyelven oktató iskolatípusban tanulnak, a tantárgyaiknak vagy 50 százalékát két nyelven kell hogy elsajátítsák, de az anyanyelvet oktató iskolatípusokban is nagyobb óraszámban tanulnak. A nemzetiségi létből fakadó megfelelési vagy belső késztetése is erőteljesebb, és egyes területeken, például az anyanyelvi ismeretek szintjén a követelményrendszer is magasabb elvárást támaszt.

A köznevelés területén alkalmazandó diszkriminációellenes intézkedésekről szóló törvényjavaslat alapvetően éppen az esélyegyenlőség biztosítását célozza meg az iskolák között. Törekvése szegregációellenes. A nemzetiségi köznevelési intézmények ugyanakkor valamilyen szinten szegregált intézmények, hiszen egy adott nemzetiségi közösséghez tartozó tanulókat nevelnek és oktatnak bennük. A számukra biztosított pozitív diszkrimináció éppen azzal biztosít esélyegyenlőséget számukra, hogy az anyanyelvükhöz és a nemzetiségük kultúrájához is megőrizhetik kötődésüket, de a magyarországi köznevelési törvényben foglaltaknak, a Nemzeti alaptanterv és az az alapján készült kerettantervek követelményeinek is meg kell hogy tudjanak felelni.

A magyarországi nemzetiségek közül - két nemzetiségi közösséget kivéve - a nagyobb nemzetiségek anyanyelven oktató, kétnyelvű és anyanyelvet oktató iskolákban folytatnak nemzetiségi nevelést-oktatást, a kisebb létszámú nemzetiségek kétnyelvű iskolatípusokban, anyanyelvet oktató iskolákban vagy kiegészítő nemzetiségi nevelés keretében végzik ezt.

Az esélyegyenlőség biztosítása tekintetében kiemelten fontos a roma nemzetiségi intézmények kérdése. Esetükben a legnagyobb arányú a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók száma. Ezekben az intézményekben kiemelten is fontos a jelen törvényjavaslat 1. §-ában foglaltakkal összhangban a törvénymódosítás azon célja, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek arányának egyenletes eloszlása biztosított legyen. A roma tanulók között sajnálatosan magasabb a szociális hátránnyal, magatartászavarokkal, tanulási nehézségekkel küzdők aránya. Erre tekintettel az irányukban tanúsított megkülönböztetett figyelemre a továbbiakban is számítunk a döntéshozók részéről.

Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága tegnapi ülésén megfogalmazottak alapján tehát tisztelettel kérem, hogy az előterjesztő mérlegelje azt az esetleges lehetőséget, hogy a nemzetiségi köznevelési intézmények specifikus helyzete okán a tárgyalta törvényjavaslat a nemzetiségi köznevelési intézményekre vonatkoztatottan képezzen kivételt.

Az irányunkban tanúsított eddigi jóindulatot megköszönve, további jó munkát kívánok a tisztelt Háznak. Zahvaljujem se za vašo vljudno pozornost! Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Rétvári Bence tapsol.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Mivel kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, most a további normál szót kérő képviselők felszólalásaival folytatjuk a vitát. Elsőként a Fidesz képviselőcsoportjából Bodó Sándor képviselő úrnak adok szót 15 percben. Parancsoljon!

BODÓ SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Elsőként is szeretném megköszönni és kifejezni elismerésemet, hogy tényleg egy komoly szakmai vita bontakozott ki itt a törvényjavaslat kapcsán; látszik, hogy a teremben olyan kollégák ülnek, akik jó néhány évet, évtizedet eltöltöttek pedagógusként különböző állomáshelyeken, szóval ez mindenképpen látszik.

Szerintem az is közös véleményünk lehet, hogy a köznevelés rendszere azért egy óriási rendszer, egy nagy hajó, ami bizony lassan fordul, és szerintem minden hirtelen mozdulatot kockázat is kísér. Tehát minden egyes döntésnek, javaslatnak, amit ma ennek a napirendi pontnak kapcsán próbáltunk egymásnak elmondani, próbáltuk egymást erről meggyőzni, nyilván az értékei mellett kockázatai is vannak. Szeretnénk egy nap alatt akár egy törvényjavaslat kapcsán

megoldani az összes problémát, új utakat kijárni, javasolni, de azért lássuk be, hogy ez a törvényjavaslat csak egy lépés, és a „csak” az természetesen idézőjelben van, de egy nagyon fontos lépés.

Lényegében annak is tudok örülni, hogy kifejezhetem azt a gondolatomat, hogy a közoktatás területén, a köznevelés területén sok mindennek helye van, de én azt gondolom, hogy az indulatoknak semmiképpen. Kétségtelen, hogy az iskolában kell az érzelem, mert anélkül hiábavaló, de az indulatokat szerintem, különösen felnőttként, pedagógusként, jogalkotóként ki kell vonni ebből a rendszerből, itt az indulatok nem szülnek jó vért.

A törvényjavaslat valóban egy keretet fogalmaz meg, egy javaslatot ad, és én ezt nem valamiféle elmarasztalásként ítélem meg, mint néhány képviselőtársam, hogy a fontos dolgok majd az osztályban, az iskolában dőlnek el, hanem ez pontosan jól is van így, kedves kollégáim. Az igazán fontos, praktikus dolgok a keret megalkotását követően az osztályteremben fognak majd eldőlni, és ezért kell nekünk dolgozni, hogy ezek a keretek olyan lehetőséget tudjanak biztosítani, nevezetesen a diszkrimináció kapcsán is egy-egy iskolai közösségnek, amit a pedagógus kollégák meg tudnak élni, és szakmailag meg tudnak valósítani.

Konkrétabb lesznek: elhangzott itt, hogy a problémás gyerekeknek a hátsó padban van a helye, vagy talán valami hasonló szövegkörnyezet.

Kedves Kollégáim! A problémás gyerekeknek az első padban van a helye. Pontosán az első padban van a helye, mert tanultuk módszertan szempontjából, hogy megvan az a kör, félkör, akikre a pedagógus rá lát, az a 6-8 gyerek az osztályban, és azoknak ott kell lenni az ő elérhető távolságában, hogy minden rezdülésük oda-vissza alapon a leghatékonyabban átmenjen. A hátsó pad az egy életveszélyes műfaj, mert egyrészt a gyermek esetében előjöhethet az unalom, előjöhethet a rosszkodás, tehát sok minden olyan előjöhethet, ami minden szempontból káros. Tehát ezeket pontosan fordítva javaslom nézni, és tudom, hogy egyébként a pedagógustársadalom ezzel pontosan tisztában van, tehát nem az én bölcsességem alapján fogja majd szervezni a munkáját.

Az is elhangzott a diszkrimináció esetében, hogy nem biztos, hogy olyan sikereket érnek el akár a hátránnyal élő tanulók, és akkor a hátrányba sok mindent bele tudunk most érteni. De én azt hiszem - és ez nem ilyen romantikus vágy vagy álom, hanem akár személyi példákat is lehetne mondani -, hogy bizony minden gyermekhez van kulcs. Az is benne van, hogy ha nem is feltétlen a tanulásban lesz osztályelső egy-egy ilyen csemete, meg lehet találni azokat a területeket, amiben viszont tényleg maradandót alkothat. És ez nem egy ilyen megmosolyogni való dolog, én azt gondolom, esetünkben, ha a kultúrában vagy a sportban találja meg a beteljesülést, kiteljesülést, mert visszanézve azért a magyar történelemben erre egészen kiváló példák vannak.

A forrásokkal kapcsolatban egyébként ez a kérdés jogosan vetődött itt fel, de a miniszterhelyettes úr nyomban jelezte, hogy a forrás marad a rendszerben. Illetve én a matematikai részét is megfordítanám, tehát az, ha egy olyan osztályból vonunk el pénzt, ahol kevesebb a problémás gyerek, és oda tesszük, ahol több a problémás, szerintem nem lerablás - valami ilyen szó is elhangzott -, hanem pontosan egy hatékonyabb felhasználás.

Csak tényleg az elismerés hangján, már érintetem, de még egyszer meg kell jegyeznem, hogy a pedagógusok esetében van óriási szerepe, óriási jelentősége ennek a törvényjavaslatnak, hiszen reményeink szerint az ő munkájukat fogjuk tudni ezzel megkönnyíteni, mert sok esetben látjuk azért, hogy kiégett pedagógusok nyilatkoznak, és kiderül, hogy mondjuk, évtizedekig tanítottak olyan osztályokban, ahol szinte kizárólag problémás gyermekek voltak.

(17.00)

Néhány évtized pedagógiai munka után mondhatom, hogy ez tényleg eszi az embert, tehát meg kell találni azt az egészséges arányt, ahol nemcsak a gyermek, hanem a pedagógus is sikerélményhez jut, mert a mi számunkra a gyermekek és a pedagógusok egyaránt fontosak.

Tehát lényegében ezek a javaslatok, ezek a gondolatok fogalmazódtak meg még bennem itt a vita kapcsán. Én örülök azért, hogy többségi támogatás tűnik a törvényjavaslat mellett. Én hiszem, hogy a végrehajtási rendeletben, illetve majd későbbi más szabályozások kapcsán lehet még alakítani és kell is még alakítani a köznevelés rendszerét. Ez mindenképpen fontos lépés. Továbbra is kérem a támogatásukat. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti pad-sorokban.)*

ELNÖK: A következő felszólaló Ander Balázs képviselő úr, a Jobbik frakciójából. Megadom a szót, parancsoljon!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök asszony. Egyenlőtlenségek és így iskolai egyenlőtlenségek kialakulása kapcsán magyarázó elv lehetett sötétebb korokban, sötétebb ideológiák szerint például a genetika. Mindent erre vezettek vissza.

Most modern időkben élünk, és liberális körökben egy ilyen másik magyarázó elv dívik, ez pedig nem más, mint a diszkrimináció. Én magam nyilván nem vallom a normalitás talaján állva azt az axiómát, és egyáltalán nem tudom azt elfogadni, hogy csak és kizárólag az előítéletek okozhatnak ilyesféle hátrányokat. Merjük már föltenni azt a kérdést - és akkor visszautalhatnék Kozma Tamásra a hazai nevelésszociológia atyjára -, hogy mondjuk, a családi, otthoni hatásrendszer mennyiben tudja ellensúlyozni az iskolai pedagógiai hatásrendszert, illetve fordítva. Melyik az erősebb?

Azt hiszem, hogy aki tanított valaha vagy legalább olvasott ezzel kapcsolatosan néhány szakirodalmi anyagot, az világosan tudja, hogy a család, a családi szocializáció az elsődleges forrása annak, hogy az a gyermek, az a diák hogyan fog viszonyulni az iskolához, hogyan fog viszonyulni a tanuláshoz; érték-ként tekintenek-e rá, vagy pedig valamiféle ellenkultúrát megvalósítva, gyakorlatilag ellenségként tekintenek a pedagógusra, ellenségként tekintenek az iskolára is, az ő szabadságának korlátozóját látják ebben, vagy pedig - egyébként nagyon helyesen - fölismeri azt, hogy a kitörésnek ez az egyetlen útja.

És hogyha ezt felismeri az a család, felismeri az a közeg, felismeri az a diák, nyilván hogyha diákról van szó, akkor önmagában, ha nincs mögötte az a családi támogatás, ez irtózatosan nehéz, és éppen ezért érdemel meg minden tiszteletet, hogyha az a fiatal erre mégis képes, és a rezilienciának ilyesféle fokát meg tudja valósítani, ez nagyon kevés. Szükséges a család. Szükséges lenne a családok minél korábbi bevonása is, hiszen pontosan tudjuk: az oktatásra fordított összegnek az idő előrehaladtával különösen a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű rétegek esetében meredeken csökken a megtérülési rátája.

Éppen ezért bátorkodtam utalni arra, hogy már a tanodák, illetve a szakkollégiumok világa előtt - ami nagyon fontos és támogatandó kezdeményezés -, már azt megelőzően oda kellene hogy figyeljen erre a magyar állam. És igen, kimondom itt, hogy a magyar államnak van ebben felelőssége. De ha valaki csak azt hangsúlyozza, hogy a magyar államnak van felelőssége, és senki másnak nincsen, az hazudik! Vagy valamiféle liberális mantrákat követve, de egészen egyszerűen zárójelbe helyezi a valóságot, mert van hatalmas adag családi és egyéni felelősség.

Nem mindegy, hogy az a mikrokultúra, ahonnan a gyermek az iskolába érkezik, milyen értékeket hordoz magában, és úgy tekint-e erre, mint valóban a jövőjének zálogára. Csak hadd utaljak arra, hogy nem minden a szegénység sem. Hát, legfrissebb Nobel-díjasaink sem gazdag család sarjai voltak. Karikó Katalin tudomásom szerint egy egyszobás, folyóvíz és fürdőszoba nélküli házban volt gyermek, szegény szülők gyermeke. De mégis volt egy feladatelvárás a családon belül, ami megalapozta az ő jövőjét is és sikerességét is.

És hogyha itt felelősségről beszélek, felelősségről beszél bárki, mondjuk, integráció kapcsán, akkor azért ki kell mondani, hogy túl a liberális mantrák szajkózásán, diszkrimináció így, előítéletesség úgy, óriási lenne az egyéni, családi felelősség, mert enélkül nem fog menni. Bizony, ki kell mondani: sok esetben olyan mentális váltásra van szükség, ami gyakorlatilag egy Szent István-i fordulathoz hasonlítható. És hogyha ez hiányzik, ha csak a mutogatás marad a tök mindegy, hogy milyen színezetű aktuális kormányzatra - a mostani 13 év vagy éppen az azt megelőző nyolc év, ugye -, akkor zsákutcába viszi ezt az egész vitát ez. Megvan mind, de ennek a kormánynak is - bíráltam én magam is éppen eleget, meg még fogom

is - a felelőssége. De a felelősségi szinteket nem lehet eltagadni, és nem lehet zárójelbe tenni.

Hadd utaljak akkor itt egy érdekes példára, és jó lenne egyébként megfontolni, mert egyébként nem szólnék ehhez a vitához hozzá, hogyha nem hinnék abban, ha nem vallanám azt, hogy az integráció kérdése, amit ez a törvényjavaslat egyébként nagymértékben érint, az egy hihetetlenül fontos, valóban a XXI. századi megmaradásunkat érintő kérdés, tehát nem szólnék hozzá, ha nem gondolnám, hogy ez így van. És azért gondolom, hogy ez egy menthető dolog lehet, óriási közösségi, állami, kormányzati, iskolai és családi, a többségi társadalom részéről is meglévő, áldozatokat, erőfeszítéseket igénylő feladat, hogyha nem lennének ilyen jó példák, jó gyakorlatok nemzetközi szinten.

Hadd utaljak akkor erre itt - nem lehet elégszer citálni egyébként ezt a példát - a szingapúri malájok fölzárkóztatására. Bár van, aki kikéri magának mostanság már magát a fölzárkóztatás szót is, és egyfajta paternalisztikus, asszimilációs kifejezésnek tartja, ami egyébként butaság; na mindegy, szíve joga. Szóval, Szingapúrban, ami egy holtiszegény állam volt még az 1960-as években, szegényebb, mint az akkori kádári Magyarország, volt egy 7 százalékos maláj kisebbség hihetetlen problémákkal: munkanélküliség, oktatási lemaradás, de valami döbbenetes mértékben, drogprobléma, bűnözés, és mostanra gyakorlatilag ez a probléma megoldódott.

*(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

1980-ban a szingapúri maláj kisebbség 0,8 százaléka bírt talán - vagy talán még ennyi sem - felsőfokú végzettséggel. 2005-re ez 13 százalékra nőtt, 25 év alatt.

Ha megnézzük, hogy mondjuk, a hazai cigányság, amely az 1970-es évek elején az ország lakosságának körülbelül 3,5 százalékát tette ki, ugyanannyit, mint akkoriban Szingapúrban a malájok - illetve bocsánat, akkor a malájok egy kicsit nagyobb arányt képviseltek, 7 százalékos szintet, azóta megduplázták a részarányukat az ottani társadalmon belül, és ki tudja egyébként, hogy mennyire hihetünk akkor a népszámlálási adatoknak -, de az biztos, hogy a 9 millió 600 ezres mostani magyar lakosságon belül körülbelül egymilliós cigány népességgel számolhatunk. Ez sokkal magasabb arány, mint az az 1970-es, mondjuk, 3,5 százalék.

Nézzük meg, hogy akkor hogyan áll, mondjuk, a diplomások arányát tekintve a hazai roma-társadalom! 1 százalék körüli szinten.

(17.10)

Ugye, milyen borzasztó? Tehát 13 százalék már 2005-ben Szingapúrban a malájoknál, 25 év felzárkóztatási program után, itt pedig gyakorlatilag egy

helyben topogunk. És akkor utalhatnék arra, amit már előbb is mondtam, Nógrádban 30 százalékos a korai iskolaelhagyók aránya, és akkor megint csak fel kell tenni a kérdést, hogy a XXI. század munkaerőpiacán milyen skillekkel, milyen képzettséggel, végzettséggel rendelkezik az a fiatal, aki gyakorlatilag semmit nem hoz magával az általános iskolából, vagy azután sem tudja magát képezni.

Ha ezekre a kérdésekre választ akarunk kapni, akkor azért el kell mondani itt egy olyan alapigazságot, amiben viszont konzervatív emberként hiszek. Ez nem más, talán már elmondtam itt, de ez is egy olyan dolog, amit nem lehet elégszer ismételni, ez az Arizona-modell filozófiája. Minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz. Minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz. És a hármas pont: mindenki tiszteletben kell hogy tartsa a többiek jogát. És ha ez megvan, ha a szülők is rádöbbennek arra, hogy a csemetéiket ennek az alapigazságnak az elvárásai mentén kell nevelni, akkor talán az a spontán szegregáció, ami egyébként megvan, és nem azért, még egyszer, mert Szabó anyuka meg Kovács apuka eredendően valami rasszista, nem tudom, mi lenne, hanem azért, mert jót akar a gyermekének, és ahol problémás közeget lát, ahol úgy érzi, hogy olyan iszonyatos pedagógiai többletmunka hárul a tanárookra, amihez állami részről - és akkor itt az állami felelősség - nem kapják meg a megfelelő segítséget, mert nincsen fejlesztőpedagógus, nincsen iskolai szociális munkás, és a többi, és a többi, akkor onnét menekíteni fogja a gyermekét.

És így vagy úgy, de el fogják érni azt, hogy amikor olvassuk ezeket az összesítőket, hogy hogyan alakult Magyarországon a szegregáció, akkor azt fogjuk majd tapasztalni, hogy gyakorlatilag semmit nem ment előrébb a dolog, vagy nem értük el azt a vágyott célt, ami valóban az lenne, hogy ne homogén iskolák, ne homogén osztályközösségek legyenek, mert valóban talán az egy elfogadható igazság, hogy ha egyszer már egyfajta ilyen heterogén társadalom van, akkor a heterogenitás talán majd növelheti a nemzeti kohéziót is, hogyha ezek a fiatalok már fiatalon ott vannak egymás mellett, de kölcsönösen tiszteletben tartva egymás jogait, nem eltaposva, és nem lehúzva. Ehhez viszont mindenki kell, minden szereppartner, az állam, az iskola, a szülő és a gyermek is. És hogyha ezt valaki nem érti meg a szülők vagy éppen a diákok részéről, akkor, Bodó képviselőtársam, én nem azt mondtam, hogy a hátsó padba kell számúzni, mert a hátsó padban is ugyanúgy fogja bontani a rendet, és ugyanúgy problémákat fog okozni, és ugyanúgy elviszik majd miatta abból az iskolából.

Azok a szülők, cigány szülők is egyébként, polgárosodni óhajtanak, rengetegen. Hála a Jóistennek, sok ilyen ismerék! Polgárosodni óhajtó és polgárosodott cigány szülők is menekítik ki az úgynevezett gettóiskolákból a gyermekeiket, mert jó oktatást akarnak a fiaiknak, lányaiknak. De az az oktatás nem azért rossz, merthogy ott a tanár rossz, a tanár tenne magáról az ottani diákokra, hanem azért, mert bizony a

közeg olyan, hogy iszonyatos pedagógiai többletmunkát igényelne, amihez nem biztos, hogy van állami segítség, nem biztos, hogy van szülői segítség, főleg az olyan esetekben nem, mint a képviselő asszony által is felhozott érdekes példa.

Szóval, nekünk ezen közösen kell elgondolkodni, és szerintem sehova nem vezet egyébként az, hogy ha ujjal mutogatunk egymásra, mert ez a probléma ennél sokkal-sokkal komolyabb, és valóban az ország, valóban ennek a társadalomnak a továbbélése és a sikeressége múlik azon, hogy meg tudjuk-e oldani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Dúró Dóra alelnök asszonynak, a Mi Hazánk képviselőcsoportjától. Parancsoljon!

DÚRÓ DÓRA (Mi Hazánk): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Szeretnék azokra az intézkedésekre is reagálni, amelyeket korábban hozott a kormány, illetve államtitkár úr is az expozéjában emlegetett. Az egyik legfontosabb és legnagyobb változás volt, amit önök az oktatási rendszerben tettek, az maga az állami fenntartásba vétel, illetve a Klebelsberg Központ létrehozása volt, amely mögött éppen egyébként egy felzárkóztatási filozófia húzódtott meg, nevezetesen, hogy a magyar oktatási rendszer 2010-ben a nemzetközi összehasonlítások szerint az egyik legdiszkriminatívabb volt. Tehát a családi háttér vagy a család anyagi helyzete nagymértékben meghatározta azt, hogy a gyermekeknek milyen esélyei vannak az oktatásban.

Ugyanakkor tíz év távlatából, ugye, 2013-ban hozták létre magát az intézményt, megállapíthatjuk, hogy számos, egyébként a felzárkóztatáshoz kapcsolódó mutatóban a helyzet nemhogy jobb lett, hanem még romlott is. Ezekre szeretnék kitérni, mert úgy gondolom én is, hogy közös felelősségünk van abban, hogy a társadalompolitikának az oktatáspolitikán keresztül egy olyan célt vagy olyan közös célját fogalmazzuk meg, amely minden magyar ember érdeke.

Az egyik ilyen intézkedésük volt a kötelező óvodáztatás bevezetése, amely valóban hozzájárulhat ahhoz, hogy ezek az egyébként a családi környezetből érkező különbségek csökkenjenek. Itt nagyon fontos hangsúlyoznom azt, hogy az, hogy egy gyermek hogyan viselkedik, vagy egyáltalán hogyan áll hozzá az oktatáshoz, illetve a tanuláshoz, egyáltalán az iskola-rendszerhez és a pedagógushoz, ez nem anyagi helyzet kérdése. Vannak nagyon szegény családok, ahol tisztességgel nevelik a gyermekeket, és jó eredményeket is érhet el a gyermek. Ez alapvetően szociokulturális kérdés, hogy a család hogyan tekint magára az iskolára.

Az tehát, hogy önök megpróbálták az oktatási rendszerbe minél előbb bekapcsolni a gyermekeket, ez egy helyes intézkedés volt meggyőződésem szerint. De az, hogy már kvázi hatévesen kvázi kötelező az iskolába mennie a gyerekeknek, ennek az eredménye

már egy év után meg is mutatkozott abban, hogy rekordszámú első osztályos bukott meg a tanév végén, 5,2 százaléka kapott elégtelen osztályzatot a bizonyítványába, illetve első osztályban még nincsen osztályozás, hanem a szöveges értékelés tekintetében a szülőknek azt javasolták 5,2 százalék esetében, hogy ismétlje meg az adott tantárgyból az évet a gyermek. Összehasonlításképpen: a felsőbb évfolyamokon 0,7 százalék és 2 százalék között van a bukás aránya, tehát a legalacsonyabbhoz képest még több mint ötszörös ez az arány az első osztályosok tekintetében, ami, úgy gondolom, egy intő jel kell hogy legyen a kormányzat számára arra vonatkozóan, hogy alapvető változtatások szükségesek.

És itt hoznám be azt az elképesztő mértékű túlterheltséget, amivel már az általános iskolásoknak is szembesülniük kell. Nem normális az, hogy 10-12-13 éves gyerekeknek hetente 33-34 tanórájuk van. Ha ehhez hozzávesszük azt, hogy otthoni felkészülésként legalább csak számoljunk 10 órát, akkor máris ott vagyunk, hogy 43-44 órát kell az iskolai elfoglaltságaival töltenie hetente 12-13 éves gyerekeknek. Ez nem elfogadható. Ez önmagában mutatja, hogy a tananyag mennyiségének a csökkentésére van szükség, és arra, hogy egyébként az ő életkoruknak, az ő szemléletüknek megfelelően sajátíthatassák el azt az ismeretet, amit meghatároz az alaptanterv számukra.

A KLIK létrehozásának egy újabb csődje a kompetenciaeredményeknek a számadatai, hiszen túl azon, hogy a nyolcadikosok 40 százaléka nem érti, amit olvas, azok a különbségek, amelyek megmutatkoznak a kompetenciamérések eredményeit járási szintre bontva vizsgálva, az egészen kétségbe ejtő képet mutat, ugyanis a vidéki járások több mint 40 százalékában a nyolcadikosok még olyan szinten sincsenek szövegértésből, ami egy hatodikos diák teljesítményénél lehetne elégségesre értékelhető. Tehát e tekintetben is elmondhatjuk, hogy nem sikerült a lemaradó, leszakadó vidéki járások teljesítményében javulást, érdemi javulást felmutatni.

(17.20)

Nagyon gyakori témája a felzárkóztatásnak a korai iskolaelhagyás, és nyilván jogos, hogy ezzel kapcsolatban ezt a kérdést felhozzuk, amely mutatóban önknek még a Gyurcsány-kormányt is sikerült alulmúlniuk. Ez nyilván összefüggésben van a tankötelezettség korhatárának csökkentésével, ugyanakkor a magam részéről azt szeretném hangsúlyozni, hogy nagyon túlértékeltnek tartom az oktatáspolitikai vitákban önmagában a tankötelezettség korhatárának a kérdését, ugyanis az a diák, aki 16 évesen úgy dönt, hogy kilép az iskolarendszertől, vélhetően 16-18 éves kora között már nem változtatna az oktatáshoz, az iskolához való hozzáállásán. Tehát akinek 16 éves korára nincsen olyan elkötelezettsége az iskola iránt, hogy ő valóban megszerezzen egy piacképes szakmát, ő nem 16-18 éves kora között fog erre rájönni.

Ráadásul nagy többségében azokon a gyerekeken, akik 16 évesen piacképes végzettség nélkül kilépnek az iskolarendszertől, maga a rendszer, a pedagógusok, a gyermekvédelem ezt már sokkal korábban, adott esetben óvodás-, kisiskoláskorban észleli, és akkor kellene beavatkozni, tehát minél előbb kellene ezeket a gyerekeket motiválttá tenni aziránt, hogy az oktatásra valóban úgy tekintsenek, mint ami az ő későbbi tisztességes megélhetésük záloga. Tehát felesleges azon vitatkoznunk, hogy ezek a gyerekek 16 vagy 18 évesen lépjenek ki az iskolarendszertől. A vitáknak arról kellene szólnia, hogy 3, 5, 7, 9 évesen ezeket a gyerekeket hogyan tudjuk motiválttá tenni, hogy 16 vagy 18 éves korukra legyen bennük és a szüleikben annyi belátás, hogy nem veszik ki az oktatási rendszerből ezeket a gyerekeket, hanem ellenkezőleg: igyekeznek segíteni az ő tanulásukat, és nem az első adandó alkalommal elhagyni az iskolapadot és lelépni az oktatási rendszerből, mert a családok felelőssége valóban nem kerülhető meg ebben a kérdésben.

És itt Bodó képviselő úr beszélt a pedagógusok körében tapasztalható kiégésről, és azt említette, hogy évtizedek alatt alakul ki mindez. A magam részéről nem egy olyan pedagógussal beszéltem, aki nincs évtizedek óta a pályán, a 30-as, 40-es éveikben járhatnak, és olyan iskolákban tanítanak, ahol a többséget alkotják a cigány tanulók, vagy elvétve vannak csak magyar gyerekek. Ők elmondják ezeken a beszélgetéseken, hogy úgy érzik, hogy az ő munkájuk helyett elég lenne egy kerítés vagy egy villanypásztor a gyerekek számára, mert a Kőműves Kelemen példáját élik át mindennap: amit raknak délig, leomlik estére. És ez egy kulcskérdés: ha a családokat nem tudjuk rávenni arra, hogy az iskolához támogató hozzáállással álljanak, akkor nem fogunk tudni elérni eredményeket, mert nem várható el az, hogy az iskola átvegye a szülő feladatát. Vagy amennyiben elvárjuk azt, hogy átvegye, és mondjuk, bentlakásos iskolákban neveljük ezeket a gyerekeket, akkor ez nagyon érzékeny kérdéseket nyit meg a szülők felelőssége vonatkozásában.

A magam részéről egyébként sokkal szigorúbb álláspontot képviselek: szerintem nincsen joga a szülőknek iskolaellenesség, bűnözővé nevelni a gyermekeiket, ezért az államnak igenis szigorúbban kellene fellépnie ezekkel a szülőkkel szemben, ezekkel a gyerekekkel szemben, és a legszélsőségesebb esetekben bentlakásos iskolákban kellene nevelni ezeket a gyermekeket.

És itt többen felhozták, hogy ne ideológiai dühvel vagy indulattal beszéljünk erről a kérdéstről, ugyanakkor a mindennapokban nagyon sokan megélik azt, hogy érdemtelenül kell elszenvedjék ezeket az akár erőszakkal, akár más kisebb bűncselekményekkel, szabálysértésekkel járó helyzetet, és az ő hangjuk megjelenítése rendkívül fontos, és az ő dühük közvetítése rendkívül fontos. Részemről nem ideológiai alapú düh az, amikor arról beszélek, hogy egy iskolaigazgató azt mondja a bántalmazott szülő gyermekének, hogy ne csináljon ügyet abból, hogy az ő gyerekét

kórházba kellett szállítani egy iskolában történt esetben. Nem ideológiai dühről van szó, hanem az igazságérzetemből fakadó felháborodásról, amiben, azt gondoltam, hogy itt mindenki egyetért abban, hogy az áldozatot nem kérheti erre egy iskolaigazgató, hogy ő ne védje meg a saját gyereket. Tehát kezdjük ott, hogy az iskolaigazgatónak kellett volna megelőznie az ilyen eseteket.

És akkor nyitok egy zárójelet: az az előnye legalább lehetne annak, hogy az oktatás a Belügyminisztériumhoz tartozik, hogy a bűnmegelőzéssel kapcsolatos pedagógus-továbbképzések szervezése hatékonyabb lehetne. Amikor erről a Bűnmegelőzési Tanácsot kérdeztem, amelyiknek vannak ilyen pedagógus-továbbképzései, hogy mekkora a túljelentkezés, akkor azt mondták, hogy 7-8-szoros, tehát a pedagógusokban óriási igény lenne arra, hogy szakmai segítséget kapjanak a konfliktuskezeléshez, illetve ezek megelőzéséhez, de az állam ezt nem tudja biztosítani számukra. Tehát ez is egy gyenge pontja egyébként a rendszernek, zárójel bezárva.

És még egy nagyon fontos vetület, mert itt komoly anyagi következményekről is van szó. Nem lehetünk el szó nélkül amellet, hogy itt százmilliárdokat költünk felzárkózási programokra, amelyekből kérdéses, hogy mennyi jut el egyáltalán azokba az iskolákba, azokhoz a gyerekekhez, akiknek szánják ezt a pénzt, akiknek a felzárkózását kellene ebből finanszírozni, hiszen kézen-közön eltűnik, a korrupció melegágya gyakorlatilag a romafelzárkóztatás, ahol aztán nem szégyellnek semmiféle papírt legyártani, de azok mögött valójában nem történik semmi.

Egy konkrét adatot szeretnék erre hozni egy olyan időszakból, amikor baloldali és jobboldali kormányok is voltak, nevezetesen a 2008-2013 közötti időszakban: úgy költöttünk el 160 milliárd forintot - 160 milliárd forintot! - óvodások és alsó tagozatos iskolások felzárkóztatására, hogy a program végén a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya növekedett. Tehát elköltöttünk öt év alatt 160 milliárd forintot csak oktatási programokra, és a helyzet rosszabb lett.

Ez a számadat önmagában mutatja azt, hogy rendszerszintű változásra van szükség, és arra, hogy a valódi problémákkal szembenézzünk, és az állam, se egy iskolaigazgató, se egy pedagógus, se a gyermekvédelem, se a rendőrség, se az ügyészség ne eltussolni próbálja az ügyeket, hanem megvédeni az áldozatokat, és akkor, ha ezzel szembenéztünk és ez az alapvető szemléletváltás megtörtént, lesz az oktatási rendszerben is érdemi változás. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Mi Hazánk padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm a szót. Megadom a szót Barkóczy Balázsnak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim!

Most egy olyan törvény vitáján veszünk részt, amely törvény tulajdonképpen megpróbál valamit visszaadni a gyerekeknek abból, amit az elmúlt 13 évben a kormány oktatáspolitikája elvett tőlük. Megpróbál visszaadni valamit azoknak a közösségeknek, akik kiszorultak a magasabb szintű iskolai oktatásból, és sokszor önhibájukon kívül szorultak ki ebből. Egész egyszerűen, ahogy már a vezérszónoki felszólalásomban is elmondtam, elindulnak olyan folyamatok a vidék Magyarországon, főleg ahol több fenntartó működött egy oktatási intézményt, hogy azok elkezdnek szelektálni a gyerekek között, ami odavezet, hogy az állami vagy az önkormányzati fenntartású oktatási intézményekben megnő a hátrányos helyzetű gyerekek száma, és ezek között nyilvánvalóan vannak roma gyerekek, na de nemcsak roma gyerekek vannak közöttük.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most komolyan: amikor az oktatási rendszerünk szelektál és zár ki gyerekeket a minőségi oktatásból, mi az ország házában állszent módon elkezdünk filozofálni a családok felelőségéről? Ez komoly, tisztelt képviselőtársaim?!

Amikor visszavonják, megnyirbálják az államilag finanszírozott képzési helyeket a felsőoktatásban, amikor lecsökkentik a keretszámokat, visszanyesegítik a szociális juttatásokat, amikor az orbáni infláció miatt sokan, akik kiszorultak, mondjuk, a kollégiumokból, nem tudnak maguknak lakást bérelni, és ezért kiesnek a felsőoktatásból, ott, árulják már el, hogy mi a családok feladata vagy mi a családok felelősége. *(Ander Balázs: Miért lenne álszent?)* Tehát azért tényleg legyenek már olyan közös pontok itt az Országgyűlésben, amikor nem keresnek önök bűnbakot, vagy hogyha bármiféle bűnbakot keresnek, nem próbálják meg egy oktatási rendszer hibáját a gyerekekre és a családokra kenni.

(17.30)

Ugyanez egyébként a másik oldalról - mert szerintem az ül fordítva a lovon, aki egy oktatási problémából biztonsági problémát és rendvédelmi problémát akar csinálni. Mert igenis, például milyen biztonsági problémát jelent egy speciális nevelési igényű gyermek? Vagy ott hol van a szülők felelősége? Vagy egy részképesség-zavarokkal rendelkező gyermek szüleit is önök felelősségre akarják vonni? Amikor olyan tágra nyílt a szelekciós olló a magyar közoktatásban, hogy ezek a gyerekek egymás után is - szeretném hangsúlyozni, nemcsak roma gyerekekről van szó - eshetnek ki a minőségi oktatásból, akkor mi valami nagy mellénnyel itt elkezdünk beszélni arról, hogy hohó, ez a te felelőséged is? Hát, szerintem nem.

Az államé elsősorban, hiszen állami feladat a működő közoktatás biztosítása. Itt Bodó képviselőtársunk beszélt arról, hogy nem arról van szó, hogy ezzel a törvénnyel egy nap alatt bárki bármit meg akar oldani - szerintem ez a törvény egyébként is alkalmatlan

rá -, arról van szó, hogy milyen lehetőségek adóttak ahhoz, hogy ezt a diszkriminációt, ezt a szelekciót a közoktatás rendszerén belül csökkentjük például a háttér-intézmények fenntartásával, például a támogatói szolgáltatások finanszírozásával, nagyobb finanszírozásával, a szakszolgáltatások finanszírozásával, de ugyanígy beszélhetnénk, mondjuk, a közoktatási intézményekben az akadálymentesítésről, ami most már több mint egy évtizedes elmaradása és tartozása az államnak, hogy a többről már ne is beszéljünk.

Tehát ezek valóban csökkenthetnék ezt a szelekciós ollót, valóban csökkenthetnék azt a fajta szegregációt, amibe ez az elhibázott oktatáspolitikai az elmúlt 13 évben belekergette ezt az oktatási rendszert, és valóban némely esetekben - én ezt nem vitatom - ott van a családi háttér, ott van a szülők felelőssége is, de képviselőtársaim, most hallgathatták meg Varga Ferenc képviselőtársunktól, hogy ezeknek a gyerekeknek a 80 százaléka még mindig egy szobában lakik a szüleivel, a családjával. Ezeknek a gyerekeknek a szocioökonómiai háttere olyan, amiből borzasztóan nehéz kitörni, még akkor is, ha minden jó szándék megvan bennük, és ami kitörést egyébként az államnak kutya kötelessége lenne mindenféle változókkal támogatni.

Tehát, én azt javaslom magunknak, hogy kanyarodjunk vissza az eredeti vitához, nézzük meg, hogy ez a törvényjavaslat mennyiben járul hozzá ahhoz, hogy ez a szegregációs olló ne nyíljon ilyen tágra, hanem egy kicsit - elnézést a fogalmazásért - összemenjen, hogy valamilyen módon tudjuk orvosolni azt a fajta problémát, ami nemcsak ezeknek a gyerekeknek és nemcsak ezeknek a családoknak a problémája, hanem - abban is igaza volt Varga Ferenc képviselőtársamnak - az egész magyar társadalom problémája is ez a probléma. Ez sokkal mélyebb annál, mint hogy mi társadalmi közösségeket kiválasszunk, vagy kisebbségeket kiválasszunk, és elkezdjük ujjal mutogatni, és arról lamentálni, hogy bezzeg itt tejjel-mézzel folyó Kánaán lenne, ha az ő attitűdjeik megváltoznának. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak az LMP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr, röviden szeretnék hozzászólni. Valóban, a kormánypárti képviselőket nem lehet azal vádolni, hogy nagyon leuralták volna eddig ezt a vitát, és ami vita itt generálódott, azt nem a talán egyedülként fölszólaló Bodó képviselőtársunk váltotta ki, hanem a tőlem nemcsak parlamenti pozícióban, de a politikai palettán is jobbra ülő képviselőtársaim, Dúró Dóra, illetve Ander Balázs generálták, és eljutottunk valóban a felelősség köréhez.

A felelősségnek a kérdése, amikor a szociális törvény különböző módosításait vitattuk itt meg akár éjszakába, hajnalba nyúlóan, akkor ugyanígy előjött,

hogy kinek van felelőssége. Egyébként természetesen mindenkinek ott van a felelőssége: az egyénnek, a családnak, a közösségnek, a településnek, az államnak, az egyháznak, a nonprofit szervezeteknek, tehát minden társadalmi szereplőnek megvan a felelőssége ezekben a kérdésekben. De az is egy nagy kérdés, hogy mi innen a parlamentből, a törvényhozás útján, illetve önkormányzati képviselők, kormánypárti pozícióból mire tudnak hatni. Alapvetően a társadalompolitikai intézkedésekre és a magyar oktatásra tudnak hatni, tehát alapvetően mégiscsak ezekről a kérdésekről kellene beszélni.

Illetve azt is fölvetném - és itt csatlakozom Baróczi Balázs képviselőtársamhoz -, hogy amikor egyfajta ilyen radikálisabb hangnemből, egy ilyen radikálisabb jobboldali perspektívából előjön a felelősség kérdése, akkor elég szűken értelmezik azokat az okokat, amik egyébként valóban, tény és való, kiváltanak problémákat. Mert nem arról van szó, hogy egy-egy egyéni eset előfordul egy-egy iskolában, viselkedészavar vagy éppen agresszív viselkedés és ennek következménye, hanem talán vannak olyan iskolák, vannak olyan iskolatípusok, vannak olyan településtípusok, ahol ezek az átlagnál nagyobb arányban fordulnak elő vagy akár rendszeresen előfordulnak.

De mi váltja ki ezeket a viselkedészavarokat, vagy ezeket - adott esetben nevezzük őket így - diszfunkciókat? Tehát mi váltja ki? És önkormányzati képviselőtársaim, ezt nagyon leegyszerűsítik, hogy ez csak és kizárólag valamiféle családi felelősség vagy valami szocializációs probléma, és nem nézik a tényezőknek az egyéb körét, mert igenis beszélhetünk sajátos nevelési igényről, beilleszkedési, tanulási, magatartászavarról, és ezt számos dolog előidézhetheti. De ha szocializációs problémáról beszélünk, akkor ezt a szocializációs problémát mi okozza, és ez kinek a felelőssége? És itt is megjelenik a társadalom környezete, a társadalmi környezet, mert a szocializáció pont azt jelenti, hogy valamilyen közegbe, valamilyen társadalmi közegbe beleszocializálódunk. Nyilván a család, a kortárs csoportok, az iskola, a média, nagyon sok tényező hat ránk, amikor beleszocializálódunk, de azt is meg kell nézni, hogy amikor ezek a társadalmi problémák, viselkedési, tanulási problémák keletkeznek, mi az a társadalmi közeg, ami ott rendelkezésre áll.

Ezt a társadalmi közegét a társadalmi intézményeken keresztül nagyban tudja a kormány alakítani, és máris kinyílik az a kérdés - és erre szeretnék ismét visszautalni -, hogy bőven nemcsak az oktatáspolitikai tud hatni ezekre a kérdésekre, és bőven nemcsak az oktatáspolitikai segítségével kéne kezelni ezeket a kérdéseket, hanem a szociálpolitika és a társadalompolitikák nagyon-nagyon széles eszköztárával kellene beavatkozni. Mert valóban, abban megegyezünk, az mindenkinek közös célja, hogy ezek a működési problémák, zavarok, diszfunkciók csökkenjenek a magyar oktatáson belül, de egyáltalán a társadalmon belül, de itt állami felelősségvállalásra van szükség ahhoz, hogy ezek igazán csökkenni tudjanak, hiszen az állam tud

beavatkozni, akár a központi állam, akár a helyi állam, az önkormányzatok; itt persze kinyithatnánk a vitát, hogy az önkormányzatok lehetőségét az oktatásban és az oktatáson túl hogyan csökkentette a kormány.

Két kérdést szeretnék még fölhangosítani Rétvári államtitkár úr felé. Szóba került a költségeknek, a forrásoknak a csökkentése büntető jelleggel. Azért a magyar iskolák sajnos nincsenek túlfinanszírozva, és nagyon finoman fejeztem ki magam. Mi történik azokkal az iskolákkal, ahol 10 százalékkal csökken a források mértéke? Ezzel kalkuláltak-e? Elbírják-e ezt az esetleges csökkentést az intézmények? Mi fog történni? Fogják-e tudni finanszírozni a pedagógusokat vagy a villanyszámlát vagy általában a működési költségeket? Tehát ez a szankció mit eredményezhet?

Illetve nyilván fölmérték, hogy ez az intézkedés hány települést és hány iskolát érint. Itt a vezérszónoki felszólalásomban próbáltam arra rávilágítani, hogy szerintem egyébként viszonylag szűk körére érvényes ez a településeknek, egész egyszerűen, ha itt az arányszámokbeli eltérést nézzük, nagyon kevés településre lehet ez igaz, de mégis hány településre? Tehát hány település és hány iskola jöhet szóba potenciálisan, amelyet esetleg szankcionálni fognak, mert ezeket az előírt arányokat túllépik, illetve nem tartják be? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót kétperces hozzászólásra Ander Balázsnak a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

(17.40)

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Aronson, a szociálpszichológia egyik atyamestere írt egy kiváló könyvet - illetve többet is - A társas lény címmel, és ebben szerepeltet egy texasi iskolaigazgatót, aki az antiszegregációs törvények idején valahogy úgy fogalmazott, hogy törvényi erővel ki tudják kényszeríteni, hogy egymás mellé üljenek, kerüljenek a fehér és a fekete kölykök az iskolában, de azt már nem tudják elérni, hogy élvezzék is ezt az együttélést. No, itt lenne akkor többek között némi kis állami felelősség is, mert lehetne tenni annak érdekében, hogy ez gördülékenyebben menjen. Ilyen például a hátrányos helyzetű diákok számára, hogy aki tud, akar előrejutni, az ő számukra van meghirdetett minél több ösztöndíjprogram, vagy értékelni azt az akaratot, hogy valahonnét ki akar törni. S lenne még itt bizony a pedagógiának is óriási feladata, hiszen változtak az idők, és az a szociális konstruktivista felfogás, ami sok szempontból a korábbi frontális oktatással szemben áll, meg kellene hogy gyökeresedjen minél több iskolában. Aronson volt egyébként a mozaikmódszernek is az atyja, ő dolgozta ezt ki, mint egy panaceaát annak érdekében, hogy azok a problémák, amelyek törvénytörően fölvetődtek Amerikában is

az antiszegregációs intézkedéseknek betudhatóan, azok valahogyan meg legyenek oldva.

Államtitkár urat kérdezném éppen ezért, és jó lenne, ha belefolyna ebbe a vitába, hogy e tekintetben milyen konstruktív lépéseket tud felmutatni a magyar állam, és akkor a KIP, a hejőkeresztúri iskolamodell hogyan van támogatva, milyen mértékben tud elterjedni hazánkban, mert véleményem szerint ezeket a problémákat nagyban tudná segíteni. Csakhogy Varga, illetve DK-s képviselőtársamnak is válaszoljak, hogy van-e az államnak itt felelőssége. Van.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót kétperces hozzászólásra Dúró Dóra alelnök asszonynak a Mi Hazánk képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

DÚRÓ DÓRA (Mi Hazánk): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Igen, fenntartom, hogy a családok felelősségéről beszélni fontos, sőt továbbmegyek, elsődleges. Mi várható el egy pedagógustól? Ott ül vele szemben harminc gyerek, van 45 perce arra, hogy a szorzótáblát megtanítsa nekik, utána felad házi feladatot harminc gyermeknek, a napközis tanár ellenőrzi, hogy megcsinálták-e a feladatot, de az igenis a szülő felelőssége, hogy ezen túlmenően ellenőrizze az ő gyerekét, hogy megtanulta-e, és ha nem tanulta meg, akkor le kell vele ülni, meg kell vele beszélni, és segíteni kell az ő tanulását. Természetes, hogy ez a család felelőssége.

Barkóczi képviselő úr összekevert két csoportot. Én azokról beszéltem, akik önhibájukból saját magukat rekesztik ki, és nem azokról, akik fogyatékkal élnek, SNI-sek vagy bármi olyan betegségük van, ami hátráltatja őket. Hát ők önhibájukon kívül kerülnek nehéz helyzetbe, és az az állam felelőssége, és nem kevésbé felháborító, ha ezt a hátrányukat nekik nem tudja kompenzálni a rendszer. Annak maximálisan híve vagyok, hogy ezeket a gyerekeket minél hatékonyabban kapcsoljuk be az oktatásba és a közösség életébe. Na, de tudja-e képviselő úr, hogy egy diósgyőri vasgyári szakiskolában egy harmincfős osztályból az osztályfőnök - akitől megkérdeztem - összesen hány gyereknek ismerte meg három év alatt a szülőjét. Nos, egy harmincfős osztályban három év alatt négy gyermek szülőjével sikerült egyáltalán találkoznia. Na, ez a szülők hozzáállását mutatja.

Nagyon nehéz így közösséget építeni, nagyon nehéz így oktatni. S amikor kezdeményeztem, hogy az igazolatlan hiányzások mintájára, ha az iskola által a szülők számára szervezett eseményeken vagy azok bizonyos százalékán sem jelenik meg a szülő, akkor az iskoláztatási támogatást szintén vonjuk meg a családtól, akkor a Fidesz ezt leszavazta. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom kétperces hozzászólásra a szót Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Aronsonnak A társas lény című műve egyébként nagyon fontos a modernkori szociálpszichológiában, én is mindenkinek ajánlom olvasásra.

Azt hiszem, abban megegyezhetünk, hogy az örök a részletekben és a finom módszerekben, a szoft módszerekben rejlik. Az előttünk lévő törvényjavaslat tulajdonképpen egy adminisztratív javaslat, tehát különböző százalékokat, forrásokat, illetve büntetéseket ír elő, de a megoldás tényleg a pedagógusnál és ezekenél a finom módszereknél van, az innovatív technikákban van, az új megközelítésekben van, a módszertanban van. A nagy kérdés az, hogy a kormány oktatáspolitikája és a Nemzeti alaptanterv hogyan enged teret ezeknek a módszereknek. És pont azokat a módszereket, azokat az innovációkat, amikről itt beszélünk, nem tartalmazza a törvényjavaslat, és semmilyen más javaslat nem tartalmazza.

Dúró Dóra képviselő asszonynak, alelnök asszonynak hadd mondjam el, hogy a Mi Hazánk és az ön részéről ezeket a szegregációpárti kijelentéseket megszoktuk. Én arra világítanék rá - és azt gondolom, hogy ez nyilván egy örök vita lesz köztünk -, hogy amely problémákat, diszfunkciókat ön említ, azok valóban kívülről jönnek, egy szocializációs közegből, lehet, hogy a családból jönnek és bekerülnek az iskolába. Az iskolában ezeket nem lehet kezelni, nem lehet megoldani, mert nem ott keletkeznek. Amikor ön a szegregációt vagy a bentlakásos iskolákat szorgalmazza - az is a szegregáció egy megoldása, hiszen elkülönítés -, akkor bizonyos következményeket akar kezelni, szerintem egyébként tévesen, rossz alapokon, eleve rossz megoldásokkal, nem is tudja ezeket a következményeket kezelni, de figyelmen kívül hagyja azokat az alapokat, ahol keletkezik a probléma, és amiért keletkezik esetlegesen ez a probléma. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Dúró Dóra alelnök asszony már szerepelt ebben a kétperces körben, de mivel normál hozzászólásra senki nem jelentkezett, ezért újból megadom neki a szót két percre. Parancsoljon!

DÚRÓ DÓRA (Mi Hazánk): Köszönöm, elnök úr. Tényleg nem szeretném hosszúra nyújtani a vitát, de a családok felelősségéről még két tényezőt hadd mondjak. Egyrészt ha a gyermek azt hozza otthonról, hogy a konfliktus megoldása az erőszak, akkor erről őt lenevelni nagyon nehéz, bármilyen közegbe is kerül be. Ha ő minden nap ezt látja otthon, ha az ő közegében minden nap ezt a példát látja maga előtt, és egyébként nem is ismer más konfliktuskezelési módszert, akkor persze az iskolának nagyon nehéz önmagában ez ellen fellépnie.

Kanász-Nagy Máté képviselő úr bentlakásos iskolákkal kapcsolatos kritikája szerintem nem állja meg a helyét, ugyanis a bentlakásos iskola elbillenti a gyermek szocializációs közegét abba az irányba, hogy a többségi társadalom általi normakövetés váljon számára természetessé. Azokban az intézményekben,

ahol bentlakásos módszerrel nevelik a gyermekeket, a pedagógusok többször beszámoltak arról, hogy ez visszahat a szülőkre is, tehát a gyermek elkezd otthon nevelni a saját szülőjét is, megfordítva kicsit a szerepeket a családon belül. Éppen a bentlakásos iskolába bekerült gyermek az, aki aztán visszakerülve a családi közegbe szocializálni tudja a többségi normák irányába a saját családját is, nyilván kisebb hatékonysággal.

Másrészről pedig mi legalább megfogalmazunk valami javaslatot erre az egész helyzetre vonatkozóan, mert az elmúlt harminc évben egyetlen kormánynak sem sikerült kezelnie ezt a helyzetet, az iskolai erőszak egyre nagyobb méreteket ölt, közben pedig, ahogy említettem, 100 milliárdokat, de harmincéves távlatokban már 1000 milliárdokat is költöttünk, aztán a helyzet pedig rosszabb lett. Köszönöm. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Rétvári Bence: Igen.)* Államtitkár úr, öné a szó. Parancsoljon!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr, és köszönöm szépen mindenkinek, aki hozzászólta a vitában, azoknak is, akik egyetértettek velünk, és azoknak is, akik nem értettek egyet velünk. Így van ez rendjén.

Messzebről indítanék, aztán konkrétumokra térnék, aztán megint messzebbre távoznék. Ha megnézzük szinte bármely humán területen azokat a társadalomnak a mélyébe, szövetébe hatoló kutatásokat, kimutatásokat, statisztikákat, amik az elmúlt években készültek, valahol a végén mindig ugyanarra jutunk, hogy Magyarországon a lakosság, a települések elsőpró többségében úgy működnek a dolgok - egészségügy, oktatás, szociális helyzet, szűrésre járás, és a többi, és a többi, tehát nagyon sokféle területen -, ahogy egy erősödő közép-európai országban annak történnie kell. De van a társadalomnak egy olyan része, amelyik viszont ehhez képest viszonylag nagy távolságra van, és az egész átlagot is nyilván negatív irányban befolyásolja.

(17.50)

Nem a társadalom nagy többségénél van lemaradás, azok szépen gyarapodnak évről évre, de van egy olyan rész, akinél ha nem avatkozunk be, akkor az egy egyre bővülő nehézség lesz az egészségügyi rendszernek, az oktatási rendszernek, a szociális rendszernek, de minden más együttműködési formában is, egészségügyi mutatókban is és egyebekben, átlagéletkorban, egészségben eltöltött évek számában, végzettségben, iskolai végzettségben, bűnözési térképben, sok minden másban. Ezért ha az

egész országunkat akarjuk fölemelni... Egyszerűbb helyzetünk van, mint Széchenyinek anno, amikor a Hitelt meg a Világot meg a Stádiumot összeállította, mert ő azt mondta, hogy 9 millió embert kell beemelni a nemesség soraiba. Nálunk a társadalom elsőpró többsége szerencsére a saját erejéből is tud előrelépni, ha az állam ezt nem akadályozza, hanem segíti, de vannak olyanok, akiknél tényleg erősebb - erősebb! - beavatkozásra van szükség.

Ezért mondtuk azt, hogy hároméves kortól kötelező az óvodáztatás - hogy most az oktatás területére koncentráljak. Ezért mondtuk azt, hogy állami fenntartásba, állami működtetésbe vesszük az iskolákat, mert az volt látható, hogy ha nem avatkozik be az állam, akkor az a különbség, ami az előző évtizedekben felhalmozódott, az ugyanúgy marad, ha meghagyjuk ezt az önkormányzati fenntartási rendszert, mert nyilván a nehezebb sorsú önkormányzatok, ahol kevesebb a munkahely, kisebb az iparüzésiadó-bevétel, kevesebb a saját pénze, az iskolát is nehezebben tartották fenn, akadozva jöttek a bérek, nem volt fejlesztés, rossz volt az állapot, nem voltak jó technikai eszközök. Ezért mondtuk azt, hogy itt két radikális lépünk: hároméves kortól kötelező óvodáztatás, hogy a gyerekeknek a teljesítménykiegyenlítése ne hat éves korban kezdődjön, hanem hároméves korban; és állami fenntartás pontosan azért, hogy az iskolák mindenhol tudják ugyanazt a színvonalat hozni, és ne dögjön egyik terület a másikhoz képest. És ennek, ugye, van pozitív visszajelzése is, bár, ugye, önök ezeket az ellenzéki oldalon nyilván, nem nyilván, de azért erősen kerülték, a PISA-mérésekben ez látható is, hogy ebben az évtizedben, amely már nem önkormányzati, hanem állami fenntartásban telt az oktatásban, érezhetően csökkentek a különbségek, az otthonról hozott különbségek az iskolákban, 26 százalékról 19 százalékra. Tehát meglett az eredménye az állami fenntartásnak, és ez a különbség, otthonról hozott különbség elkezdett csökkenni, ráadásul érezhető mértékben, nem tizedszázalékokkal, hanem 26-ról 19 százalékra - ez azért egy jelentős változás.

Ennek része ez a mostani törvényjavaslatunk is, amely azt mondja, hogy az iskolában a hátrányos helyzetűek aránya nagyjából meg kell hogy egyezzen a településen a hátrányos helyzetűek arányával. Ez egy méltányos és igazságos elvárás mindenki kapcsán, mert nyilván vannak nehezebben kezelhető gyerekek, ne egy iskolában legyenek a nehezebben kezelhető gyerekek többségben, és a többiben meg alig, hanem arányosan, ki-ki részesedjen ebből a többletfeladatból. Hiszen ez többletfeladat valóban, mert vagy a gyerekeknek a képességei vagy az otthoni nevelés hiánya vagy éppen az otthoni rossz környezet miatt őket valóban nehezebb az iskolában kezelni. Ezt a feladatot akarjuk kiegyenlíteni a település iskolái között; és ha pedig az egész településen magasabb az ilyen gyerekeknek az aránya, akkor mindenkinek megemelni a fizetését 20 százalékkal. Tehát itt egy mínusz 10, plusz 20 százalékos eltérés van. Aki nem hajlandó

részt vállalni abból a közös feladatunkból, hogy a társadalmi ollót zárjuk jobban össze - itt azért hála istennek Magyarországnak a felső és alsó tizede közötti különbségben jóval jobb eredményei vannak, mint a legtöbb nyugat-európai országnak, ahol ez az eredmény egyébként nem a hagyományos társadalmi viszonyok miatt rossz, nem amiatt nyílt ki a társadalmi olló, hanem az illegális migráció miatt nyílt ki, mert ott is megvan a normál, szokásos középosztály, megvannak a tehetősebbek, és bejött egy olyan réteg a távolról érkező illegális migránsokból, akik aztán nagyon le vannak szakadva az ottani társadalomhoz képest, ezért ott az iskolának hihetetlen nehéz feladata van, mert nem társadalmi különbségeket kell áthidalni, hanem nyelvi különbségeket, kulturális különbségeket. Amikor egy német iskola udvarán harmincféle nemzetiség szólal meg, és elhangzott, hogy a szülői értekezleten tolmácsot kell hívni, hogy a szülők és az iskolában a tanár megértesse egymást. Tehát ehhez a problémához képest nekünk még egy kezelhetőbb problémánk van. Másrészt viszont a mi problémánk meg már nemzedékek óta itt van, nemzedékek óta ismert, mégse sikerült se a 20-as években, se az 50-es években, se a 80-as években, se a rendszerváltás utáni években átütő megoldást találni, még ez a 26-ról 19 százalékra csökkenő társadalmi különbség az iskolában, még ez az egyik leglátványosabb eredmény, az elmúlt tíz év eredménye, ha az elmúlt egy évszázadot nézem, amikor ez a probléma már sokszor felvetődött.

Ebben a folyamatban kell tehát lássuk ezt a mostani intézkedést, ami azt mondja: arányosan mindenki vegye ki a részét abból, hogy azok a kulturális különbségek, tudományos vagy oktatási különbségek, társadalmi különbségek, amelyek most vannak, azok kisebbek legyenek a következő generációnál, mert ezt a kérdést nem három év alatt fogja tudni senki sem megoldani, hanem itt arra van szükség, hogy valaki tényleg beleszokjon egy másfajta közegbe, mint amit otthonról hoz. Ez a legnehezebb. De ezt úgy tudjuk megvalósítani, ha az iskolában ők tényleg látják maguk körül a másfajta közeget, hogy milyen emberré válhatnak vagy lehetnek, milyen felnőttek lehetnek majd a későbbiekben; ne csak az otthoni mintát, ami érezhetően leszakad a többségi társadalomtól, hanem egy középosztálybeli mintát is lásson, és az legyen többségben, hogy ne a hátrányos helyzetű mintához igazodjanak a középosztályból vagy a jobb otthoni, pedagógiai, figyelmességi körből érkező diákok, hanem éppen segítsünk mindenkinek legalább az átlag szintjére odalépni. Úgyhogy ez ennek a javaslatnak a célja, nem más.

Nyilván itt mindenki elmondta a maga politikai mantráit, ez a demokráciában szokás, nem hiszem, hogy ez bárki számára meglepetés volt, de azért volt sok minden, ami az oktatással vagy a javaslattal párhuzamos is volt.

Egy-két dolgot azért helyretennék, amelyek valószínűleg. Iskolatej-, iskolagyümölcs-program. Itt, ugye,

megtízszereztük ennek a forrásait a kormányzásunk alatt, 391 ezer gyermek kap iskolatejet, tejet és tejterméket, gyümölcsöt, zöldséget. Szerencsére ma már tízszer akkora forrás van erre, 600 milliőről 6 milliárd forintra emelkedve, mint a kormányzásunk kezdetén.

Óvodákban jóval több mint tízezer új férőhelyet hoztunk létre, nyilván bölcsődékben, óvodákban egy százmilliárd forintos fejlesztési programot indítottunk el, így van több férőhely az óvodákban. A DK-s vezetésű XV. kerületben meg hárommal kevesebb óvoda van, ott meg azokat bezárták a DK-s helyi vezetők. *(Barkóczy Balázs: Mert felmondtak az óvónők, államtitkár úr!)*

A felsőoktatás kapcsán azért nem sírná vissza senki sem azt az időszakot, amikor tandíj volt a felsőoktatásban, és a pedagógushallgatóknak tandíjat kellett fizetniük, és senki sem tud mondani sem a Medgyessy-kormány időszakából, sem a Gyurcsány-kormányok időszakából, sem a Bajnai-kormány időszakából olyan évet, amikor több pedagógushallgatót vettek volna fel a felsőoktatásba, mint idén. Minden évben kevesebbet vettek fel, és a mostani évben minden évhez képest többet vettek fel. Mi nem tandíjjal csábítjuk be - idézőjelben - a diákokat, hanem ösztöndíj-lehetőségekkel és ingyenes felsőoktatással, a tandíj láthatólag távol tartotta a fiatalokat a felsőoktatástól.

Időről időre előjön az a vád, hogy az egyházi iskolákban, ugye, most, ma az hangzott el, hogy négyszer akkora pénzből gazdálkodhatnak. Hát akkor négyszer annyit kéne hogy keressenek az egyházi iskolákban a tanárok, márpedig ha ön egy egyházi iskolai tanárral beszél, nem fogja azt mondani, hogy négyszer annyit keres, mint a szomszéd utcában lévő állami iskolában. Ezek nyilván valótlan állítások, viszont előrevetítik, hogyha azok, akik ezt mondják - itt a baloldaltól, főleg a DK-ból, de néha talán más helyről is, amikor ezt mondják, mondjuk a Párbeszédből talán -, ha ők valaha kormányra kerülnek, akkor biztosan radikálisan csökkentenék az egyházi iskolába járó gyermekek utáni támogatásokat *(Barkóczy Balázs: Nem, kiegyenlítenénk!)*, ami viszont eléggé diszkriminatív, hiszen senki sem érhet kevesebbet az államnak azért, mert katolikus, református, zsidó vagy más iskolába jár. *(Barkóczy Balázs: Az állami iskolába járó gyerekek most sem érnek kevesebbet!)*

Az életbelépés, hatályosulás kapcsán, ugye, itt maga a törvény is, annak 2. §-a rögzíti, hogy az átmeneti rendelkezéseket és a hatálybalépést külön törvény rendezi.

Milyen időközönként vizsgálják felül, hogy megfelelők-e, tehát hogy a települési arányoknak megfelelő-e az iskolában a hátrányos helyzetűek aránya? Ez évente kerül felülvizsgálatra.

A forrás természetesen az oktatási rendszeren belül marad, itt az egész oktatási költségvetésben kell gondolkoznunk.

Ugyanakkor azt el kell mondjam önöknek - és ez nagyon fontos kérdés, úgyhogy örülök, hogy ezt önök is érintették a felszólalásaikban, csak nem ebben a kontextusban; kiegészíteném most akkor az igazságot a maga teljességében -, hogy elfogadtuk azt a törvénymódosítást, önök ez ellen tiltakoztak, az új pedagóguséletpálya-törvénynél, hogy 20 százalékkal többet keresnek azok, akiknél a legnagyobb arányú a hátrányos helyzetű gyerekeknek a száma, tehát akik a legnehezebb pedagógiai munkát végzik. Ugyanakkor az Unió továbbra sem ad egy fillért sem erre a célra sem, ezért ezt költségvetési forrásból fogjuk kifizetni, tehát nincs uniós forrás, de vállaltuk, és novemberben fogjuk nyilvánosságra hozni, hogy azok, akik tényleg azoknak segítenek, akiknek jóval nehezebb - mindenkinek van ilyen emléke, ismerete akár a saját osztályából, akár a gyerekei osztályából, akár ismerősök elmondásából -, szóval azok a pedagógusok, akik az átlagnál több ilyen gyerekkel is foglalkoznak, ők hogyan, miként fogják utólag megkapni ezt az összeget visszamenőlegesen azért, mert tényleg nehezebb munkát visznek nap mint nap. Úgyhogy ha van EU-s forrás, ha nincs, mi ezt a többletet kifizetjük a tanároknak, ez benne is van a költségvetésben, az idei törvényben meg a jövő évi törvényben is.

(18.00)

Voltak érdekes felszólalások. Amikor a Mi Hazánk csillogó szemmel beszél a francia példáról, ez például egy érdekes rész volt. Amikor a jobbikosok, mi hazánkosok etnikai alapú felzárkózásról beszélnek, ami pont ugyanaz, mint amit az SZDSZ mondott, csak fordított előjellel, vagy amikor az LMP padsorai-ból elhangzott, hogy nincs már vizünk, nincs már levegőnk Magyarországon... - tehát színessé tették önök azért ezt a vitát.

Az iskolai biztonság egy fontos kérdés, mert minden szülőnek biztonságban kell éreznie a gyermekét az iskolában, nem érezheti úgy, hogy ott nagyobb veszélyben van, mint bárhol máshol, ahol a gyerek megfordul. Ezért vezettük be az iskolaőrök rendszerét. Emlékeztünk, hogy a baloldali liberális oldalon mekkora iszonyatos támadás ért minket, és ezt a rendőrállam egyik újabb attribútumának próbálták bemutatni, miközben rendkívül népszerű, és már kétszázal több iskolába hívtak iskolaórt, mint a bevezetéskor. Úgyhogy szerencsére itt az iskolaőrök kiképzésével próbáljuk lekövetni az igényeket, amelyek a korábbiakban fölmerültek, a mindennapokban fölmerülnek, és az iskolaőrök azért eredményesek, pozitív a visszaigazolás az iskolaőrök kapcsán az iskoláktól.

Szabálysértési eljárások, büntetőeljárások indulnak; illetéktelen személyek ne lépjenek az iskola területére, illetőleg a szülők ne lépjenek föl erőszakosan az iskolában levőkkel szemben - sok ilyen és hasonló eljárást indítottak. De mindenféle tiltott eszközöket, szűrő-vágó eszközöket, drogot is felfedeztek, és el tudták indítani a büntetőeljárást, hogy azokat elvegyék az

illetőktől. Nagyon ritkán kellett kényszerítő eszközt használniuk, mint mondjuk, bilincset, de amikor erre volt szükség, ezt is megtették, hogy mindenki biztonságban érezze magát az iskolában. Ez a fizikai része, az iskolaőrök. Örülünk, hogy azért van, aki elismerte az iskolaőrök programjának eredményességét itt is. A hétköznapiakban az iskolákban azért jóval többen ismerik el, mint itt a parlament baloldali padsoraiban.

A másik viszont a gyermekvédelmi törvény, hiszen itt sok más gyermekvédelmi kérdést is említettek. Ott viszont akkor nagy tisztelettel várjuk a baloldal képviselőit, ha itt az őszi ülészakon benyújtásra kerül a gyermekvédelmi törvény, azt majd akkor támogatassák a szavazataikkal, hogy még inkább a gyerekek számára biztonságos gyermekkort tudjunk biztosítani.

Zárásként pedig engedjenek meg még egy megjegyzést! Sok mindenki beszélt sokféle problémáról, ezeknek egy része valós probléma, egy része nyilván inkább politikai természetű, volt, ami túlzó volt, de sok olyan kérdés merült fel, ami valós problémákról beszélt. Nyilván talán az lehetne az elvárásunk sokszor, hogy amikor egy-egy ilyen vitában arról beszélünk, hogy mik a problémák, akkor mindenki elmondja, hogy a kormány ezt így csinálja ebben a javaslatban, mi pedig úgy csinálnánk, szerintem a kormánynak ez az útja rossz, a miénk pedig jó, és mi így csináltuk akkor is, amikor kormányon voltunk, hiszen azért sokan kormányon is voltak már a baloldal képviselői közül.

De nem ezt a vitát éltük meg, nem a versengő megoldások vitáját, hanem hogy nekünk voltak már lépéseink, most van egy következő lépésünk, és nyilvánvaló, világos, hogy mi a célunk. Még a célokban nagyjából egyet is értünk nagy általánosságban: nyilván ne legyenek szegény gyerekek, ne legyenek leszakadó társadalmi csoportok. De ehhez képest a baloldal nem alternatívák versenyét indította el, hanem elmondta ma is, mint ahogy a tegnapi ülésnapon, hogy minden itt a legrosszabb, hogy Magyarországnál rosszabb hely nincs, itt minden rosszul működik.

Azt nyilván megértem, hogy egy kormánypárti képviselőt, államtitkárt önök nem kedvelnek vagy kritizálnak, de hát itt nem erről van szó, hanem itt pedagógusok munkájáról, 170 ezer pedagógus munkájáról, szülőkről, diákokról, akik szép eredményeket tesznek le. A szakképzésről is ma szó esett, a „Szakma Sztár” vetélkedő, nemzetközi vetélkedőkön a második legtöbb díjat hozzák el, nemzetközi diákolimpiákon a legjobbak között szerepelnek, sokféle mérésben messze az európai átlag fölött vagyunk - ezeket el lehetne ismerni. Az egész országunknak jót tenne, hogy ami jó Magyarországon, azt közösen mondanánk, hogy jó, mert akkor az emberek jobban hinnének önmagukban, nagyobb önbizalmuk lenne.

Ha önök megnéznék egy hollywoodi filmet, az nem arról szól, hogy Amerikában mi a fonákja a dolgoknak, hanem a nagy filmek mind az önbecsülés-növelés és „mi vagyunk a legjobb nemzet a világon”, és

bár ezzel nem értünk egyet, mert szerintem mi vagyunk a legjobb nemzet a világon, de hát mégiscsak a mi parlamentünkben jó lenne, ha a valós hibák, valós problémák mellett nem arról szólna tényleg a baloldalnak szinte minden felszólalása, hogy minden szörnyű ebben az országban, hanem van egy kormány, amely valamit így csinál, mi meg úgy csinálnánk, de én ilyen alternatívát nem láttam.

Biztató volt számomra, többen azt mondták, hogy majd akkor alakítják ki az álláspontjukat, ha a törvényjavaslat a bizottsági vitán is túl van, és esetleg látszódik a végső formája. Köszönöm mindenkinek, hogy legalább a vita elején nyitott volt, hiszen itt egy valós társadalmi problémáról beszélünk, amit mindnyájan elismertünk, hogy létezik, tehát ebben nem volt szerintem vita.

Szerintünk egy megfelelő eszközt próbálunk ennek a problémának a hosszú távú kezelésére bevetni. Úgyhogy örülök, hogy mindenkiben legalább nyitottság volt. Illúzióim nincsenek azért, hogy a szavazásnál majd hogyan fog kinézni a monitor, de azért köszönöm mindenkinek, hogy ebben a mai vitában tényleg itt volt, alaposan, hosszú távon, és a véleményét, álláspontját elmondta. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Most a **napirend utáni felszólalások** következnek.

Napirend utáni felszólalásra elsőként megadom a szót Barkóczi Balázs képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

BARKÓCZI BALÁZS (DK): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Örülök, hogy államtitkár úr még a teremben van, mert akkor elmondom az igazságot a XV. kerületi óvodákkal kapcsolatban. *(Rétvári Bence: Na, halljuk!)*

Több mint egy éve, tavaly május végén kértem szót először itt a Ház falai között, hogy felhívjam a figyelmet a magyar óvodapedagógusok tarthatatlan helyzetére, és arra, hogy választókerületemben, a XV. kerületben és Újpesten egyre nagyobb problémát okoz a képzett óvodapedagógusok hiánya.

Abban a tavaly májusi felszólalásomban többek között azt is elmondtam, hogy az óvodapedagógusok hiánya nemcsak kerületi, hanem bizony országos probléma. Jó másfél éve a Szülői Hang nevű civil közösség hívta fel a figyelmet arra, hogy a magyar óvodák jelentős részében nem tudnak biztosítani csoportként két diplomás óvodapedagógust, így sok helyen arra kényszerülnek, hogy megfelelő pedagógiai képzés nélküli személyek legyenek a gyerekekkel délután és reggel. Ezzel pedig elkerülhetetlenül sérül az óvodai nevelés minősége. Más tanulmányok ehhez

hozzátesszük, hogy a szakma örepszik, a fiatalok számára pedig már nem vonzó az óvodapedagógusi pálya, hiszen a kezdő óvodapedagógusokat sem anyagiilag, sem erkölcsileg nem becsüli meg az állam. Hogy mást ne mondjak, kezdőként kevesebbet keresnek, mint a dajkák.

A tavalyi tanévben választókerületemben, a XV. kerületben 22 határozatlan idejű és öt határozott idejű óvodapedagógusi álláshely nem volt betöltve. Az óvodapedagógusi hiány ideiglenes kezelése azóta is részmunkaidőben foglalkoztatott nyugdíjas óvodapedagógusok alkalmazásával történik, amire egyébként a munka törvénykönyve lehetőséget ad. Ugyanakkor a kritikus helyzetre csak ideig-óráig jelenthet megoldást a 14 nyugdíjaskorú óvodapedagógus foglalkoztatása.

Mivel az óvodapedagógusi átlagéletkor a kerületben is magas, ezért a pedagógushiány már itt is nagyon komoly problémát okozott, amit az elmúlt időben óvodai csoportok összevonásával próbáltunk meg orvosolni. Ugyanakkor nyílt titok, hogy az intézmények már eddig is szerte az országban kénytelenek voltak törvénytelenségek sorát elkövetni, hogy meg tudják oldani a többé-kevésbé zökkenőmentes működést. Ennek egyik módja az volt, hogy az óvodai dolgozókat helyettesítésre kényszerítették, amit azután nem fizettek ki számukra.

Ha mindez nem lett volna elég, idén nyáron jött az Orbán-kormány végső bosszúja, a státusztvörvény. Hiába voltak a civil tiltakozások, a pedagógus- és diáktüntetések, hiába szólaltak fel a szakszervezetek képviselői a médiában és az ellenzék képviselői itt az Országházban a tanárokat, tanítókat, óvoda- és gyógypedagógusokat mélyen megalázó törvénytervezet ellen, önök, kormánypárti képviselőtársaim elkesztő cinizmussal és pökhendiséggel háritottak minden kritikát, és ragaszkodtak a magyar pedagógustársadalmat kizsákmányoló és ellehetetlenítő törvénytervezethez, aminek most meg is lett a következménye.

Csak a XV. kerületben a Hétszínvirág összevont óvodában három fő óvodapedagógus, egy pszichológus, kettő fő pedagógiai asszisztens és egy dajka, az Újpalotai Összevont Óvodában egy óvodapedagógus, egy pedagógiai asszisztens és egy dajka, a Rákospalotai Összevont Óvoda Klapka tagóvodájából egy óvodapedagógus, vagyis 11 óvodai dolgozó nem írta alá az új jogállás szerinti szerződést. Remélem, érti államtitkár úr, hogy miről beszélek. A 27 betöltetlen álláshely mellett most 11 fő óvodai dolgozó mondta azt, hogy eddig, és ne tovább. Vagyis előállt az a helyzet, hogy egy budapesti kerületben 38 óvodai álláshely betöltetlen, csak azért, mert hiába az önkormányzati támogatás, önök, kormánypárti képviselőtársaim olyan helyzetet teremtettek, amik rabszolgasorba taszítják a magyar pedagógustársadalmat.

A Dobrev Klára vezette árnyékkormány szociáldemokrata fordulatra készül a kormányváltás után az oktatásban és az óvodai ellátásban is. El fogjuk törölni

a pedagógusokat megalázó és a pedagógiai munkát ellehetetlenítő bosszútvörényt, a lakhatási támogatást beépítjük a kafetériába.

(18.10)

Biztosítani fogjuk a továbbképzési támogatást, csökkenteni fogjuk az adminisztrációs terheket, és meg fogjuk erősíteni a pedagógusokat segítő szakszolgálatokat is; legalább 50 százalékkal meg fogjuk emelni a pedagógusok, köztük az óvodapedagógusok bérét. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Bodó Sándor, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

BODÓ SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Oktatás után vidékfejlesztés, és ezen a területen, azt gondolom, teljesen egyértelmű sikerekről tudok tájékoztatást adni, akár országos, akár választókerületi vonatkozásban.

Talán mindenkinek ismerősek ezek a mozaikszavak, hogy TOP, VP, MF - területi operatív program, vidékfejlesztési operatív program, „Magyar falu” -, vagyis mind-mind olyan pályázati csomagok, pályázati lehetőségek, amelyek arra hivatottak, hogy a vidéki Magyarország is fejlődjön. Ez természetesen kormányzati cél is, hiszen a vidéki térségek fejlesztése, azt gondolom, egy olyan régen várt politikai fordulat, amelyet a jobboldali kormány tud és tudott teljesíteni, és természetesen a munkával még közel sem vagyunk készen.

Konkrétabb leszek, hiszen a területfejlesztés kapcsán egy viszonylag új, de régen várt szegmens jelenik meg, nevezetesen a külterületi utak építése. Talán emlékszünk még néhányan azokra az időszakokra, amikor külföldön járva rácsodálkoztunk arra, hogy uramfia, hát, a legelők, szántók között is szilárd burkolatú út van, a gazdák ilyen körülmények között munkálkodhatnak. Szerencsére ez most már nemcsak régi emlék a nyugati országokból, hanem jelenvalóság Magyarországon.

Természetesen, ahogy említettem, ezen a területen sincs még minden rendben, de egy olyan kezdeményezés indult meg, ami mindenképpen példaértékű. Önkormányzatok, önkormányzati társulások saját tulajdonukban lévő vagy használatukban lévő külterületi gyűjtőutakat fejleszthettek. Fontos a „gyűjtőút” meghatározás, hiszen olyan földrajzi egységeket, gazdálkodási területeket tudtak ezáltal összefogni, amelyek sokkal inkább megközelíthetővé váltak, ezáltal a gazdák könnyebben, biztonságosabban tudták megközelíteni ezeket a területeket, hatékonyabb volt a gazdálkodás minősége, nyilván a gépek is tartósabban tudtak rendelkezésükre állni; vagyis egy olyan program valósult meg, ami mindenkinek tetszett, mindenkinek jó volt. A pályázati lehetőségek alapvetően két részre voltak bonthatók: az egyik maga

az utépítés, a másik pedig olyan gépek, eszközök beszerzése, ami a meglévő utak karbantartását, felújítását volt hivatott biztosítani. Azt tudom mondani, hogy mind a kettő vonatkozásában nagyon jelentős volt az érdeklődés országos szinten is és megyei, illetve választókerületi szinten is. De mi is volt ez a jelentős érdeklődés?

Nos hát, országosan 1700 sikeres pályázatról tudok tájékoztatást adni, ez 93 milliárd forint kihelyezése az adott településekre, és ebből több mint 2500 kilométer külterületi út valósult meg. Ezek azért markáns számok, hiszen ha minden európai uniós ciklusban vagy kormányzati ciklusban hasonló vagy nagyságrendileg hasonló összegeket tudnánk ezekre a feladatokra fordítani, akkor bizony hamarosan célba érünk, és azt mondanánk, hogy ez a feladat teljesítve.

De nézzük, hogy a települések Hajdú-Bihar megyében, illetve az 5. számú választókerületben hogyan és miképpen éltek ezzel a lehetőséggel! Arról tudok tájékoztatást adni, hogy a választókerületben található 15 település 22 pályázatot adott be - ez valóságos, hiszen egy település akár több pályázatot is beadhatott -, 2,3 milliárd forint elnyert összeg áll rendelkezésükre, és 71 kilométer útszakasz újult meg vagy épült. Megérdemlik azok a települések, hogy elhangozzék a nevük, amelyek ténylegesen tettek azért, hogy a helyi gazdálkodók jobb körülmények között dolgozhassanak: Hajdúszovát 300 millió forint, Báránd 280 millió forint, Földes 144 millió forint, Püspökladány 300 millió forint, Sárrétudvari szintén 300 millió forint, Egyek 300 millió forint, Ebes 280 millió forint, Tiszacsege 240 millió forint, Nagyhegyes 285 millió forint, Kaba 300 millió forint, Szerrep 260 millió forint, Hortobágy 265 millió forint és Nádudvar 205 millió forint. És volt egy másik pályázati kategória, ahol ismétlődően ezek a települések visszatérhettek, illetve azok, amelyek korábban nem pályáztak, például Hajdúszoboszló.

Tehát mindenképpen azt tudom mondani, hogy egy nagyon jelentős fejlesztés valósult meg a magyar vidéken, amiért nyilvánvalóan köszönet jár az ország kormányának, a támogatóknak, és nyilván egy kérés is megfogalmazódik, hogy ez a munka bizony folytatódjon, mert szükség van rá. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Dócs Dávid, a Mi Hazánk képviselőcsoportjából. Jegyző úr, parancsoljon, öné a szó.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! A Ház falai közé egy olyan témával készültem, ami, azt gondolom, most már nemcsak a déli határon probléma, hanem sajnos most már nálunk is: az északi határon, Nógrád vármegyében is megjelent a migráció kérdése, és igen nagy probléma ez most már sajnos kis megyénkben is.

Egypár adattal szeretném illusztrálni, hogy milyen problémával állunk szemben, hiszen míg 2021-

ben 130 ezren kísérelték meg átlépni a magyar határt engedély nélkül, addig ez a tavalyi évben már több mint 270 ezerre ugrott; az idei számokról pedig még nem tudunk biztosat mondani, de látható a növekvő tendencia, és látható az a migrációs nyomás, amely most már az egész országot sújtja. Mivel a migránsok zöme nem rendelkezik papírokkal, nagyon nehéz őket beazonosítani. Éppen ezért 2015-től 2021-ig szinte mindenki szírnek vallotta magát; 2021-től pedig, a tálib hatalomátvétel után némi túlzással mindenki afgánnak vallja magát.

Történt a minap, hogy rálóttek egy szerb-magyar közös járőr csoportra a határ vajdasági oldaláról, Mórahalom közelében. Senki sem sérült meg, hála istennek, közölte az Országos Rendőr-főkapitányság, de ettől függetlenül a baj csak hajszálnyira volt, és nem az elkövetőkön múlt, hogy nem történt tragédia. A rendőrség tájékoztatása szerint egy négytagú szerb-magyar közös járőr csoport legalább négy egyes lövést, majd több rövid, Szerbia irányából a légtérbe, majd feléjük leadott sorozatlövést észlelt az ideiglenes biztonsági határzárnál csütörtökön 22 óra 30 perckor. Egy, a közvetlen közelükben becsapódó lövedék hangját is jelentették parancsnokaiknak, akik azonnali kivonulásukról határoztak. A lövéseket feltehetően több sorozatlövő fegyverből, nagy valószínűséggel illegális migráns hátterű embercsempészbandák tagjai adták le. A Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés büntett gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen eljárást indított.

A Mi Hazánk Mozgalom karakteres véleménye az, hogy a rendőröknek nem a visszavonulásra, hanem a tűzparancsra kellett volna parancsot adni, hiszen egészen döbbenetes, amit itt belügyminiszter-helyettes úr, államtitkár úr is elmondott a napokban, miszerint a magyar rendőrök védelmében történt meg ez a parancsadás. De hát a magyar rendőrnek azért van fegyver az oldalán, hogy ilyenképpen is meg tudja magát védeni, és jól nézne ki, ha a világon mindenhol így működne gyakorlatilag a fegyveres testületek zöme, hiszen a katonaságnál sem azt szokták mondani általában, hogy vonuljanak vissza, és a rendőrségnek is az a feladata, hogy ha támadás éri, akkor ezt a támadást felmérje, majd kellően kezelje. Erre a Belügyminisztériumnak a briliáns ötlete, hogy a rendőröket visszahívja; a polgárőröket, akiknek már fegyvere sincs, pedig beveti a határon, holott a polgárőrök önálló szolgálatra sem vethetők be, de a határon most, úgy látszik, nagyon nagy szerepét vennék a polgárőröknek. Ez is mutatja, hogy ez a határvédelemprogram, amelyet indított a Belügyminisztérium, gyakorlatilag óriási kudarcot vallott.

A kormány honlapján megjelent annak a salátatörvénynek a tervezete, amely a közbiztonságot és a migráció elleni küzdelmet erősítené. 25 törvényt módosítanak, így például a polgárőrségről szólót is, és ahogy említettem, gyakorlatilag az államhatárok védelmében és az illegális migráció megakadályozásában

történő közreműködés érdekében közterületi járőr-szolgálatot, figyelő szolgálatot kellene ellátniuk a polgárőröknek.

Ahogy említettem, sajnos Nógrád vármegyét is elérte már a migrációs nyomás, gyakorlatilag minden napra jut valamilyen hír, hol Balassagyarmatról, hol Pásztóról, hol Mátraverebélyről, hol Zsunyupusztáról olvashatunk, ahol embercsempészek az autóikkal rendre baleseteket okoznak, nem törődve egyébként sem a helyi lakossággal, sem pedig a nekik busás pénzeket fizető utasaikkal. És hát, természetesen, miután a balesetet elkövették, utána elmenekülnek, hátrahagyva az utasaikat, akiket a rendőrök fogdosnak össze, és nem meglepő módon, egészen abszurd, hogy utána visszataxiztatják őket a déli gúnyhatárra, és át fogják őket engedni Szerbia oldalára, hogy aztán egy-két nap elteltével úja próbálkozhassanak.

A mi karakteres véleményünk ezzel szemben az, hogy például az Egyesült Királyság kormánya Ruan-dával kötött egy megállapodást, amelynek mintájára oda kell őket visszaküldeni, ahonnan jöttek, hiszen a migráció kérdését nem Magyarországon, nem az északi megyékben, nem a déli határon, hanem ott kell megoldani, ahonnan elindult ez a migrációs nyomás. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy az őszi ülészak következő ülésére várhatóan 2023. október 24-én kerül sor.

Megköszönöm munkájukat, köszönöm a kollégák munkáját. Az **ülést ezennel bezárom.**

(Az ülés 18 óra 20 perckor ért véget.)

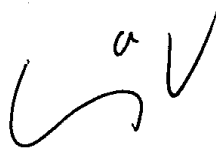
Dócs Dávid s. k.
jegyző

Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

Z. Kárpát Dániel s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:




Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)